

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	France, Anatole.; oversat af Ludvig Holstein.
Titel Title:	<u>Pingvinernes Ø</u>
Alternativ titel Alternative title:	L'île des pingouins.
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Gyldendal, 1909
Fysiske størrelse Physical extent:	VII, 228 s.

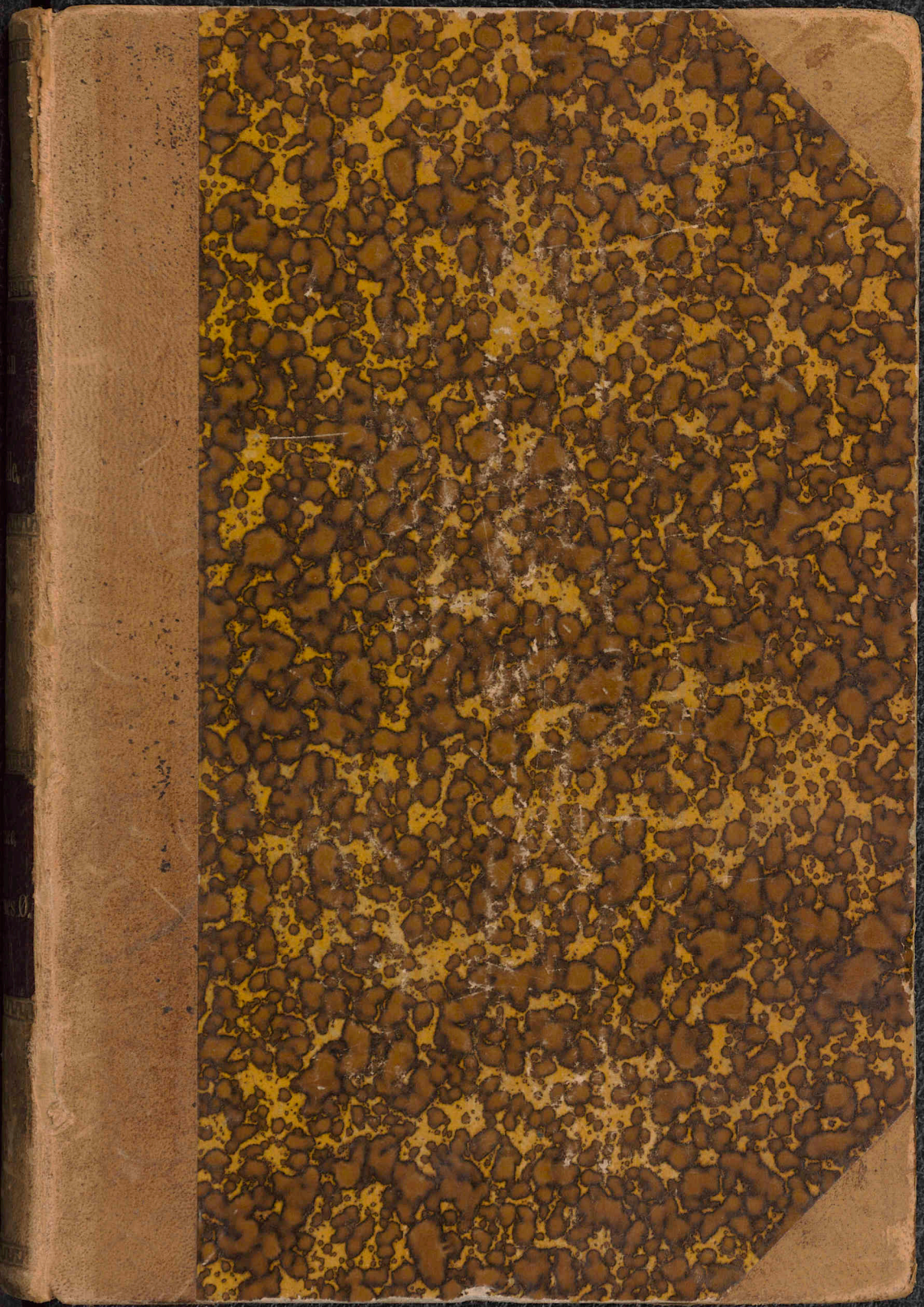
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

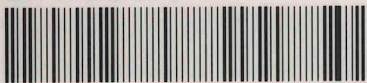
The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57,-16.

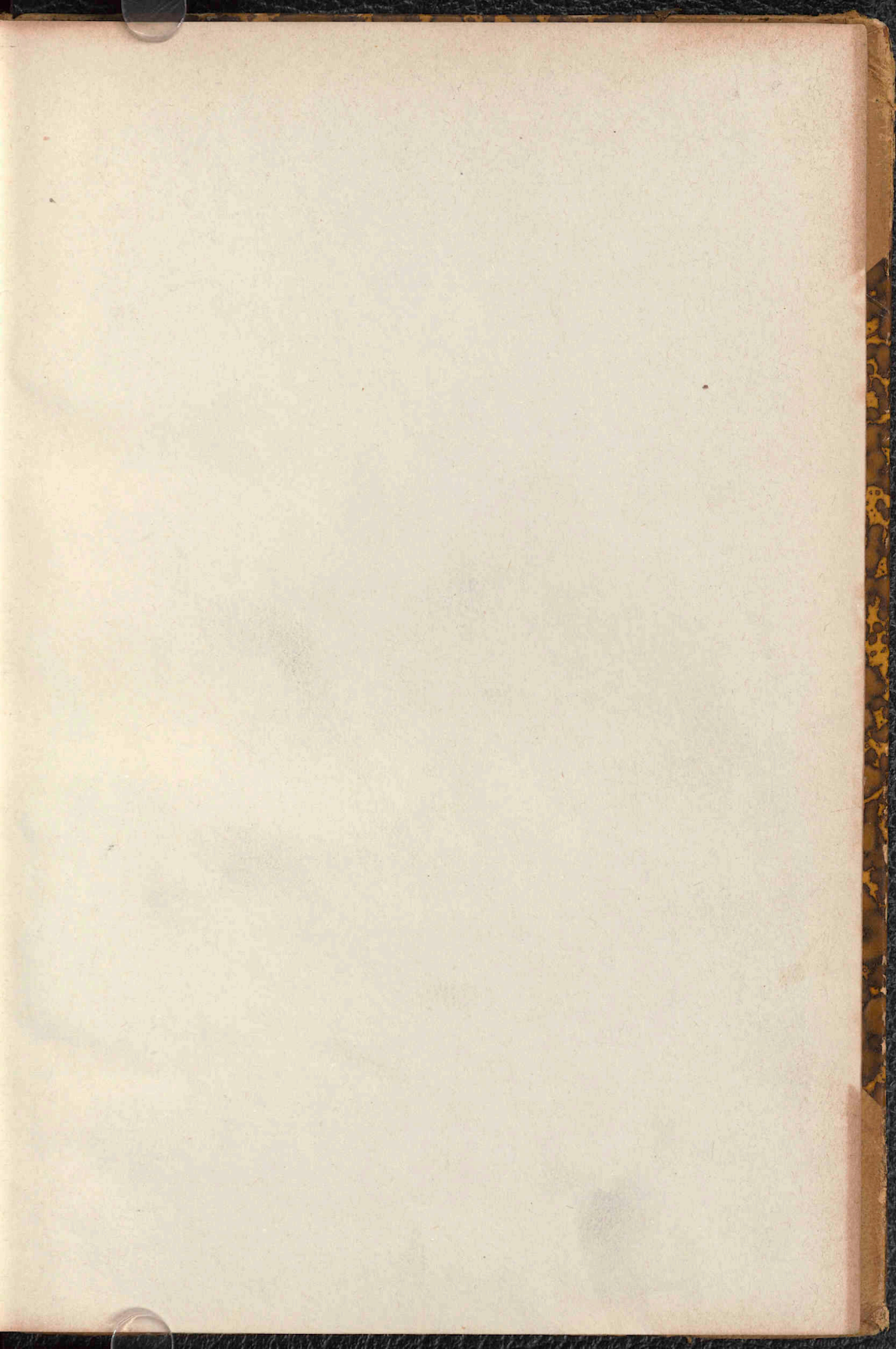
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00695 X

+ REX

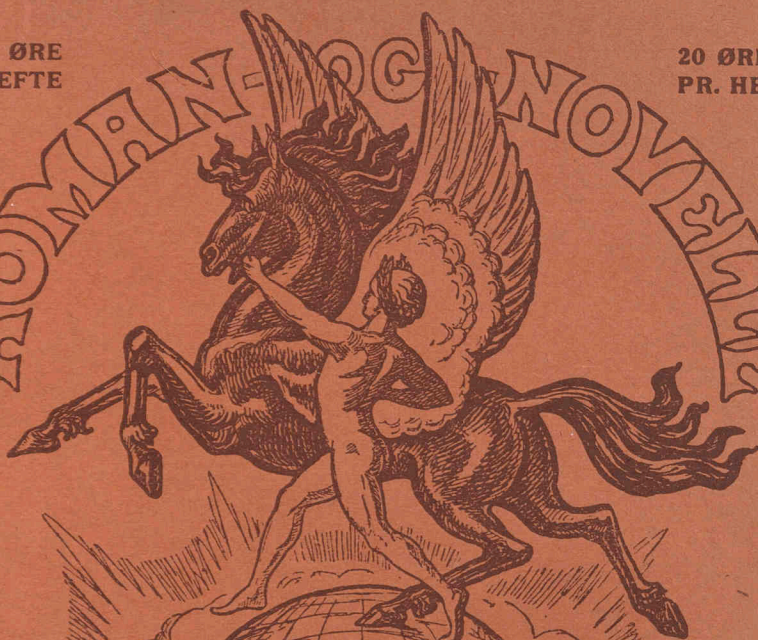

„MODERNE VERDENSLITTERATUR“ I SUBSKRIPTION

20 ØRE
PR. HEFTE

20 ØRE
PR. HEFTE

ROMAN- OG NOVELLE

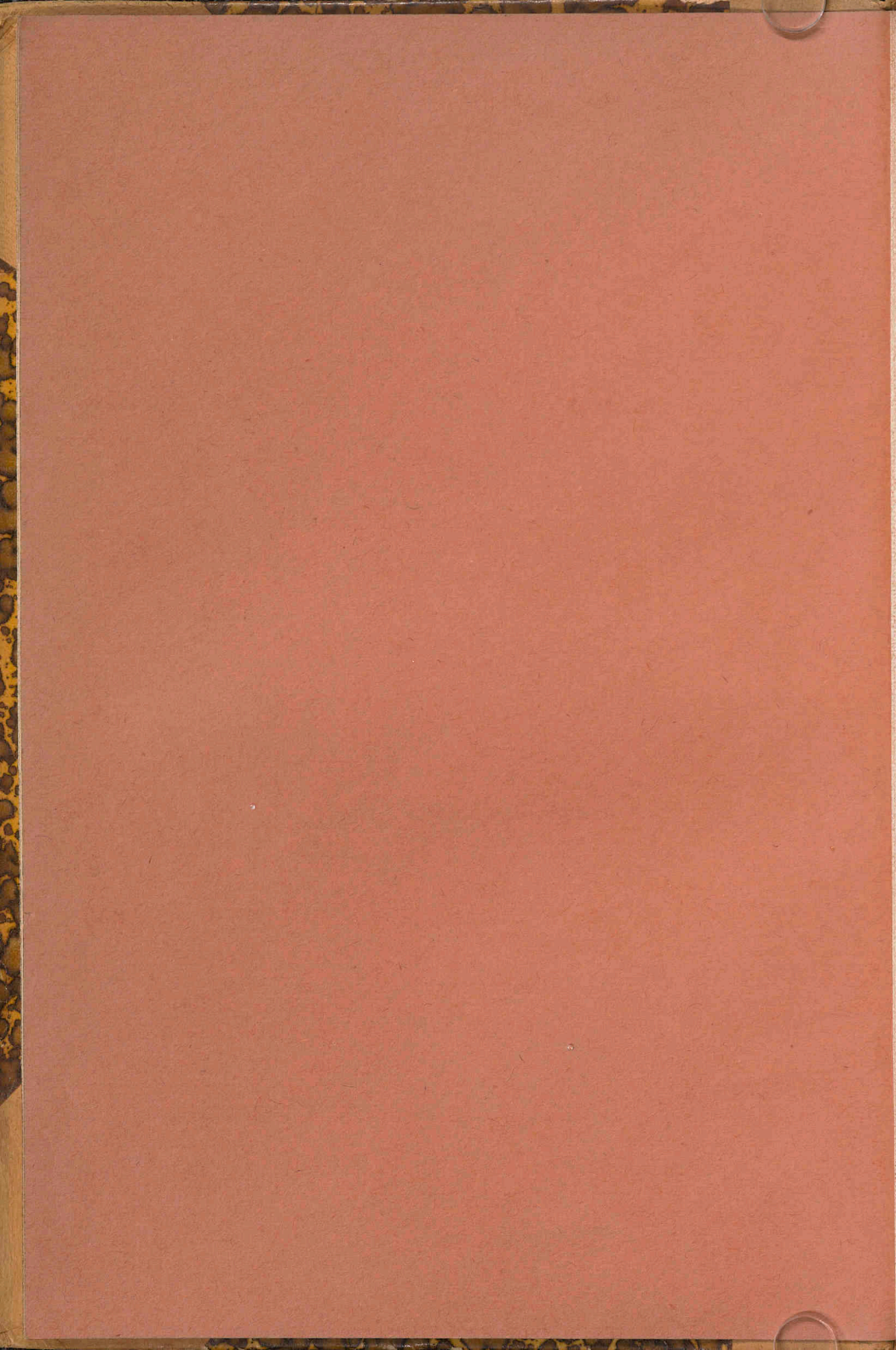

TIDSSKRIFT
FOR
UDENLANDSK LITTERATUR
REDIGERET AF
HARALD NIELSEN

3. AARGANG · HEFTE 33

30. Maj 1909

CINGALLA
THE

PINGVINERNES Ø

© 2000 BIRNBERG

ANATOLE FRANCE

PINGVINERNES Ø

OVERSAT AF *LUDVIG HOLSTEIN*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCXCIX

ANATOLE FRANCE
L'AMOUR MATHÉRIQUE

KØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIEET

FORTALE

I

SKØNT tilsyneladende højst forskellige Ting morer og interesserer mig, har mit Liv i Virkeligheden kun et Maal. Helt og holdent er det rettet mod Virkeliggørelsen af en stor Plan. Jeg skriver Pingvinernes Historie. Med stor Udholdenhed forfølger jeg dette Maal uden at lade mig afskrække af Vanskelighederne, som er mange og undertiden synes uovervindelige.

Jeg har gravet i Jorden for at finde, hvad der i Gravene findes af Levninger efter dette Folk. Sten var Menneskenes første Bøger. Jeg har gransket Stenene, der kan betragtes som Pingvinernes primitive Annaler. Nær Havets Bred har jeg ransaget en uaabnet Gravhøj; jeg fandt, som man plejer, Flintøkser, Broncesværd, romerske Mønter og et Pengestykke (tyve sous) med et Billede af Louis Philippe 1ste, de Franskes Konge.

For den historiske Tids Vedkommende har jeg haft stor Nytte af en Krønike, forfattet af en Munk fra Klostret Beargarden, Johannes Talpa. Heraf har jeg øst saa meget des rigelige, som det er den eneste Kilde til Pingvinernes Historie, som Middelalderen har levnet os.

Rigere er vi fra Begyndelsen af det XIII Aarh. at regne, rigere men ikke lykkeligere. Historieskrivning er en overmaade vanskelig Sag. Man ved aldrig rigtig, hvordan Tingene er gaaet for sig, og Historikerens Forlegenhed vokser med Dokumenternes Mængde. Saalænge vi kun har et Vidnesbyrd at holde os til, akcepterer vi et Faktum uden større Betænkelighed. Vanskelighederne begynder, saasnart to eller flere Vidner beretter de samme Begivenheder; det ene Vidnesbyrd mod-

siger nemlig altid det andet og Modsigelserne er altid uforligelige. De videnskabelige Grunde, der taler for at foretrække et Vidnesbyrd for et andet, kan ganske vist være meget stærke. Saa stærke er de dog aldrig, at de vejer op mod vore Lidenskaber, vore Fordomme, vor Partiskhed, eller at de er i Stand til at besejre den Aandens Letsindighed, der er fælles for alle alvorlige Mænd. Følgen er, at vi standhaftig fremstiller Begivenhederne paa en partisk eller letfærdig Maade.

Jeg henvendte mig til adskillige lærde Archæologer og Paleographier baade hjemme og ude, hvem jeg betroede de Vanskeligheder, det voldte mig at forfatte Pingvinernes Historie. Deres Ringeagt blev mig til Del. De saa paa mig med et medlidende Smil, der syntes at sige: „Tror du, det er os, der skriver Historien? Tror du, vi prøver paa at uddrage blot den mindste Brøkdels Liv eller Sandhed af en Tekst eller et Dokument? Vi udgiver simpelthen Teksterne, det er det Hele. Og det holder vi os til Bogstaven. Bogstaven alene har Værd, det ved man, hvad er; Aanden ikke. Idéer er Fantasifostre. Det er Indbildskhed at ville skrive Historie. Saa maatte man jo have Fantasi.“

Alt dette sagde deres Blik og deres Smil, og det var Paleographiens Største; mit Mod sank dybt, da jeg havde talt med dem. Men en Dag, da jeg efter en Samtale med en fremragende Sigillograf var mere nedslaaet end sædvanlig, faldt det mig pludselig ind at anstille følgende Betragtning:

Der er nu alligevel Historikere til; helt uddød er Racen ikke. Det filosofisk-historiske Facultet har endnu en fem, seks Stykker tilbage. De sidder ikke og udgiver Tekster; de skriver Historien. De vil ikke fortælle mig, at det er Indbildskhed at give sig af med den Slags Arbejde.

Denne Tanke løftede mit Mod.

Næste Dag fremstillede jeg mig for en af dem, en Gubbe, subtil som faa.

Min Herre, sagde jeg, jeg kommer for at udbede mig en erfaren Mands Raad. Jeg skriver paa et historisk Værk, jeg gør mig megen Umage, men jeg kommer ingen Vegne.

Han trak paa Skuldrene og svarede:

Jeg beklager Dem, min Herre; men hvorfor vil De gøre Dem saa megen Ulejlighed? Hvorfor selv sætte noget sammen, naar De blot behøver at tage et Par Bøger af de bedst kendte og skrive dem af, som alle andre gør. Se, et nyt Syn paa Tin-

gene, en original Tanke, en ny og uventet Belysning over Mennesker og Tildragelser, alt det bereder Læseren Overraskelser. Men Læseren sætter aldeles ikke Pris paa Overraskelser. De intetsigende Ting, han ved Besked med i Forvejen, er alt, hvad han forlanger af et historisk Skrift. Hvis De prøver paa at lære ham noget, føler han sig ydmyget og bliver vred. Og prøv ikke paa at bringe ham til en bedre Erkendelse, saa skriger han op og siger, at De fornærmer hans Tro.

Næ, den ene historiske Forfatter afskriver simpelthen den anden. Paa den Maade sparer de unødige Anstrengelse og undgaar at ville synes anmassende. Gør som De og vær ikke original. En original Historiker er Genstand for almindelig Mistillid, Foragt og Afsky.

Tror De, min Herre, tilføjede han, at jeg vilde være anset og æret, som jeg er, hvis jeg havde puttet noget nyt ind i mine historiske Værker? Og for Resten — noget nyt — hvad er det? Uforskammethed.

Han rejste sig op. Jeg sagde ham Tak for hans Venlighed og nærmede mig Døren; han kaldte mig tilbage:

Blot endnu dette, sagde han. Hvis De ønsker Deres Bog en god Modtagelse, forsøm da ingen Lejlighed til at opmuntre de Dyder, Samfundene hviler paa: Respekt for Rigdommen, de religiøse Følelser, og i Særdeleshed de Fattiges Forsagelse, hvilket er Samfundsordenens Hovedhjørnesten. Lov mig, min Herre, i Deres Værk at behandle Ejendomsretten, Adlen og Politiet, og disse Institutioners Oprindelse med al den Respekt de fortjener. Sørg endvidere for at indrømme det Overnaturliges Berettigelse, hvor det viser sig. Paa disse Betingelser vil De slaa an i det gode Selskab.

Disse kloge Bemærkninger har jeg skrevet mig bag Øret og jeg har i høj Grad fundet, at de var værd at tage Hensyn til.

II

Det bør siges om nærværende Værk, at det i Følge sin Art hører den gammeldags Historieskrivning til, den som i kronologisk Orden fremstiller Begivenhedernes Gang, idet den saavidt muligt paapeger Aarsager og Virkninger; hvilket snarere er en Kunstart end en Videnskab. Man vil paastaa, at denne

Metode ikke længere tilfredsstillende vor Tids exakte Aander og at den antike Clio nutildags anses for en Sladdertaske. Og vel lader der sig tænke en Fremtidens Historieskrivning af paalideligere Art, en Livsvilkaarenes Historie, som belærer os om, hvad det og det Folk i den og den Periode producerede og konsumerede i alle Former for Livsvirksomhed. Denne Historieskrivning vil ikke mere være en Kunststart men en Videnskab og dens Maal vil være Nøjagtighed, hvilket den gamle Tids savner. Hertil kræves imidlertid en Masse Statistik, som indtil Dato ikke findes hos noget Folk og navnlig da ikke hos Pingvinerne. Det er muligt, at Nationerne i vor Tid vil naa til en Gang at yde Stof til en saadan Historieskrivning. Men for de henfarne Slægters Vedkommende er jeg bange for, at man ogsaa for Fremtiden maa nøjes med en Beretning efter den gammeldags Læst. Interessen ved en saadan Beretning vil fornemmelig afhænge af Fortællerens Skarpsindighed og hans gode Tro.

Som en af Alkas største Skribenter har sagt: Et Folks Liv er et Væv af Forbrydelser, Lidelser og Daarskaber. Pingvinerne har i den Retning ikke noget at lade de andre Nationer høre. Dets Historie har ikke destomindre beundringsværdige Sider at opvise; jeg haaber, det er lykkedes mig at belyse dem tilfredsstillende.

Pingvinerne blev længe ved med at være krigeriske. En af dem, Philosophen Jaquot, har givet deres Karakter i et lille Sædemaleri, hvilket jeg her gengiver, det vil sikkert mere mange:

Den vise Gratian drog igennem Pingvinien, det var i de sidste Draconiders Dage. En Dag, da han kom igennem en grøn Dal, hvor Kvægets Klokker kimedede i den klare Luft, satte han sig paa en Bænk ved Roden af en Eg, der stod ved en Hytte. Paa Tærsklen sad en Kvinde og gav sit Barn Die; en Knøs laa og legede med en stor Hund; midt i Solskinnet sad en blind Olding og inddrak Dagens Lys med halvaabne Læber.

Husets Herre, en ung og kraftig Mand, bød Gratian Brød og Mælk.

Da den marsvinske Philosophe havde indtaget dette landlige Maaltid, sagde han:

Elskværdige Børn af et elskværdigt Land, jeg takker jer. Alt her aander Glæde, Enighed og Fred.

Mens han saaledes talte, gik en Hyrde forbi og spillede en Marche paa sin Sækkepibe.

Hvad er det for en livlig Melodi? spurgte Gratian.

Det er Krigshymnen mod Marsvinene, svarede Bonden. Den synger vi alle her. Smaaabørnene kan den, før de har lært at tale. Her er vi allesammen gode Pingviner.

— I kan ikke lide Marsvinene?

— Vi hader dem.

— Hvad Grund har I da til at hade dem?

— Sikken et Spørgsmaal. Er Marsvinene ikke Pingvinernes Naboer?

— Unægtelig.

Naa ja, derfor altsaa hader Pingvinerne Marsvinene.

— Er det en Grund?

Naturligvis. Siger jeg Naboer, saa mener jeg Fjender. Kan De se den Mark der, som støder op til min? Den tilhører den Mand i Verden, jeg hader mest. Næst efter ham er mine værste Fjender de Folk, der bor ovre paa den anden Dalside, i den Landsby, der ligger derovre under Birkeskoven. Her i denne snævre Dal, som er lukket til alle Sider, er der kun den der Landsby og saa vores; de er Fjender. Hver Gang vore Knøse møder dem derovrefra, vanker der Skældsord og Knubs. Og saa skulde Pingvinerne ikke være Marsvinenes Fjender! Ved Du da ikke, hvad Patriotisme er? Men jeg! Naada! „Leve Pingvinerne! Død over Marsvinene!“ De to Skrig vil jeg altid istemme og af mit fulde Bryst.

Med haardnakket Id og vekslende Held laa Pingvinerne i Krig med alle Verdens Folkeslag tretten Aarhundreder igennem. Saa kom der en Aarrække, da de pludselig med Afsky vendte sig fra det, de saa længe havde elsket, og lagde en særdeles levende Fredskærlighed for Dagen — med værdigt Maadehold, ganske vist, men i en Tone, der lød fuldkommen ægte. Deres Generaler forstod ypperligt at læmpe sig efter dette nye Lune, for Officerer, Underofficerer, Rekrutter og Veteraner var det en sand Svir; kun Blæksmørere og Bibliotheksrotter klagede; og de benløse, som kravlede langs Fortovet, var trøstesløse.

Fornævnte Philosopher, Jaquot, forfattede en Slags moralsk Fortælling, i hvilken han med kraftig Humor skildrede de menneskelige Handlinger, og i denne Fortælling anvendte han en Del Træk af sit eget Lands Historie. Nogle spurgte ham

da, hvorfor han havde skrevet denne vanskabte Historie og hvilken Fordel han mente, hans Land kunde drage deraf.

— En meget stor, svarede Philosophen. Naar Pingvinerne faar deres Handlinger at se travesterede paa denne Maade og plyndret for alt, hvad der smigrede dem, vil de bedre kunne bedømme dem og maaske vil de blive forstandigere.

Jeg har i denne Historie ikke villet udelade noget, der kunde interessere Kunstnere. Man vil heri finde et Kapitel, der omhandler den pingvinske Malerkunst i Middelalderen. Naar dette Kapitel er mindre fuldstændig, end jeg kunde have ønsket, er Skylden ikke min, hvilket man vil kunne overbevise sig om ved at læse den frygtelige Fortælling, hvormed jeg slutter denne Fortale.

I Juni Maaned forrige Aar faldt det mig ind en Dag at henvende mig til afdøde Hr. Fulgence Tapir, den lærde Forfatter til *Alm. Haandbog over Malerkunstens, Skulpturens og Architecturens Historie* — for at spørge ham til Raads angaaende den pingvinske Kunsts Oprindelse og videre Udvikling.

Jeg blev vist ind i hans Arbejdsværelse, hvor jeg traf en lille mærkværdig kortsynet Herre, hvis Øjenlaag glippede bag Guldbryllerne, siddende ved en rund Skrivepult under en forfærdelig Dynge Papirer.

Som for at bøde paa Synets Brist, havde han en lang, bevægelig og yderst følsom Næse, hvormed han ransagede den synlige Verden. Ved Hjælp af dette Organ bragte Fulgence Tapir sig i Kontakt med Kunsten og Skønheden. Bemærk, at i Frankrig er Musikanmelderne som oftest døve og Kunstkritikerne som oftest blinde. Den nødvendige Fordybelse i de æsthetiske Idéer gøres dem paa den Maade lettere. Tænk om Fulgence Tapirs Øjne havde duet til at opfatte de Former og Farver, bag hvilke Naturen dølger sine Hemmeligheder! Mon han da paa et Bjærg af Tryksager og Manuskript havde hævet sig til Spiritualismens øverste Tinde og undfanget hin mægtige Theori, der lader alle Landes og alle Tidens Kunst convergere endeligt og ypperligt i L'Institut de France?

Alle Værelsets Vægge, Gulvet, ja selv Loftet, var stuvende fulde af Bogpakker, der revnede, Mapper, der bulnede ud, Skuffer, hvor Kataloger uden Tal var proppet ned, og jeg bebragtede disse Vandfald af Lærdom, der truede med at sprænges, med en Beundring, hvori Skræk blandede sig.

— Mester, begyndte jeg med bevæget Røst. Jeg tyer til

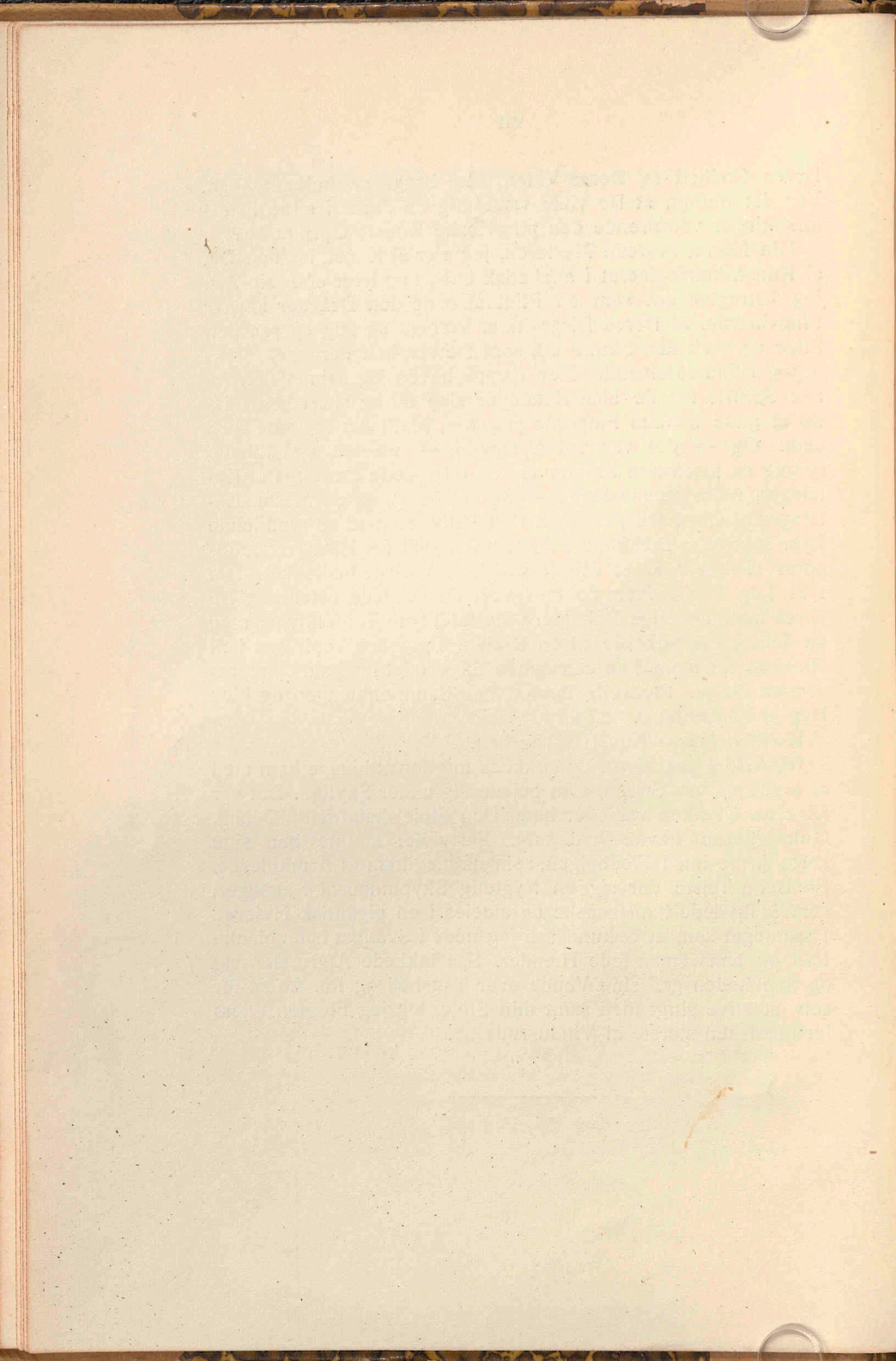
Deres Godhed og Deres Viden, som begge er uudtømmelige. Var det muligt, at De vilde være mig en Fører i mine Efterforskninger vedrørende den pingvinske Kunsts Oprindelse?

Min Herre, svarede Mesteren, jeg ejer al Kunst, forstaar De, al Kunst, katalogiseret i alfabetisk Orden og hver efter sin Art. Jeg betragter det som en Pligt at stille den Del, der angaar Pingvinerne, til Deres Disposition. Værsgo og stig op paa den Stige og træk den Skuffe ud, som De ser helt deroppe.

Jeg adlød skælvende. Men næppe havde jeg aabnet den fattede Skuffe, før de blaa Kataloger slap ud og snart begyndte de at glide mellem Fingrene paa mig, indtil det regnede med dem. Og — det var vel Sympathi — næsten øjeblikkelig sprang de nærmeste Skuffer op, og ud rislede Strømme af Kataloger, røde, grønne hvide — og de næste, og de næste, Kataloger af alle Farver randt fra alle Skuffer med en mumlende Lyd, som naar Bækkene i April risler ned fra Bjærgskraaningerne. I Løbet af et Minut var hele Gulvet bedækket af et tykt Lag Papir. Men de blev ved, de vældede ustanselig fra deres uudtømmelige Beholdere, de faldt som Tordenbyger med en Larm, der voksede til en Brølen. Fulgence Tapir sad i til Knæene, alt mens han betragtede Skybrudet med sin opmærksomme Næse. Pludselig forstod han Sammenhængen og blev bleg af Forfærdelse.

Hvilken Masse Kunst! skreg han.

Jeg kaldte paa ham; jeg bukkede mig for at hjælpe ham med at krybe op paa Stigen, som bøjede sig under Skyllen. Det var for sent. Ulykken var over ham. Den Fløjelskalot faldt af ham, Guldbrillerne havde han tabt. Fortvivlet stemte han sine korte Arme imod Flodbølgen, som nu steg ham til Armhulerne. Pludselig rejste der sig en frygtelig Skypumpe af Kataloger, som indhyllede ham ganske og aldeles i en gigantisk Hvirvel. I saameget som et Sekund saa jeg nede i Svælget hans blanke Isse og hans smaa fede Hænder. Saa lukkede Afgrunden sig og Syndfloden gød sine Vande over Taushed og Ro. Angst for selv at blive slugt med samt min Stige, tog jeg Flugten tværs igennem den største af Vindusruderne.

FØRSTE DEL

Begyndelsen.

KAPITEL I

MAÆL, Ætling af en Cambrisisk Kongeslægt, blev i sit niende Aar sendt til Abbediet Yverne for der at vie sig til Studiet af de hellige og profane Videnskaber. I sit fjortende Aar gav han Afkald paa sin Arv og lovede Herren at tjene ham alene. I Overensstemmelse med Ordensreglerne delte han sin Tid mellem Salmesang, gramatikal-ske Studier samt Fordybelse i de evige Sandheder.

Længe varede det ikke, førend en himmelsk Vellugt røbede, hvilke Dyder denne Munk besad. Og da Abbeden i Yverne, den salige Gallus, gik heden, blev den unge Maël hans Efterfølger som Klosters Øverste. Han oprettede en Skole, et Hospital, et Fremmedherberge, en Smedje og alle Slags Værksteder samt et Skibsværft, ligesom han paalagde Munkene at opdyrke Jorden i Omegnen. Med egne Hænder passede han Abbediets Have, beskæftigede sig med Metalarbejder, underviste Novicerne, og blidelig som en Flod, der afspejler Himlen og gør Markerne frugtbare, henrandt hans Livs Dage.

Naar Dagen hældede havde denne Guds Tjener for Skik at sætte sig paa Klinten ved Stranden, paa det Sted, der endnu den Dag i Dag benævnes St. Maëls Stol. Lodne af grønne Alger og brunlig Tang laa da Klipperne for hans Fødder lig sorte Drager, der trodsig rejste deres uformelige Bringer mod Søernes Skum. Der sad han og saa Solen sænke sig i Havet lig en rød Hostie, der med

sit Blods Pragt farvede Himlens Skyer og Bølgernes Toppe røde. Og den hellige Mand saa heri et Billede af det Korsets Mysterium, formedelst hvilket det guddommelige Blod har iklædt Jorden et kongeligt Purpur. Som en blaa, mørk Linie tegnede sig langt ude Øen Gads Kyster, hvor den hellige Brigitte, som havde modtaget Sløret af St. Malo, styrede et Nonnekloster.

En Gang hændte det, at Brigitte, som havde hørt om den ærværdige Maëls Fortjenester, lod ham bede skænke sig, som en kostelig Gave, et eller andet Arbejde udgaaet fra hans Haand. Maël støbte en lille Malmklokke til hende og da den var færdig velsignede han den og kastede den i Havet. Og ringende bevægede Klokken sig over mod Gads Strandbred, hvor den hellige Brigitte, hvem denne Malmklang havde varskoet, tog imod den med ydmygt Sind, hvorpaa hun fulgt af sine Døtre i højtidelig Procession og under Afsyngelse af Psalmer bar den hen i Klosters Kapel.

Saaledes var den hellige Mand Maëls Liv en Vandring fra Dyder til nye Dyder. Alt var de to Tredjedele af hans Livsvej tilbagelagt og han haabede blideligt at naa sit Jordelivs Ende omgivet af sine Brødre i Aanden, da fornam han formedelst et Tegn, der blev ham givet, at den guddommelige Visdom vilde det anderledes og at Herren kaldte ham til nye Gærninger, som var mindre fredelige men ikke mindre fortjenstfulde.

KAPITEL II

Maëls apostoliske Kaldelse.

En Dag, da han i dybe Tanker vandrede inde ved en rolig Vig, som Klipperne, der her løb ud i Havet, forvandlede til en vild Kløft, saa han et Stenrug, der kom sejlende paa Vandene ligesom en Baad.

I slige Kar var St. Girik, den store St. Colombanus og mange andre skotske og irske Munke rejst ud for at

kristne Armorica. Endnu for ganske nylig var den hellige Avoya, der kom fra England, sejlet op ad Aurayfloden i en Morter af rosenrødt Granit, hvilken man sidenhen brugte at lægge Børnene i for at gøre dem stærke. St. Vuga sejlede fra Hibernien til Cornwall paa en Klippe, hvoraf Stykker opbevares i Penmarch; naar Pilgrimmene lægger Hovedet paa dem helbredes de for Feber. I Mont-Michelbugten landede St. Samson i en Granitkumme, som senere skulde kaldes St. Samsons Spølkum. Da derfor den hellige Mand Maël saa dette Stenrug, forstod han straks, at det var Herrens Bestemmelse, at kalde ham til Apostel for de Hedninger, som endnu beboede Bretagnes Kyster og Øer.

Altsaa overgav han den hellige Mand, Budoc, sin Aske-træs Stav, idet han saaledes iklædte ham den øverste Myndighed over Abbediet. Og forsynet med et Stykke Brød, en lille Tønde Vand, og de hellige Evangeliers Bog gik han ombord i Stenruget, som blidelig bar ham til Øen Hædica.

Evig og altid pisker Vindene dens Kyster. Fattigfolk fisker mellem dens Klippeskær og dyrker møjsommeligt Grønsager i dens Haver, der er fulde af Sand og Sten og sparsomt skærmede mod Blæsten ved Murstensmure og Tamariskhække. Men i en dyb Dal paa Øen stod et smukt Figentræ og bredte sine Arme vide ud. Øens Beboere tilbad det.

Og den hellige Mand Maël sagde til dem:

I tilbeder dette Træ, fordi det er smukt. I har altsaa Sans for Skønheden. Velan, jeg vil aabenbare Eder den skjulte Skønhed.

Og han lærte dem Evangeliet at kende. Og da han havde undervist dem, døbte han dem med Salt og Vand.

Morbihanøerne var den Gang talrigere end de nu er; mange af dem har Havet nemlig opslugt. St. Maël kristnede tredsindstyve. Derpaa sejlede han i sit Stenrug op af Aurayfloden. Og efter tre Timers Sejlads landede han foran et romersk Hus. En let Røg steg op fra Taget. Den hellige Mand skred over Tærsklen, paa hvilken saas en Mosaik, der forestillede en Hund med stive Knæhaser og optrukne Læber. Han blev modtaget af to gamle Ægtefæller, Marcus Combabus og Valeria Moerens, som levede her

af deres Jorders Afrøde. Rundt den indre Gaard løb en Søjlegang, hvis Søjler var malet røde fra Basis indtil midtpaa. Opad Muren stod en Fontæne af Konkylrier og i Søjlegangen var rejst et Alter med en Niche, hvor Husets Herre havde anbragt smaa Gudebilleder af hvidtet Terrakotta. Nogle forestillede vingede Børn, andre Apollo eller Mercur, og nogle havde Skikkelse af en nøgen Kvinde, der vred sit Haar. Men da den hellige Mand Maël betragtede disse Figurer, opdagede han mellem dem en, der forestillede en ung Moder med et Barn paa Skødet.

Og straks sagde han, idet han pegede paa Billedet:

Dette er den hellige Jomfru, Guds Moder. Før hun blev født bebudede Poeten Virgil hendes Komme i sibyllinske Vers, der hvor han med en Engels Røst synger: Jam redit et virgo. Og Hedningerne gjorde profetiske Billeder af hende Mage til det som du, o Marcus, har stillet paa dette Alter, og visselig har hun beskyttet dine beskedne Husguder. Thi saaledes forberedes de, der nøje overholder de naturlige Love, til Kundskab om de aabenbarede Sandheder.

Belærte af denne Tale omvendte Marcus Combabus og Valeria Moerens sig til den kristne Tro. Begge modtog de Daaben sammen med deres unge Frigivne, Caelia Antilla, som var dem kærere end deres Øjnes Lys. Og alle deres Bønder afsvor Hedenskabet og blev døbt den samme Dag.

Marcus Combabus, Valeria Moerens og Caelia Antilla levede fra den Dag et fortjensfuldt Liv. De indsov i Herren og blev optaget i de Helliges Kanon.

Endnu i 37 Aar vedblev St. Maël at kristne Indlandets Hedninger. Han opførte 218 Kapeller og 74 Abbedier.

Da erfor han en skøn Dag, mens han opholdt sig i Staden Vannes, hvor han forkyndte Evangeliet, at Yvernes Munke under hans Fraværelse havde svigtet den hellige Gallus' Ordensregler. Straks begav han sig, lig en Høne, der samler sine Kyllinger om sig, tilbage til sine vildfarne Børn. Han gik da i sit 97. Aar; hans Ryg var bøjet, men hans Arme var endnu stærke og som Vinterens Sne i Dalenes Skød, saaledes udgød hans Ord sig i Overflod.

Abbed Budoc tilbagegav den hellige Maël den Asketræs

Stav og meddelte ham, hvilken ulykkelig Forfatning Klo-
stret befandt sig i. Munkene var geraadet i Kiv om Dagen,
paa hvilken det burde sig at højtideligholde Paaskefesten.
Nogle holdt paa den romerske Kalender, andre paa den
græske og denne Uenighed med Hensyn til Tidsregningen
truede med at sprænge Klostret.

Uordnerne havde tillige en anden Aarsag. Nonnerne
fra Øen Gad, som paa det sørgeligste var faldet fra deres
fordums Dyder, kom hvert Øjeblik pr. Baad til Yvernes
Strand. Munkene tog mod dem i Fremmedherberget og
Følgen var Skandaler, som fyldte de fromme Sjæle med
Fortvivelse.

Efter at have afgivet paalidelig Rapport om alt dette,
sluttede Abbed Budoc med disse Ord:

Siden disse Nonner er begyndt at komme her, er det
forbi med vore Munkes Uskyld og Ro.

— Jeg tror det gjerne, svarede den salige Maël. Thi
Kvinden er en snedig bygget Fælde. Blot man lugter den,
er man fanget. Ak! Den søde Magt, som disse Skabninger
udøver, er mægtigere, naar de er borte, end naar de er
tilstede. Jo mindre det Begær, de vækker, tilfredsstilles,
des større er det. Deraf dette Vers, som en Digter har
skrevet til en af dem:

Jeg flyr Dig, saa tidt Du er nær,
jeg finder Dig, naar Du er borte.

Derfor ser vi ogsaa, min Søn, at Elskovs daarende
Magt virker mægtigere paa Eremiter og Munke end paa
dem, der bor midt i Verden. Hele mit Liv har Vellystens
Djævel fristet mig paa mangfoldig Vis, og de drøjest An-
fægtelser paakom mig ikke de Gange, jeg mødte en
Kvinde, ja selv naar hun var smuk og vellugtende. I en
fraværende Kvindes Skikkelse kom de til mig. Ja, selv
nu, da jeg møet af Dage stunder mod mit 98. Aar, forføres
jeg ofte af Erkefjenden til Synd mod Kyskheden, i alt
Fald i Tanken. Om Natten, naar jeg fryser i min Seng
og mine gamle iskolde Knokler raslende støder mod hin-
anden, hører jeg Stemmer, der reciterer det 12te Vers af
den 3die Kongernes Bog: *Dixerunt ergo et servi sui:
Quaeramus domino nostro regi adolescentulam
virginem, et stet coram rege et foveat eum, dor-*

miatque in sinu suo, et calefaciet dominum nostrum regem. Og Djævlén viser mig en Pige i sin første Blomstring, som siger til mig: Jeg er Din Abisag, jeg er din Sunamitinde. O, min Herre, gør Plads til mig i din Seng. — Tro mig, tilføjede den gamle Mand, uden Himlens særlige Naade, formaar ingen Munk at bevare sig kysk i Gærning og Tanke.

Og straks gav han sig i Lag med at genoprette Kyskhed og Fred i Klostret. Han rettede Kalenderen i Overensstemmelse med de kronologiske og astronomiske Beregninger og lod alle Munkene antage den; han hjemsendte den hellige Brigittes faldne Døtre til deres Kloster; men langt fra brutalt at jage dem bort, lod han dem bringe om Bord under Afsyngelse af Litanier og Salmer.

Lader os i disse, sagde han, ære Brigittes Døtre og de til Herren viede. Lader os vogte os for at efterligne Farisæerne, der anstiller sig som foragtede de Synderinder. Disse Kvinder bør det os ydmyge i deres Synd, ikke i deres Personer. Formedelst det, de har forbrudt, bør det os at udskamme dem, ikke for hvad de ere, thi de ere Guds Skabninger.

Og den hellige Mand opmuntrede sine Munke til trofast at overholde Ordensreglerne.

Thi det Skib, sagde han, som styrer uden Ror, styrer mod Klipper.

KAPITEL III

St. Maëls Fristelse.

Næppe havde den salige Maël genoprettet Ordenen i Klostret Yverne, førend han erfor, at Øen Hædicas Beboere, hans første Kathekumener og de, der af alle var hans Hjærte kærest, var faldne tilbage til Hedenskabet og ophængte Blomsterkranse og uldne Baand paa det hellige Figentræs Grene.

Baadføreren, som bragte disse smertelige Nyheder, udtrykte Frygt for, at de vildfarne Mennesker med Ild og

Sværd skulde hjem søge det paa Øens Kyst opførte Kapel og ødelægge det.

Ufortøvet besluttede den hellige Mand at gæste sine troløse Børn for at føre dem hjem til Troen og forhindre at de hengav sig til voldelig Færd og Helligbrøde. Som han i den Hensigt var paa Vej til den vilde Havbugt, hvor hans Stenrug laa fortøjet, standsede han for at se lidt paa det Skibsværft, han for tredive Aar siden havde ladet bygge her ved Bugten og som nu genlød højt af Saves og Hamres Spektakkel.

I det samme kom Djævelen, som aldrig trættes, ud fra Værftet og nærmede sig den gamle Mand i Skikkelse af en Munk, ved Navn Samson. Og saaledes begyndte han at friste ham:

Fader, de Folk, der bor paa Øen Hædica, synder uaf-ladelig. Hvert Øjeblik, der gaar, fjærner dem mere og mere fra Gud. Snart vil de med Ild og Sværd hjem søge det Kapel, som Du med dine ærværdige Hænder selv har bygget paa Øens Kyst. Det haster. Har Du ikke tænkt paa, at dit Stenrug vilde bringe dig hurtigere derover, dersom det var taklet som et Skib og forsynet med Ror, Mast og Sejl; thi da vilde Vinden hjælpe til? Dine Arme er endnu stærke og vel i Stand til at styre en Baad. En Stævn anbragt for paa det apostoliske Trug vilde heller ikke være ilde. Det har Du selvfølgelig allerede tænkt paa — med din Forstand?

— Visselig haster det, svarede den hellige Mand. Men hvis jeg gør, som du siger, min Søn Samson, vilde jeg da ikke ligne en af hine lidet troende, der ikke stoler paa Herren? Vilde det ikke være at misagte *Hans* Gaver, som sendte mig Stenruget uden Mast og Sejl?

Men Djævelen, som er en stor Theolog, svarede med et andet Spørgsmaal:

Fader, er det rigtigt at lægge Armene over Kors og vente paa Hjælpen fraoven, og at forlade sig paa Ham, som kan alt, i Stedet for at bruge sin Menneskefornuft og hjælpe sig selv?

Visselig ikke, svarede den hellige gamle Mand; ikke at bruge sin Menneskefornuft er at friste Gud.

Vel, vedblev Djævelen, men byder Fornuften da ikke i dette Tilfælde at takle Kummen?

— Det vilde være fornuftigt, dersom der ikke var nogen anden Maade at komme afsted paa.

Oho! Din Kumme er en Hurtigsejler?

— Som Gud vil det, saa hurtigt sejler den.

— Hvor ved Du det fra? Den sejler som Abbed Budocs Tøffel, gør den. Det er en sand Træsko. Har nogen forbudt dig at gøre den hurtigere?

— Min Søn, Klarhed pryder dine Ord, men Du overdriver. Husk paa, at dette er en mirakuløs Kumme.

Unægtelig, Fader. Et Granittrug, der flyder paa Vandet som en Prop er et mirakuløst Trug. Det kan der ikke være to Meninger om. Men hvad beviser saa det?

Jeg er i stor Vildraade. Sømmer det sig ved Menne-skers og Naturens Hjælp at komplettere et saa mirakuløst Apparat?

— Fader — dersom du mistede din højre Fod og Gud gav dig den igen, vilde den Fod da være mirakuløs?

— Visselig, min Søn.

— Vilde Du tage Sko paa den?

— Utvivlsomt.

Godt! Men naar Du tror, man kan tage en naturlig Sko paa en mirakuløs Fod, bør Du saa ikke ogsaa tro, at et naturligt Materiel lader sig anbringe paa et mirakuløst Fartøj? Det er dog lysende klart. Ak, hvorfor skal dog selv de helligste Personligheder have deres sløve og taagede Øjeblikke? Man er den berømteste af Bretagnes Apostle, man vilde være i Stand til at udføre Gerninger, værdige til evig Ros; men Tanken er sen og Haanden doven. Farvel, Fader! Rejs i smaa Dagsrejser, og naar Du endelig en Dag nærmer dig Hædicas Kyst, sku da den rygende Tomt af det Kapel, Du en Gang med egne Hænder har bygget og indviet. Nedbrændt vil Du finde det til Grunden og stegt som en Pølse den lille Diakon, Du ansatte ved det.

Min Raadvildhed er stor, sagde Guds Tjener, idet han med Ærmet aftørte sin svedbedækkede Pande. Men sig mig, min Søn Samson, det er vel ikke saa lille et Stykke Arbejde at tiltakle saadant et Stenrug? Sæt vi begyndte paa det. Vilde vi ikke spille mere Tid end vi vandt?

— O, Fader, raabte Djævlén, det skal være gjort i en Haandevending. Alt, hvad vi behøver, findes her paa dette

Værft, som Du i sin Tid selv opførte her paa Kysten, og i disse Magasiner, som takket være din Omsorg, er saa vel forsynede. Jeg skal selv passe hvert enkelt Stykke til. Før jeg blev Munk var jeg Matros og Tømmermand, og jeg kan mange andre Haandværk foruden dem. Til Værket!

Og dermed trækker han den hellige Mand med ind i et Skur, som var helt fuldt af alt til Skibsfart hørende Materiel.

— Værsgo — Fader!

Og han læsser paa hans Skuldre, Sejl, Mast, Raa, Bom.

Selv tager han en Forstævn og Ror og Rorpind, snapper en Pose fuld af Værktøj og sætter i Løb ad Stranden til, alt mens han holder den gamle Mand fast ved Kutten og haler ham med sig, svedende, pustende under sin Byrde af Sejl og Tømmer.

KAPITEL IV

St. Maëls Sejlads paa Ishavet.

Opkiltret indtil Armhulerne trak Djævlen Truget op paa Stranden og i mindre end en Time havde han taklet det.

Og aldrig saa snart havde den hellige Mand, Maël, indskibet sig i Kummen, før den med Sejlet bugnende af Vind kløvede Bølgerne med en saadan Hastighed, at Kysten næsten straks var ude af Syne. Den gamle styrede mod Syd i den Hensigt at omsejle Cap Landsend. Men en uimodstaaelig Strøm førte ham mod Sydvest. Først sejlede han langs Irlands Sydkyst, derpaa vendte Skibet brat og stak mod Nord. Henimod Aften tog Blæsten til. Forgæves prøvede Maël paa at rebe Sejlet. Fortabt for Truget afsted med de fjærne Fabelhave.

Og se, rundt omkring ham i Maaneskinnet løftede Nordens fede Sirener med Hampehaaret deres hvide Barme og deres rosenrøde Overkroppe. Og mens de piskede

Bølgen i Skum med deres smaragdgrønne Haler sang de i Takt:

Hvorhen styrer du, Skipper,
i Skuden af Sten? Dit Storsejl
bugner, som bøvede Frejas
Bryster, mod Mælkevejen.

En Tid lang forfulgte de ham under Stjærnerne med deres harmoniske Latter. Men Truget fløj afsted hundrede Gange hurtigere end nogen Vikings røde Drage. Og Søfugle, som Stormen slog ned, kom og greb fat med Kløerne i den hellige Mands Haar.

Det blev snart til en hel Orkan fuld af Mulm og Klager og en rasende Blæst jog Truget afsted og det fløj som en Maage gennem Taage og Skum.

Efter tre Gange 24 Timers Nat splittedes pludselig Taagen. Og ude i Horizonten opdagede den hellige Mand en Kyst mere straalende end Diamanter. Denne Kyst voksede med rasende Fart og i Skæret fra en livløs og lavtstaaende Sol saa Maël nu en hvid By hæve sig over Bølgerne, en By med stumme Gader, uhyre stor, vældigere end Theben med de hundrede Porte, Øjet kunde ikke følge dens Udstrækning, saa vidt spændte den med Ruinerne af sit Forum af Sne, med sine Rimfrostpaladser, sine Buer af Krystal og regnbuestraalende Obelisker.

Oceanet var fuldt af sejlede Ismasser og Havmænd svømmede omkring imellem dem med Øjne vilde og blide. Og Leviathan svømmede forbi og sendte en Vandsøjle fra sig lige op til Skyerne.

Paa en Isblok, der sejlede Side om Side med Stenruget, sad imidlertid en Hvidbjørn med sin Unge mellem Forlabberne, og Maël hørte den blidelig mumle dette Vers af Virgil: *Incipe parve puer.*

Og fuld af Sorg og Forvirring brast den gamle Mand i Graad.

Det ferske Vand var frosset og havde sprængt Tønden. For at stille sin Tørst tog den gamle Mand Isstykker og sugede paa dem. Og Brødet, han aad af, var opblødt af Saltvand. Hans Skæg og Haar sprang som Glas. Ved hver Bevægelse, han gjorde, skar hans Kutte, der var bedækket af Islag, ham i alle Ledemod. Vældige Bølger rejste

sig og slog deres Skumkæber op paa vid Gab mod den gamle Mand. Snese af Gange blev Fartøjet fyldt af Vand. Og det hellige Evangelium, som Apostlen omhyggelig gemte under et Purpurtæppe med et Guldkors paa, blev opslugt af Havet.

Paa den 30. Dag lagde Havet sig. Og se, med et frygteligt Brag fra Himmel og Hav skyder et trehundrede Fod højt Bjærg af blændende Hvidhed sig frem mod Stenruget. Maël vil lægge Roret om for at slippe fra det, men Rorpinden brækker i Hænderne paa ham. For dog at mindske Farten noget prøver han endnu en Gang paa at rebe. Men da han vil binde Rebene, river Vinden dem fra ham, og idet de forsvinder, brænder han sine Hænder paa dem. Og han ser tre Dæmoner med Skindvinger og Kløer, som sidder paa Raaen og blæser i Sejlet.

Ved dette Syn forstaar han, at det er Ærkefejenden, som her driver sit Spil, og han væbner sig med Korsets Tegn. Et rasende Vindstød fuld af Hulk og Hyl løfter i det samme Stenruget, bortfører Mast og Sejl, afriver Ror og Stævn. Og se — roligt flyder Truget paa et stilnet Hav. Knælende takkede den hellige Mand Herren, som havde udfriet ham af den Ondes Snare. Da saa han igen Isblokken med Bjørnemoderen, som havde talt i Stormen. Den trykkede sit højtelskede Barn mod sit Bryst og i Haanden holdt den en purpurrød Bog med et gyldent Kors paa. Idet den lagde til ved Siden af Granittruget, hilste den den hellige Mand med disse Ord:

Pax tibi, Maël!

Og den rakte ham Bogen.

Den hellige Mand genkendte sit Evangelium og fuld af Undren istemte han i den nu saa lune Luft en Hymne til Skaberen og hans Værk.

KAPITEL V

Pingvinernes Daab.

En Timestid drev den hellige Mand med Strømmen, da naaede han en smal Strand omringet af stejle Bjerge. En Dag og en Nat vandrede han langs Stranden, idet han fulgte Klipperne, som dannede en uoverstigelig Mur. Paa den Maade overtødede han sig om, at det var en rund Ø, midt paa hvilken et Bjærg ragede op i Skyerne, der laa som en Krans om dets Top. Luften var lind og lun og han indaandede med Glæde dens Friskhed. Det regnede, men Regnen var saa mild, at den hellige Mand sagde til Herren:

Herre, se Taarernes Ø, Angerens Ø.

Stranden var ubeboet. Udmattet af Træthed og Sult satte han sig paa en Sten, i hvis Hulhed, der laa ni gule og sortplettede Æg saa store som Svaneæg. Men han rørte dem ikke. Thi, sagde han, Fuglene er Guds levende Lovsange. Jeg vil ikke, at en eneste af disse Lovsange skal savnes formedelst mig.

Og han tog Mosset, der voksede paa Stenene og gav sig til at tygge paa det.

Den hellige Mand var naaet omtrent hele Øen rundt uden at støde paa Mennesker, da han kom til noget, der lignede et uhyre Circus dannet af brunlige og røde Klipper, hvor Kiilder klang og hvis blaa Toppe blev borte i Skyerne.

Refleksen fra Polarisen havde næsten blindet den gamle Mand. Et svagt Skær naaede dog endnu hans svulne Øjne, saa han lige kunde skimte levende Skikkelser, der sad Side om Side paa Klipperne, rækkevis, den ene over den anden som Tilskuerne paa et Amfitheaters Trappetrin. Og hans Øren, som Havets langelige Drøn havde døvet, opfangede samtidig svagt Stemmer. I den Tro, at det var Mennesker, der levede her efter Naturlovene, og at Herren havde ført ham hid for at lære dem den guddommelige Lov at kende, kristnede han dem.

Idet han steg op paa en høj Sten, der laa midt i dette vilde Circus, talte han til dem.

Beboere af denne Ø, sagde han, ihvorvel I er smaa af Skabning, ser I dog ingenlunde ud som Fiskere og Sø-

folk, men ligner snarere Senatet i en vis Republik. Formedelst eders Alvor, eders Tavshed, eders hele rolige Holdning minder I her paa denne Klippe om de vise Fædres Forsamling i Rom, naar de raadslog i Victoria-templet eller maaske snarere om Athéns Philosopher disputerende paa Aréopagos Bænke. Visselig besidder I hverken hines Viden eller deres Geni, men kan hænde, at udi Guds Øjne gælder I mere end hine. Jeg gætter, at I er simple af Sæder og gode. Paa min Vandring omkring eders Ø, har jeg ikke opdaget noget Spor af Mord, intet Tegn paa Blodbad heller, saa lidt, som jeg har fundet Hoveder og Skalpe af dræbte Fjender hængt op paa lange Stænger eller naglet til Landsbyportene. Saa vidt jeg kan se, kender I ikke Kunsten og forarbejder ikke Metaller; men eders Hjærter er rene og eders Hænder skyldfri. Og Sandheden vil lettelig drage ind i eders Hjærter.

Men det, han havde taget for Mennesker, smaa af Skabning, men alvorlige af Holdning og Mine, var Pingviner, som nu i Foraarstiden optraadte i Flokke. Par om Par sad de paa Klippernes naturlige Trin og præsenterede i majestætisk Ro deres hvide Buge. Nu og da bevægede de Vingerne, som kunde det være Arme og udstødte fredsommelige Skrig. De frygtede ikke Menneskene, thi de kendte dem ikke og havde aldrig lidt Fortræd af dem. Desuden var der en egen Blidhed i Munkens Røst, som beroligede de frygtsomme og som i høj Grad behagede Pingvinerne. Med venskabelig Nysgærrighed drejede de Hovederne og saa paa ham med deres smaa runde Øjne, som en hvid oval Ring ligesom forstørrede og skænkede noget sært og næsten menneskeligt i Blikket.

Rørt over denne Modtagelse prædikede den hellige Mand Evangeliet for dem.

Beboere af denne Ø! Det jordiske Lys, som nys hævede sig over eders Klipper, er et Billede af det himmelske Lys, som hæver sig i eders Sjæle. Thi jeg bringer Jer det indre Lys, jeg bringer Eder Sjælens Lys og Varme. Som Solen smelter Isen paa Eders Bjerger, saaledes skal Jesus Christus smelte Isen i eders Hjærter.

Saaledes talte den Gamle. Og eftersom overalt i Naturen Røst kalder paa Røst, og alt, der aander i Dagens

Lys, elsker Vekselsange, saa svarede Pingvinerne nu ogsaa den Gamle, og Skrig udgik af deres Struber. Og deres Røst lød mildt, thi det var i Parringstiden.

Og saasom den gamle Mand troede, han havde et afgudsdyrkende Folk for sig, som nu i deres Sprog bekendte deres Overgang til Kristendommen, opfordrede han dem til at modtage Daaben.

Jeg antager sagde han til dem, at i ofte tager Bad. Thi i alle disse Klippehuler har jeg fundet klart Vand, og desuden lagde jeg Mærke til, da jeg for lidt siden begav mig herhen til eders Forsamling, at nogle af eder dykkede ned i disse Naturens Badekar; men vid, at Legemets Renhed er et Billede af den aandelige Renhed.

Og han prædikede for dem om Daaben, dens Oprindelse, dens Natur og dens Virkninger.

Daaben, sagde han til dem, er Adoption, Renaissance, Regeneration, Illumination.

Og han forklarede dem successive hvert enkelt af disse Punkter.

Efter derpaa at have velsignet Vandet, som faldt fra Klipperne og udtalt Besværgelser, døbte han dem, han saaledes havde undervist, idet han paa hvert enkelt Hoved stænkede en Draabe rent Vand, og udtalte de hellige Ord.

Og i tre Dage og tre Nætter døbte han Fuglene.

KAPITEL VI

Et Møde i Paradis.

Da Pingvinernes Daab blev bekendt i Paradis, var Virkningen hverken Glæde eller Sorg men en overordentlig Forbauselse. Selv Herren var i Forlegenhed. Han sammenkaldte et Møde af Præster og Doctorer og spurgte dem, om de mente denne Daab skulde være gyldig.

Den er en Nullitet, sagde St. Patrick.

Hvorfor en Nullitet? spurgte St. Gallus, som havde krist-

net Cornwalls Indbyggere og uddannet den hellige Mand, Maël, til Apostelgerningen.

Daabens Sakrament, svarede St. Patrick, er en Nullitet, naar det gives Fugle, ligesom Ægteskabets Sakrament er en Nullitet, naar det gives en Evnuk.

Men St. Gallus svarede:

Hvilken Forbindelse er der mellem en Fugls Daab og en Evnuks Ægteskab? Ikke nogensomhelst. Ægteskabet er, om jeg saa tør sige, et betinget, et eventuelt Sakrament. Præsten velsigner en endnu ikke fuldbyrdet Akt. Dersom Akten ikke fuldbyrdes bliver Velsignelsen selvfølgelig virkningsløs. Det er indlysende. Paa Jorden kendte jeg en Gang i Byen Antrim en rig Mand ved Navn Sadok, som levede i Konkubinats med en Kvinde, som ved ham blev Moder til ni Børn. Paa sine gamle Dage gav han efter for mine Formaninger og samtykkede i at gifte sig med hende, og jeg velsignede deres Forening. Desværre forhindrede Sadoks høje Alder ham i at fuldbyrde Ægteskabet. Kort efter mistede han hele sin Formue og da Germaine (saaledes hed denne Kvinde) mente sig ude af Stand til at leve i Armod, ansøgte hun om Annulation af et Ægteskab, som ingen Realitet havde. Paven bevilgede hendes Ansøgning, thi hun var i sin Ret. Saavidt hvad Ægteskabet angaar. Men Daaben tildeles uden Indskrænkning eller Reservation af hvad Art nævnes kan. Det kan derfor ikke være Tvivl underkastet: Det Pingvinerne har modtaget, er et Sakrament.

Pave Damasus blev nu opfordret til at udtale sig, han tog saalunde til Orde:

For at afgøre om en Daab skal være gyldig og faa Følger, hvilket vil sige Helliggørelsen, kommer det an paa, hvem der giver den, ikke, hvem der modtager den. Dette Sakramentes helliggørende Kraft er i Virkeligheden en Følge af den ydre Akt, ved hvilken det tildeles, mens den Døbte selv ikke ved nogensomhelst personlig Medvirkning bidrager til sin Helliggørelse; forholdt det sig ikke saa, vilde man ikke døbe de nyfødte. Og særlige Betingelser kræves der ikke for at døbe; det er saaledes ikke nødvendigt at befinde sig i en særlig Naadestilstand; det er nok at have til Hensigt at gøre det, som Kirken gør: udtale de hellige Ord og iagttage de foreskrevne

Former. Det kan nu ikke betvivles, at den ærværdige Maël har handlet under disse Betingelser. Altsaa er Pingvinerne døbte.

Saa det tror Du, begyndte St. Genolius. Hvad tror Du da egentlig, at Daaben er? Daaben er den Genfødelssens Proces, formedelst hvilken Mennesket fødes af Vand og Aand; thi bedækket med Synd nedstiger han i Vandet, og omvendt stiger han paany op deraf som en ny Skabning, rig paa Retfærds Frugter. Daaben er Udødelighedens Frøkorn. Daaben er et Genopstandelsens Pant; Daaben er Gravlæggelsen med Kristus formedelst hans Død og Delagtiggørelsen i Opstandelsen fra de Døde. Det er ikke en Gave, man giver til Fugle. Lad os se fornuftigt paa Tingene, Fædre! Daaben udsletter Arvesynden; men Pingvinerne er ikke undfanget i Synd. Den ophæver al Syndens Straf; men Pingvinerne har ikke syndet. Den skænker Naadens og Dydens Gave, idet den forener de Kristne med Jesus Kristus som Lemmerne med Hovedet; men er der sund Sands og Mening i, at Pingvinerne skulde kunne erhverve de samme Dyder som Præster, Jomfruer og Enker, modtage Naadegaverne og forenes med . . .

St. Damasus lod ham ikke tale ud.

Det beviser, sagde han med Liv, at Daaben har været unyttig; det beviser ikke, at den ingen Virkning har.

Men paa den Maade, gensvarede St. Genolius, skulde man altsaa i Navnet Faderens, Sønnens og den Helligaands kunde døbe, ved Bestænkning eller Nedykning, ikke blot en Fugl eller et firfødet Dyr, men ligesaavel en livløs Genstand saasom en Statue, et Bord, en Stol, etc. Dette Dyr skulde være kristent, dette Afgudsbillede, dette Bord skulde være kristent! Det er absurd.

St. Augustinus tog nu Ordet, og der blev dyb Taushed. Jeg vil, sagde Hippos fyrige Bisp, ved Hjælp af et Eksempel vise Eder, hvilken Kraft Formlerne har. Ganske vist drejer det sig her om en diabolisk Operation. Men lader det sig fastslaa, at de Formler Djævelen lærer, virker paa umælende Dyr, ja, endogsaa paa de livløse Genstande, kan det vel ikke betvivles, at ogsaa de sakramentale Formler udstrækker deres Virkninger saavel til Dyr som til livløse Genstande. Her er mit Eksempel.

Mens jeg levede, var der i Byen Madura, Philosophen

Apulius Fødestad, en Heks, som for at drage en Mand til sin Seng blot behøvede at opbrænde et Par af hans Hovedhaar paa en Trefod sammen med visse Urter og med Tilføjelse af visse Ord. Det skete da en Dag, da hun paa denne Vis vilde vinde en ung Fyrs Kærlighed, at hun, ført bag Lyset af sin Tjenestepige, i Stedet for den unge Mands Haar opbrændte nogle Haar plukket af en Gedeskinds Vinsæk, der hang udenfor en Vinhandlers Butik. Og se, om Natten kom Vinsækken smækfuld af Vin springende gennem Gaderne lige til Heksens Tærskel. Tildragelsen er en Kendsgærning. Ved Sakramenterne som ved Trylleformularerne er det Formen, der virker. Virkningen af en guddommelig Formel skulde vel ikke gælde mindre i Kraft og Udstrækning, end Virkningen af en djævelsk.

Efter at have talt saaledes satte den store Augustinus sig ned under almindelig Bifald.

En højtbedaget Salig af et melankolsk Udseende bad nu om Ordet. Han hed Probus og var ikke indskrevet i de Helliges Kanon.

Jeg beder Forsamlingen undskylde, sagde han. Jeg besidder ikke Glorien, og det er ikke paa nogen opsigtvækkende Maade, jeg har vundet den evige Salighed. Men efter hvad den store St. Augustinus nylig udtalte, tror jeg det betimelig at meddele Eder, hvilken smertelig Erfaring, jeg har gjort m. H. t. de Betingelser, hvoraf et Sakramentes Gyldighed afhænger. Med Rette sagde Biskoppen af Hipona: Et Sakraments Gyldighed afhænger af Formen; thi dets Kraft er i Formen og dets Brist er i Formen. Præster og Pontifices, hører min sørgelige Historie! Jeg var Præst i Rom under Kejsers Gordius' Regering. Uden som I at udmærke mig ved særlige Fortjenester, røgtede jeg med et fromt Sind mit hellige Embede. I fyrretyve Aar holdt jeg Gudstjeneste i Kirken Santa-Maria-modesta-extra-muros. Mine Vaner var yderst regelmæssige. Hver Lørdagften begav jeg mig til en Mand ved Navn Barjas, som havde et Trattori ved Porta Capena, hos ham købte jeg den Vin, som jeg daglig indviede. Ikke en eneste Dag i denne lange Tid forsømte jeg at celebrere den højhellige Messe. Ikke destomindre var jeg uden Glæde, og ofte laa jeg paa Altrets Trin og spurgte

med Dødsangst i Hjærtet: „Hvorfor er du bedrøvet, min Sjæl, og hvorfor piner du mig?“ Ogsaa de troende, som jeg betjente ved Herrens Bord, gav mig Anledning til Sorg; thi med den hellige Hostie endnu paa Tungen, saa at sige, faldt de tilbage i Synden, ganske som havde Sakramentet været uden Kraft og Virkning paa dem. Om-sider oprandt Dagen, da mine jordiske Prøvelsens Tid var omme, jeg sov ind i Herren og vaagnede i de Ud-valgtes Hjem. Af den Engels Mund, som førte mig hid, erfor jeg da, at Værten Barjas ved Porta Capena i Stedet for Vin solgte et Dekokt af Rødder og Bark, hvori ikke fandtes mindste Draabe af Vinstokkens Saft, og dette føle Bryg havde jeg ikke kunnet forvandle til Blod, efterdi det ikke var Vin, og saasom Vinen alene lader sig forvandle til Jesus Kristi Blod, og følgelig var alle mine sakramen-tale Handlinger Nulliteter og alle havde vi, uden at vide det, mine troende saavel som jeg selv, i fyrretyve Aar været berøvet Nadverens Sakramente og altsaa i Virkelig-heden exkommunierede. Da dette gik op for mig, blev jeg grebet af en umaadelig Forbauselse, som endnu den Dag i Dag kan overvælde mig midt i selve dette Salighedens Hjem, hvilket jeg atter og atter gennemvandrør i hele dets Udstrækning uden nogensinde at møde en eneste af de Kristne, som jeg i sin Tid tog til Herrens Bord i Santa-Modestas Basilika.

Berøvet Englenes Brød gav de sig modstandsløse hen til de afskyeligste Laster, og de er alle vandrede til Hel-vede. En Trøst er det mig at tænke paa, at Værten Barjas ogsaa er fordømt. Men i alt dette er der en Logik, som er al Logiks Ophav værdig. Mit ulykkelige Eksempel viser ikke destomindre, at det undertiden kan være mis-ligt, at Formen ved Sakramenternes Uddeling gælder mere end Tanken. Jeg spørger derfor i alle Ydmyghed: Kunde den evige Visdom ikke raade Bod derpaa?

Nej, svarede Herren. Lægemidlet vilde være værre end Ondet. Dersom i Salighedssager Tanken galdt mere end Formen vilde det være ensbetydende med det hellige Præsteembedes Undergang.

Ak, min Gud, sukkede den ydmyge Probus, tro dog min sørgelige Erfaring: Saalænge Du grunder dine Sakra-

menter paa Formlerne alene, vil skrækkelige Hindringer stille sig i Vejen for din Retfærdighed.

Jeg ved det bedre end du, svarede Herren.

Thi med dette mit Blik ser jeg paa en og samme Tid de Problemer, som nu bereder os Vanskeligheder, og de ikke mindre vanskelige, som Fremtiden vil bringe. Saaledes forudsiger jeg Eder, at førend Solen har drejet sig tohundredefyrrretyve Gange omkring Jorden

Sublimt sagt! raabte Englene.

Og Verdens Skaber værdigt! svarede Pontifices.

Det er en Talefigur, svarede Herren, hentet fra min gamle Kosmogoni, hvilket jeg imidlertid ikke tør aflade fra; thi det vilde anfægte min evige Uforanderlighed . . .

Altsaa, førend Solen har drejet sig tohundredefyrrretyve Gange om Jorden, skal der ikke findes en eneste Præst i Rom, der kan Latin. Naar Litanierne afsynges i Kirkerne, skal man paakalde St. Orichel, St. Roguel og St. Totichel, hvilke, som I vide, er Djævlø og ikke Engle. Mange Tyve, der ønske at gaa til Alters, men frygte at blive nødt til at give det stjaalne Gods tilbage for at opnaa Aflad, skal til den Tid skrifte for omstrejfende Præster, som hverken kan Latin eller Italiensk, men kun taler deres egen Provinsdialekt, og som, mens de flakker om fra By til By skal sælge Syndernes Forladelse til Spotpris, ofte for en Flaske Vin blot. Disse Absolutioner vil vi dog næppe behøve at bekymre os synderlig om, eftersom de vil mangle et, Angeren nemlig, for at være gyldige. Derimod er det troligt nok, at Daaben vil berede os adskillige Vanskeligheder. Præsterne skal blive i den Grad uvidende, at de døber Børnene *in nomine patria et filia et spirita sancta*, som Louis de Polter en Gang med Velbehag skal berette i 3die Bind af sin „Kristendommens pflisofske, politiske og kritiske Historie“. Den Slags Daabshandlinger vil give os haarde Nødder at knække. Thi lad gaa, at jeg læmper mine hellige Tekster efter et Græsk, som er mindre elegant end Platos, og et Latin, som ikke ligefrem er Ciceronisk — en lithurgisk Formel, der er det rene Abrecadabre, kan jeg dog ikke godt akceptere. Og det kan gyse i En, naar man tænker paa, at al denne Mangel paa Nøjagtighed vil gaa ud over Mil-

lions Nyfødte. Men lad os vende tilbage til vore Pingviner.

Dine guddommelige Ord, Herre, har allerede bragt os tilbage til dem, sagde St. Gallus. I alt, hvad der angaar Religionen og de Regler, der gælder i Salighedssager, er det nødvendigt, at Formen gælder mere end Tanken, og Gyldigheden af et Sakrament afhænger derfor alene af dets Form. Hele Spørgsmaalet er derfor dette: Er Pingvinerne døbt i Overensstemmelse med Formerne, ja, eller nej? Svaret kan ikke være tvivlsomt.

Herom kom Fædre og Doktorer snart til Enighed og deres Forlegenhed blev derved kun saa meget des frygteligere.

Kristen og Pingvin, sagde St. Cornelius, er to Ting, der ikke lader sig forene uden store Vanskeligheder. Blot det, at Fuglene forpligtes til at sørge for deres Salighed! Hvorledes skal de bære sig ad med det? Fuglenes Sæder strider paa mange Punkter mod Kirkens Anordninger. Og da Pingvinerne er berøvede Fornuftens Brug, kan de ikke rette dem. De er ligefrem ikke saa kloge, at de er i Stand til at vælge andre og bedre.

Nej, det kan de ikke, sagde Herren, mine Dekreter hindre det.

Saa meget er i alt Fald vist, fortsatte St. Cornelius, i Kraft af Daaben ophøre deres Handlinger at være ligegyldige. For Fremtiden vil de være enten gode eller onde, fortjenstfulde eller strafværdige.

Ganske rigtig, sagde Herren, saadan stiller Spørgsmaalet sig.

Jeg ser kun en Løsning, sagde St. Augustinus, Pingvinerne kommer i Helvede.

Men de har jo ingen Sjæl, bemærkede St. Irenæus.

Det er kedeligt, sagde Tertullian med et Suk. Unægtelig, svarede St. Gallus. Og jeg maa erkende, at min Discipel, den hellige Mand, Maël, i sin blinde Iver har skabt den hellige Aand store Vanskeligheder og bragt Uorden i Mysteriernes Økonomi.

Det gamle Fæ! sagde St. Adjutor fra Elsas med et Skuldertræk.

Men Herren vendte sig mod Adjutor med et bebrejgende Blik.

Undskyld, sagde han, den hellige Mand, Maël, besidder ikke som du, min Salige, den indblæste Visdom. Han ser mig ikke. Det er en gammel Mand fuld af Svagheder; han er halvvejs døv og trekvart blind. Du er for streng imod ham. Jeg erkender imidlertid, at Situationen er vanskelig.

Det er heldigvis kun en forbigaaende Uorden, sagde St. Irenæus. Pingvinerne er døbte, men deres Æg ikke. Ondet vil derfor ophøre med den nulevende Generation.

Tal ikke saaledes, min Søn Irenæus, sagde Herren. Der er Undtagelser fra de Regler, som Physikerne fastsætter paa Jorden, eftersom de er ufuldkomne og ikke i alt stemmer overens med Naturen. Men de Regler, jeg indstifter, taaler ingen Undtagelse. Det bør sig at træffe Bestemmelse angaaende Pingvinernes Skæbne uden at gøre Indgreb i nogen guddommelig Lov og iøvrigt i Overensstemmelse med Dekalogen samt Kirkens Anordninger.

Herre, sagde St. Gregorius fra Nazians, giv dem en udødelig Sjæl.

Ak, Herre, hvad skulde de med den? sukkede Lactantius. De mangler jo Stemmens Vellyd til at lovsynge Dig med. De vil jo ikke kunne celebrere Dine Mysterier.

Og den guddommelige Lov, sagde St. Augustinus, vil de sikkert ikke overholde.

De kan ikke, sagde Herren.

Nej, de kan ikke, vedblev St. Augustinus. Og dersom Du i Din Visdom indgyder dem en udødelig Sjæl, Herre, vil de i Kraft af Dine beundringsværdige Dekreter komme til at brænde i Helvede i al Evighed. Og saaledes oprettes paany den ærværdige Orden, som denne gamle Cambriser har forstyrret.

Den Løsning, Du der foreslaar, Søn af Monica, er korrekt, sagde Herren, og overensstemmende med min Visdom. Men den tilfredsstillende ikke min Mildhed. Og ihvorvel jeg er uforanderlig af Væsen, hælder jeg dog som Aarene gaar, mest til Mildhed. Denne Karakterforandring er følelig for enhver, der læser mine to Testamenter.

Da Diskussionen truede med at trække i Langdrag, uden at Sagen derfor blev opklaret, og da de salige begyndte at vise en stigende Tilbøjelighed til at gentage den samme Ting om og om igen, besluttede man at spørge

den hellige Catharina fra Alexandria til Raads. St. Catharina havde i sit Jordeliv sat halvtredsindstyve meget lærde Doctorer til Vægs. Hun kendte Platos Philosophi lige saa godt som den hellige Skrift og var retorisk begavet.

KAPITEL VII

Et Møde i Paradis. Fortsættelse.

St. Catharina begav sig til Mødet; paa Hovedet bar hun en Krone af Smaragder, Saphirer og Perler og hendes Kjole var af gyldent Klæde. Ved hendes Side hang et funklende Hjul, et Billede af det, hvis Stumper havde ramt hendes Forfølgere. Da Herren havde opfordret hende til at tale, tog hun saalunde til Orde:

Herre! For at løse det Problem, Du i din Naade forelægger mig, vil jeg hverken undersøge Dyrenes Liv i Almindelighed, eller Fuglenes i Særdeleshed. Jeg vil blot bede de her forsamlede Doktorer, Præster og Pontifices bemærke, at Adskillelsen mellem Mennesker og Dyr ingenlunde er fuldstændig, efterdi der existerer monstra, der baade er det ene og det andet. Saasom Kimærerne, der er halvt Nymfer og halvt Slanges; saasom Gorgonerne og Satyrerne; saasom Scylla og Sirenerne, der synger i Havet. De har en Kvindes Overkrop og en Fiskehale. Saasom Centaurerne, der er Mænd fra Bæltstedet og ellers Heste. En nobel Race af monstra forøvrigt! En af dem har, som I vil vide, ved Fornuftens Lys alene formaet at bane sig Vej til den evige Salighed, og det hændes, at man i de gyldne Aftenskyer skimter hans støjende Heltebringe. Centauren Chiron gjorde sig formedelst sine jordiske Gerninger fortjent til at dele de Saliges Hjem. Det var ham, der opdrog Achilles; og da denne unge Heros havde forladt Centaurens Hænder, levede han to Aar klædt paa som en ung Pige blandt Kong Lycomedes Døtre. Han tog Del i deres Lege og sov sammen med dem, uden at de noget Øjeblik anede, at han ikke var

en ung Pige som de. Sammen med Kejser Trajan er Chiron, hvis Opdragelse satte saa smukke Frugter, den eneste Retfærdige, som har erhvervet den himmelske Herlighed ved at overholde Naturloven. Og dog var han kun Mand til Hælvten.

Ved dette Exempel haaber jeg at have bevist, at for at opnaa den evige Salighed er det tilstrækkeligt at besidde nogle Dele af et Menneske, forudsat selvfølgelig at disse hører til de ædlere. Men sæt nu Pingvinerne blev halvt Pingviner og halvt Mennesker, skulde de da ikke i Kraft af deres Daab kendes værdige til, hvad Centauren Chiron har opnaaet uden at være genfødt ved Daaben? Derfor beder jeg dig, Herre, skænk den gamle Maëls Pingviner et Menneskehoved og et Menneskes Overkrop, paa det at de paa værdig Vis skal kunne love Dit Navn, og tilstaa dem en udødelig, men ganske lille Sjæl.

Saaledes talte St. Catharina og alle lod de høre en Bifaldsmumlen, Doktorer, Præster og Pontifices.

Men St. Antonius, Eremiten, rejste sig op, og i det han strakte begge sine røde og knastede Arme ud mod Herren, skreg han:

Gør det ikke, Herre min Gud! I Din hellige Paraclets Navn, gør det ikke!

Hans Sindsoprør var saa heftigt, at hans lange hvide Skæg bevægede sig op og ned paa hans Hage som en tom Mulepose paa en sulten Hest.

Herre, gør det ikke! Fugle med Menneskehoveder, det eksisterer allerede. Det er aldeles ikke noget nyt, St. Catharina der har fundet paa.

Den menneskelige Indbildningskraft samler og sammenligner, den skaber aldrig, bemærkede St. Catharina tørt.

Det eksisterer allerede, vedblev St. Antonius, som aldeles ikke vilde høre, det er det, man kalder Harpyerne, og det er de mest naturstridige Dyr, som Skabningen kender. En Gang, da St. Paul, Abbeden, spiste til Aften hos mig i Ørkenen, havde jeg dækket Bord udenfor min Hytte under et gammelt Figentræ. Da kom Harpyerne og satte sig i Træets Grene. Vi kunde ikke høre Ørenlyd for deres skarpe Skrig og de begjorde al vor Mad. Disse Udyr var ved deres ubelejlige Komme Skyld i, at jeg gik Glip af St. Pauls, Abbedens, Belæring og vi aad

Fuglenes Gødning sammen med vort Brød og vor Laktuk. Hvor kan nogen tro, Herre, at Harpyerne vil kunne prise dig paa værdig Vis!

Sandelig, i mine Fristelser har jeg set mange Bastarder, ikke blot Slangekvinder og Fiskekvinder, men Væsner der var endnu mer naturstridigt sat sammen, saasom Mænd, hvis Legeme var dannet af en Gryde, af en Kirkeklokke, af et Taarnuhr, af en Buffet fuld af Mad og Husgeraad, ja endogsaa af et Hus med Døre og Vinduer i, gennem hvilke man saa Beboerne beskæftiget med alskens Husgærning. Evigheden vilde ikke strække til, hvis jeg skulde beskrive alle de monstra, der stormede løs paa mig i min Ensomhed, ligefra Hvalfiske med Skibstakkelage til Regn af røde Smaadyr, der forvandlede Vandet i min Kilde til Blod. Men intet var saa modbydeligt som disse Harpyer, der sved Bladene af mit smukke Figentræ med deres Gødning.

Harpyerne, bemærkede Lactantius, er kvindelige monstra med Fuglekroppe. Af en Kvinde har de Hovedet og Brystet. Deres Usømmelighed, Skamløshed og Utérlighed stammer fra deres Kvindenatur, som paavist af Poeten Virgil i hans Æneide. De er meddelagtige i Evas Forbandelse.

Lad os ikke tale mere om Evas Forbandelse, sagde Herren. Den anden Eva har frikøbt den første.

Poul Orose, Forfatter af en Verdenshistorie, som Bosuet senere skulde efterligne, rejste sig nu op og gav sig til at bønfalde Herren.

Herre, hør min og Antonius Bøn! Lav ikke flere monstra af den Slags som Centaurerne, Sirenerne og Faunerne, hvilke de fabelkære Grækere satte Pris paa. Det vil du ikke faa nogen Glæde af. Den Slags monstra har hedske Tilbøjeligheder og deres Dobbelt-Natur gør dem lidet skikkede til Renhed i Sæder.

Herpaa svarede den milde Lactantius

Utvivlsomt er den sidste Taler den bedste Historiker her i Paradis, eftersom Herodot, Thykidid, Polybius, Titus-Livius, Velleius Paterkulus, Cornelius Nepos, Suetonius, Manethon, Diodoros fra Sicilien, Dion Cassius, Lamprides, alle ere berøvede Synet af Gud, og eftersom Tacitus i Helvede lider Blasphemikernes Straf. Men maaske

burde Poul Orose kende Himlene ligesaagodt som Jorden. Thi han glemmer ganske, at Englene, der paa en Gang er Fugle og Mennesker, er Renheden selv.

Vi glider ud, sagde den Evige. Hvad har disse Harpyer, Centaurer og Engle her at gøre? Det er Pingvinerne, her er Tale om.

Du har sagt det, Herre! Det var Aldersformanden for de halvtredsindstyve Doktorer, hvilke Jomfruen fra Alexandria i deres Jordelivs Dage havde sat til Vægs.

Du har sagt det, det drejer sig her om Pingvinerne. Og, for at faa en Ende paa denne Skandale, som sætter Himlene i Oprør, vover jeg at foreslaa, at det sker, som den hellige Catherina, der i sin Tid satte os til Vægs, har proponeret: Skænk den gamle Maëls Pingviner Halvdelen af et menneskeligt Legeme, og en efter denne Halvdelen afpasset udødelig Sjæl.

Ved disse Ord rejste der sig en stor Larm i Forsamlingen, man snakkede sammen to og to og Doktorerne geraadede i lærde Disputer. De græske Fædre stredes heftigt med de latinske om den Sjæl, der passende burde gives Pingvinerne, dens Substans, dens Natur og dens Omfang.

Præster og Pontifices, raabte Herren! Efterlign nu ikke de jordiske Konklaver og Synoder! Og indfør endelig ikke her i Ecclesia Triumphans de Voldsomheder, der ryster Ecclesia Militans. Thi det lader sig ikke nægte, ved alle de Koncilier, som under min Aands Inspiration er afholdt i Europa, Asien og Africa, har Fædre revet Skæg og Øjne ud paa Fædre. Ikke desto mindre var de ufejlbarlige, thi jeg var med dem.

Da Ordnen omsider var genoprettet, rejste den gamle Hermas sig op og talte langsomt, som følger:

Jeg priser dig, Herre, at du lod min Moder, Saphira, fødes i Dit Folks Midte i de Dage, da Himlens Morgenrøde foryngede Jorden formedelst vor Frelsers Værk. Og jeg priser dig, Herre, at du lod disse mine dødelige Øjne skue din guddommelige Søns Apostle. Og derfor oplader jeg min Røst i denne Forsamling, efterdi du har villet, at Sandheden skal udgaa af de Ringes Mund, sigende: Forvandl disse Pingviner til Mennesker! Thi denne Løsning

alene er Din Retfærdighed og Din Barmhjærtighed værdig.

Flere Doktorer forlangte nu Ordet paa en Gang; nogle tog det paa egen Haand; ingen hørte efter og alle Præsterne viftede i vild Forvirring med deres Palmer og deres Kroner.

Men Herren strakte sin Højre ud og beroligede sine Udvalgte.

Lad os slutte vore Overvejelser, sagde han. Den Mening, som Hermas, den blide Olding, nys gav Udtryk, er den eneste, der stemmer overens med mine evige Formaal. Ganske vist forudser jeg adskillige Vanskeligheder. Blandt disse Mennesker vil mange skabe sig Plager, som de ikke kendte, mens de var Pingviner. Sandelig, deres Skæbne vil formedelst denne Forvandling blive mindre misundelsesværdig end før de blev døbte og indlemmet i Abrahams Slægt. Men det bør sig ikke min Alvidenhed at influere paa deres frie Villie. Paa det den menneskelige Frihed ingenlunde skal anfægtes, véd jeg intet om det, jeg véd, tilhyller jeg mine Øjne med de tætte Slør, som jeg har gennemskuet, og lader jeg mig i mit blinde Klarsyn overraske af det, jeg har forudset.

Og straks kaldte han paa Ærkeenglen Raphael. Gaa, sagde han, og opsøg den hellige Mand Maël. Vis ham hans Vildfarelse og befal ham, væbnet med mit Navn, at forvandle Pingvinerne til Mennesker.

KAPITEL VIII

Pingvinernes Forvandling.

Ærkeenglen nedsteg paa Pingvinernes Ø og fandt den hellige Mand indslumret i en Klippehule midt mellem sine nye Disciple. Han lagde Haanden paa hans Skulder og efter at have vækket ham, sagde han med blid Røst:

— Frygt ikke, Maël!

Og blændet af et stærkt Lys og beruset af en yndig

Duft genkendte den hellige Mand Herrens Engel og kastede sig næsegrus for hans Fødder.

Og Englen sagde:

Maël, lær din Vildfarelse at kende. Thi Du troede, at døbe Adams Børn, men Du døbte Fuglene. Og se, formedelst Dig er Pingvinerne indtraadte i Guds Kirke.

Da den gamle Mand hørte dette, blev han som lamslaet.

Men Englen sagde:

Rejs Dig, Maël! Væbn Dig med Herrens mægtige Navn og sig til disse Fugle: Bliv Mennesker!

Og da den hellige Mand, Maël, havde grædt og bedt, væbnede han sig med Herrens mægtige Navn og sagde til Fuglene:

Bliv Mennesker!

Og strax forvandledes Pingvinerne. Deres Pande blev bredere og deres Hovede rundede sig i Form af en Kuppel lig Santa-Maria-Rotunda i den Stad Rom. Deres Øjnes Oval aabnede sig større end før mod Himlen; en kødfuld Næse tog Plads mellem Næsehullerne; deres Næb forvandlede sig til en Mund og af denne Mund udgik Ordet; deres Hals krøb ind og blev tykkere; deres Vinger blev til Arme og deres Svømmefødder til Ben; og en urolig Sjæl tog Bolig i deres Bryst.

Nogle Spor af deres gamle Natur blev dog tilbage. De var tilbøjelige til at skotte til Siden; de vrikkede lidt paa deres altfor korte Ben; og et fint Dunlag blev tilbage paa deres Krop.

Og Maël takkede Herren, at han havde indlemmet disse Pingviner i Abrahams Slægt.

Men den Tanke foruroligede ham, at snart skulde han forlade denne Ø for ikke mere at vende tilbage, og langt fra ham vilde Pingvinernes Tro dø af Mangel paa Pleje lig en altfor ung og sart Plante. Og han fik den Indskydelse at føre deres Ø med sig til Aremoricas Kyster.

Jeg kender ikke den evige Visdoms Planer, sagde han til sig selv. Men, dersom det behager Gud at lade denne Ø blive ført andetsteds hen, hvem skulde da kunne hindre, at den blev det?

Og af sine Stolas Linned snoede den hellige Mand et meget tyndt Tov omtrent fyrretyve Fod langt. En Ende

af dette Tov bandt han om en spids Klippe, som ragede op af Sandet, og idet han tog den anden Ende af Rebet i Haanden, gik han om Bord i sit Stentrug.

Truget gled ud paa Havet og tog Pingvinernes Ø paa Slæb. Efter ni Dages Sejlads landede det lykkeligt og vel ved Bretagnes Strand og Øen førte det med sig.

ANDEN DEL

Oldtiden.

KAPITEL I

De første Slør.

DEN Dag satte St. Maël sig ved Havets Bred paa en Sten, som han mærkede var brændende hed. Han troede Solen havde varmet den og opsendte en Tak til Verdens Skaber; thi han vidste ikke, at det var Djævlen, som lige havde siddet der.

Apostelen ventede paa Munkene fra Yverne, som havde Ordre til at hidbringe en Ladning Skind og vævede Stoffer; thi Øen Alkas Beboere skulde klædes paa.

Snart saa han ogsaa en Mand gaa fra Borde, en Munk ved Navn Magis, der bar en Kiste paa Ryggen. I Nærheden af den Gamle stillede han Kisten fra sig, og idet han tørte Panden med Bagen af sit Ærme, sagde han:

Altsaa, Fader, det er virkelig Dit Alvor, at du vil give disse Pingviner Klæder paa?

Det er absolut nødvendigt, svarede den Gamle. Ved at optages i Abrahams Slægt er disse Pingviner blevet meddelagtige i Evas Forbandelse, og de ved nu, at de er nøgne, hvilket de forhen var uvidende om. Og det er paa høje Tid at klæde dem paa; thi, som du ser, er de Dun, de har beholdt paa Kroppen efter deres Metamorphose, ved at gaa af dem.

Sandt nok, sagde Magis, idet han lod Blikket glide langs Strandbredden, hvor man saa Pingvinerne beskæftigede med at fiske Rejer eller sanke Muslinger, med at synge

eller sove — sandt nok de er nøgne! Men sig mig, Fader, tror du ikke, det er bedst at lade dem være nøgne? Hvorfor klæde dem paa? Faar de først Klæder paa og undergives Moralloven, vil Følgen være, at de bliver umaadelig indbildske, hykleriske og unyttig grusomme.

Er det muligt, min Søn, sukkede den Gamle, at du har saa ringe Tanker om Moralloven, hvilken dog selv Hedningerne underkaster sig.

Moralen, svarede Magis, tvinger Menneskene, som oprindelig er Dyr, til at leve anderledes end Dyrene, hvilket utvivlsomt er dem imod, men tillige smigrer og beroliger dem; og eftersom de er indbildske, fejge og forlystelsesyge underkaster de sig gjerne en Tvang, som foruden at smigre deres Forfængelighed, lover dem Tryghed her og Haab om Frelse hisset. Men lad os holde os til Sagen. Her paa denne Ø udskiber mine Brødre deres Ladning af Skind og vævede Stoffer. Tænk vel over, hvad du gør, Fader, mens Tid endnu er. Det er en stor og følgerig Sag at klæde Pingvinerne paa. Naar nu en Pingvin forelsker sig i en Pingvininde, ved han nøjagtigt, hvad han forelsker sig i, og hans Attraa begrænses af et nøje Kendskab til den attraaede Genstand. Der nede paa Strandbredden ser jeg i dette Øjeblik to, tre Pingvinpar, som bedriver Kærlighedens Gærninger midt i Solskinnet. Se blot, hvor naturligt det gaar til! Ingen tager Notits deraf, og ikke en Gang de selv synes i nogen overvættes Grad betaget af Situationen. Men naar Pingvininderne indhylles i Slør, vil Pingvinen ikke mere saa nøjagtig, som nu, gøre sig Rede for, hvad det er, der drager ham mod dem. Hans vage Længsler vil flyde ud i alle Slags Drømme og Illusioner. Kort sagt, Fader, han vil lære Kærligheden at kende og al dens taabelige Smerte. Og saa skal du bare se Pingvininderne slaa Øjnene ned og knibe Læberne sammen og te sig, som de skjulte en Skat under Klæderne. Gud, hvor ynkeligt!

Saalænge disse Folk endnu er uciviliserede og fattige, vil Ondet være taaleligt. Men vent blot et tusind Aar, Fader, og du skal faa at se, med hvilke frygtelige Vaaben, du har ombæltet Alkas Døtre. Hvis du tillader, skal jeg allerede nu give dig en Forestilling derom. Jeg har noget Smaapynt i denne Kiste. Nu tager jeg i Flæng en af disse

Pingvininder, som Pingvinerne bekymrer sig saa lidt om, og klæder hende paa saa pænt, vi kan, efter fattig Evne.

Se, der kommer netop en hen imod os. Hun er hverken smukkere eller grimmere end de andre, men hun er ung. Ingen tager Notits af hende. Med en Finger i Næsen kommer hun slentrende langs Aasen i Ro og Mag, alt mens hun klør sin Ryg lige ned til Haserne. Det kan ikke undgaa din Opmærksomhed, Fader, at hun har smalle Skuldre, Hængebryster, en tyk og gulligfarvet Mave og at hendes Ben er for korte. Paa hendes Knæ, der falder i det rødlige, slaar Huden smaa Rynker for hvert Skridt, hun tager, det ser ud, som sad der i hvert Knæled et lille grimacerende Abeansigt. Hendes Fødder, som er udspilede og fulde af Aarer, klamrer sig til Klippen ved Hjælp af fire krumme Fingre, mens de plumpe Storetæer peger ligeud som Hovederne paa to forsigtige Slinger. Hun er helt og holdent optaget af at gaa; hver Muskel gaar ganske op i dette Arbejde, og da vi ser dem fungere ganske nøgne, faar vi snarere et Indtryk af en Gangmaskine end af en Kærlighedsdito, skønt hun øjensynlig er begge Dele og desforuden forener adskillige andre Mekanismer i sin Person. Velan, ærværdige Apostel, nu skal du bare se, hvad jeg skal faa ud af hende.

Og med disse Ord har Munken Magis i tre Spring indhentet Pingvininden, løfter hende, bukker hende sammen og stikker hende under Armen og drager afsted med hende, saa Haaret slæber efter hende, hvorpaa han smider den rædselslagne for Fødderne af den hellige Mand Maël.

Og alt mens hun græder og bønfalder ham dog endelig ikke at gøre hende Fortræd, pakker han et Par Sandaler ud af sin Kiste og befaler hende at tage dem paa.

Naar hendes Fødder bliver klemt ind i disse uldne Remme, bemærkede han henvendt til den Gamle, vil de se ud, som de var mindre. Disse to Tommer høje Saaler vil desuden paa en elegant Maade gøre hendes Ben længere, hvilket vil tjene til Forherligelse af den Byrde de bærer.

Pingvininden bandt imidlertid sine Sandaler og skottede alt imens nysgærrigt til den aabne Kiste. Da hun saa den

var fuld af Smykker og Pynt, smilede hun gennem Taarer.

Munken tog hendes Haar og snoede det sammen i en Knude oppe paa Hovedet, og ovenpaa det Hele anbragte han en Hat med Blomster paa. Hendes Haandled omsluttede han med Guldringe, derpaa lod han hende rejse sig op, og under Brysterne og henover Maven vikledde han nu et bredt Lærreds Bind, idet han snildelig sørgede for, at Barmen derved vandt en hidtil ukendt Dristighed og at Midjen blev godt klemt ind til Forherligelse for Hoftepartiet.

Ved Hjælp af Knappenaale, som han en for en tog ud af Munden, fik han Bindet til at sidde fast.

Stram det kun lidt mere, bemærkede Pingvininden.

Efter saaledes med megen Flid og Omtanke at have indfattet Overkroppens bløde Dele kastede han over det Hele en rosafarvet Tunika, som blødt fulgte Legemet i alle dets Linjer.

Sidder den godt? spurgte Pingvininden. Og med Overkroppen bøjet og Hovedet lagt paa Siden, saa Hagen berørte Skuldren, skænkede hun sit nye Toilette og dets Snit en udsøgt Opmærksomhed.

Da Magis spurgte hende, om hun ikke troede Kjolen var lidt for lang, var hendes Svar et overbevist nej, hun behøvede blot at løfte lidt op.

Og idet samme tog hun med venstre Haand et Tag bag i Skørtet og trak det stramt og lidt paa skraa frem over Læggene, idet hun nøje passede paa at Hælene akkurat kom til Syne. Derpaa fjernede hun sig med smaa bitte Trin, idet hun vrikkede med Hofterne.

Hun saa sig ikke om, men da hun kom forbi en Bæk, spejlede hun sig i den med et Blik fra Øjnkrogene.

En Pingvin, som tilfældigvis mødte hende, standsede overrasket, og idet han brat vendte om, gav han sig til at følge efter hende. Da hun kom gaende langs Strandbredden, nærmede de Pingviner, som havde fisket, sig øjeblikkelig, og efter at have set lidt paa hende fulgte de i Hælene paa hende. De, der laa ned i Sandet, rejste sig op og sluttede sig til de andre. Og allevegne fra kom de, fra Bjærgets Stier, fra Klippehulerne, fra Havets Bund, bestandig nye Pingviner, som dukkede frem, hvor hun

kom hen, og forøgede Følget. Modne Mænd med kraftige Skuldre og haaret Bryst, smidige Ynglinge, gamle Mænd paa hvis røde af hvide Børster bedækkede Krop de talrige Hudfolder rystede og som møjsommeligt slæbte sig afsted paa deres gamle Ben, der var mere skindmagre og tørre end den Enebærstav, der var deres tredje — alle stimlede de sammen, pustende, og en stram Lugt stod der fra dem og en raa Aande; men hun gik ganske rolig og lod som ingenting.

Se dem, Fader, skreg Magis, se dem! Alle med Næsen pegende, midtpunktsøgende mod det Parti, som paa denne unge Dame har Kuglens Form, blot fordi et rosafarvet Slør nu tilhyller det. Kugleformen, siger man, giver Mathematikerne Stof til Betragtninger paa Grund af sine Egenskabers Mangfoldighed. Hvor den fremtræder som Bestandel af den physiske og levende Natur, erhverver den nye Ejendommeligheder. Og for at Pingvinerne ret skulde faa Øjnene opladte for denne Figurs sande Betydning, var det nødvendigt, at den, unddraget deres legemlige Beskuelse, blev Genstand for deres Sjæls Drømme og Anelser. Selv jeg føler mig i dette Øjeblik uimodstaaelig draget mod denne Pingvininde. Er det fordi en enkelt Legemsdel formedelst dette Skørt nu fremtræder som væsentlig, forherliges den, idet den forenkles, er det fordi den iklædt Synthesen og Generalisationen nu præsenterer sig som Idéen i sin Renhed og selve det guddommelige Princip? Jeg skal ikke kunne sige det, men det forekommer mig, at favnede jeg den, vilde det være, som holdt jeg selve Himmelkuplen fuld af al jordisk Vellyst i min Haand. Sandelig den Tiltrækning, Blufærdigheden skænker Kvinden, er uimodstaaelig. Min Forvirring er saa stor, at det vilde være frugtesløst, hvis jeg gjorde Forsøg paa at skjule den.

Ved disse Ord haler han op i Kutten, saa det er en Gru, styrter ind mellem Pingvinerne, puffer dem, endevender dem, træder paa dem, sparker dem, maser dem, indhenter hin Alkas Datter, griber hende med hegge Hænder ved den rosafarvede, mod hvilken som en Pileregn et helt Folks Blik og Begær er rettet, og som pludselig forsvinder i Munkens Arme ind i en Klippehule.

Da troede Pingvinerne, at Solens Lys blev slukket. Og den hellige Mand, Maël, indsaa, at det var Djævlens, der i Munken Magis Skikkelse havde klædt Alkas Datter paa. Han følte sig foruroliget i sit Kød, og hans Sjæl var bedrøvet. Og mens han langsomt vandrede hjem til sit Enebo, saa han smaa fladbrystede og hullaarede Pingvininder i seks—syvaars Alderen lave sig Bælter af Alger og Tang, alt mens de løb frem og tilbage langs Stranden og passede paa, om Mændene ikke skulde følge efter dem.

KAPITEL II

De første Slør. Fortsættelse.

Den hellige Mand, Maël, følte en dyb Bedrøvelse, da han saa, at det første Klædebond, en Alkas Datter fik paa, kun havde tjent til at forraade den pingvinske Dyd i Stedet for at styrke den. Ikke destomindre holdt han fast ved sit Forsæt at give den mirakuløse Øs Beboere Klæder paa. I den Hensigt kaldte han dem sammen paa Stranden og uddelte de Klæder mellem dem, som Munkene fra Yverne havde medbragt. Pingvinerne fik korte Kofter og Bukser, Pingvininderne lange Kjoler. Men disse Kjoler gjorde langt fra den Effekt, som den første havde frembragt. De var heller ikke nær saa smukke, Snittet var plumpt og ukunsthærdigt, og nu da alle Kvinderne gik med Kjoler, tog ingen mere Notits deraf. Da deres Lod var at lave Mad og arbejde paa Markerne, var der snart ikke andet tilbage end fedtede Kjoleliv og skidne Skørter. Pingvinerne læssede saameget Arbejde paa deres stakkels Koner, at de kom til at ligne Trækdyr. Hjærtets Uro og Lidenskabens Forstyrrelser kendte de ikke noget til. Deres Sæder var uskyldige. Forsyndede de sig mod det 6te Bud, hvilket de ofte gjorde, skete det i landlig Enfoldighed. Og hændte det en ung Fyr, at han i Fuldskab kom til at voldtage sin Bedstemoder, havde han glemt det Dagen efter.

KAPITEL III

Jordens Udstykning og Ejendomsrettens Oprindelse.

Øen mistede efterhaanden sit barske Udseende fra den Tid, da den omsvømmet af Is husede et Fuglefolk i sine Klippers Amphitheater. Dens Snetinder var skredet ned og kun en Højslette blev tilbage, fra hvis Rand man øjnede Aremoricas i evig Taage hyllede Kyster og Havet, hvor skumle Klipper laa strøet mellem hverandre lig Sø-uhyrer, der løftede Overkroppene af Dybet.

Med sine flade og dybt fligede Kyster lignede den af Form et Figenblad. Lige med et var den bevokset med saltholdigt Græs, som Kvæget aad med Velbehag, med Pilehegn, gamle Figentrær og ærværdige Ege. Kendsgærringen bevidnes af Bedo den ærværdige og flere andre troværdige Forfattere.

Mod Nord dannede Stranden en dyb Bugt, som i Eftertiden blev en af de mest berømte Verdenshavne. I Øst langs en af det fraadende Hav pisket Klippekystr, strakte sig et øde og sødt duftende Hedeland. Det var Skyggernes Strand, hvor Øens Beboere aldrig vovede sig hen, dels af Skræk for Slangerne, som havde deres Reder i Klippehulerne, dels af Frygt for der at møde de Dødes Sjæle, der viste sig i Skikkelse af blaalige Flammer. I Syd laa Haver og Skove langs Randen af den lune Lombugt. Paa denne lykkelige Strand byggede den gamle Maël en Kirke og et Kloster af Træ. I Vest vandede to Floder, Clange og Surelle, Dallernes og Dombernes frugtbare Dale.

En Morgen i Høst, da den salige Maël gik sin Vandring gennem Granges Dal i Selskab med en Munk fra Yverne ved Navn Bulloch, saa han Skarer af vildtudseende Mænd, belæstet med Sten, færdes langs Vejene. Og samtidig hørte han fra alle Kanter Skrig og Klager, som fra Dalen steg mod den rolige Himmel.

Og han sagde til Bulloch:

Min Søn, jeg har med Sorg lagt Mærke til, at denne Øs Beboere bære sig langt mindre forstandigt ad nu end fordem, da de endnu ikke var Mennesker. Mens de endnu var Fugle sloges de kun i Parringstiden. Men nu

kævles de paa alle Aarets Tider og ypper Klammeri Sommer saavel som Vinter. Hvor fjærnt er de nu ikke fra den Fredens Majestæt, der hvilede over Pingvinernes Forsamling og fik dem til at ligne Senatet i en vis Republik!

Se, min Søn Bulloch, se en Gang i Retning af Surelle! Denede i den grønne Dal er en halv Snes pingvinske Mænd just i Færd med at slaa hverandre ihjæl med Spader og Hakker, som de rettelig burde bruge til at arbejde i Jorden med. Men grusommere end Mændene er dog Kvinderne, se, hvor de flaar deres Fjenders Ansigt med Neglene. Ak, min Søn Bulloch, hvorfor myrder de saaledes hverandre?

Af Trang til at danne Samfund, Fader, og af Forudseenhed. Thi Mennesket er af Naturen forudseende og samfundsdannende anlagt. Saadan er hans Karakter. Han kan ikke forestille sig Tilværelsen uden en vis Tilegnelse af Tingene. De Pingviner, Du der ser, Fader, tager Jorden i Besiddelse.

Kunde de ikke tage den i Besiddelse paa en mindre voldsom Maade? spurgte den gamle Mand. Alt mens de slaas, skælder de hverandre ud og truer hinanden. Jeg kan ikke skælné Ordene. Men de er vrede efter Tonen at dømme.

De beskylder gensidig hinanden for Tyveri og Vold, svarede Bulloch. Det er i al Almindelighed Meningens af deres Ord.

I det samme slog den hellige Mand, Maël, Hænderne sammen og udstødte et dybt Suk.

Ser Du ham, min Søn, raabte han, den rasende der, som med Tænderne slider Næsen af sin Modstander, der er slaæet til Jorden! Og den anden der, som knuser Hovedet paa en Kvinde med en vældig Sten!

Jeg ser dem, svarede Bulloch. De skaber Retten; de grundlægger Ejendomsretten; de fastslaar Civilisationens Principer, Samfundets Grundsætninger, og Statens Love.

Hvorledes det? spurgte den gamle Maël.

Ved at udstykke Jorden. Det er Begyndelsen til alt Samfundsliv. Dine Pingviner, o Mester, udøver den ærværdigste af alle Funktioner. Aarhundreder igennem skal Lovgiverne sanktionere deres Værk og Øvrigheden beskytte og bekræfte det.

Endnu mens Munken Bulloch talte, saa de en stor Pingvin, hvid i Huden og rødhaaret, stige ned i Dalen med en Træstamme over Skulderen. Han nærmede sig en lille solbrændt Pingvin, der gik og vandede sine Lactuk, og raabte til ham:

Din Mark er min!

Og da han havde udtalt disse mægtige Ord, lod han sin Kølle falde paa Hovedet af den lille Pingvin, som strax faldt død om paa den Jord, hans Hænder havde dyrket.

Ved dette Syn kom den hellige Mand, Maël, til at ryste over hele Kroppen og Taarerne styrtede ham ud af Øjnene.

Og med en af Skræk og Rædsel næsten kvalt Stemme opsendte han følgende Bøn til Himlen:

Min Gud, min Herre, o, Du, som modtog den unge Abels Offer, Du, som forbandede Kain, hævn, o Herre, denne uskyldige Pingvin, myrdet her paa sin egen Mark, og lad hans Morder faa Din Arms Vægt at føle! Kan hæsligere Forbrydelse vel tænkes end dette Mord og dette Ran, kan frygteligere Krænkelser, o Herre, times Din Retfærdighed?

Læg vel Mærke til, Fader, sagde Bulloch med blid Røst, at det, Du her kalder Mord og Ran, i Virkeligheden er Krigen og Erobringen, alle Rigers Grundvold og Kilden til alle Dyder og al menneskelig Storhed. Tænk især paa, at ved at dadle den store Pingvin, angriber Du Ejendomsretten i dens Oprindelse og dens Princip. Det vil være mig en let Sag at bevise det. At dyrke Jorden er eet, at besidde den noget ganske andet. De to Ting bør ikke sammenblandes. I Ejendomsspørgsmaal er første Okkupators Ret usikker og skrøbelig. Erobrerens Ret derimod hviler paa en solid Grundvold. Han alene respekteres, fordi han alene gør sig respekteret. Ejendomsrettens eneste og glørrige Oprindelse er Magten. Den bliver til og bestaar i Kraft af Magten. Deraf dens Ærværdighed, og derfor viger den kun for en stærkere Magt. Derfor kan man med Rette sige, at den, der ejer noget, er ædel. Og ved at ihjælslaa en Arbejder og tage hans Jord fra ham, har den store Røde der netop nu i dette

Øjeblik lagt Grunden til et meget ædelt Hus her paa disse Jorder. Jeg vil ønske ham til Lykke.

Og med disse Ord nærmede Bulloch sig den store Pingvin, som støttet til sin Kølle stod ved den blodige Plovfure.

Og han bøjede sig til Jorden:

Højædle Greatauk, meget frygtede Fyrste, sagde han, jeg hylder i Dig Grundlæggeren af en lovlig Magt og en arvelig Formue. Nedgravet her i Din Jord skal Hovedskallen af den onde Pingvin, Du dræbte, til evig Tid vidne om dine Efterkommeres hellige Ret over denne af Dig adlede Jord. Held dine Sønner og dine Sønners Sønner. De skal kaldes Greatauk, Hertuger af Skull, og de skal herske over Øen Alka.

Og med hævet Røst vendte han sig om mod den gamle Maël.

Fader, raabte han, velsign Greatauk! Thi al Magt stammer fra Gud.

Men Maël stod stum og ubevægelig med Blikket rettet mod Himlen; thi han følte sig smertelig usikker i sin Dom over Bullochs Doktrin. Denne Doktrin skulde ikke destomindre bevare sin Gyldighed til Civilisationens sidste Tider. Bulloch kan betragtes som den, der grundede Civilretten i Pingvinien.

KAPITEL IV

Pingviniens første Stænderforsamling.

Min Søn Bulloch, sagde den gamle Maël, vi maa holde Folketælling over Pingvinerne og indskrive hver enkelt's Navn i en Bog.

Ja, det er paatrængende nødvendigt, svarede Bulloch; umuligt at holde ordentlig Justits uden det.

Og straks lod Apostlen med Bistand af tolv Munke alt Folket tælle.

Og den gamle Maël sagde: Nu, da vi har Mandtal over alt Folket, bør det sig, min Søn Bulloch, at vi udskraver

en rimelig Skat til Bestridelse af de offentlige Udgifter og til Abbediets Underhold. Enhver bør yde efter Formue. Gaa derfor, min Søn, og sammenkald Alkas Ældste og samdrægtigen ville vi med dem fastsætte Skatten.

Og de Ældste blev kaldte sammen og de forsamlede sig i et Antal af treds i Træklostrets Gaard under det store Figentræ. Det var Pingviniens første Stænderforsamling, i hvilken Storbønderne fra Surelle og Clange udgjorde de tre Fjerdedele. Som den fornemste af Pingvinerne tog Greatauk Plads paa den højeste Sten.

Men den ærværdige Maël tog Plads midt i Kresen af sine Munke og han talte, som følger.

Børn! Herren skænker Mennesket Rigdomme og berøver ham dem alt efter sit Tykke. Og se, jeg har kaldt Eder sammen for at udskrive Skatter i Folket til Bestridelse af de offentlige Udgifter og til Munkenes Underhold. Nu mener jeg, at disse Skatter bør udskrives i Forhold til hver enkelts Rigdom. Saaledes at den, der har hundrede Okser, giver ti; og den, der har ti, giver en.

Da den hellige Mand havde talt, stod Morio op, en Landbruger fra Anis-sur-Clange og en af de rigeste Mænd blandt Pingvinerne.

O, Maël, o, min Fader, sagde han, ogsaa jeg skønner det retfærdigt, at hver enkelt blandt os bidrager til de offentlige Udgifter og til Kirkens Underhold. For mit eget vedkommende er jeg rede til for mine Pingvinske Brødres Skyld at plyndre mig til sidste Hvid, og skal det være, vil jeg hjærtensgærne give Skjorten med. Og som jeg er alle Folkets Ældste til Sinds at ofre af, hvad de ejer, og ingen skal kunne betvivle deres absolute Kærlighed til Fædrelandet og Religionen. Hvad vi da bør tage Hensyn til, er alene det almene Bedste og, hvad det forlanger, bør vi gøre. Men hvad det forlanger, o min Fader, hvad det befaler, se, det er netop, at der ikke kræves meget af dem, der har meget; thi de Rige vil da blive mindre rige og de Fattige mere fattige. De fattige lever af de Riges Ejendom, og derfor er denne Ejendom hellig. Rør ikke ved den, det vilde være ondt og letsindigt. Du vilde heller ikke høste synderlig Fordel af at tage fra de Rige; thi der er ikke mange af dem. Du vilde tværtimod kun opnaa at forarme Landet og derved blive berøvet de

Hjælpekilder, der findes. Hvorimod Du ved af hver enkelt Indvaaner at kræve et ringe Bidrag, uden Hensyn til hvor meget han ejer, vil faa tilstrækkeligt ind til Bestridelse af de offentlige Udgifter, og Du behøver da heller ikke at erkyndige dig om, hvormeget Borgerne ejer, hvad der er godt, eftersom de betragter enhver Undersøgelse af den Art som en utaalelig Plage. Ved saaledes at paaligne alle en lige og læmpelig Skat, vil Du opnaa at skaane de Fattige, som paa den Maade beholder de Riges Ejendom. Og hvorledes skulde det ogsaa kunne lade sig gøre at fordele Skatten i Forhold til Formuen? Jeg ejede i Gaar tohundrede Okser, i Dag har jeg kun treds, i Morgen har jeg maaske hundrede. Clunic har tre Køer, men de er magre; Nicclu har kun to, men de er fede. Hvem er rigest Nicclu eller Clunic? De ydre Tegn paa Velstand bedrager. Men at alle spiser og drikker, se, det er sikkert nok. Beskat Folk i Forhold til, hvad de fortærer. Det vil være klogt, og det vil være retfærdigt.

Saadan talte Morio under de Ældstes Bifald.

Jeg forlanger denne Tale indgraveret paa Kobbertavler, raabte Munken Bulloch. Den tilhører Fremtiden; om femtenhundrede Aar vil de bedste blandt Pingvinerne tale som den.

De Ældste klappede endnu, da Greatauk med Haanden paa Sværdfæstet afgav følgende korte Erklæring:

Jeg er adelig, jeg vil derfor ingen Skat betale. Det er lumpent at betale Skat. Lad Rakket betale.

Efter denne Tilkendegivelse skiltes de Ældste i Tavshed.

Ligesom i Rom blev der hvert femte Aar holdt Folketælling; og derved gjorde man den Opdagelse, at Befolkningen tog til med rivende Hurtighed. Skønt der døde en forbavsende Mængde Børn, og skønt Hungersnød og Pest indfandt sig med regelmæssige Mellemrum og affolkede hele Landsbyer, blev Pingvinerne stadig talrigere og der kom stadig nye, som af deres private Fattigdom bidrog til det almene Vel.

KAPITEL V

Krakens og Orberoses Bryllup.

Paa den Tid levede der paa Øen Alka en pingvinsk Mand, stærk af Arm og snild af Tanke. Han kaldte sig Kraken og havde sin Bolig paa Skyggernes Strand, hvor Øens Indbyggere aldrig vovede sig hen af Skræk for Slangerne, som havde deres Reder i Klippehulerne, og af Frygt for der at møde de udøbte Pingviners Sjæle, naar de som blaalige Flammer og langeligt klagende flakkede om ved Nattetid paa denne øde Strand. Det var nemlig en almindelig, omend ubevist Tro, at blandt de Pingviner, som paa den salige Maëls Bøn var blevet forvandlede til Mennesker, var nogle ikke blevet døbt, og de gik nu igen efter deres Død og jamrede i Stormen. Paa denne vilde Kyst boede Kraken i en utilgængelig Hule. Man kunde kun komme derved gennem en hundrede Fod lang underjordisk Gang, hvortil Nedgangen var skjult af et tæt Krat.

Da vilde Tilfældet, at Kraken paa sin Vandring gennem det øde Land, en Aften mødte en Pingvininde, ung og fuld af Yndighed. Det var den selvsamme, som Munken Magis for kort Tid siden egenhændig klædte paa og som før nogen anden havde baaret de kyske Klædebønder. Til Minde om den Dag, da Pingvinerne maabende af Beundring havde set hende fly herlig at skue i sit Rosagevandt, havde denne Jomfru faaet Navnet Orberose.

Da hun fik Øje paa Kraken, udstødte hun et Forfærdelsens Skrig og styrtede afsted for at slippe fra ham. Men Helten greb fat i hendes bølgende Slør og saaledes talte han til hende.

Jomfru, sig mig Dit Navn, Din Slægt og Din Hjemstavn.

Orberose saa forfærdet paa Kraken.

— Er det Eder, jeg ser, Herre, spurgte hun skælvende, eller er det ikke snarere Eders fortørnede Sjæl?

Saaledes talte hun, fordi Alkas Indbyggere, som ikke havde hørt noget til Kraken, siden han havde taget Ophold paa Skyggernes Strand, troede ham død og nedstøget blandt Nattens Dæmoner.

Lad din Frygt fare, Alkas Datter, svarede Kraken. Thi den, der taler til dig, er ingen omstreffende Sjæl, men en Mand fuld af Kraft og Mægtighed. Store Rigdomme vil snart blive mine.

Og den unge Orberose spurgte:

Hvorledes tænker du at vinde store Rigdomme, o Kraken, du Pingvinernes Søn.

Ved min Kløgt, svarede Kraken.

Jeg ved, sagde Orberose, at mens du boede blandt os, havde du Ry for Behændighed, naar du jog, og naar du fiskede. I den Idræt at fange Fisken med Snøre og ramme Fuglen med Pil var ingen din Lige.

Alt det var kun slidsom og tarvelig Gærning, o unge Pige. Jeg har fundet Midlet til at skaffe mig store Rigdomme uden nogen Møje. Men sig mig, hvem du er.

Jeg hedder Orberose, svarede den unge Pige.

Hvi vandrer du ved Nattetid saa fjærnt fra dit Hjem? Kraken, det skete ikke uden Himlens Vilje.

Hvad mener du, Orberose?

At Himlen, o Kraken, har ført mig paa din Vej, jeg ved ej i hvilken Hensigt.

Kraken betragtede hende længe i mørk Tavshed.

Derpaa sagde han blidt:

Orberose, følg med til mit Hus, det tilhører den kløgtigste og den tapreste blandt Pingvinernes Sønner. Samtyk og følg mig, og jeg vil gøre dig til min Kone.

Da slog hun Øjnene ned og mumlede:

Jeg følger dig, Herre.

Og saaledes blev den skønne Orberose Helten Krakens Kone. Dette Bryllup blev ikke fejret med Sang og Fakler, thi Kraken vilde paa ingen Maade vise sig for Pingvinernes Folk. Men skjult i sin Hule udrugede han store Planer.

KAPITEL VI

Alkas Drage.

Derpaa besøgte vi den naturhistoriske Samling . . . Direktøren viste os noget, der lignede en udstoppet Pakke, som han sagde indesluttede et Drageskelet. Hvilket beviser, tilføjede han, at Dragen ikke er et Fabeldyr.
Jaques Casanovas Memoirer.

Alkas Indbyggere røgtede imidlertid Fredens Sysler. De, der beboede Nordkysten, drev Fiskeri fra Baad og fangede Skaldyr. Dombernes Landmænd dyrkede Havre, Rug og Hvede. De rige Pingviner i Dalledalen opdrættede Husdyr og de, der boede ved Lombugten drev Havebrug. Købmænd fra Port-Alka drev Handel paa Armorica med saltet Fisk; og Samkvemmet lettedes, efterhaanden som Guldet fra de to Bretagner begyndte at vinde Indpas paa Øen. I dyb Ro nød det pingvinske Folk Frugterne af sit Arbejde, da pludselig et uhyggeligt Rygte bredte sig fra Landsby til Landsby. Det hed sig overalt og paa samme Tid, at en frygtelig Drage havde plyndret to Gaarde i Lombugten.

Faa Dage i Forvejen var den unge Jomfru Orberose pludselig forsvundet. Strax havde man ikke bekymret sig om hendes Fraværelse, eftersom hun allerede flere Gange var blevet bortført af voldsomme og stærkt forelskede Mænd. Og kloge Folk forbavsede dette ikke, thi de tog i Betragtning, at denne Jomfru var den smukkeste af Pingvininderne. Man havde endogsaa lagt Mærke til, at hun undertiden gik sine Bortførere i Møde, thi sin Skæbne kan ingen undgaa. Men da hun ikke vendte tilbage, nærede man denne Gang Frygt for, at Dragen havde ædt hende.

Det varede heller ikke længe, før Dalledalens Beboere kom paa det rene med, at denne her Drage ingenlunde var en af de Fabler, der stammer fra Konesladder omkring Brøndene. Thi en Nat opaad Uhyret i en Landsby seks Høns, en Bede og en lille Dreng, der gik under Navnet lille Elo. Hverken af Dyr eller Dreng var der Spor tilbage næste Morgen.

Strax forsamlede Landsbyens Ældste sig da paa Torvet og tog Plads paa Stenbænken for at tage under Over-

vejelse hvad der under disse frygtelige Forhold passende burde foretages.

Og de hidkaldte alle de Pingviner, som havde set Dragen denne uhyggelige Nat og de spurgte dem ud:

Lagde I Mærke til, hvorledes den saa ud, og hvad den tog sig for?

Og de svarede den ene efter den anden:

Den har Løveklør, Ørnevinger og en Slangehale.

Den har en strittende Kam langs Ryggen, besat med Torne.

Den har hele Kroppen bedækket med gullige Skæl.

Dens Blik nagler én til Pletten og lamslaar. Den ud spyr Flammer.

Den forpester Luften med sin Aande.

Den har et Dragehoved, Løveklør og en Fiskehale.

Og en Kvinde fra Anis, der var bekendt for sin sunde Sans og gode Forstand og som Dragen havde taget tre Høns fra, vidnede som følger.

Den ligner et Mandfolk. Og det bedste Bevis er, at jeg troede, det var min Mand og sagde til den: „Se til, du kan gaa ind at lægge dig, dit store Hoved!

Men andre sagde:

— Den er skabt som en Sky.

— Den ligner et Bjærg.

Og en lille Dreng kom og sagde:

Jeg saa Dragen tage sit Hoved af ude i Laden og give min Søster Minnie et Kys.

Og de Ældste vedblev at udspørge Beboerne.

— Hvor stor er Dragen?

Og de fik til Svar:

— Saa stor som en Okse.

— Som Bretonernes store Skibe.

— Den har Mandshøjde.

— Den er højere end det Figentræ, I sidder under.

— Saa stor som en Hund.

Og de spurgte om dens Farve, og Egnens Folk svarede:

— Rød.

— Grøn.

— Blaa.

— Gul.

— Hovedet har en smuk grøn Farve; Vingerne er stærkt orangegule, iblandet lyserødt og med sølvgraa Rande; Kroppen og Halen brun- og rosastribet, Bugen knaldgul med sorte Pletter.

— Farve? Den har ingen Farve.

— Den er dragefarvet.

Efter at have hørt disse Vidnesbyrd var de Ældste stadig i Uvished om, hvad de skulde gøre. Nogle foreslog at udspionere Dragen, overrumple den og fælde den med en Masse Pileskud. Andre holdt det for haabløst at bruge Magt mod saa mægtigt et Uhyre, de raadede derfor til at formilde den ved frivillige Gaver.

Lad os betale den en Skat, sagde en af dem, der havde Ord for at være klog. Vi vil kunne vinde den ved at give den Gaver, som den synes om, Frugt, Vin, Lam, en ung Jomfru.

Atter andre raadede til at forgifte de Brønde, hvor den plejede at drikke, eller kvæle den i dens Hule med Røg.

Men ingen af disse Forslag blev vedtaget. Man nøjedes med at snakke længe frem og tilbage og de Ældste skiltes uden at have taget nogen Beslutning.

KAPITEL VII

Alkas Drage.

I Løbet af hele den Maaned, som Romerne indviede til deres falske Gud Mars eller Mavors, plyndrede Dragen Gaardene i Dallerne og Domberne og bortførte halvtredsindstyre Beder, tolv Svin og tre smaa Dreng. Der var Sorg i hver Familie og Øen genlød af Klager. De Ældste i de ulykkelige Landsbyer, som Clange og Surelle beskyller, traadte da sammen og besluttede at besværges denne Plage ved samlede at gaa til den salige Maël og bede ham om Hjælp.

Den femte i den Maaned, hvis Navn hos Latinerne betyder Aabning, fordi Aaret begynder med den, begav de

sig i Procession til Træklostret, som laa paa Øens Syd-kyst. Og de blev indladte og de brød ud i Hulken og Jamren. Og deres Klager rørte den gamle Maël, og han forlod den Sal, hvor han granskede Astronomien og fordybede sig i den hellige Skrift, og han steg ned til dem støttet paa sin Embedsstav. Og da de Ældste saa ham kastede de sig næsegrus og rakte grønne Grene mod ham. Og nogle blandt dem brændte vellugtende Urter.

Og da den hellige Mand havde taget Plads nær Klosterbrønden under et ældgammelt Figentræ, tog han saalunde til Orde:

O, mine Sønner, Pingvinernes Afkom, hvorfor græder I og jamrer I saa? Hvorfor strækker I disse bønfoldende Grene mod mig? Hvorfor lader I Røg af vellugtende Urter stige mod Himlen? Er der sket en Ulykke og venter I, at jeg skal afvende den fra Eders Hoveder? Hvorfor bønfalder I mig? Jeg er rede til at give mit Liv for Eder. Sig kun, hvad I haaber af Eders Fader.

Paa disse Spørgsmaal svarede den Fornemste blandt de Ældste:

O, Alkas Børns Fader, o Maël, jeg vil tale for os alle. En rædsom Drage hænger vore Marker, plyndrer vore Stalde og bortfører til sin Hule Blomsten af vor Ungdom. Den har opædt den lille Elo og syv smaa Dreng; mellem sine sultne Tænder har den knust den unge Jomfru Orberose, den skønneste blandt Pingvininderne. Der findes ikke en Landsby, hvorhen dens forgiftede Aande ikke naar og hvor ikke trøstesløs Sorg er til Huse.

Som et Bytte for denne rædsomme Plage, kommer vi, o Maël, til dig, du den viseste, for at bede dig finde paa Raad til Frelse for denne Øs Beboere, idet vi frygte, at Pingvinernes ældgamle Stamme ellers snart skal uddø.

O, du den Fornemste af Alkas Ældste, svarede Maël, dine Ord nedsænker min Sjæl i dyb Bedrøvelse og jeg gyser ved Tanken om, at denne Ø er et Bytte for en forfærdelig Drages Rædsler. Sligt Tilfælde er ingenlunde enestaende og i Bøgerne finder man flere Beretninger om Drager, der var meget glubske. Disse Uhyrer træffes hovedsagelig i Huler ved Bredden af et eller andet Vand og fortrinsvis blandt hedenske Folkeslag. Det var vel muligt, at der blandt Eder findes nogle, der, ihvorvel døbte

med den hellige Daab og ganske indlemmede i Abrahams Slægt, dog har tilbødt Afguder ligesom de gamle Romere, eller ophængt Billeder, Votivtavler, uldne Baand og Blomsterkranse paa Grenene af et eller andet helligt Træ. Eller Pingvininderne kan have danset omkring en Heksesten og drukket Vand af Kilder, hvor der boer Nymfer. Skulde dette være Tilfældet, er jeg tilbøjelig til at tro, at Herren har sendt denne Drage for paa alle at straffe hvad nogle enkelte har syndet og for at indgive Eder, o Pingvinernes Sønner, at udrydde af Eders Midte Gudsbespottelse, Overtro og Ugudelighed. Dette er da det Raad, jeg vil give Eder, som Middel mod det store Onde, I lider under, at I med Omhu eftersporer Afgudsdyrkelsen i Eders Huse og rykker den op med Rode. Desuden mener jeg, at ogsaa Bøn og Pønitentse vil gøre Gavn.

Saaledes talte den hellige Olding, Maël. Og da Pingvinerfolkets Ældste havde kysset hans Fødder, vendte de hjem til deres Landsbyer med bedre Haab.

KAPITEL VIII

Alkas Drage. (Fortsættelse.)

Alkas Indvaanere fulgte den hellige Mand, Maëls, Raad og de bestræbte sig for at rykke op med Rode, hvad der havde spiret iblandt dem af Overtro. De vaagede over, at Pigerne ikke gik ud for at danse om Féernes Træ. De forbød strengelig de unge Mødre at gnide deres Patteglutter, for at gøre dem kraftigere, paa Sten, der var stillet op ude i Markerne. En gammel Mand fra Dombesbjergene, som forudsagde Fremtiden ved at ryste Bygkorn i en Sigte, blev kastet i en Brønd.

Men Uhyret fortsatte hver Nat sin Plyndring af Gaardsrum og Stalde. De rædselsslagne Bønder barrikaderede sig i Husene. En frugtsommelig Kone, som gennem et Tagvindu saa Dragens Skygge paa den maanebelyste Vej, blev saa forfærdet, at hun paa Stedet nedkom for tidlig.

I disse Prøvelsens Dage grublede den hellige Mand, Maël, uden Ophør over Dragernes Natur og Midlerne til at bekæmpe dem. Efter seks Maaneders Granskning og Bøn forekom det ham, at han havde fundet, hvad han søgte. En Aften, da han vandrede langs Havets Bred ledsaget af en ung Munk ved Navn Samuel, forklarede han denne sin Tanke i følgende Ord:

Jeg har længe gransket Historien og studeret Dragernes Skikke, ikke for at tilfredsstille en tom Nysgærrighed, men for der at finde Eksempler, der kan følges under de forhaandenværende Omstændigheder. Og dette, min Søn Samuel, er den Nytté, vi kan drage af Historien.

Det er et staaende Træk, at Dragerne er overordentlige vagtsomme. De sover aldrig. Man ser dem derfor ofte beskæftigede med at vogte Skatte. En Drage vogtede i Colchis det gyldne Skind, som Jason bemægtigede sig. En Drage vaagede over Guldæblerne i Hesperidernes Have. Den blev dræbt af Hercules og af Juno forvandlet til en Stjerne paa Himlen. Begivenheden berettes i Bøgerne; dersom den er sand, er det sket formedelst Troldom; thi Hedningernes Guder er i Virkeligheden Djævle. En Drage forbød raa og uvidende Mennesker at drikke af *Castales* Kilde. Der er ogsaa Andromedas Drage, som blev dræbt af Persevs.

Men lad os forlade Hedningernes Fabler, hvor Sandhed og Vildfarelse uophørlig blandes sammen. Drager støder vi paa i Beretningerne om den berømmelige Ærkeengel Michael, om St. Georg, St. Philip, Jacob den ældre og Patricius, samt den hellige Martha og St. Marguerita. Og i saadanne fuldkommen troværdige Beretninger er det, vi bør søge Opbyggelse og Raad.

Navnlig Beretningen om Silenas Drage byder os værdifulde Exempler. Du maa vide, min Søn, at i Nærheden af denne By var der en stor Dam, ved hvis Bred der boede en skrækkelig Drage, som undertiden nærmede sig Murene og med sin Aande forgiftede alle dem, der boede i Forstæderne. Og for ikke at Uhyret skulde sluge dem alle, udleverede Silenas Indvaanere hver Morgen en af deres til den. Offeret blev udtaget ved Lodtrækning. Og da der var trukket Lod hundrede Gange, traf det Kongens Datter.

Da hændte det, at St. Georg, som var Krigsribun, da han tilfældigvis kom forbi Silena, erfarede, at Kongens Datter lige var blevet udleveret til det glubske Dyr. Strax besteg han sin Hest og bevæbnet med en Lanse, ilede han mod Dragen, hvilken han naaede just i det Øjeblik, da Uhyret skulde til at sluge den kongelige Mø. Og da St. Georgs havde strakt Dragen til Jorden, bandt Kongens Datter sit Bælte om Dyrets Hals og det fulgte hende som en Hund, man fører i Baand.

Her har vi et Exempel paa den Magt, Jomfruer har over Drager. Et endnu bedre Exempel yder St. Marthas Historie os. Kender Du den Historie, min Søn Samuel?

Ja, Fader, svarede Samuel.

Og den salige Maël fortsatte:

Ved Rhinens Bred mellem Arles og Avignon boede i en Skov en Drage, der var halvt et firføddet Dyr og halvt en Fisk, større end en Okse, med spidse Tænder saa store som Horn og store Vinger paa Skuldrene. Den kængrede Baadene og aad Passagererne. Paa Folkets Bøn gik da St. Martha mod Dragen, som hun traf i Færd med at opæde en Mand; hun lagde sit Bælte om Halsen paa den og førte den med Lethed til Staden.

Disse to Exempler indgiver mig den Tanke, at for at besejre den Drage, der spreder Rædsel og Død over Øen Alka, bør det sig at ty til en ung Jomfrus Magt.

Derfor, min Søn Samuel, omgjord din Lænd og gaa med to af dine Brødre til alle Landsbyer paa denne Ø, og kundgør overalt, at alene en Jomfru vil kunne befri Øen for det Uhyre, der affolker den.

Du skal synge dine Lovsange og Psalmer og du skal sige:

— O, Pingvinernes Sønner, dersom der mellem Eder findes en ganske ren Jomfru, da staa hun op, og hun væbne sig med Korsets Tegn og gaa at bekæmpe Dragen!

Saaledes talte den gamle Mand og den unge Samuel lovede at adlyde.

Og næste Morgen omgjordede han sin Lænd og drog ud med to af sine Brødre for at kundgøre for Alkas Folk, at kun en Jomfru var i Stand til at befri Pingvinerne for Dragens Rædsler.

KAPITEL IX

Alkas Drage.

Orberose elskede sin Mand, men hun elskede ikke ham alene. I den Time, da Venus tændes paa den blege Aftenhimmel, og mens Kraken spredte Rædsel trindt om i Landsbyen, besøgte hun i hans rullende Hus en ung Faarehyrde ved Navn Marcel, hvis gratiøse Legeme indesluttede en utrættelig Legemskraft. Med Fryd delte den skønne Orberose Hyrdens aromatiske Leje. Men langt fra at sige ham, hvem hun var, kaldte hun sig Brigitte og udgav sig for en Gartnerdatter fra Lombugten. Med Sorg løsrev hun sig fra hans Favn for gennem de dampende Enge at vandre hjemad til Skyggernes Strand; og vilde Skæbnen, at hun paa Hjemvejen mødte en forsinket Bonde, straks slog hun ud sit Slør som store Vinger og skreg:

— Vandrer, slaa ned dit Blik, at det ikke skal times dig at maatte sige: Ak, Ak! Ve mig! Thi jeg har set Herrens Engel!

Rystende sank da Bonden i Knæ og slog Panden mod Jorden. Og der var mange paa Øen, som sagde, at om Natten gik Engle om paa Vejene, og man maatte dø, hvis man saa dem.

Kraken vidste ikke noget om Orberoses og Marcells Elskov, thi han var en Helt, og Heltene opdager aldrig deres Koners Hemmeligheder. Men skøndt Kraken intet vidste om denne Elskov, nød han dog i høj Grad godt af den. Thi hver Aften genfandt han sin Kone mere smilende og skøn, og i hvert hendes Aandedrag var Vellyst, og hun parfumerede deres Leje med en yndig Lugt af Finkel og Jærnurt. Og denne Orberoses lykkelige Utroskab skulde snart redde Helten fra en stor Fare og for stedse sikre ham Rigdom og Hæder. Da hun nemlig en Aften i Skumringen saa en Kvægdriver fra Belmont gaa forbi med sine Stude, gav hun sig til at elske ham mere, end hun nogensinde havde elsket Marcel. Han var pukkelrygget, Skuldrene naaede ham til op over Ørene; han hinkede paa to ulige lange Ben; hans skelende Øjne skød vilde Glimt un-

der det buskede Haar. Fra hans Strube udgik en raa Røst og hvinende Latter; han lugtede af Stald. Men for hende var han smuk. Thi som Gnathon siger: „Den ene har elsket en Plante, den anden en Flod, den tredje et Dyr.“

En Dag, da hun mat og sukkende hvilte i Røgterens Arme paa et af Landsbyens Halmlofter, spidsede hun pludselig Øren ved at høre Trompetstød, Larm, Lyd af mange Fodtrin; hun tittede ud gennem en Luge og saa Pladsen fuld af Folk, som lyttede til en ung Munk, der var steget op paa en Sten, hvorfra han med høj Røst forkyndte disse Ord:

— Folk i Belmont! Abbed Maël, vor ærværdige Fader, lader Eder gennem min Mund sige, at hverken Legemskraft eller Vaabenmagt formaar noget imod Dragen; men en ung Jomfru skal overvinde den. Dersom der altsaa i Eders Midte befinder sig en meget ren og fuldkommen uberørt Jomfru, da staa hun op og gaa Uhyret i Møde; og naar hun møder det, da lægge hun sit Bælte om dets Hals, og hun skal lede det saa let, som det var en lille Hund.

Og den unge Munk slog Hætten over Hovedet og drog videre for til andre Landsbyer at bringe den salige Maëls Budskab.

Han var kommen langt allerede, men stadig sad Orberose paa Hug i Halmen og grublede med Hagen støttet i Haanden over det, hun lige havde hørt. Ganske vist troede hun ikke en Jomfru farlig for Kraken, mere frygtede hun Mænd med Vaaben i Haand. Men den salige Maëls Budskab foruroligede hende alligevel, og et vagt, men sikkert Instinkt sagde hende, at for Fremtiden vilde det blive utrygt for Kraken at være Drage.

— Mit Hjærte, sagde hun til Røgteren, hvad mener Du om Dragen?

Han rystede paa Hovedet. Ja, i gamle Dage, det er vist nok, da var der Drager, som lagde Jorden øde. Men det sker ikke mere, og det er nu min Mening, at det, som de her gaar og tager for et Uhyre med Skæl paa, det er Sø-røvere eller Købmænd, og dem er det, der har taget den smukke Orberose med sig paa deres Skib og de kønneste af Alkas smaa Børn. Og skulde nogen af de Røvere prøve paa at stjæle mine Okser, saa skal jeg sørge for, det bliver Løgn, og gaar det ikke med Magt, saa bruger jeg List.

Disse Røgterens Ord forøgede Orberoses Frygt og vakte paany hendes Bekymring for en Ægtefælle, som hun elskede.

KAPITEL X

Alkas Drage. (Fortsættelse.)

Men Dagene gik, og ingen Jomfru saas at staa op for at gaa i Kamp med Dragen. Og i Klosterets Gaard sad den gamle Maël paa en Bænk under det gamle Figentræs Skygge, og hos ham sad en meget from Munk ved Navn Regimental, og fuld af Uro og Bedrøvelse spurgte den gamle Mand sig selv, om der da virkelig ikke paa hele Øen Alka skulde findes en eneste Jomfru, der formaaede at besejre Dragen.

Han sukkede dybt, og Broder Regimental sukkede med. Og da i det samme den unge Samuel kom gennem Haven, kaldte den gamle Maël paa ham og sagde til ham :

— Min Søn, jeg har paany tænkt paa Midler til at komme den Drage til Livs, der fortærer Blomsten af vor Ungdom, vort Kvæg og vor Høst. Og her synes mig især Beretningerne om St. Rioks og St. Pauls Drager lærerige. St. Rioks Drage var seks Favne lang; dens Hoved var halvt Hane, halvt Bassilisk, dens Krop Okse og Slange; den hærgede Elorns Strande paa Kong Bristocus' Tid. Den to Aar gamle St. Riok trak den ned til Havet, hvor Uhyret meget villigt druknede sig. St. Pauls Drage, hvis Længde var tredsindstyve Fod, var ikke mindre frygtelig. Den salige Apostel bandt den med sin Stola og lod derpaa en ung Adelsmand af stor Renhed trække af med den. Disse Eksempler viser, at en kysk Yngling er Gud lige saa velbehagelig som en Mø. Himlen gør i den Henseende ingen Forskel. Se, derfor, min Søn, hav Tillid til mig, og vi vil sammen gaa til Skyggernes Strand; og naar vi kommer til Dragens Hule, vil vi med høj Røst kalde den ud, og saasnart den nærmer sig, tager jeg min Stola og binder den om Halsen paa Dragen, og Du trækker den saa ned til Havet, hvor den ikke vil undlade at drukne sig.

Saaledes talte den Gamle, men Samuel stod med sænket Hoved og svarede ikke.

— Du synes at betænke dig, min Søn, sagde Maël.

Mod Sædvane tog Broder Regimental til Orde uden at være spurgt:

— Ringere Ting kunde vel faa en til at betænke sig, sagde han. St. Riok var kun to Aar gammel, da han overvandt Dragen. Hvem siger, at han kunde have gjort det en ni-ti Aar senere? Betænk, Fader, at den Drage, som hænger vor Ø, har slugt den lille Elo og en fire-fem andre Dreng. Saa formastelig er Broder Samuel ikke, at han i sit nittende Aar skulde tro sig uskyldigere end Dreng paa tolv og fjorten.

— Ak, tilføjede Munken klagende, hvem tør vel rose sig af at være kysk i denne Verden, hvor alt minder os om Kærlighed, ja, hvor alt i Naturen, saavel Dyr som Planter, viser os Vellystens Favntag og opmuntrer os dertil. Dyrene er ivrige nok til at parre sig, som de lyster. Men Pattedyrs, Fugles, Fiskes og Krybdyrs Hymenæer kan langtfra maale sig med Træernes Orgier, hvad Usædelighed angaar. Alt, hvad Hedningerne i deres Fabler har opdigtet af monstruøs Skamløshed, overtrumpes af Markens simpleste Blomst, og havde du Anelse om, hvad Utugt Roser og Liljer bedriver, vilde du fra dine Altre fjærne disse Ukyskhedens Kalke og Forargelsens Kar.

— Tal ikke saa, Broder Regimental, svarede den gamle Maël. Dyrene og Planterne, som kun lyder Naturens Love, er altid uskyldige. De har ikke en Sjæl at frelse, mens derimod Mennesket — —

— Du har Ret, svarede Broder Regimental. Det er Forskel. Men send ikke unge Samuel mod Dragen, for Dragen spiser ham. Samuel har allerede i fem Aar været ude af Stand til at forbavse Drager paa Grund af Uskyldighed. Det Aar, da Kometen var her, lod Djævelen, i Haab om at forføre ham, en Malkepige, som skulde over et Vade-sted og desaarsag løftede op i Skørterne, krydse hans Vej. Samuel blev fristet, men bestod i Fristelsen. Djævelen, som aldrig trættes, viste ham da i en Drøm Billedet af samme Pigebarn. Hvad Virkeligheden ikke havde formaaet, det gjorde dens Skygge. Samuel faldt. Med hede Taarer væde-

de han sin Seng, da han vaagnede. Ak! Angeren kunde ikke give ham hans tabte Uskyld tilbage.

Men Samuel spurgte i sit stille Sind, hvor Broder Regimental kunde vide dette fra; thi han vidste ikke, at det var Djævelen, som havde taget Broder Regimentals Skikkelse paa for at forurolige Alkas Munke i deres Hjærter.

Og den gamle Maël faldt hen i Grublen, og fuld af Angst spurgte han sig selv:

— Hvem befrier os fra Dragens Tand? Hvem beskytter os mod dens Aande? Hvem frelser os fra dens Blik?

Men Alkas Indbyggere var imens begyndt at fatte Mod. Arbejderne fra Dombesbjærgene og Kvægdriverne fra Belmont svor paa, at mod et glubende Dyr var de bedre end en Pige, og de dunkede sig paa Armmusklerne og skreg: Lad Dragen bare komme! Mange Mænd og Kvinder havde set den. Vel kunde de ikke enes om dens Skikkelse og Udseende, men alle var nu enige om at sige, at saa stor, som man havde troet, var den ikke, og at dens Højde ikke var mere end en almindelig Mands. Man gav sig i Lag med at organisere Forsvaret. Henad Aften holdt Spejdere sig i Byens Udkanter, parate til at slaa Allarm. Patruljer, bevæbnede med Høtyve og Leer, passede om Natten paa Kvægfoldene, hvor Dyrene blev lukket ind. Nogle dristige Arbejdere fra Anis overraskede den saagar en Nat, just som den satte over Muren hos Morio. Bevæbnet med Plejle, Leer og Høtyve satte de efter den og kom den tæt paa Livet. En af dem, en modig Mand, og meget rask til Bens, troede allerede, at nu havde han den paa Forken; men han gled i en Vandpyt, og lod den slippe fra sig. De andre kunde sikkert have naaet den, hvis de ikke havde sinket sig med at samle alle de Kaniner og Høns op, som Dragen tabte under Flugten.

Disse Arbejdere fortalte Landsbyens Ældste, at Uhyret, hvad Form og Omfang angik, syntes dem ret menneskelig, kun Hovedet og Halen var i Sandhed rædselsvækkende.

KAPITEL XI

Alkas Drage. (Fortsættelse.)

Den Dag vendte Kraken hjem til sin Hule tidligere end han plejede. Han tog af sit Hoved sin Søkalveskindshjælm med de to store Bøffelhorn og de frygtelige Hugtænder i Gabet. Han smed paa Bordet sine Handsker med de rædselsvækkende Kløer i Fingerenderne: det var Næb af Fiskeørne. Af spændte han sit Bælte med vedhængende lang, grøn, bugtet og snoet Hale. Derpaa bød han sin Page Elo at aftrække ham hans Støvler, og da det ikke lykkedes Drengen at gøre det hurtigt nok, sendte han ham med et Spark hen i den anden Ende af Hulen.

Uden at ænse den skønne Orberose, som sad og spandt, satte han sig foran Skorstenen, hvor en Bede hang paa Spid, og mumlede:

— Lumpne Pingviner! Værre Bestilling end at være Drage gives der ikke!

— Hvad siger min Herre? spurgte den skønne Orberose.

— De er ikke bange mere, vedblev Kraken. Før flyede alt ved mit Komme. Høns og Kaniner bortførte jeg i min Pose; Beder og Svin, Køer og Stude drev jeg foran mig. Nu passer de Bæster paa; de holder Vagt. Nys maatte jeg i Landsbyen Anis, forfulgt af Arbejdere med Plejle, Leer og Høtyve, slippe baade Høns og Kaniner og tage min Hale over Armen og Benene paa Nakken. Nu spørger jeg, er det en Opførsel, der passer sig for en Drage fra Cappadocien, at rende som en Tyv med sin Hale over Armen? Endda var det med Nød og Næppe, at jeg, belemret med Kam og Horn og Hugtænder og Kløer og Skæl og det Hele slap fra det Bondebæst, som borede en halv Tomme af sin Høtyv ind i mit venstre Laar.

Og han tog sig bekymret med Haanden til det saa ilde behandlede Sted. Og da han i nogen Tid havde hengivet sig til bitre Betragtninger: Sikke Idioter, disse Pingviner! Jeg er ked af at spy Flammer for Næsen af den Slags Fjoller. Hører Du, Orberose?

Se, da løftede Helten højt i sin Haand den rædselindgydende Hjælm, og længe sad han mørk i Hu og tavs og beskuede den.

Da talte han disse hurtige Ord:

— Denne Hjælm, med disse mine Hænder skar jeg den i Form af et Fiskehoved ud af en Søkalvs Skind. Bøflens Horn anbragte jeg paa den, at den skulde blive frygtindgydende; og med Vildornens Kæber udrustede jeg den; og en Hestehale, cinoberfarvet lod jeg veje fra den. Den gik mig til Skuldrene, og iførte jeg mig den i den tungsindvækkende Aftenslumring, ingen dødelig paa denne Ø udholdt da Synet. Forfærdede flyede de ved mit Komme, Børn, Kvinder, unge Mænd og gamle, og Skræk paaførte jeg det ganske pingvinske Folk. Af hvilke Raad forledt vover da nu dette uforskammede Folk at trodse dette rædselsfulde Gab og forfølge denne forfærdelige Manke?

Og han slængte sin Hjælm paa Stengulvet.

— Dø, forræderiske Hjælm! raabte han. Jeg sværger ved alle Armoricas Dæmoner aldrig mere at bære dig.

Og med denne Ed trampede han under Fødder sin Hjælm, sine Handsker, sine Støvler og sin lange, bugtede og snoede Hale.

— Kraken, sagde den skønne Orberose, tillad din Tjenerinde at ty til List for at redde dig Ære og Gods. Foragt ingenlunde en Kvindes Hjælp. Du trænger dertil, thi alle Mænd er dumme.

— Kvinde, spurgte Kraken, hvad pønser Du paa?

Og den skønne Orberose fortalte sin Ægtefælle, at Munkene drog gennem Land og By og lærte Beboerne, hvorledes de bedst skulde bekæmpe Dragen; og at i Følge deres Anvisning skulde Dragen overvindes af en Jomfru, og dersom en Mø bandt sit Bælte om Dragens Hals, skulde hun kunne trække den med sig lige saa let som det var en lille Hund.

— Hvor ved Du fra, at Munkene giver den Slags Raad? spurgte Kraken.

— Min Ven, svarede Orberose, afbryd dog ikke denne alvorlige Tale med letfærdige Spørgsmaal. — „Dersom der altsaa,“ tilføjede Munkene, „i Alka findes en meget ren Jomfru, da staa hun op.“ Nu har jeg besluttet at melde mig, Kraken. Jeg opsøger den hellige, gamle Maël og siger til ham: „Jeg er den Jomfru, som Himlen har udvalgt til at overvinde Dragen.“

Ved disse Ord fo'r Kraken op.

— Hvordan vil du bære dig ad med at være denne me-

get rene Jomfru? Og hvorfor vil du bekæmpe mig? Er du gaaet fra Forstanden? Tro ikke, at jeg lader mig besjre af dig!

— Kunde man ikke, førend man gjorde sig vred, gøre blot et Forsøg paa at forstaa? sukkede den skønne Orberose med dyb og blid Foragt.

Og hun udviklede sine snilde Planer for ham.

Og Helten sad tavs og tankefuld og hørte paa hende. Og da hun havde talt ud, sagde han:

— Orberose! Dyb er din List. Og hvis dine Planer lykkes, som du forudser det, vil jeg kunne drage stor Fordel deraf. Men hvordan skal du blive den af Himlen udvalgte Jomfru?

— Bryd dig bare ikke om det, Kraken, svarede hun. Og lad os saa gaa i Seng.

Den næste Morgen sad Kraken i den af Flomme duf-tende Hule og flettede af Pilegrene et meget vanskabt Skelet, som han derpaa betrak med frygtelig børstede, skællede og piggede Huder. Til den ene Ende af dette Skelet syede den skønne Orberose den vildtudseende Hjælm og det hæsle Gab, som Kraken plejede at bære paa sine Plyndringstogter, og til den anden øgede hun den bugtede og snoede Hale, som Helten plejede at slæbe efter sig. Og da dette Arbejde var færdigt, viste de den lille Elo og de fem andre Børn, som var i deres Tjeneste, hvorledes de skulde krybe ind i denne Maskine og faa den til at gaa, og sidde derinde og blæse i Trompeter og brænde Blaar af, saa der kunde staa Flammer og Røg ud af Dragens Hals.

KAPITEL XII

Alkas Drage. (Fortsættelse.)

Orberose iførte sig en Vadmels Kjole og bandt et tykt Reb om Livet, begav sig derpaa til Klostret og bad om at faa den salige Maël i Tale. Og efterdi det var Kvinder forbudt at betræde Klosters Indre, gik den Gamle udenfor

Porten, og i sin Højre holdt han Embedsstaven og med sin Venstre støttede han sig til Broder Samuel, den yngste af hans Disciple.

Og han spurgte:

— Kvinde, hvem er du?

— Jeg er hin Jomfru, Orberose.

Da Maël hørte dette, løftede han sine rystende Arme mod Himlen.

— Taler du sandt, Kvinde? Det er en sikker Kendsgærning, at Orberose blev opædt af Dragen. Og her ser jeg Orberose og hører hende. Visselig har du da, min Datter, i Uhyrets Vom væbnet dig med Korsets Tegn, og uskadtd udgik du af dets Svælg. Ej sandt, min Datter? Thi saaledes synes det mig mest troligt.

— Du tager ikke fejl, min Fader, svarede Orberose. Just saaledes gik det mig. Og udgaaet af Dyrets Vom skjulte jeg mig for Verden i et Enebo paa Skyggernes Strand. Og mens jeg der i Ensomhed fordybede mig i Bøn og Andagt og underkastede mig uhørte Spægelser, erfor jeg, formedelst en himmelsk Aabenbaring, at kun en skyldfri Mø kunde overvinde Dragen, og at denne Mø var jeg.

— Vig mig et Tegn, at du er den udvalgte, sagde den gamle Mand.

— Tegnet er mig selv, svarede Orberose.

— Vel kender jeg den Magt, der er givet dem, der sætter Segl for deres Kød, gensvarede Pingvinernes Apostel. Men er Du ogsaa den, Du udgiver dig for?

— Udfaldet vil vise det, svarede Orberose.

Munken Regimental var imidlertid kommen til. Ja, det vil være det bedste Bevis, sagde han. Kong Salomon har sagt: „Tre Spor er det vanskeligt at finde, et fjerde umuligt: Slangens over Klippen, Fuglens i Luften, Skibets i Havet, Mandens hos Kvinden“. Jeg finder det uforskammet, naar visse Madammer vil vide bedre Besked i den Slags Sager end den viseste blandt Kongerne. Vil Du lyde mit Raad, Fader, saa skal Du ikke spørge dem til Raads med Hensyn til den fromme Orberose. Naar Du har hørt deres Mening, vil du være lige vidt. Jomfrueligheden er næsten lige saa vanskelig at bevise som at bevare. Plinius paastaar i sin Historie, at Tegnene er imaginære eller i alt Fald

meget usikre. En gaar omkring med alle fjorten Fordærvelsens Tegn paa sin Krop, og i Englenes Aasyn er hun ren, mens Madammerne kan syne og befinde en anden fra Isse til Fod og erklære hende for intact, og dog ved hun, at hendes gode Udseende skyldes en kyndig Perversitetes Kunster. Med Hensyn til denne her hellige Piges Renhed, saa vil jeg stikke min Haand i Ilden paa den.

Saaledes talte han, efterdi det var Djævelen. Men den gamle Maël vidste det ikke. Nu spurgte han den fromme Orberose:

— Min Datter, hvorledes vil du bære dig ad med at overvinde saa glubende et Dyr som det, der har opædt dig?

Jomfruen svarede:

— I Morgen ved Solens Opgang, o Maël, sammenkald da alt Folket paa Højen nær den øde Hede, der grænser op til Skyggernes Strand, og vaag nøje over, at ingen pingvinsk Mand kommer Klipperne nærmere end fem Hundrede Skridt, thi han vil paa Stedet blive forgiftet af Uhyrets Aande. Og Dragen vil komme ud fra Klipperne, og jeg vil lægge mit Bælte om dens Hals, og jeg vil trække afsted med den som med en føjelig Hund.

— Vil Du ikke lade dig følge af en modig og gudfrygtig Mand, som kan dræbe Dragen, spurgte Maël.

— Du har sagt det, o Olding. I Krakens Hænder vil jeg overantvorte Uhyret, og han skal fælde det med sin funklende Klinge. Thi vid, den ædle Kraken, som man troede død, skal vende hjem til Pingvinerne, og han skal dræbe Dragen. Og af Dragens Bug skal udgaa de Smaa-børn, den har opædt.

— I Sandhed, Pige, udraabte Apostlen, hvad du der forkynder er forunderligt og højt over al menneskelig Magt.

— Saa er det, svarede hin Jomfru Orberose. Men vid, o Maël, at denne Aabenbaring blev mig givet, at til Tak for sin Befrielse skal det pingvinske Folk betale Ridder Krakten en aarlig Skat af tre Hundrede Høns, tolv Beder, to Stude, tre Svin, et Tusind otte Hundrede Maal Korn og Grøntsager efter Aarstiden; og at desuden de Børn, der udgaar af Dragens Bug, skal overgives samme Kraken at tjene og adlyde ham i alle Ting.

— Dersom det pingvinske Folk undlader at opfylde disse Forpligtelser, skal en ny Drage komme over Øen, skrækeligere end den første; jeg har talt.

KAPITEL XIII

Alkas Drage. (Fortsættelse.)

Sammenkaldt af den gamle Maël tilbragte det pingvinske Folk Natten ved Skyggernes Strand indenfor den Grænse, den hellige Mand havde draget, for at ingen blandt Pingvinerne skulde blive forgiftet af Uhyrets Aande.

Endnu skjulte Nattens Slør Jorden, da Dragen med hæse Brøl meldte sin Komme og derpaa selv viste sin utydelige og overnaturlig store Skikkelse i Halvmørket. Den krøb som en Slange, og dens bugtede Krop saa ud til at være en femten Fod lang. Ved dette Syn viger Mængden forfærdet tilbage. Men snart rettes alle Blik mod hin Jomfru Orberose som i det aarle Grys første Straaler hvidklædt skrider over den røde Lyng. Modig og beskeden gaar hun Uhyret i Møde, som brøler frygteligt og aabner sit flammende Svælg. Et umaadeligt Skrig af Rædsel og Medynk rejser sig fra Pingvinernes Midte. Men Jomfruen affører sig sit Lærredsbælte, lægger det om Dragens Hals, og se, som en tro Hund gaar den i hendes Ledebaand under Tilskuernes Jubel.

Allerede har hun tilbagelagt et langt Stykke af Heden, da viser Kraken sig bevæbnet med et funklende Glavind. Folket, som troede ham død, udstøder høje Forundrings- og Frydeskrig. Helten springer løs paa Dyret, vælter den om paa Ryggen, og med sit Glavind aabner han dens Bug, hvoraf udtræder med Haaret krøllet og i Skjorte den lille Elo og de fem andre Børn, som Uhyret havde opædt.

Straks kaster de sig ned foran hin Jomfru Orberose, som trykker dem til sit Bryst og hvisker dem i Ørene:

— I skal tage og gaa ud i Landsbyerne og I skal sige: „Vi er de stakkels smaa Børn, som Dragen har opædt, og vi er kommet ud af Maven paa den i Skjorte.“ Saa giver

Folk jer alt, hvad I kan ønske jer, men siger I andet, faar I bare over Næsen og en Endefuld til.

Da Pingvinerne saa Dragen ligge med opsprættet Bug, var der mange, der styrtede frem for at rive den i Stykker, nogle af Raseri og Hævntørst, andre for at bemægtige sig den magiske Sten, Dracontiten, som bliver til inde i dens Hoved; og de genopstandne Smaabørns Mødre løb frem for at kysse deres kære Smaa. Men den hellige Mand, Maël, holdt dem tilbage, idet han forestillede dem, at ingen af dem var hellige nok til at nærme sig Dragen uden at dø.

Og nu kom den lille Elo og de fem andre Børn hen til dem og sagde:

— Vi er de stakkels smaa Børn, som Dragen har opædt, og vi er kommet ud af Maven paa den i Skjorte.

Og alle, som hørte det, kyssede dem og sagde: Velsignede Børn, vi skal give jer alt, hvad I bare kan ønske jer.

Og alt Folket skiltes og vendte hjem, og de sang Hymner og Lovsange.

Til Minde om denne Dag, da Forsynet befriede Folket fra en grusom Plage, blev der indstiftet Processioner, i hvilke man bar et Billede af en lænket Drage.

Kraken hævede sin Skat og blev den rigeste og mægtigste af Pingvinerne. Til Minde om sin Sejr samt for at indgyde en gavnlig Skræk bar han en Dragehjælm og plejede at sige til Folk:

— Nu, da Dragen er død, er det mig, som er Dragen.

Orberose slyngede endnu mangan god Gang sine gavmilde Arme om Halsen paa Røgttere og Hyrder, som hun regnede lige med Guder. Og da hun ikke var smuk mere, tog hun Sløret.

Æret af alt Folket blev hun efter sin Død optaget i de Helliges Kanon og blev Pingvinernes himmelske Patronesse.

Kraken efterlod sig en Søn, der ligesom Faderen bar en Dragehjælm og dessaarsag blev kaldt Draco. Han grundede det første Dynasti af Konger i Pingvinien.

TREDIE DEL

Middelalderen og Renæssancen.

KAPITEL I

Brian den fromme og Dronning Glamorgane.

De af Alkas Konger, som nedstammede fra Draco, Krakens Søn, bar alle en frygtindgydende Dragehjælm, Insigniet, hvis blotte Tilsynekomst indgød alt Folket Ærefrygt, Skræk og Kærlighed. De laa uafsladelig i Krig snart med deres Vasaller og Undersaatter, snart med Fyrsterne over de tilgrænsende Øer og Fastlande.

De ældste af disse Konger har kun efterladt sig et Navn. Den Dag i Dag ved vi hverken, hvordan det staves eller udtales. Den første Draconide, hvis Historie er kendt, er Brian den fromme, berømt for sin List og sit Mod i Krig saa vel som paa Jagt.

Han var Kristen, yndede Videnskaben og favoriserede Mænd, der viede sig til Klosterlivet. I Salen i hans Palads, hvor Dyrehoveder, Gevirer og Horn hang under de sode de Bjælker, gav han Fester, hvortil han indbød alle Harpe spillere fra Alka og de omliggende Øer, og ved disse Fester sang han selv Heltenes Ros. Retsindig og højmodig, men optændt af en brændende Ærgærrighed, kunde han ikke afholde sig fra at overgive til Døden dem, der havde sunget bedre end han.

Munkene fra Yverne, hvem Hedningerne, der hærgede Bretagne, havde forjaget, blev af Kong Brian kaldt til Alka, og i Nærheden af sit Slot lod han bygge et Kloster til dem. Ledsaget af sin Gemalinde, Glamorgane, begav han sig hver Dag til Klostrrets Kapel, hvor han bivaanede Guds-tjenesten og deltog i Salmesangen.

Mellem disse Munke befandt sig en Broder ved Navn Oddoul, hvem Visdom og Dyder prydede i hans Ungdoms Alder. Dette ærgrede i høj Grad Djævlen, og flere Gange forsøgte han at lede ham i Fristelse. Han antog forskellige Skikkelser og viste ham successive en Krigshingst, en ung Jomfru, en Pokal med Mjød; derpaa lod han to Tærninger rasle i et Bæger og sagde til ham:

— Vil Du spille med mig om alle denne Verdens Kongeriger mod et af dine Hovedhaar?

Men væbnet med Korsets Tegn drev den Guds Mand Ærkefjenden paa Flugt. Da Djævlen nu mærkede, at han ikke kunde forføre ham, udtænkte han en kløgtig List for at bringe ham i Fortabelse. En Sommernat nærmede han sig den sovende Dronnings Seng og viste hende Billedet af den unge Munk, hvem hun hver Dag saa i Klostret, og han lagde en Fortryllelse over dette Billede. Fluks gød Elskov sin subtile Gift i Glamorganes Blod. Og Længsel fortærede hende efter at gøre med Oddoul efter sin Lyst; bestandig fandt hun paa nye Paaskud for at faa ham i sin Nærhed. Flere Gange bad hun ham om at undervise hendes Børn i Læsning og Sang.

— Jeg betror dem til dig, sagde hun til ham. Og for selv at lære noget, vil jeg være tilstede i Timerne. Du skal undervise Moderen sammen med Børnene.

Men den unge Munk undskyldte sig; snart sagde han, at han ikke var en tilstrækkelig dygtig Lærer, snart, at hans Stand forbød ham Samkvem med Kvinder. Denne Vægning hidsede Glamorganes Begær. En Dag, da hun vansmægtende laa paa sin Seng, blev hendes Kval hende uudholdelig, og hun lod Oddoul kalde til sig i sit Kammer. Han kom af Lydighed, men blev staaende paa Tærskelen med nedslaaede Øjne. Det gjorde hende utaalmodig og pinte hende, at han slet ikke saa paa hende.

— Se, sagde hun til ham, min Styrke er udtømt; det sortner for mine Øjne; mit Legeme brænder og fryser.

Og da han tav og ikke rørte sig af Stedet, kaldte hun bønligt paa ham:

— Kom helt hen til mig, kom!

Og hun strakte Armene ud og hendes Attraa gjorde dem lange og hun forsøgte at gribe fat i ham og drage ham til sig.

Men han flyede hende, idet han bebrejdede hende hendes Ukyskhed.

Ude af sig selv af Vrede og af Frygt for, at Oddoul skulde røbe den Skam, der var overgaaet hende, besluttede hun hellere selv at ødelægge ham end at risikere, at han ødelagde hende.

Med højt grædende Røst, som gav Genlyd i hele Slottet, gav hun sig til at skringe om Hjælp, som om hun i Sandhed befandt sig i den yderste Fare. Hendes Tjenestepiger kom løbende, og da de saa den unge Munk, som flygtede, og Dronningen, som trak Lagnerne sammen om sig, gav de sig alle som en til at skringe: Mord! Og da Kongen, hidkaldt af Larmen, kom til, sagde Glamorgane, idet hun viste ham sit opløste Haar, sine taarefunklende Øjne og sit Bryst, som hun i sin Elskovs Raseri havde flænget med Neglene:

Min Herre og Husbond, se her Sporene af de Fornærmelser, jeg har været Genstand for. Drevet af et infamt Begær kom Oddoul til mig og forsøgte at voldtage mig.

Da Kongen hørte denne Klage, og saa dette Blod, blev han ude af sig selv af Forbitrelse og gav paa Stedet Vagten Ordre til at gribe den unge Munk og brænde ham levende foran Slottet i Dronningens Paasyn.

Da Abbeden i Yverne fik dette at høre, gik han til Kongen og sagde til ham:

— Kong Brian! Lær af dette Eksempel, hvilken Forskel der er paa en kristen Kvinde og en hedensk. Den romerske Lucretia var den dydigste af de afgudsdyrkende Prinsesser, og dog havde hun ikke Kraft nok til at værgе sig mod en ung Vellystnings Angreb, og forvirret over sin Svaghed fortvivlede hun, mens Glamorgane sejrrig modstod en rasende Forbryder, besat af den frygteligste af alle Dæmoner.

Imidlertid sad Oddoul i Fængslet og ventede paa at blive levende brændt. Men Gud taalte ikke, at den uskyldige skulde dø. Han sendte sin Engel til ham, hvilken i Skikkelse af en af Dronningens Piger, ved Navn Gudrun, hjalp ham ud af Fængslet og førte ham ind i selve den Piges Kammer, hvis Ydre den havde laant.

Og Englen sagde til den unge Oddoul:

— Jeg elsker dig, fordi Du tør.

Og den unge Oddoul, som troede, det var Gudrun selv, der talte, slog Øjnene ned og sagde:

— Det er ved Guds Naade, at jeg har modstaaet Dronningens Efterstræbelser og trodset denne mægtige Kvindes Vrede.

Og Englen spurgte:

— Hvad behager? Du har ikke gjort det, Dronningen beskylder dig for?

— Sandelig, nej, jeg har ikke gjort det, svarede Oddoul med Haanden paa Hjærtet.

— Du har ikke gjort det?

— Nej, jeg har ikke gjort det. Blot Tanken om en saadan Handling fylder mig med Forfærdelse.

— Hvad vil Du saa her, din Leverpølse? skreg Englen.

Og den aabnede Døren for at lette den unge Mand hans Flugt.

Oddoul fornåm, at han med ublid Magt blev puffet ud. Og næppe var han kommet ned i Gaarden, før en Natpotte blev slaet ud over Hovedet paa ham, og han tænkte:

— Gaadefulde ere dine Hensigter, Herre, og dine Veje uransagelige.

KAPITEL II

Draco den store. — Den hellige Orberoses Relikvier.

Brian den frommes direkte Descendenter uddør omkring Aar 900 med Collic den kortnæsede. Efter ham fulgte hans Fætter, Bosco den højmodige, som for at sikre sig Tronen sørgede for at udrydde samtlige sine Slægtninge. Fra ham nedstammer en lang Række af mægtige Konger.

En af dem, Draco den store, erhvervede sig et stort Ry som Kriger. Han blev nemlig slaet oftere end de andre. Paa denne Ihærdighed i Nederlaget er det man kender de store Anførere. I Løbet af tyve Aar afbrændte han over hundrede Tusinde Pladser, Flækker, Forstæder, Landsbyer, Købstæder, Byer og Universiteter. Han hærgede med Ild ligelig Fjendernes Land og sit eget Rige. Og han plejede at sige for at forklare sin Færd:

— Krig uden Ildebrand er som Indmad uden Sennep, det smager flovt.

Draco lod den hellige Orberoses Relikvier overføre til Alka.

Den Saliges Legeme var bleven begravet i en Grotte paa Skyggernes Strand dybt inde paa den duftende Hede. De første Pilgrimme, som besøgte Stedet, var unge Knøse og Piger fra Omegnens Landsbyer. De søgte derhen parvis og helst om Aftenen, som trængte deres fromme Længsel, for at tilfredsstilles, til Mørke og Ensomhed. De viede Helgeninden en glødende og diskret Kultus, hvis Mysterier de skinsygt vaagede over ikke at røbe; heller ikke yndede de at tale altfor højt om de Indtryk, de modtog der; nogle sagde, at man glemte hele Verden; andre, at man forlod Grotten i en Tilstand af Fred og Beroligelse; de unge Piger talte gerne indbyrdes om den Fryd, de der havde følt sig gennemstrømmet af.

Saadan var de Undere, Alkas Jomfru gjorde i Begyndelsen af sin berømmelige Evighed; de havde Daggrøets Vagthed og Blidhed. Men snart bredte Grottens Mysterium sig over den ganske Egn som en fin Vellugt; det blev for de rene Sjæle et Glædens og Opbyggelsens Emne, og det var forgæves, at fordærvede Mennesker ved Løgn og Bagvaskelser bestræbte sig for at fjerne de Troende fra de Naadens Kilder, der rislede fra Helgenindens Grav. Kirken sørgede for, at disse Naadegaver ikke blev forbeholdt nogle unge Mennesker alene, men kunde komme hele den pingvinske Kristenhed til Gode. Munke slog sig ned i Grotten, byggede et Kloster, et Kapel og et Herberge paa Stranden, og Pilgrimme begyndte at strømme til.

Som styrket ved et længere Ophold i Himlen gjorde den salige Orberose nu sine Mirakler større til Gunst for dem, der lagde deres Gaver paa hendes Grav; Kvinder, som indtil da havde været golde, lod hun fatte Haab, til skinsyge, gamle Mænd, der med Urette mistænkte deres unge Koner, sendte hun Drømme, som beroligede dem, og Landet holdt hun fri for Pest, Kvægsyge, Hungersnød, Orkaner og Cappodociske Drager.

Men under de Uroligheder, som hærgede Riget i Kong Collics Tid og hans Efterfølgeres, blev St. Orberoses Grav plyndret for alle sine Rigdomme, Klostret brændt, Mun-

kene spredt for alle Vinde; ja selve Vejen derhen, hvor saa mange fromme Pilgrimme fordum færdedes, forsvandt under Tornblad, Lyng og Sandets blaa Tidsler. I hundrede Aar laa den mirakuløse Grav hen, besøgt kun af Firben, Væsler og Flagermus; da aabenbarede Helgeninden sig for en Bonde fra Omegnen ved Navn Momordic.

— Jeg er hin Jomfru, Orberose, sagde hun til ham; jeg har udvalgt dig til at genoprejse min Helligdom. Gaa og forkynd dette Lands Indbyggere, at dersom de lader mit Minde gaa i Glemme og lader min Grav ligge uden Hædersbevisninger og Gaver, da skal en ny Drage komme og hæрге Pingvinerne.

Meget lærde Gejstlige gjorde denne Aabenbaring til Genstand for en Undersøgelse med det Resultat, at de erkendte den for sand at være, ikke diabolisk, men guddommelig, og man bemærkede siden, at i Frankrig var under lignende Omstændigheder St. Foy og St. Catherina optraadt paa samme Maade og havde holdt en lignende Tale.

Klostret blev genopført, og Pilgrimmene begyndte paany at strømme til. Den hellige Orberose gjorde større og større Mirakler. Hun helbredede forskellige meget slemme Sygdomme, navnlig Klumpfod, Vattersot, Lammelser og St. Veits Dans. De Munke, der vogtede Graven, sad i stor Velstand, da Helgeninden aabenbarede sig for Kong Draco den store og befalede ham at anerkende hende som Rigets himmelske Patronesse og overføre hendes kostbare Rester til Alkas Kathedral.

Som Følge heraf blev denne Jomfrus meget vellugtende Relikvier med stor Pomp ført til Domkirken i Hovedstaden og anbragt midt i Koret i et Skrin af Guld og Emalje, smykket med kostbare Stene.

Domkapitlet førte Bog over de Mirakler, der skete paa den salige Orberos Forbøn.

Draco den store, som aldrig undlod at beskytte og opmuntre den kristne Tro, døde, besjælet af stor Gudfrygtighed, og han efterlod Kirken store Rigdomme.

KAPITEL III

Dronning Crucha.

Forfærdelige Uroligheder fulgte paa Draco den stores Død. Man har ofte beskyldt denne Fyrstes Efterfølgere for Svaghed. Og sandt er det, at ingen af dem paa langt nær fulgte deres tapre Ahnes Eksempel.

Hans Søn Chum, som var halt, forsømte at udvide det pingvinske Territorium. Bolo, Chums Søn, blev snigmyrdet af sin Livvagt i sit nittende Aar, just som han stod i Begreb med at bestige Tronen. Efter ham fulgte hans Broder Gun. Han var kun syv Aar gammel og lod sig lede af sin Moder, Dronning Crucha.

Dronning Crucha var smuk, kundskabsrig, intelligent; men hun forstod ikke at beherske sine Lidenskaber.

I følgende Udtryk taler den ærværdige Talpa i sin Krønike om denne berømte Dronning:

„Hvad Ansigtsskønhed angaar og legemlige Fortrin staar Dronning Crucha ikke tilbage hverken for Semiramis fra Babylon eller Amazonernes Dronning, Penthesilia, eller Salome, Herodias' Datter, men hendes Person frembyder visse Ejendommeligheder, som man kan finde smukke eller uskønne alt efter Menneskenes hinanden modsigende Smag og Meninger. Hun har to smaa Horn i Panden, hvilke hun skjuler under sit gyldne Haars tykke Fletninger; hun har et blaat og et sort Øje; Halsen hælder lidt til venstre som hos Alexander af Macedonien; hun har seks Fingre paa højre Haand og et lille Abehovede under Navlen.

„Hendes Gang er majestætisk og hendes Væsen elskværdigt. Hun er storslaaet i sine Udgifter, men hun forstaar ikke altid at lade sine Ønsker bestemme af Fornuftten.

„Da hun en Gang havde lagt Mærke til en ung Staldkarl af stor Skønhed, der tjente i Slottets Stalde, lod hun sig over al Maade henrive af sin Kærlighed til ham og betroede ham Anførslen over Hærene. Hvad man uden Forbehold kan rose hende for, er hendes Gavmildhed overfor Rigets Klostre, Kirker og Kapeller og i Særdeleshed overfor Beargardens hellige Hus, hvor jeg ved Guds Naade aflagde Løftet i mit fjortende Aar. Hun har indstiftet Mes-

ser for sin Sjæls Frelse i saa stort Antal, at hver Præst i den pingvinske Kirke saa at sige er forvandlet til et Alterlys tændt for Guds Øjne, for at nedkalde den guddommelige Barmhjærtighed over den ærværdige Crucha.“

I to Aarhundreder forblev Pingvinerne nedsunkne i et blodigt Anarki. Alle skønne Kunster uddøde. Midt i den almindelige Uvidenhed viede Munkene sig i Klostrenes Skygge til Studeringer og kopierede med utrættelig Iver den hellige Skrift. Da Pergament var sjældent, udraderede de de gamle Manuskripter for at afskrive det guddommelige Ord paa dem. En Munk af den hellige Benedicts Orden, Ermold Pingvin, udslettede alene for sin Part fire Tusind græske og latinske Manuskripter for fire Tusind Gange at afskrive St. Johannes' Evangelium. Et stort Antal af den antike Poesis og Rethoriks Mesterværker gik paa den Maade til Grunde. Historikerne er enige om at erkende, at de pingvinske Klostre var Videnskabernes Tilflugtssted i Middelalderen.

Pingvinernes og Marsvinenes hundreदारige Krige udfylder Slutningen af denne Periode. Det er overordentlig vanskeligt at sige, hvad der er Sandhed med Hensyn til disse Krige; ikke fordi der savnes Beretninger, men fordi der er flere. De marsvinske Kronister modsiger paa ethvert Punkt de pingvinske. Og, hvad mere er, Pingvinerne modsiger hverandre indbyrdes, hvad Marsvinene ligeledes gør. Jeg har fundet to Kronister, som stemmer overens; men den ene har kopieret den anden. Kun én Ting staar fast: Blodbad, Voldtægt, Ildebrande og Plyndringer uden Stands hørte til Dagens Orden.

Man kan ikke noksom beundre, at gennem hele denne Sværdtid bevarede Pingvinerne deres Tro uskadt. Sandhedens Lys blændede den Gang Sjælene, som ikke var ødelagte af Sophismer. Dette forklarer Trosenheden. Men en staaende Praksis, som Kirken opretholdt, bidrog utvivlsomt sit til at bevare denne de Troendes lykkelige Enighed. Man brændte øjeblikkelig enhver Pingvin, som tænkte anderledes end de andre.

KAPITEL IV

Videnskaben: Johannes Talpa.

Det er under Kong Guns Mindrearrighed, at Johannes Talpa, Munk i Beargarden, i sit Kloster, hvor han havde aflagt Løftet, elleve Aar gammel, og som han aldrig en eneste Dag i hele sit Liv forlod, forfattede sin berømte Krønike i 12 Bøger: De gestis Pingvinorum.

Beargardens Kloster hæver sine høje Mure paa Toppen af en utilgængelig Klippe. Man ser ikke andre Omgivelser end Bjærgenes blaa Tinder, afskaaret af Skyerne.

Da Joh. Talpa besluttede sig til at skrive De gestis Pingvinorum, var han allerede gammel. Den gode Munk forsummer ikke selv at fortælle os det i sin Bog: „Mit Hoved har for længe siden mistet“, siger han, „sit Smykke af lyse Krøller, og min Isse er bleven lig de convexe Metalspejle, hvilke de pingvinske Damer spørger til Raads med saa megen Flid og Omhu. Min Krop, som af Naturen er kort, er med Aarene bleven endnu kortere og krum. Mit hvide Skæg varmer mit Bryst.“

Med en henrivende Naivitet meddeler Talpa os visse Omstændigheder i sit Liv og nogle Træk af sin Karakter. „Udgaet“, siger han, „af en adelig Familie og bestemt fra Barndommen af til den gejstlige Stand, lod man mig lære Grammatik og Musik. Jeg lærte at læse under Tugt af en Lærer, som hed Amicus, men snarere burde heddet Inimicus. Eftersom det ikke faldt mig let at læse mine Bogstaver, piskede han mig saa voldsomt med Birkeris, at jeg kan sige, at han prentede Alfabetet med svidende Streger paa min Bag.“

Et andet Sted tilstaar Talpa sin medfødte Hang til Vellyst. Dette er hans egne udtryksfulde Ord: „I min Ungdom var mit Blod saa hedt, at jeg under Træernes Skygge snarere havde en Fornemmelse af at koge i en Gryde end af at indaande den friske Luft. Jeg flyede Kvinder. For-gæves! En lille Bordklokke eller en Flaske var nok til, at jeg saa dem for mig.“

Mens han skrev paa sin Krønike, hærgede en frygtelig Krig, som tillige var Borgerkrig, Pingvinien. Cruchas Soldater, som kom for at forsvare Klostret mod de marsvinske Barbarer, forskansede sig meget stærkt for at gøre

det uindtageligt. De borede Skydehuller i Murene og tog Blytaget af Kirken forat lave Kugler deraf til deres Slynge. Om Natten tændte de store Baal i Gaardene og Gangene og stegte hele Okser, og Bjærgets ældgamle Fyrretræer brugte de til Stegespid; og siddende i Kreds om Flammerne midt i Røgen, som var tung af Fedt og Hæpiks, slog de Bunden ud paa Tønder med Vin og Øl. Deres Sange, deres Gudsbespottelser og støjende Klammerrier overdøvede Ottesangsklokkerne.

Omsider forcerede Marsvinene Bjærgpasset og gav sig til at belejre Abbediet. Det var Krigere fra Norden med Pansere og Vaaben af Kobber. Op langs Fjældvæggen satte de Stiger, som var halvandet Hundrede Favne lange og som pludselig brast midt i Mørke og Storm under Vaabens og Legemers Vægt, og hulter til bulter blev Mændene strøet omkring i Kløfter og Afgrunde. Man hørte en lang Hysten forsvinde i Mørket, og Angrebet begyndte forfra. Pingvinerne hældte Strømme af brændende Beg over Angriberne, der flammede som Fakler. Tredsindstyve Gange gentog de rasende Marsvin Stormen; tredsindstyve Gange blev de slaadet tilbage.

Saadan havde de i ti Maaneder belejret Abbediet, da en Hyrde fra Dalen, — det var Helligtrekongers Dag — viste dem en hemmelig Sti, ad hvilken de klavrede op ad Bjærgget, trængte ind i Abbediets Krypt og Kældere, oversvømmede Korridorerne, Køkkenerne, Kirken, Kapitelsalene, Bibliotheket, Vaskeriet, Cellerne, Refektoriet, Sovesalene, tændte Ild paa Bygningerne, myrdede og skændede uden Hensyn til Køn og Alder. Pingvinerne, som pludselig vaagnede op, greb til Vaaben; med Øjnene slørede af Mørke og Forfærdelse slog de løs paa hinanden indbyrdes, mens Marsvinene med Øksehug stredes om de hellige Kar, Lysestagerne, Røgelseskarrene, Messehageler, Relikviskrin, Guldkors og Juveler.

En bitter Lugt af brændt Kød gjorde Luften tung; Døds-skrig og Jamren steg op fra Flammerne, og henover de skriddende Tage løb Munkene i Massevis som Myrer og faldt ned i Dalen. Imens sad Joh. Talpa og skrev paa sin Krønike. For at indelukke Marsvinene i de brændende Bygninger spærrede Cruchas Soldater, som hurtigt havde trukket sig tilbage, alle Klosters Udgange med Klippe-

blokke. Og for at knuse Fjenden under de nedstyrtende Mure brugte de Stammerne af de allerældste Ege som Stormbukke. Med tordnende Brag styrtede de brændende Bjælker ned, og de herlige Hvælvinger sank sammen for Stød af de kæmpestore Stammer, som de var seks hundrede Mand om at styre. Snart var der af det rige og store Abbedi ikke andet tilbage end Johannes Talpas lille Celle, som ved et mærkeligt Træf blev hængende fast ved et rygende Stykke Gavl. Den gamle Kronist skrev bestandig.

Denne beundringsværdige Aandsstyrke kunde synes overdreven hos en Kronist, der bestræber sig for at genfortælle sin Tids fuldbyrdede Kendsgerninger. Men hvor distraæt og uberørt af Omgivelserne man end er, man mærker dem dog. Jeg har undersøgt Joh. Talpas originale Manuskript, som opbevares paa Nationalbibliotheket, Acta ping. K. L. 12390 quater. Det er et Pergamentmanuskript paa 628 Ark. Skriften er yderst forvirret; langt fra at følge den lige Linie, farer Bogstaverne rundt i alle Retninger, støder sammen og falder over hverandre i den forfærdeligste Uorden eller Kaos snarere. De er saa slet formede, at det for det meste er umuligt ikke blot at genkende dem, men blot at skelne dem fra de Blækkletter, hvormed de i rigt Maal er blandet. Disse uvurderlige Sider bærer tydeligt nok Mærke af det Virvar, under hvilket de er blevet skrevet. Det er vanskeligt at læse dem. Munkens Stil vidner derimod ikke om nogen Sindsbevægelse. Den Tone, Gesta Pingvinorum er skrevet i, fjærner sig aldrig fra Sæmpelhed. Fortællingen skrider hastigt frem og med en Kortfattedhed, som undertiden nærmer sig Tørhed. Betragtningerne er faa og i Reglen forstandige.

KAPITEL V

Kunsten: De Primitive.

De pingvinske Kunstkritikere kappes om at hævde, at den pingvinske Malerkunst fra sin tidligste Begyndelse har udmærket sig ved en imponerende og henrivende Originalitet, og at man hos andre Nationer forgæves vil søge Mage til den Ynde og Klogskab, der karakteriserer disse

tidlige Værker. Men Marsvinene paastaar, at deres Kunstnere altid har været de banebrydende og Pingvinernes Lærere. Det er vanskeligt at dømme derom, eftersom Pingvinerne, før de begyndte at beundre deres primitive Malere, tilintetgjorde alle deres Værker.

Man kan ikke noksom beklage dette Tab. Jeg for min Del tager mig det meget nær; thi jeg har Veneration for de pingvinske Antikviteter, og jeg sværmer for de Primitive.

De er henrivende. Jeg siger ikke, at de alle er ens, det vilde ikke være sandt; men de har de typiske Træk fælleles, som man genfinder i alle Skolerne, visse Formler, som de aldrig naar udover, og noget vist færdigt; hvad de kan, kan de nemlig godt. Heldigvis kan man danne sig en Forestilling om de pingvinske Primitive gennem italienske, flamske, tyske Primitive og gennem de Franske, som staar over alle de andre; thi som Hr. Gruyer siger, de har mere Logik, eftersom Logiken er en speciel fransk Egenskab. Skulde man ville benægte dette, maa man i alt Fald indrømme Franskmændene det Privilegium at have haft Primitive paa en Tid, da de andre Nationer var færdige med dem. Paa Udstillingen af primitiv fransk Kunst i 1904 fandtes flere smaa Tavler fra de sidste Valois's og Henri IV's Tid.

Jeg har gjort mange Rejser for at se Billeder af Van Eyckerne, Memling, Roger van der Wyden, Maria Døds-Mesteren, Abrogio Lorenzetti og de gamle Umbrier. Dog var det hverken Bryssel eller Køln eller Siena eller Perugia, som gav mig den endelige Indvielse; det var i den lille By Arezzo, at jeg blev en bevidst Adept af den naive Malerkunst. Det kan vel nu være godt en halv Snes Aar siden. De kommunale Museer, som paa Grund af Tidernes Armod havde lukket, aabnede sig uden Formaliteter for forestieri paa en hvilken som helst Tid af Dagen. For en halv Lire viste en gammel Kone mig en Aften ved et Tællelys Arezzos snavsede Museum, og her fandt jeg et Billede af Margaritone, en Frantz fra Assisi, hvis fromme Bedrøvelighed fik mig til at fælde Taarer. Jeg blev dybt rørt. Margaritone fra Arezzo blev fra den Dag min kæreste Maler blandt de Primitive.

Ud fra denne Mesters Værker forestiller jeg mig de

pingvinske Primitive. Det kan da næppe anses for overflødig, at jeg paa dette Sted vier ham en vis Opmærksomhed, idet jeg uden at gaa i Detaljer betragter hans Værker fra et mere almindeligt og, om jeg saa maa sige, repræsentativt Synspunkt.

Vi besidder fem eller seks Billeder med hans Signatur. Hans Hovedværk, opbevaret i „The National Gallery“ i London, forestiller den hellige Jomfru med Jesusbarnet paa Armen. Hvad der allerførst slaar Beskueren ved dette Billede, er dets Proportioner. Fra Halsen til Fødderne er Kroppen akkurat to Gange saa stor som Hovedet; den synes derfor ogsaa overordentlig kort og fladtrykt. Dette Værks Mærkværdighed skyldes i lige høj Grad Kolorit og Tegning. Den store Margaritone raadede kun over et ringe Antal Farver og han anvendte dem i al deres Renhed uden nogensinde at bryde Tonerne. Heraf følger, at hans Kolorit viser mere Livfuldhed end Harmoni. Saavel den hellige Jomfrus som Barnets Kinder har en smuk Zinnober, hvilken den gamle Mester med en naiv Forkærlighed for klare Definitioner har paasat begges Ansigter i Form af to Cirkler saa nøjagtige, at de synes trukne med en Passer.

En lærd Kritiker fra det XVIII Aarhundrede, Abbed Lanzi, har behandlet Margaritonis Værker med dyb Foragt. „Det er ikke andet,“ siger han, „end grove Smørerier. I hine elendige Tider forstod man hverken at male eller tegne.“ Saadan var den almindelige Mening blandt hin Tids pudrede Kunstkere. Men den store Margaritone og hans Samtidige skulde snart blive hævnnet. I det gudfrygtige Englands bibelske Landsbyer og reformerte Villaer fødtes i det XIX. Aarh. en Masse smaa Samueller og St. Johanneser, friserede à la Paaskelam, hvilke omkring 1840 og 1850 blev til bebrillede Lærde, der indstiftede de Primitives Kultus.

Præraphaelismens eminente Theoretiker, Sir James Tuckett, betænker sig ikke paa at stille The National Gallerys Madonna i Klasse med den kristne Kunsts Mesterværker. „Ved at give den hellige Jomfrus Hoved,“ siger Sir Tuckett, „en Tredjedel af hele Figurens Højde, har den gamle Mester hendraget og fastholdt Beskuerens Opmærksomhed paa de Dele af den menneskelige Skabning, der er de sublimeste og særlig da paa Øjnene, som man godt kan

kalde aandelige Organer. I dette Maleri har Kolorit og Tegning sammensvoret sig om at frembringe en ideal og mystisk Virkning. Kindernes Zinnober minder her ikke om Hudens naturlige Farve; det er snarere Paradisets Roser, den gamle Mester har anbragt paa den hellige Jomfrus og Barnets Ansigter.“

Der straalder fra saadan en Kritik, kan man næsten sige, en Afglans af det Værk, der har begejstret den; men med endnu større Sensibilitet og gennemskuende Evne har den seraphiske Æsthetiker fra Edinburgh, Mac Silly, udtrykt den Virkning, som Synet af dette primitive Maleri havde paa hans Aand. „Margaritones Madonna,“ siger Mac Silly, „har naaet Kunstens transcendent Maal; hun indgyder Beskuerne Uskylds og Renheds Følelser; hun gør dem til Børn. Det er saa sandt, at da jeg i en Alder af seksog-tredsindstyve Aar havde den Glæde at beskue hende tre Timer i Træk, følte jeg mig pludselig forvandlet til en sød lille Baby. Mens en Droske kørte mig gennem Trafalgar square, sad jeg leende og pludrende og rystede mit Brillefederal som en Rangle. Og da Stuepigen i mit Pensionat havde serveret for mig, gav jeg mig med hele Barnealderens Naturlighed til at hælde den ene Skefuld Suppe efter den anden i Ørene paa mig selv. „Paa slige Virkninger,“ tilføjer Mac Silly, „kender man et Kunstværks Ypperlighed.“

Margaritone døde ifølge Vasari i en Alder af 77 Aar, idet han beklagede at have levet længe nok til at se en ny Kunst opstaa og Ryet kranse nye Kunstnere. Disse Linier, som jeg har oversat ordret, har inspireret Sir James Tuckett til nogle Sider, som kan hælde er de lifligste, hans Værk rmmmer. De udgør en Del af „Æsthetikernes Bønnebog“; alle Præraphaeliterne kan dem udenad. Jeg vil anføre dem her som denne Bogs kosteligste Prydelse. Man vil let enes om at erkende, at noget sublimere er der ikke skrevet siden Israels Profeter.

Margaritones Syn.

Tung af Aar og Værker besøgte Margaritone en ung Maler, som nylig havde nedsat sig i Byen, paa hans Atelier. Da opdagede han en endnu friskmalet Madonna,

som, ihvorvel alvorlig og streng, dog takket være en vis Nøjagtighed i Proportionerne og en tilstrækkelig diabolisk Blanding af Lys og Skygge, ingenlunde var uden Perspektiv eller ganske blottet for Liv. Ved dette Syn var det, at den naive og sublime Arbejder fra Arezzo opdagede Malerkunstens Fremtid. Med Hænderne om Panden mumlede han:

Hvor jeg skammer mig ved Synet af dette Billede! I dette aner jeg den kristne Kunsts Undergang, thi den maler Sjælene og indgyder en brændende Længsel efter Himlen. Fremtidens Malere vil ikke som denne indskrænke sig til paa en Murflade eller en Trætavle at efterligne det forbandede Stof, vort Legeme er gjort af. De vil iklæde deres Figurer Kødets farlige Farver; og disse Figurer vil komme til at se ud som virkelige Mennesker. Den hellige Magdalene vil faa Barm, St. Martha en Mave, St. Barbara Laar, St. Agnes Bagdel (buttocks). St. Sebastian vil afsløre sin ungdommelige Ynde, og under Harnisket vil St. Georg udstille hele en kraftfuld Manddoms Muskelrigdom. Apostle, Præster, Doctorer, ja, Gud Fader selv, vil præsentere sig som du og jeg og andre Rakkerpukler. Englene vil anlægge en letfærdig, tvetydig og mysteriøs Skønhed, som vil forvirre Hjærterne. Hvilken Længsel efter Himlen vil den Slags Billeder skænke? Ingen. Men de vil give Menneskene Smag for det jordiske Livs Former. Hvor vil vel Malerne stanse i deres ublufærdige Bestræbelser? De vil slet ikke stanse. De vil naa til at fremstille Mænd og Kvinder nøgne ligesom Romernes Afguder. Der vil blive en profan Kunst og en hellig Kunst, og den hellige Kunst vil være lige saa profan som den anden.

Vig fra mig, Djævl! skreg den gamle Mester.

Thi i et profetisk Syn saa han de Retfærdige og de Hellige i Skikkelse af melankolske Athleter; han saa Apolloer spille Violin paa Bjærgets blomstrende Top mellem Muser i lette Tunicaer; han saa Afroditer henstrakt under dunkle Myrter, og Danaer, som lod den gyldne Regn dale over deres yndige Legemer; han saa Jesuser i Kolonaderne mellem de Rige, mellem lyshaarede Damer, mellem Musikere, Pager, Negre, Hunde og Papegøjer; i et sammenfiltret Virvar af Menneskelemmer, udbredte Vinger og svævende Draperier saa han kaotiske Kristi Fødsler, yppige

hellige Familier, svulstige Korsfæstelser; han saa den hellige Barbara og Agnes, som ydmygede de Rige ved deres Fløjls og Brokades Pragt, ved deres Perler og deres Barms Yppighed; han saa Aurorer udgyde deres Roser og hele Mængden af Dianer og Nymfer, der overraskedes nøgne ved Bredden af skyggefulde Kilder. Og den store Margaritone faldt død om, kvalt af denne forfærdelige Forudanelse om Renæssancen og Bologneserskolen.

KAPITEL VI

Marbode.

Pingvinsk Litteratur i det XV. Aarh. har efterladt os et kostbart Mindesmærke. Det er Beretningen om en Rejse til Underverdenen foretaget af Munken Marbode, af Benedictinerordenen, som nærede en glødende Beundring for Digteren Virgil. Denne Beretning, der er skreven paa ganske godt Latin, er bleven udgivet af Hr. du Clos des Lunes. Man vil her for første Gang finde den oversat paa Fransk. Jeg tror jeg gør mine Landsmænd en Tjeneste ved at lære dem disse Sider at kende, som forøvrigt paa ingen Maade er enestaaende i deres Art i Middelalderens latinske Litteratur. Som beslægtede Opdigtelser kan nævnes St. Brendanos Rejse, Albericks Vision, Skærsilden af St. Patricius, alle opdigtede Beskrivelser af de Dødes tænkte Opholdssted i Smag med Dante Alighiris Divina Comedia.

Af Værker, der omhandler dette Thema, er Marbodes Beretning et af de sildigste, men ingenlunde det mindst ejendommelige.

Marbodes Nedstigning til Underverdenen.

I det Herrens Aar fjortenhundredetreoghalvtreds efter Guds Søns Incarnation, faa Dage før Korsets Fjender trængte ind i Helenas og den store Constantins Stad, blev det givet mig, Broder Marbode, uværdig Munk, at se og høre, hvad hidtil ingen havde set eller hørt. Om disse

Ting har jeg nedskrevet en tro Beretning, paa det deres Ihukommelse ikke skal forgaa med mig, thi Menneskets Tid er kort.

Den første Dag i Maj ved Vespertid sad jeg i Abbediet Corrigan paa en Stenbænk i Klosters Gaard, tæt ved Brønden, hvilken vilde Roser omkransede, og læste efter Sædvane en Sang af den Poet, jeg elsker fremfor alle, Virgil, som har skildret Arbejdet paa Marken, Hyrderne og Høvdingene. Aftenen bredte sit Purpurs Folder over Klostergaardens Buer, og med bevæget Røst mumlede jeg de Vers, der beskriver, hvorledes Phønicierrinden Dido under Hades Myrter sygner af sit endnu friske Saar. Just i dette Øjeblik gik Broder Hilarius forbi, fulgt af Portneren, Broder Jacinthus. Opfostret i en barbarisk Tidsalder, førend Musernes Genfødsel, er Broder Hilarius uindviet i den antike Visdom; dog har Mantuanerens Poesi lig en subtil Fakkelløst kastet nogle Straaler Lys i hans Tanke.

„Broder Marbode,“ spurgte han mig, „de Vers, Du sukker saa ved, mens Dit Bryst svulmer og Dine Øjne tindrer, er de af denne store Æneide, hvilken Dine Øjne fra Gry til Kvæld sjældent aflader at dvæle ved?“

Jeg svarede ham, at jeg netop læste om, hvorledes Anchises Søn opdager Dido lig Maanen bag Træernes Løv.

— Broder Marbode, svarede han, jeg er sikker paa, at Virgil ved enhver Lejlighed udtaler vise Grundsætninger og dybe Tanker. Men de Sange, han foredrog paa den syracusanske Fløjte, ejer saa skøn en Betydning og saa høj en Doctrin, at man staar som blændet.

— Pas paa, hvad Du siger, Fader, udbrød Broder Jacinthus med bevæget Røst. Virgil var en Troldmand, som gjorde Mirakler ved Djævlens Hjælp. Paa den Maade var det, han gennemborede et Bjærg i Nærheden af Neapel og lavede en Broncehest, som ejede Magt til at helbrede alle syge Heste. Han var Aandemaner, og i en By i Italien fremviser man endnu den Dag i Dag det Spejl, i hvilket han lod de Døde vise sig. Og dog var der en Kvinde, der narrede denne store Troldmand. En neapolitansk Curtisane lokkede ham fra sit Vindu til at lade sig hejse op til hende i den Kurv, der blev brugt til at hejse Brød op i, hvorpaa hun lod ham hænge en hel Nat mellem to Etager.

Tilsyneladende uden at have hørt denne Tale, svarede Broder Hilarius:

— Virgil er en Profet, som lader langt bag sig Sibyllerne med deres hellige Vers og Kong Priamus' Datter og Plato fra Athen, hin store Forudsiger af fremtidige Ting. I den fjerde af hans syracussanske Sange vil du finde vor Frelasers Fødsel bebudet i et Sprog, som snarere synes at stamme fra Himmelen end fra Jorden. Da jeg i min Studeretid for første Gang læste: Jam redit et virgo, følte jeg mig betaget af en usigelig Henrykkelse; men samtidig fornåm jeg en hæftig Smerte ved Tanken om, at den, der havde forfattet denne profetiske Sang, den skønneste, der er udgaaet af Menneskers Mund, vansmægtede, for stedse berøvet Synet af Gud, mellem Hedningerne i det evige Mørke. Denne grufulde Tanke forlod mig aldrig. Den forfulgte mig selv i min Læsning, mine Bønner, min Andagt og mine Bodsøvelser. Naar jeg tænkte paa, at Virgil var berøvet Synet af Gud, og at han maaske i Helvede delte Lod med de fordømte, vilde hverken Glæde eller Hvile smage mig, og flere Gange om Dagen hændte det, at jeg med Armene oprakt mod Himlen udraabte:

— Aabenbar mig, Herre, den Skæbne, Du har beredt ham, der sang her paa Jorden som Englene synger i Himmelen!

— Min Angst ophørte nogle Aar efter, da jeg læste i en gammel Bog, at den store Apostel, som kaldte Hedningerne til Christi Kirke, St. Paulus, da han var i Neapel, med sine Taarer havde helliget Digterfyrstens Grav. Dette gav mig Grund til at tro, at Virgil, ligesom Kejser Trajan, er bleven indladt i Paradis, fordi han i Vildfarelsen har haft en Forudfølelse af Sandheden.

Med disse Ord ønskede den gamle Hilarius mig Guds Fred og en velsignet Nat, hvorpaa han fjærnede sig sammen med Broder Jacinthus.

Atter begyndte jeg den søde Læsning af min Digter. Mens jeg saaledes sad med Bogen i Haanden og tænkte paa, hvorledes de, hvem Elskov styrkede i grusomme Ulykker, følger de hemmelige Stier dybt inde i Myrtelundene, begyndte Skæret fra Stjærnerne skælvende at tindre i Klosterbrøndens Vand mellem Rosernes faldende Blade. Pludselig forsvandt Skæret, Rosernes Vellugt for-

svandt og Himlens Fred. Et forfærdeligt Vindstød, fuldt af Mørke og Lyn, brød hylende løs over mig, løftede mig og bar mig som et Halmstraa bort over Marker og Byer, over Floder og Bjerge, gennem tordnende Skyer og en Nat, der var som mange lange Dage og Nætter paa Rad. Og da omsider efter denne lange og grufulde Rasen Orkanen hørte op, fandt jeg mig langt fra mit Fødeland i Bunden af en Dal, hvilken Cypresser skjulte. Da saa jeg en Kvinde af barsk Skønhed, og med et langt Slør slæbende efter sig, nærme sig. Hun lagde sin venstre Haand paa min Skulder, og idet hun løftede sin højre Arm mod en Eg med tæt Løv, sagde hun til mig:

— Se!

I det samme genkendte jeg den Sibylle, som vogter Avernas hellige Lund, og mellem Træets tætte Grene, som hun pegede paa med Fingeren, skelnede jeg Guldkvisten, kær for den skønne Proserpina.

Jeg rettede mig i Vejret.

— Altsaa, o, profetiske Jomfru, raabte jeg, har du gættet mit Ønske, og du har opfyldt det. Du har vist mig Træet, som bærer den straalende Vaand, uden hvilken ingen kan træde levende ind i de Dødes Bolig. I Sandhed, brændende ønskede jeg at tale med Virgils Skygge.

Med disse Ord rev jeg Guldkvisten af det klassiske Træ og styrtede mig uden Frygt i det rygende Svælg, som fører til Styx' dynddækkede Bredder. Ved Synet af den til Proserpina viede Kvist tog Charon mig op i sin Baad, som gav sig under min Vægt, og jeg lagde til ved de Dødes Strand, hilst af Cerberus' tyste Gøen. Jeg lod, som jeg kastede Skyggen af en Sten efter den, og det dumme Uhyre flygtede ind i sin Hule. Her vanker mellem Sivene de Børn, hvis Øjne aabnede sig for straks at lukke sig igen i Dagens milde Lys. Dybt inde i en mørk Grotte dømmes Minos her de Dødelige. Jeg trængte ind i Myrtelunden, hvor Elskovs Ofre vansmægtende sygner, Phædra, Procris, den tungsindige Eryphyle, Evadne, Pasiphaë, Laodameia og Coenix, og Phønicierrinden Dido; derefter kom jeg over de støvede Marker, der er forbeholdt de berømte Krigere. Herfra løber to Veje; den tilvenstre fører til Tartarus, de Ugudeliges Opholdssted. Jeg valgte den tilhøjre, som fører til Elysium og Dis' Boliger. Efter at have hængt den hel-

lige Kvist paa Gudindens Dør, kom jeg til nogle yndige Sletter, som laa badet i et purpurfarvet Lysskær. Philosophernes og Digternes Skygger færdedes her i alvorlige Samtaler. Paa Grønsværet udførte Gratierner og Muserne Korsange. Til Akkompagnement af sin landlige Lyre sad den gamle Homer og sang. Hans Øjne var lukkede, men hans Læber straaled af guddommelige Billeder. Jeg saa Solon, Democrit og Pythagoras, som stod paa Sletten og saa paa de unge Mænds Lege, og gennem et ærværdigt Laurbærtræs Skygge opdagede jeg Hesiodot, Orfeus, den melankolske Evripides og den mandhaftige Sapho. Videre gik jeg, og jeg genkendte Digterne Horats, Varius, Gallus og Lycoris. Lidt i Afstand stod Virgil, lænet til en dunkel Stenets Stamme, og betragtede Træerne. Høj af Skikkelse og spinkelt bygget havde han endnu denne solbrændte Hud, dette landlige Udseeende, dette skødesløse i Paaklædningen, hele dette uciviliserede Ydre, som i levende Live skjulte hans Geni. Jeg hilste ham med Ærefrygt, og længe blev jeg staaende uden at tale.

Da endelig Røsten mægtede at løsne sig af min sammenpressede Strube, raabte jeg:

— O Du, der er saa kær for de harmonisk syngende Muser, det latinske Navns Hæder, o Virgil, formedelst dig har jeg lært Skønheden at kende, formedelst dig har jeg kendt Gudernes Taffel og Gudindernes Seng. Tillad den ydmygeste af dine Beundrere at lovsynge dig.

— Rejs dig op, Fremmede, svarede den guddommelige Poet. Paa den Skygge, dit Legeme kaster over Græsset i denne stedsevarende Skumring, ser jeg, at du er levende. Du er ikke den første Dødelige, som er nedstegen før sin Død til disse Boliger, endskønt alt Samkvem mellem os og de Levende er vanskeligt. Men hold op med at rose mig. Jeg holder ikke af Ros; Berømmelsens forvirrede Larm har altid pint mit Øre. Derfor flyede jeg Rom, hvor jeg var kendt af Dagdriverne og de nysgærrige, for at arbejde i mit kære Parthenopes Ensomhed. Desuden er jeg ikke saa sikker paa, at dit Aarhundredes Mennesker forstaar mine Vers; ogsaa af den Grund sætter jeg ikke Pris paa din Ros. Hvem er du?

— Jeg hedder Marbode fra Kongeriget Alka. Jeg er Munk i Abbediet Corrigan. Jeg læser dine Vers ved Dag,

og jeg læser dem ved Nat. Det er dig, jeg er kommen for at skue her i Underverdenen. Jeg var utaalmodig efter at erfare, hvilken din Skæbne er. Paa Jorden er de Lærde tidt uenige derom. Nogle anser det for overordentlig sandsynligt, at eftersom du har levet under Djævlens Herredømme, brænder du nu i de Flammer, som aldrig skal slukkes; andre, som er klogere, udtaler sig slet ikke, idet de er af den Mening, at alt, hvad man siger om de Døde, er usikkert og fuldt af Løgne; enkelte, men i Virkeligheden ikke de dueligste, hævder, at saasom du har høynet de sicilianske Musers Lyre og bebudet, at en ny Slægt skal stige ned fra Himlene, er det blevet dig, ligesom Kejser Trajan, forundt at nyde den evige Salighed i det kristne Paradis.

— Du ser, der er ikke noget om det, svarede Skyggen med et Smil.

— Jeg møder dig jo, o Virgil, iblandt Heroerne og de Vise paa disse Elysæiske Marker, hvilke Du selv har beskrevet. Du har altsaa ikke, som nogle paa Jorden tror, haft Bud fra Ham, som regerer deroppe?

Virgil tav en Stund.

— Jeg vil ikke skjule noget for dig, sagde han omsider. Jo, jeg har haft Bud. Et af hans Sendebud, en simpel Mand, kom for at sige til mig, at man ventede mig, og at, ihvorvel jeg ikke var indviet i deres Mysterier, var der i Betragtning af mine profetiske Sange reserveret mig en Plads blandt disse Folk af den nye Sekt. Men jeg afslog at tage mod denne Invitation; jeg havde aldeles ikke Lyst til at skifte Opholdssted. Ikke at jeg deler Grækernes Beundring for de Elysæiske Marker, eller at jeg gouterer de Glæder her, som faar Proserpina til at glemme sin Moder. Jeg har aldrig selv troet synderlig paa, hvad jeg har sagt herom i min Æneide. Med mit Kendskab til Philosopherne og til Physiken havde jeg en rigtig Forudfølelse af de virkelige Forhold. Livet i Underverdenen er yderst begrænset; her føler man hverken Glæde eller Sorg; man er, som om man ikke var. De Døde her har ingen anden Eksistens end den, de Levende laaner dem. Jeg foretrækker ikke desto mindre at blive her.

— Men hvilken Grund gav Du, o Virgil, for et Afslag saa højt besynderligt?

— Meget fortræffelige Grunde. Jeg sagde til Guds Udsending, at jeg aldeles ikke fortjente den Ære, de havde tiltænkt mig, og at man tillagde mine Vers en Betydning, de ikke havde. Jeg har i Virkeligheden aldrig forraadt mine Fædres Tro i mit fjerde Hyrdedigt. Kun uvidende Jøder har kunnet fortolke en Sang, der forherliger Guldalderens Atterkomst, som forudsiges af de sibyllanske Orakler, til Fordel for en barbarisk Gud. Jeg undskyldte mig da med, at jeg ikke kunde tage mod en Plads, som var tiltænkt mig af en Fejltagelse, og som jeg derfor ikke kunde anse mig berettiget til. Dernæst anførte jeg mit Temperament og min Smag, som ikke forliges med de nye Himles Skikke.

— Jeg er slet ikke uselskabelig, sagde jeg til denne Mand; i Livet lagde jeg en mild og omgængelig Karakter for Dagen. Skønt mine Sædvaners overordentlige Simpelt-hed gav mig Ord for Gærrighed, beholdt jeg i Virkeligheden intet for mig selv; mit Bibliothek stod aabent for alle, og jeg har indrettet min hele Levevis efter Euripides smukke Ord: „Alt bør være fælles mellem Venner“. Den Ros, som var mig imod, naar jeg selv tog imod den, blev mig behagelig, naar den blev henvendt til Varius eller Macer. Men egentlig er jeg en Bonde og raa, og jeg befinder mig vel i Selskab med Dyr. Saa indgaaende har jeg beflittet mig paa at iagttage dem, og saa megen Omhu viste jeg dem, at jeg, ikke ganske uden Grund, gik for at være en særdeles god Veterinær. Man har fortalt mig, at de Folk af jeres Sekt forbeholder sig selv Ret til en udødelig Sjæl, men nægter, at Dyrene har nogen. Det er noget Nonsens, som faar mig til at tvivle om deres Forstand. Jeg holder af Markens Kvæg og maaske lidt for meget af Hyrden. Det vilde ikke være velset blandt jer. Der er en Grundsætning, som jeg har bestræbt mig for at rette mine Handlinger efter: Ikke for meget af noget. Endnu mere end mit svage Helbred har min Philosophi lært mig at nyde alt med Maade. Jeg er sober; en Laktuk og nogle Oliven med en Draabe Falerner udgjorde hele mit Maaltid. Fremmede Kvinders Seng har jeg altid søgt med Maadehold; og jeg har ikke spildt mere Tid end tilpas med at sidde i Tavernen og se paa den unge Syrerindes Dans. Men naar jeg har behersket mine Lyster, var det for mit Velbefindendes Skyld og af god Disciplin; frygte Glæ-

den og sky Nydelsen vilde have forekommet mig den foragteligste Fornærmelse mod Naturen. Man forsikrer mig, at mellem din Guds Udvalgte er der nogle, som i levende Live afholdt sig fra Næring og skyede Kvinder af lutter Kærlighed til Savn, og som overhovedet frivillig udsatte sig for unyttige Lidelser. Jeg vilde være bange for at møde disse Forbrydere, hvis Galskab er mig en Gru. Man skal ikke forlange af en Digter, at han altfor nøje skal slutte sig til en bestemt fysisk eller moralsk Doctrin; jeg er desuden Romer, og Romerne har ikke Grækernes subtile Sans for dybsindige Spekulationer. Hylder de en philosophisk Lære, er det først og fremmest for at drage praktisk Nytte af den. Da Siro, som nød stor Anseelse mellem os, lærte mig Epikurs System, skaffede han mig af med de taabelige Ængstelser og den Grusomhed, som Religionen indprenter Menneskene; af Zeno har jeg lært at bære uundgaaelige Onder med Taalmodighed; af Pytagoras har jeg antaget hans Ideer om Menneskers og Dyrs Sjæle, som begge er af guddommelig Oprindelse; hvilket lærer os at se paa os selv uden Hovmod og uden Skam. Af Aleksandrinerne har jeg lært, hvorledes Jorden, som fra først af var blød og elastisk, blev fast, efterhaanden som Nerevs trak sig tilbage fra den for at udhule sine vaade Boliger; hvorledes Tingene umærkelig blev til; hvorledes Regnen faldt fra de befriede Skyer og nærrede de tavse Skove, og hvorledes det dernæst gik til, at de første Dyr begyndte at strejfe om paa de navnløse Bjerge. Jeg vilde ikke kunne vænne mig til jeres Cosmogoni, der passer bedre for Kameldrivere i Syriens Ørken end for en Discipel af Aristark fra Samos. Og hvad skulde der blive af mig i jeres Salighed, naar jeg dér hverken træffer mine Venner eller mine Forfædre, hverken mine Lærere eller mine Guder, og naar det dér ikke forundes mig at se Rheas ærværdige Søn, Venus med det søde Smil, Æneidernes Stammoder, Pan, de unge Dryader, Skovens Fauner og den gamle Silen, purpurrød af Morbærsaft, som Aigle har smurt ham ind i?

Der har Du de Grunde, som jeg bad denne simple Mand sige Jupiters Efterfølger.

— Og siden da, o store Skygge, har du ikke faaet Bud?

— Nej, jeg har ikke faaet flere.

— For at trøste sig over Savnet af dig, Virgil, har de tre Digtere deroppe: Comodio, Prudencius og Fortunatus, hvilke alle tre fødtes i hine Mørkets Tider, da man hverken kendte Metrik eller Grammatik. Men sig mig, har du aldrig, o Mantuaner, faaet andre Efterretninger fra Gud, hvis Selskab Du saa resolut afslog?

— Aldrig, saa vidt jeg husker.

— Sagde du ikke før, at jeg var ikke den første, der, nedsteget levende til disse Boliger, fremstillede sig for dig?

— Du bringer mig til at mindes noget. For over et halvandet Hundrede Aar siden, hvis jeg mindes ret (det er vanskeligt at holde Regnskab med Dagene og Aarene her blandt Skyggerne) blev jeg forstyrret i min dybe Ro af en løjerlig Gæst. Som jeg vandrede under det gultne Løv, der kranser Styx' Bredder, saa jeg en menneskelig Skikkelse, massivere og mørkere end dem, der boer ved disse Strande, rejse sig op foran mig; jeg saa, det var en levende. Han var høj af Vækst, mager, havde Ørnenæse, spids Hage og hule Kinder; hans sorte Øjne skød Lyn, en rød Hætte med en Laurbærkrans om indrammede hans ind-sunkne Tindinger. Knoklerne traadte tydeligt frem under den stramme, brune Kjole, som gik ham til Hælene. Han hilste mig med en Ærbødighed, som hans Ansigts vilde Stolthed understregede og tiltalte mig i et Sprog, mere ukorrekt og obscurt end hine Gallers, hvilke den guddommelige Julius fyldte Legionerne og Curien med. Imidlertid forstod jeg dog, at han var født i Nærheden af Fæsulæ, en etruskisk Koloni, som Sulla anlagde ved Arnos' Bred, og som havde haft Held med sig; at han havde beklædt kommunale Æresposter, men at der var udbrudt blodige Fejder mellem Senatet, Ridderskabet og Folket, at han med Liv og Sjæl havde kastet sig ind i dem og nu, slagen og fredløs henslæbte sit Livs Dage i en aarelang Landflygtighed. Han skildrede mig Italien endnu mere sønderrevet af Tvedragt og Krige end i min Ungdom og sukkede efter en ny Augusti Komme. Jeg beklagede hans Ulykker, idet jeg mindedes dem, jeg selv i sin Tid havde maattet døje. En kæk Sjæl fyldte ham med evig Uro, og hans Aand var svanger med uhyre Tanker, men mig blev han et Vidnesbyrd, ak, paa Grund af sin Raahed og Uvidenhed, om Barbariets

Triumf. Han kendte hverken Grækernes Poesi eller Videnskab, ja, ikke en Gang deres Sprog og angaaende Verdens Oprindelse og Gudernes Natur var han fuldkommen blottet for antik Tradition. Han fortalte i fuldt Alvor Fabler, som i Rom paa min Tid vilde have faaet smaa Børn, der endnu gik gratis i Bad, til at le. Det menige Folk har let ved at tro paa Uhyrer. Navnlig har Etruskerne befolket Underverdenens Riger med hæslige Dæmoner, som minder om en Sygs Feberdrømme. At deres Barndoms Fantasterier ikke har forladt dem efter saa mange Aarhundreders Forløb, taler højt nok om, hvilke Fremskridt Uvidenhed og Fattigdom har haft; men at en af deres Øvrighedspersoner, hvis Aand dog hæver sig over det almindelige Gennemsnit, deler Almuens Overtro og er bange for den Slags hæslige Dæmoner, som Porsenas Indbyggere i sin Tid malede paa deres Gravmure, det kan gøre selv den Vise trist til Mode. Min Etrusker reciterede nogle Vers for mig, som han selv havde digtet, i en ny Dialekt, som han kaldte Folkesproget, og som jeg ikke forstod et Ord af. Mine Øren blev mere overraskede end egentlig fortryllede ved at høre, at han for at markere Rytmen med regelmæssige Mellemlum gentog den samme Strofe tre eller fire Gange. Det Kunststykke forekommer mig mindre genialt; men det tilkommer ikke de Døde at bedømme de nye Retninger.

For Resten, lad denne Sullas Kolonist, født i usalige Tider, gøre saa mange uharmoniske Vers, han lyster, han maa for mig være lige saa slet Poet som Bavius og Mævius, det er ikke det, jeg bebrejder ham. Jeg har ganske anderledes alvorlige Anker mod ham. Ja, det er uhyrligt og næppe til at tro! Da denne Mand var vendt hjem til Jorden, udsprede han odiøse Løgne om mig; han paastod, og det mere end et Sted i sine raa Digte, at jeg havde været hans Fører gennem det moderne Tartarus, som jeg aldeles ikke kender; han havde den Frækhed offentlig at fortælle, at jeg havde skældt Roms Guder ud for falske Guder og sagt Løgnere om dem og kaldt Jupiters nuværende Efterfølger for sand Gud. Ven, naar Du, hjemvendt til Dagens milde Lys, genser dit Fædreland, dementer da disse afskyelige Fabler; sig til dit Folk, at aldrig har den fromme Æneas Sanger smigret for Jødernes Gud.

Man forsikrer mig, at hans Magt er i Nedgang, og at visse Tegn tyder paa, at hans Fald er nær. Dette vilde volde mig nogen Glæde, hvis man overhovedet kunde glæde sig i disse Riger, hvor man hverken kender til Frygt eller til Ønsker.

Talt. Og med en Haandbevægelse til Farvel fjærnedes han sig. Jeg fulgte med Øjnene hans Skygge, som gled hen over Asfodilerne uden at bøje deres Stængler; jeg saa den blive tyndere og vagere efterhaanden, som den kom længere bort fra mig. Den svandt hen, førend den naaede de eviggrønne Laurbærs Lund. Da forstod jeg Betydningen af hans Ord: De Døde har ikke andet Liv end det, de levende laaner dem. Og tankefuld vandrede jeg over den blege Slette hen til Hornporten.

Jeg bekræfter, at alt, hvad der findes i dette Skrift, er overensstemmende med Sandheden.

KAPITEL VII

Tegn i Maanen.

Mens Pingvinien endnu var nedsunken i Uvidenhed og Barbari, viede Gilles Loisellier, en Franciskaner-Munk, kendt under Navnet Ægidius Aucupis, sig med utrættelig Iver til Studiet af Litteratur og Videnskab. Sine Nætter helligede han Mathematiken og Musikken, som han kaldte de to tilbedelsesværdige Søstre, Tallets og Fantasiens harmoniske Døtre. Han var kyndig i Medicin og Astrologi. Man mistænkte ham for at give sig af med Magi, og sandt er det, at han foretog Forvandlinger og opdagede skjulte Ting.

Da Munkene i hans Celle havde fundet græske Bøger, som de ikke kunde læse, indbildte de sig, at det var Trylleformularer, og angav deres altfor lærde Broder som Trolldmand. Ægidius Aucupis flygtede og kom til Irland, hvor han tilbragte tredive Aar beskæftiget med Studier. Han gik fra Kloster til Kloster, søgte efter de græske og latinske Manuskripter, som gemtes der, og tog Afskrifter af dem. Han studerede ogsaa Fysik og Alchymi. Han erhvervede sig en universel Viden og opdagede særlig Dyrenes, Plan-

ternes og Stenenes Hemmeligheder. En Dag overraskede man ham indelukket med en fuldkommen smuk Kvinde, som sang og akkompagnerede sig selv paa Luth, og som senere viste sig at være en Maskine, hvilken han selv havde lavet.

Ofte drog han over det irske Hav for at begive sig til Gallernes Land, for ogsaa der at besøge Klosterbibliothekerne. En Nat da han paa en af disse Rejser stod paa Skibets Dæk, saa han under Vandet to Støre, som svømmede Side om Side. Han havde en fin Hørelse og kendte Fiskenes Sprøg.

Da hørte han, at den ene Stør sagde til den anden:

Den Mand, man saa længe har set i Maanen med et Risknippe paa Nakken, er faldet i Havet.

Og den anden Stør svarede da:

— Og i dens Sølvskive vil man nu faa at se to Elskende, som kysser hinanden paa Munden.

Da Ægidius Aucupis nogle Aar efter vendte hjem, fandt han den antike Litteratur i Opblomstring og Videnskaben bragt til Hæder og Ære. Sæderne mildnedes; Mennesket forfulgte ikke mere Kildernes, Skovenes og Bjærgenes Nymfer; i deres Haver anbragte de Billeder af Muserne og de kyske Gratier og ærede som før Gudinden med de ambrosiske Læber, Menneskers og Guders Lyst. De forsønde sig med Naturen; de traadte deres taabelige Skræk under Fødder og løftede Øjnene mod Himlen uden Frygt for der, som fordem, at læse Vredens Tegn og Trudsler om Fordømmelse.

Ved dette Syn mindedes Ægidius Aucupis, hvad de to Støre i det irske Hav havde spaaet.

FJERDE DEL

Den nyere Tid.

KAPITEL I

Trinco.

Ægidius Aucupis, Pingvinernes Erasmus, havde ikke taget fejl; hans Tid blev den frie Forsknings Tid. Men denne store Mand forsaa sig paa Humanisternes Elegance og anede lidet, hvilke Virkninger den opvaagnende Intelligens skulde medføre. Den førte til Reformationen; Katholikerne massakrerede Protestanterne og Protestanterne massakrerede Katholikerne; det var Tankefrihedens første Fremskridt. Katholikerne sejrede i Pingvinien. Men dem selv uafvidende havde den frie Forsknings Aand gennemtrængt dem; de forenede Fornuften med Troen og paa stod at ville rense Religionen for de overtroiske Skikke, som vanærede den, paa samme Maade som man senere befriede Cathedralerne for de Boder, som Skoffikkere, Høkere og Lappeskrædere havde klistret op ad dem. Ordet Legende, som oprindeligt betød det, de troende burde læse, medførte efterhaanden Forestillinger om fromme Fabler og barnlige Æventyr.

Helgener og Helgeninder fik denne nye Aandstilstand at føle. Navnlig en lille Kannik ved Navn Princeteau, som var meget lærd og meget skarp, angav saa stort et Antal som uværdige til at blive helligholdte, at man gav ham Tilnavnet Helgenplyndrer. Han troede ikke, at den hellige Margaritas Prædikener, anbragt som Grødomslag paa Mavnen af Arbejderkoner, kunde lindre Fødselsveer.

End ikke Pingviniens ærværdige Patronesse undslap hans strenge Kritik. Herom siger han følgende i sine „Alkas Antikviteter“.

„Intet er mere usikkert end den hellige Orberos Hist-

rie, ja, endog hendes Eksistens er uvis. En gammel anonym Kronist, Munken fra Dombesbjergene, beretter, at en Kvinde, ved Navn Orberose, blev besat af Djævlen i en Hule, hvor endnu paa hans Tid Landsbyens smaa Dreng og Piger kom sammen for at lege: Djævlen og den skønne Orberose. Han tilføjer, at denne Kvinde levede i Concubinat med en frygtelig Drage, som hærgede Landet. Dette lyder ikke synderlig troligt; men Historien om Orberose, som man senere har fortalt den, synes ikke mere troværdig.

Denne Helgenindes Levnedsbetænelser af Abbed Simplissimus er hundrede Aar senere end de Begivenheder, den foregiver at berette; og Forfatteren viser sig over al Maade lettroende og fuldkommen blottet for Kritik.

Selve Pingvinernes overnaturlige Oprindelse mistænkeliggjordes. Historikeren Ovidius Capito gik saa vidt, at han rent ud benægtede deres mirakuløse Forvandling:

Et tæt Mørke indhyller denne Historie, og det er ikke overdrevent at sige, at den er sammenvævet af barnlige Fabler og Folkesagn. Pingvinerne paastaar, at de nedstammer fra de af den hellige Maël døbte Fugle, hvilke Gud paa den berømmelige Apostels Bøn forvandlede til Mennesker. De lærer, at deres Ø først var beliggende i Polarhavet, og at den derpaa, svømmende ligesom Delos, endte med at ankre op i det af Gud velsignede Hav, hvis Dronning den er den Dag i Dag. Jeg gisner, at denne Mythe sigter til Pingvinernes Vandringer i gamle Dage.“

I det følgende Aarhundrede, som tilhørte Philosopherne, blev Scepticismen endnu skarpere. Jeg nøjes med som Prøve at hidsætte dette Citat af „Essai moral“:

Hvor Pingvinerne er kommet fra vides ikke (ligefrem gennemsigtig er deres Oprindelse jo ikke). Fra Syd, Øst, Nord, Vest har de i Tidernes Løb successive været oversvømmet og erobret af mindst en fire-fem forskellige Folkeslag. Men al Krydsning, Sammenrørthed og mekanisk Tilsætning til Trods roser de sig af deres Races Renhed, og de har Ret, thi der er virkelig bleven en ren Race af dem. Dette Blandingsgods af alle Menneskeracer, rød, sort, gul, hvid, Rundskaller og Langskaller, har i Aarhundredernes Løb udformet et tilstrækkeligt ensartet Folk,

som er let kendeligt paa visse Karaktertræk, der skyldes Fællesskab i Liv og Sæder.

Den Forestilling, at de tilhører den smukkeste Race i Verden og er denne Races smukkeste Folk, indgyder dem en ædel Stolthed, et ubetvingeligt Mod og Had til Menne-skeslægten i Almindelighed.

„Et Folks Liv er kun en Kæde af Ulykker, Forbrydelser og Daarskaber. Dette gælder om den pingvinske Nation som om alle andre. Paa dette nær er deres Historie beundringsværdig fra Ende til anden.“

Pingvinernes to klassiske Aarhundreder er for godt kendte til, at jeg her skal gaa i Detaljer; blot har man ikke tilstrækkeligt lagt Mærke til, hvorledes de rationalistiske Theologer af Kannik Princeteaus Type, gav Stødet til det følgende Aarhundredes Vantro. Rationalisterne brugte deres Fornuft til at udrydde alt ved Religionen, som syntes dem uvæsentligt; kun Troens fundamentale Dogmer lod de urørte; deres Efterfølgere, som af dem havde lært at anvende Videnskaben og Fornuften, brugte den mod, hvad der var tilbage af Troen; den rationalistiske Theologi avlede den rene Philosophi.

Ved Slutningen af Philosophernes Aarhundrede blev det gamle Regimente i Pingvinien omstyrtet fra Grunden af, Kongen henrettet, Adelens Privilegier afskaffet og Republiken proklameret under almindelig Forvirring og samtidig med at en forfærdelig Krig brød ud. Det Parlament, som da regerede Pingvinien, befalede, at alt, hvad der fandtes i Kirkerne af Metal, skulde i Smeltediglen. Patriotterne skændede Kongernes Grave. Man fortæller, at Draco den store rejste sig op i sin aabne Kiste, sort som Ibenholt og saa majestætisk, at Ligrøverne forfærdede tog Flugten. I Følge andre Beretninger stak disse grove Folk ham en Pibe i Munden og bød ham spottende et Glas Vin.

Den syttende Dag i Blomstermaaneden blev den hellige Orberoses Relikviskrin, som i fem hundrede Aar havde staaet til Skue i St. Maëlskirken, æret af Folket, ført til Raadhuset og overgivet til de af Byens Raad udtagne Experter; hun var af forgyldt Kobber, havde Form af et Skibsskrog og var helt bedækket af Emalje og smykket med Juveler, hvilke befandtes at være uægte. Domkapitlet havde været saa forudseende at udtage Rubinerne, Sa-

firerne, Smaragderne og de store Kugler af Bjærgkrystal og havde erstattet dem med Glasstykker. Ellers indeholdt hun blot lidt Støv og noget gammelt Linned, hvilket man kastede paa et stort Baal, som var tændt paa Grèvepladsen i samme Øjemed. Folket dansede rundt omkring det under Afsyngelse af patriotiske Sange.

Paa Tærsklen af deres Butik, som var bygget tæt op ad Raadhuset, stod Fatter og Mutter Rouquin og iagttog de gale Menneskers Dans. Fatter Rouquin klippede Hunde og skar Katte, Mutter Rouquin var Lappeskræderske og Rufferske; hun manglede ikke Forstand.

— Du ser det, Rouquin, sagde hun til sin Mand, de begaar en Helligbrøde. Det vil de komme til at fortryde.

— Det forstaar Du dig ikke paa, Kone, svarede Rouquin; de er blevet Philosopher, og naar man først bliver Philosoph, er det for hele Livet.

— Jeg siger dig, Rouquin, at det, de gør i Dag, vil de før eller senere komme til at fortryde. De mishandler de Hellige, fordi de ikke har gjort nok for dem; men derfor flyver der ingen stegte Duer i Munden paa dem; den Dag vil komme, da de er lige saa tiggefærdige som før, og naar de har rakt Tunge længe nok, gaar de igen hen og bliver troende. Den Dag vil komme, og før nogen tror det, da Pingvinien igen vil ære sin velsignede Patronesse. Rouquin, det var klogt, hvis vi tog lidt Aske og nogle Ben og et Par Klude og lagde dem ned i en gammel Krukke og gemte dem her i Huset, til den Dag kommer. Saa siger vi, at det er den hellige Orberoses Reliquier, som vi med Livsfare har reddet ud af Flammerne. Jeg skulde tage meget fejl, om vi ikke faar baade Ære og Fordel af det. Denne gode Handling kan maaske paa vore gamle Dage skaffe os Hr. Pastorens Tilladelse til at sælge Alterlys og leje Stolene ud i den hellige Orberoses Kapel.

Samme Dag tog Mutter Rouquin lidt Aske fra Skorstenen og nogle afgnavede Ben og lagde dem i en gammel Syltekrukke, som hun satte op paa et Skab.

KAPITEL II

Trinco.

Den suveræne Nation havde inddraget Adlens og Gejstlighedens Godser for at sælge dem til Spotpris til Borgerne og Bønderne. Borgerne og Bønderne tænkte som saa, at Revolutionen var god nok, naar det galdt om at erhverve Jorden, men mindre god, naar det galdt om at bevare den.

Republikens Lovgivere udstedte frygtelig strænge Love til Forsvar for Ejendomsretten og fastsatte Dødsstraf for enhver, der foreslog Deling af Ejendommene. Men det hjalp ikke Republiken. Bønderne, som nu var bleven Selvejere, tænkte, at ved at berige dem havde den bragt Uorden i Ejendomsspørgsmaalet, og de ønskede nu et nyt Regimente med mere Respekt for Privatformuen og bedre i Stand til at sikre de nye Institutioners Stabilitet.

Længe skulde de ikke komme til at vente. Ligesom Agrippina bar Republiken sin Morder i sit Liv.

De store Krige, Republiken førte, skabte de store Hæ-
re, som skulde redde og ødelægge den. Dens Lovgivere troede, de kunde holde Generalerne i Tømme ved strænge Straffe; men selv om de af og til kappede Hovederne af de uheldige Soldater, kunde de ikke gøre det samme ved de heldige, som overtrumfede Republiken ved at redde den.

I deres Begejstring over Sejren udleverede de genfødte Pingviner sig til en Drage, som var frygteligere end den, deres Fabler fortalte om. Som en Stork mellem Frøerne tilbragte den fjorten Aar med at æde dem med sit umættelige Næb.

Et halvt hundrede Aar efter denne nye Drages Regimente besøgte en ung malayisk Rajah, ved Navn Djambi, der, ligesom i sin Tid Scytheren Anarcharsis, rejste for sin Belærings Skyld, Pingvinien, og om sit Ophold der udgav han en interessant Beretning, hvis første Side lyder saaledes:

Den unge Djambis Rejsè i Pingvinien.

Efter halvfemsindstyve Dages Sejlads landede jeg i Pingvinernes uhyre store og ganske tomme Havn og begav mig gennem den udyrkede Omegn til den i Ruiner liggende Hovedstad. Med sine Volde og sine mange Kaserner og Arsenaler gjorde den et krigerisk og øde Indtryk. I Gaderne saa man rachistiske og lamme Mænd, der slæbte sig afsted i gamle Uniformer og med rustne Sabler, som de øjensynlig var stolte af.

Ved Byporten stod en Militær med et Par Moustacher, der ragede mod Himlen.

— Hvad vil De her? spurgte han mig barskt.

— Min Herre, svarede jeg, jeg er en videbegærlig, der kommer for at besøge denne Ø.

— Det er ikke nogen Ø, svarede Soldaten.

— Hvad! udbrød jeg, er Pingvinernes Ø ikke en Ø?

— Nej, min Herre, det er en Insula. I gamle Dage hed det Ø, men i de sidste halvtredsindstyve Aar hedder det Insula i Følge Lov. Det er den eneste Insula i hele Verden. Har De et Pas?

— Værsgo!

— De maa gaa op i Udenrigsministeriet og faa det paa tegnet.

En halt Fører, som ledsagede mig, stansede paa en stor Plads.

— De ved nok, sagde han, at denne Insula har fostret det største Geni, Verden har set, Trinco, hvis Statue De ser der lige foran Dem. Den Obelisk der tilhøjre er rejst til Minde om Trincos Fødsel. Paa Toppen af den Søjle der tilvenstre staar Trinco selv med Diademmet paa. Og herfra kan De se den store Triumfbue, som er rejst til Ære for Trinco og hans Slægt.

— Hvad stort og mærkeligt har denne Trinco da gjort? spurgte jeg.

— Krigen!

— Det er da ikke noget saa mærkværdigt. Det hører til Dagens Orden hjemme hos os Malayer.

— Det er muligt, men Trinco er den største Kriger, som alle Lande og alle Tider har set. Der har aldrig eksisteret saa stor en Erobrer som han. Da De kom sejlene ind i vor

Havn, saa De nok østerude en vulkansk Ø, der ligner en Keglø, ikke ret stor, men berømt for sin Vin, Ampelophora hedder den, og vesterpaa en anden noget større Ø, der vender ligesom en lang Række spidse Tænder mod Himlen; derfor hedder den ogsaa Hundekæben. Den er rig paa Kobberminer. Dem ejede vi begge to før Trinco's Regering; dertil gik vort Kongerige. Trinco udvidede det pingvinske Herredømme til det Tyrkisiske Arkipelag og det grønne Fastland; han undertvang Marsvinene, han plantede sine Faner i Polens Is og Afrikas brændende Ørkensand. I alle de Lande, han erobrede, udskrev han Tropper, og naar hans Hære defilerede forbi, saa man bagefter vore egne pingvinske Jægere og vore insulanske Grenaderer og Husarer og Dragoner og Artillerister og Ingeniører — gule Krigere, som i deres blaa Rustninger lignede Krebs, der har rejst sig paa Halen; røde Mænd, smykket med Papegøjejer og tatoveret med Billeder af Solmyther og genetiske Symboler og et Kogger med forgiftede Pile i raslede paa deres Ryg; helt nøgne Sorte, kun bevæbnede med deres Tænder og deres Negle, Dværge, der kom ridende paa Traner; Gorillaer, der støttede sig til Træstammer, og forrest gik en gammel Han med Æreslegionens Kors paa sit haarede Bryst. En Bølge af glødende Patriotisme havde baaret alle disse Tropper sammen under Trinco's Faner, og de fløj fra Sejr til Sejr. I Krige, der varede tredive Aar, erobrede Trinco den halve Verden.

— Hvad! udbrød jeg, ejer I den halve Verden?

— Trinco erobrede den til os og lod os igen miste den. Lige saa stor i sine Nederlag som i sine Sejre gav han alt tilbage, hvad han havde erobret. Selv de to Øer, vi ejede, før han kom, Ampelophora og Hundekæben, lod han tage fra sig. Han efterlod Pingvinien udarmet og affolket. Blomsten af denne Insulas Manddom omkom i hans Krige. Efter hans Fald var der kun pukkelryggede og halte tilbage i vort Fædreland, og vi stammer ned fra dem. Men han har skænket os Hæderen.

— Han lod Jer betale den dyrt.

— Hæderen betaales aldrig for dyrt, svarede min Fører.

KAPITEL III

Doktor Obnubiles Rejse.

Efter en Række uhørte Skæbnens Omskiftelser, som ved Tidernes Ugunst og takket være Historikernes slette Stil for en stor Del er gaaet i Glemme, oprettede Pingvinerne Pingvinernes egen Regering. De valgte en Rigsdag eller lovgivende Forsamling, hvilken de tildelte det Privilegium at udnævne Statsoverhovedet. Denne, som blev valgt blandt de menige Pingviner, bar ikke den skrækindjagende Dragehjælm, og hans Autoritet over Folket var ikke den fordums ubegrænsede. Han var selv undergivet Nationens Love. Man gav ham ikke Titel af Konge, og intet Ordenstal fulgte efter hans Navn. Han hed Paturle, Truffaldin, Cocqenpot, Bredouille. Disse Embedsmænd førte ingen Krige. Det havde de ikke Klæder til.

Den nye Stat fik Navnet: „Den offentlige Ting“ eller Republikken. Dens Tilhængere blev kaldt Republikanister eller Republikanere. Man kaldte dem ogsaa „Tingester“ og undertiden Rak; men det sidste Udtryk blev ilde optaget.

Det pingvinske Demokrati regerede ikke sig selv; det lystrede et Pengeoligarchi, som igennem Aviserne skabte offentlig Mening og holdt Rigsdagsmændene, Ministrene og Præsidenten i sin Haand. Det forvaltede suverænt Republikens Finantser og bestemte den udenrigske Politik.

Alle Kejser- og Kongeriger underholdt paa den Tid mægtige Arméer og Flaader; da Pingvinien for sin Sikkerheds Skyld var nødt til at gøre som de andre, tyngedes det stærkt under sine Rustningers Vægt. Alle beklagede eller lod som de beklagede denne haarde Nødvendighed; de rige Handels- og Forretningsfolk fandt sig dog gerne deri af Patriotisme og fordi de havde Brug for Hæren og Marinen til Forsvar af deres Ejendomme og til Erhvervelse af udenlandske Markeder og Territorier; de store Industridrivende støttede Kanonfabrikationen og Skibsbyggeriet af Iver for det nationale Forsvar og for at faa Bestillinger. Blandt Borgere af Middelstanden og Folk af frie Erhverv fandt de første sig uden at klage i denne Tingenes Tilstand, idet de tænkte, at saadan vilde det altid være; de andre ventede utaalmo-

digt paa Enden og drømte om at faa Magterne til at enes om en samtidig Afvæbning.

Den berømte Doctor Obnubile hørte til de sidste.

— Krigen, sagde han, er et Barbari, som Civilisationens Fremskridt vil gøre Ende paa. De store Demokratier er fredelskende, og deres Sindelag vil lidt efter lidt paavirke selv Autokraterne.

Doctor Obnubile, som i tredsindstyve Aar havde ført et ensomt og tilbagetrukket Liv i sit Laboratorium, besluttede med egne Øjne at studere Folkeaaenden. Han besluttede at begynde med det største af alle Demokratier og tog Billet til Ny-Atlantis.

Efter en Overfart, som varede 14 Dage, løb Paketdamperen ved Nattetid ind i Titanports Havn, hvor mange Tusinde Skibe laa for Anker. En Jærnbros, som var slynget tværs over Vandet, og som lignede et Straalehav af Lys, forbandt to Kajer, der var saa langt fra hinanden, at Doctor Obnubile troede han sejlede paa Saturns Have, og at han saa den vidunderlige Ring, der omslutter denne Planet. Og denne umaadelige Bro bar over Fjerdedelen af Verdens Righed. Den lærde Pingvin gik i Land, fik sin Mad automatisk anrettet i et Hotel paa otteogfyrrerive Etager, og tog derpaa med Jernbanen til Gigantopolis, Ny-Atlantis Hovedstad. I Toget var der Restauranter, Spillesale, Sportslokaler, en Telegrafstation for Forretningsfolk, et evangelisk Kapel og et Trykkeri, der trykkede en stor Avis, som Doctoren ikke kunde læse, eftersom han ikke forstod Ny-Atlantidernes Sprog. Langs Bredden af de store Floder passerede Toget Fabriksbyer, som formørkede Himlen med Røgen fra deres Dampskorstene, Byer, som var sorte ved Dag og røde ved Nat, fyldt med Støj under Dagens Sol og Støj under Nattens Mørke.

Her, tænkte Doctoren, har vi et Folk, der har altfor travlt med Industri og Forretninger til at føre Krig. Fra nu af føler jeg mig sikker paa, at Ny-Atlantiderne følger en Fredens Politik. Thi det er en Grundsætning, som alle Socialøkonomer er enige om, at Fred udadtil og Fred indadtil er nødvendige Betingelser for Handelens og Industriens Fremskridt.

En Tur gennem Gigantopolis bestyrkede ham i denne Mening. I Gaderne havde Folk saadan en Fart paa, at de

løb alt, hvad de mødte, overende. Obnubile, som flere Gange selv blev væltet, lærte paa den Maade at opføre sig bedre; efter at have rendt en Timestid, væltede han selv en Atlantide.

Omsider kom han til en stor Plads, hvor han fik Øje paa et Palads i klassisk Stil med en Søjlegang, hvis Søjler hævede deres Acanthuskapitæler halvfjersindstyve Meter over Søjlefoden.

Som han med Hovedet bagover stod og beundrede dette, kom en tarvelig klædt Mand hen til ham og tiltalte ham paa pingvinsk.

— Jeg ser paa Deres Dragt, at De er fra Pingvinien. Jeg kan Deres Sprog; jeg er edsvoren Tolk. Dette Palads er Parlamentet. Der holdes netop Møde nu. Vil De overvære det?

Efter at have taget Plads i en Loge, lod Doctoren Blikket løbe hen over de mange Lovgivere, som sad i Rørstole med Fødderne paa Pultene.

Præsidenten rejste sig op, og under almindelig Uopmærksomhed snarere mumlede end udtalte han følgende Sætninger, som Tolken øjeblikkelig oversatte for Doctoren:

— Da Krigen om Aabningen af det mongolske Marked er endt til Staternes Tilfredshed, skal jeg foreslaa, at Regnskabet sendes til Finantsudvalget

— Der er ingen Opposition? . . .

Forslaget er vedtaget.

— Da Krigen om Aabningen af det Tertius-Zeelandske Marked er endt til Staternes Tilfredshed, skal jeg foreslaa, at Regnskabet sendes til Finantsudvalget

— Der er ingen Opposition?

Forslaget er vedtaget.

— Har jeg hørt rigtigt? spurgte Doctor Obnubile? Hvad? I, et Industrifolk, I har indviklet jer i alle disse Krige!

— Selvfølgelig, svarede Tolken, det er jo Industrikrige. De Folk, der hverken har Handel eller Industri, behøver ikke at føre Krige; men et Forretningsfolk er bundet til en Erobringspolitik. Saasnart en af vore Industrier ikke mere kan finde Afsætning, maa en Krig aabne den nye Udveje. Paa den Maade har vi i Aar haft en Kulkrig, en Kobber-

krig og en Bomuldskrig. I Tertius-Zeeland har vi dræbt de to Trediedele af Indbyggerne for at tvinge Resten til at købe vore Paraplyer og Seler.

En tyk Mand, som sad midt i Forsamlingen, besteg nu Talerstolen.

— Jeg kræver, sagde han, en Krig mod Republikken Smaragdiens Regering, som har den Frækhed at konkurrere med vore Svin om Hegemoniet over Skinker og Pølser hele Verden over.

— Hvad er denne Lovgiver? spurgte Doctor Obnubile.

— Det er en Svinehandler.

— Der er ingen Opposition? sagde Præsidenten. Jeg sætter Forslaget under Afstemning.

Krigen mod Republikken Smaragdien blev vedtaget ved Haandsoprækning med en meget stor Majoritet.

— Hvadfornoget? sagde Obnubile til Tolken; med saadan et Hastværk og den Ligegyldighed vedtager I en Krig!

— Aa, det er en Krig uden Betydning, som næppe vil koste otte Millioner Dollars.

— Og Menneskene? — —

— Menneskene er indbefattede i de otte Millioner Dollars.

Da tog Dr. Obnubile sig om Hovedet med begge Hænder og tænkte fuld af Bitterhed:

Naar altsaa Rigdom og Civilisation medfører lige saa mange Krigsaarsager som Fattigdom og Barbari, saasom Menneskenes Galskab og Ondskab er uhelbredelige, bliver der altid en god Gærning tilbage at udrette. Den Vise maa samle nok Dynamit til at sprænge denne Planet i Luften med. Naar den ruller om i Rummet i Stumper og Stykker, vil der være sket en umærkelig Forandring til det bedre i Universet, og Verdenssamvittigheden, som forøvrigt ikke eksisterer, vil have faaet Oprensning.

FEMTE DEL

Den nyere Tid. — Chatillon.

KAPITEL I

De ærværdige Fædre Agaric og Cornemuse.

Ethvert Regimente skaber misfornøjede. Republiken eller „den offentlige Ting“ skabte sig sine først blandt de Adelige, som, berøvet deres ældgamle Privilegier, nu med Længsel og Haab rettede Blikket mod den sidste Dracotide, Prins Crucho, som til Ungdommens Charme føjede Landsforvisningens klædelige Martyrium. Den skabte ogsaa misfornøjede blandt de smaa Handlende, for hvem det af dybt bundende økonomiske Grunde var gaaet tilbage, og som nu troede, det var Republikens Skyld.

Ved deres Frækhed og Graadighed blev de store Penge-mænd, Jøder og Kristne i Flæng, mere og mere en Svøbe for Landet, som de udplyndrede og vanærede, og til Skandale for et Regimente, som de hverken brød sig om at styrte eller bevare i tryk Tillid til, at de uhindret vilde faa Lov til at mele deres Kage uden Hensyn til, hvem der dannede Regeringen. Deres Sympatier gik dog mest i Retning af Absolutismen som den Regeringsform, der bedst var i Stand til at forsvare dem mod Socialisterne, deres fattige, men glødende Modstandere. Og ligesom de efterabede Aristokratiets Levevis, efterabede de ogsaa dets politiske og religiøse Anskuelser. Navnlig deres forfængelige og letfærdige Kvinder tilbad Prinsen og drømte om at komme ved Hoffet.

Republiken havde dog ogsaa sine Tilhængere og Forsvarere. Selv om den ikke turde stole paa sine Funktionærer, kunde den i alt Fald gøre Regning paa Hengivenhed hos Arbejderne, hvis bitre Armod den ganske vist ikke havde lindret, men som ikke desto mindre paa Farens Dag

forlod deres Stenbrud og underjordiske Slaverier og marscherede frem i lange Skarer, magre, sværtede, dystre at se til. De var alle rede til at gaa i Døden for den — den havde givet dem Haab.

Ude i en Forstad i Byen Alka levede, mens Theodor Formosa var Præsident, en Munk ved Navn Agaric, som holdt Skole og stiftede Ægteskaber. Han underviste unge Sønner af gamle Slægter, som havde berømte Navne, men havde mistet baade Privilegier og Formue, i Kristendom, Fægtning og Ridning. Og naar de havde naaet en passende Alder, giftede han dem med rige Døtre af Bankierernes rige men foragtede Kaste.

Agaric var en stor, mager, mørkladen Mand. Daglig saas han tankefuld og med bekymret Pande vandrende gennem Skolens Korridorer eller spaserende i Køkkenhavens Gange med sin Bønnebog i Haanden. Hans Omsorg indskrænkede sig ikke til blot at indprente sine Elever religiøse Doctriner og mekaniske Forskrifter for derpaa som Kronen paa Værket at give dem rige Kvinder til Ægte. Han havde politiske Formaal og drømte om at bringe en kæmpemæssig Plan til Udførelse. Hans Tankes Tanke, hans Værks Værk var at styrte Republikken. Hans Motiver var ganske fri for personlig Interesse. Den demokratiske Stat var efter hans Mening i Strid med det hellige Samfund, han tilhørte med Liv og Sjæl. Og alle hans Brødre blandt Munkementene som han. Republikken laa i stadig Strid med Munkeordnerne og de Troendes Samfund. Utvivlsomt var det et vanskeligt og farligt Forehavende at konspirere mod det nye Regimente. Men Agaric formaaede ikkedestomindre at danne en truende Sømmensværgelse. Pingvinernes Overklasse lod sig paa den Tid lede af Præsterne, og denne Munk udøvede en Indflydelse, som bundede dybt, paa Alkas Aristokrati.

Den Ungdom, han havde uddannet, ventede blot paa det gunstige Øjeblik for at marschere mod Magthaverne. Sønnerne af de gamle Slægter havde ingen Interesse for Litteratur og Kunst, og Forretninger gav de sig ikke af med. De var næsten alle Officerer og tjente Republikken. De tjente den, men de elskede den ikke; de længtes efter Dragehjælmen. Og de smukke Jødinder delte deres Længsel, i Haab om at blive anset for adelige Kristinder.

En Dag i Juli, da Agaric passerede en Gade i Forstaden, som endte ude paa de støvede Marker, hørte han Klager, der steg op fra en mosdækket Brønd, som Gartnerne ikke længere brugte. Og straks efter fik han af en Skomager i Nærheden at vide, at en daarlig klædt Person, som havde raabt: „Leve den offentlige Ting!“ var blevet smidt i Brønden, hvor Mudderet gik ham op over Ørene, af nogle Kavalleriofficerer, som tilfældigvis red forbi. Agaric var tilbøjelig til at tillægge visse særlige Tilfælde en mere almindelig Betydning. Deraf, at denne „Tingest“ var bleven smidt i Brønden, udledte han en stærk Gæring hos hele den aristokratiske og militære Kaste og sluttede, at Øjeblikket til Handling var kommet.

Næste Dag gik han hen for at besøge den gode Fader Cornemuse, som boede helt inde i Cornilsskoven. Han traf ham i et Hjørne af hans Laboratorium i Færd med at destillere en gylden Likør i en Kolbe.

Det var en lille, tyk og lavstammet Mand med et rødt Ansigt og en herligt skinnende Isse. Hans Øjne havde ligesom Kaninernes rubinrøde Pupiller. Han hilste huld-saligt paa sin Gæst og bød ham et lille Glas St. Orberose-Likør, hvilken han selv fabrikerede, og som indbragte ham umaadelige Rigdomme.

Agaric afslog med en Haandbevægelse. Derpaa plantede han sig foran den anden paa sine lange Ben, pressede sin melankolske Hat mod sin Mave og blev staaende uden at tale.

— Saa tag dog og sæt Dem ned, sagde Cornemuse.

Agaric tog Plads paa en haltende Skammel og forblev tavs.

Da sagde Munken fra Cornilsskoven:

— Fortæl mig lidt om Deres unge Elever. Tænker de, som de skal, de kære Børn?

— Jeg er meget tilfreds, svarede Læreren. Det hele, det kommer an paa, er at være opdraget i Principerne. Man maa tænke, som man skal, førend man tænker. Senere er det for sent. Rundt om mig ser jeg saare meget trøsterigt, men vi lever i en sørgelig Tid.

— Ak ja, sukkede Cornemuse.

— Det er onde Dage, vi oplever.

— Prøvelsernes Tid.

Og dog, Cornemuse, er Folkeanden ikke saa fuldkommen spoleret, som man skulde tro.

— Det er muligt.

Folket er træt af en Regering, som ruinerer det og ingenting gør for det. Hver Dag har nye Skandaler at opvise. Republiken drukner i Skændsel. Det er ude med den.

— Gud høre Dem!

— Cornemuse, hvad mener De om Prins Crucho?

— Det er en behagelig ung Mand og, tør jeg vel sige, et værdigt Skud af en ærværdig Stamme. Det gør mig ondt for ham, at han i saa ung en Alder maa bære Landflygtighedens Smertes. For den Landflygtige har Foraaret ingen Blomster, Høsten ingen Frugter. Prins Crucho tænker, som han skal; han har Ærbødighed for Præsterne; han gaar flittigt i Kirke; hans Forbrug af mine smaa Produkter er meget stort.

— Cornemuse, ved mangen Arne, rig saavelsom fattig, ønsker man hans Tilbagevenden. Tro mig, han kommer.

— Gid jeg ikke maa dø, før jeg har kastet min Kappe for hans Fødder! sukkede Cornemuse.

Da Agaric fandt ham saaledes stemt, udmalede han ham Tilstanden saaledes, som han selv forestillede sig den. Han viste ham Adlen og de Rige, forbitrede mod Folkeherredømmet; Arméen, som nægtede at tage mod flere Fornærmelser; Funktionærerne rede til Forræderi; Folket misfornøjet; Revolten allerede saa nær, at man hørte dens Brummen, og Munkenes Fjender, Magtens Haandlangere, smidt i Alkas Brønde. Han drog heraf den Slutning, at det var Tid at slaa det store Slag.

— Vi kan, raabte han, frelse det pingvinske Folk, vi kan befri det for dets Tyranner, befri det fra sig selv, gindsætte Dragehjælmen, genoprette den gamle Stat, den gode Stat til Troens Ære og Kirkens Genophøjelse. Vi kan det, hvis vi vil. Vi raader over store Rigdomme, og vi udøver mangfoldig hemmelig Indflydelse; gennem vore korsbærende og lynslyngende Aviser staar vi i Forbindelse med alle Gejstlige i By og Land og indblæser dem den Begejstring, som løfter os selv, og den Tro, som fortærer os. De vil tænde den i deres Skriftebørns og deres Troendes Hjærter. Jeg raader over Arméens mest højtstaaende Chefer; jeg er i Forstaaelse med Mænd af Folket; Paraply-

handlerne, Beværterne, Modehandlerne, Avissælgerne, de galante Damer, og Politibetjente, dem selv uafvidende, leder jeg dem alle. Vi har flere med os, end vi behøver. Lad os handle!

— Hvad agter De at foretage Dem? spurgte Cornemuse.

— Danne en uhyre Sammensværgelse, styrte Republiken, genindsætte Crucho paa Draconidernes Trone.

Cornemuse førte Tungen et Par Gange over Læberne. Derpaa sagde han med Salvelse:

— Unægtelig, Draconidernes Genindsættelse er ønskelig; den er i allerhøjeste Grad ønskelig; og jeg for min Del ønsker den af hele mit Hjærte. Hvad Republiken angaar, saa véd De, hvad jeg mener om den. Men var det ikke meget bedre at overlade den til sin Skæbne og lade den dø af sine egne medfødte Laster? Det, De foreslaar, kære Agaric, er visselig ædelt og højsindet. Skønt vilde det være at frelse dette store og ulykkelige Land og genoprette det i dets fordums Herlighed. Men mærk hvad jeg siger: Vi er Kristne, før vi er Pingviner. Og vi maa tage os vel i Agt for, at vi ikke kompromitterer Religionen ved politiske Foretagender.

— Vær ikke bange, svarede Agaric ivrigt, vi holder alle Komplotnets Traade i vor Haand, men selv bliver vi i Mørket. Man vil ikke se os.

— Som Fluier i Mælk, mumlede Munken fra Cornilsskoven.

Og idet han lod sine smaa, rubinrøde Pupiller glide over sin Kollegas Ansigt, vedblev han:

— Pas paa, min Ven, Republiken er maaske stærkere end den synes. Det kunde ogsaa hænde, at vi blot styrkede dens Kræfter ved at vække den af den magelige Ro, den for Tiden hviler i. Dens Ondskab er stor; angriber vi den, vil den forsvare sig. Den laver nu nogle slette Love, som ikke skader os synderligt; bliver den bange, vil de, den laver, blive frygtelige og rettet mod os. Lad os ikke letsindigt indlade os paa et Æventyr, hvor vi har Mulighed for at miste Bælgen. Lejligheden er god, mener De; jeg tror det ikke, og jeg skal sige Dem hvorfor. Det nuværende Regimente er endnu ikke kendt af alle, ja egentlig ikke af nogen. De raaber op om, at det er „den offentlige Ting“,

den Ting, som er fælles. Menigmand tror det og bliver ved med at være Demokrat og Republikaner. Men Taalmodighed! Dette selvsamme Folk vil en Dag kræve, at „den offentlige Ting“ ogsaa virkelig bliver Folkets Ting. Jeg behøver ikke at sige Dem, i hvor høj Grad den Slags Fordringer forekommer mig frække, tøjlesløse og stridende mod den Politik, der kan uddrages af Skriften. Men Folket vil forlange det og gøre det gældende, og det vil være Enden paa det nuværende Regimente. Det kan ikke vare længe. Og da er det vor Tid at handle i vort ærværdige Korps Interesse. Lad os vente! Hvorfor haster det? Vor Eksistens er ikke truet. Heller ikke gøres den os absolut utaaelig. Republikken lader det mangle paa Respekt og Underkastelse overfor os; den yder ikke os Præster den Ære, den skylder os. Men den lader os leve. Og vor Stands Fortrin medfører, at leve for os vil sige at trives. Den offentlige Ting er os fjendtlig, men Kvinderne ærer os. Præsident Formosa overværer ikke vor Gudstjeneste, men hans Kone og hans Datter har jeg set for min Fod. De køber mine Flasker; de har løbende Konto. Jeg har ikke bedre Kunder, ikke en Gang i Aristokratiet. Lad os sige det, som det er: Der er i hele Verden ikke noget Land saa godt for Præster og Munke som Pingvinien. I hvilket andet Land kunde vi gøre os Haab om at sælge vort usmeltede Voks og vor Primærøgelse, vore Rosenkranse, vort Vievand og vor St. Orberoselikør i saa store Kvantiteter og til saa høje Priser? Hvilket andet Folk vilde som Pingvinerne betale hundrede Daler i Guld for en Gestus af vor Haand, en Lyd fra vor Mund, en Bevægelse af vore Læber? Hvad mig angaar, saa tjener jeg tusind Gange mere i dette milde, trofaste og føjelige Pingvinien ved at uddrage Saften af et Knippe Timian, end jeg vilde gøre ved at præke Syndernes Forladelse, til jeg tabte Vejret, i samtlige Europas og Amerikas mest folkerige Stater. Oprigtig talt, vil Pingvinien blive lykkeligere, selv om der kommer en Politiasistent og tager mig med for at bringe mig ombord paa en Damper med Billet til Nattens Øer?

Med disse Ord rejste Munken fra Cornilsskoven sig op og førte sin Gæst hen til et stort Skur, hvor nogle Hundrede Forældrelose, klædt i blaat, pakkede Flasker ned, sømmede Kasser til og klistrede Etiketter paa. Øret blev

næsten døvet af Hammerslag blandet med Kassernes dumpe Skuren hen over Skinnerne.

— Her bliver det Hele ekspederet, sagde Cornemuse. Jeg har faaet Regeringen til at anlægge en Jærnbane tværs gennem Skoven og en Station lige udenfor min Dør. Jeg fylder hver Dag tre Pakvogne med mit Produkt. Som De ser, har Republiken ikke dræbt al Tro.

Agaric gjorde en sidste Anstrængelse for at faa den kloge Destillator med til sit Forehavende. Han udmaled ham det Hele lykkeligt, sikkert, straalende ført til Ende.

— Vil De da slet ikke hjælpe til? endte han. Vil De ikke være med til at fri Deres Konge af Landflygtigheden?

— Landflygtigheden er sød for Mænd, der vil det Gode, svarede Munken fra Cornilsskoven. Lyd mit Raad, meget kære Broder Agaric, og opsæt Deres Plan indtil videre. Jeg for min Del gør mig ingen Illusioner. Jeg ved, hvad der venter mig. Enten jeg er med eller ej, taber De, vil jeg faa min Del af Svien.

Fader Agaric tog Afsked med sin Ven og vendte veltilfreds hjem til sin Skole. Saasom Cornemuse, tænkte han, ikke kan hindre Komplottet, vil han bidrage sit til, at det lykkes; han vil give Pengene. I den Grad følte Munke og Præster sig solidariske, at en enkelts Handlinger forpligtede dem alle. Det var baade det bedste og det værste ved deres Forehavende.

KAPITEL II

Prins Crucho.

Agaric besluttede ufortøvet at begive sig til Prins Crucho, som hædrede ham med sin Fortrolighed. Forklædt som Kreaturhandler forlod han i Tusmørket Skolen ad en Bagport og tog Billet med St. Maël.

Næste Dag landede han i Marsvinien. I dette gæstfri Land aad Prins Crucho Landflygtighedens bitre Brød paa Slottet Chitterlings.

Agaric mødte ham paa Vejen i Bil sammen med to unge Damer — Hastighed: hundredeogtredve. Ved dette Syn gav

Agaric sig til at vinke med sin røde Paraply og Prinsen stansede sin Maskine.

— Er det Dem, Agaric? Sæt Dem dog op! Vi er alle-rede tre, men vi kan presse os lidt sammen. De kan tage en af disse unge Damer paa Skødet.

Den fromme Agaric steg op.

— Hvad nyt, min gamle Fader? spurgte den unge Prins.

— Store Ting, svarede Agaric. Kan jeg tale?

— Det kan De. Jeg har ingen Hemmeligheder for disse to unge Damer.

— Sire, Pingvinien kalder paa Dem. De vil ikke vende det døve Øre til.

Agaric gav sig til at skildre Stemningen og udviklede sin Plan om det store Komplot.

Paa et Signal fra mig, sagde han, vil alle Deres Tilhængere samtidig rejse sig. Med Korset i Haanden og Kjolen kiltret op vil Deres ærværdige Munke gaa i Spidsen for Mængden til Formosas Palads. Vi vil bringe Skræk og Død over Deres Fjender. Den eneste Løn, vi begærer, Sire, er, at De ikke vil gøre vore Anstrengelser unyttige. Vi bønfalder Dem om at komme og sætte Dem paa en Trone, som vi har gjort rede.

Prinsen svarede kort og godt:

— Jeg vil holde mit Indtog i Alka paa en grøn Hest.

Agaric noterede sig dette mandige Svar. Skønt han stik mod Sædvane havde en ung Dame paa Skødet, besvor han dog med sand Sjælsstorhed Prinsen at være sine kongelige Pligter tro.

— Sire, udbrød han med Taarer, en Dag vil De mindes, at ved Deres Munkes Haand blev De udfriet af Landflygtigheden, gengivet Deres Folk, genindsat paa Deres Forfædres Trone, og kronet, af deres Hænder, med Dragens ærværdige Hjælm. Kong Crucho, maatte De i Hæder naa Deres Stamfader Draco den Store!

Rørt vilde den unge Prins kaste sig om Halsen paa sin Genindsætter; men han kunde kun naa ham gennem to unge Damers Tykkelse, saa sammenstuvet sad de i den historiske Vogn.

— Min gamle Fader, sagde han, jeg vilde ønske, at hele Pingvinien var Vidne til denne Omfavnelse.

— Det vilde være et trøsterigt Skue, sagde Agaric.

Imens fløj Bilen som en Skypumpe gennem Flækker og Landsbyer og knuste under sine umættelige Luftringe Høns, Gæs, Kalkuner, Ænder, Perlehøns, Katte, Hunde, Svin, Børn, Arbejdere og Bønderkoner.

Og den fromme Agaric sad og tumlede med store Planer. Hans Stemme, som kom ud bagved den unge Dame, gav denne Tanke Udtryk:

— Der vil behøves Penge, mange Penge.

— De om det, svarede Prinsen.

Men Porten ind til Parken aabnede sig nu for den frygtelige Bil.

Det blev en overdaadig Diner. Man drak Dragehjælms Skaal. Enhver ved, at et Bæger med Laag paa er Kongeværdighedens Insignie. Prins Crucho og hans Gemalinde, Prinsesse Gudrun, drak derfor af Bægre, der var lukkede som Monstranser. Prinsen lod flere Gange sit fylde med Pingviniens røde og hvide Vine.

Crucho havde faaet en sand prinselig Opdragelse. Biler var hans Speciale, men han var heller ikke ukyndig i Historie. Efter sigende var han særdeles vel inde i sin Slægts Fortid og Bedrifter; og ved Desserten gav han da ogsaa et interessant Bevis paa sine Kundskaber i den Retning. Da Talen var om forskellige besynderlige Ejendommeligheder ved berømte Kvinder, sagde han:

Det er fuldkommen rigtigt, at Dronning Crucha, som jeg er opkaldt efter, havde et lille Abehoved under Navlen.

I Løbet af Aftenen havde Agaric en afgørende Samtale med Prinsens tre gamle Raadgivere. Man besluttede at forlange Penge af Cruchos Svigerfader, som gerne vilde have en kongelig Svigersøn, af en Del jødiske Damer, der var utaalmodige efter at indtræde i Adelsstanden, og endelig af den marsvinske Prinsregent, som havde lovet Dracniderne sin Hjælp, i Haab om ved Cruchos Tronbestigelse at svække Pingvinerne, hans Folks Arvefjender.

De tre gamle Raader delte indbyrdes de tre fornemste Hofcharger, Chambellan, Sénéchal og Pannetier, og bemyndigede Munken til at uddele de andre Embeder, som han bedst skønnede, det var i Prinsens Interesse.

— Opofrelser bør belønnes, sagde de tre gamle Raader.

— Ja, og Forræderiet, sagde Agaric.

— Det er kun altfor sandt, svarede den ene, Marquis Des Septplaiies, som havde Erfaring med Hensyn til Revolutioner.

Der blev danset. Efter Ballet rev Prinsesse Gudrun sin grønne Kjole i Stykker for at lave Kokarder deraf. Hun syede egenhændig en Stump paa Brystet af Munken, som udgød Taarer af Rørelse og Taknemmelighed.

Samme Aften afrejste Prinsens Staldmester, Hr. de Plume, for at finde en grøn Hest.

KAPITEL III

Det hemmelige Møde.

Straks ved sin Hjemkomst til Pingviniens Hovedstad aabenbarede den ærværdige Agaric sine Planer for Fyrst Adelstan des Boscénos, hvis drakophile Sympathier han kendte.

Fyrsten tilhørte den fornemste Adel. Slægten Torticol des Boscénos gik tilbage til Brian den Frommes Tid og havde under Draconiderne beklædt Kongerigets højeste Embeder. Aar 1179 udleverede Pingviniens Storemiral, den tapre, tro, højsindede, men hævngherrige Philip Torticol La Crique's Havn og den pingvinske Flaade til Kongerigets Fjender, fordi han mistænkte Dronning Crucha, hvis Elsker han var, for at bedrage ham med en Rideknægt. Det var denne store Dronning, som skænkede Boscénerne det Sølvbækken, de bar i deres Vaaben. Hvad deres Devise angaar, saa kan den ikke føres længere tilbage end til 16de Aarh. Dens Oprindelse er følgende: Ved en natlig Fest var Hoffets Herrer og Damer stimlet sammen i Kongens Have for at se paa Fyrværkeriet; Hertug Jean des Boscénos nærmede sig Hertuginde af Skull og anbragte sin Haand oppe under denne Dames Skørt, uden at hun paa nogen Maade beklagede sig derover. Kongen, som kom forbi, overraskede dem og indskrænkede sig til at sige „Saaledes har man det.“ Disse fire Ord blev Boscénernes Devise.

Fyrst Adelstan slægtede sine Fædre paa. Han bevarede en urokkelig Troskab mod Draconidernes Æt og ønskede

intet højere end Prins Crucho's Tronbestigelse, i hvilken han saa et Varsel om Generhvervelsen af sin tabte Formue. Hos ham fandt den ærværdige Fader Agaric derfor et villigt Øre. Han sluttede sig øjeblikkelig til Munkens Planer og skyndte sig at bringe ham i Forbindelse med de ivrigste og loyaleste Royalister han kendte, Grev Cléna, Hr. de la Trumelle, Vicomte Olive og Hr. Bigourd. De mødtes en Nat paa Hertugen af Ampoules Landsted to Mil øst for Alka for at drøfte Vejen og Midlerne.

Hr. de la Prumelle udtalte sig til Fordel for den lovlige Aktion. I Korthed var hans Tales Indhold dette:

— Vi bør holde os indenfor Lovens Grænse. Vi er Ordenens Mænd. Vi skal forfølge vort Maal ved Hjælp af en utrættelig Propaganda. Det gælder om at vende Stemningen i Landet. Vor Sag vil ende med at triumfere, fordi den er retfærdig.

Fyrst des Boscénos talte ud fra et modsat Standpunkt. Efter hans Mening havde en retfærdig Sag fuldt saa vel som og mere end en uretfærdig Brug for Magten.

— I den for Haanden værende Situation, sagde han rolig, er der tre Ting at gøre: Leje Slagtersvendene, bestikke Ministrene og afsætte Præsident Formosa.

— At afsætte Formosa vilde være en Fejl, indvendte Hr. de la Prumelle. Præsidenten holder med os.

At den ene Dracophil kunde foreslaa at lægge Haand paa Præsident Formosa, mens den anden kaldte ham Ven, havde sin Forklaring i Statsoverhovedets hele Holdning og Karakter. Formosa viste sig venligsindet mod Royalisterne, hvis Manerer han beundrede og efterlignede. Naar han alligevel smilte, naar man talte til ham om Dragehjælmen, var det ved Tanken om at sætte den paa sit eget Hovede. Kongemagten fristede ham, ikke fordi han følte sig kvalificeret til den, men fordi han elskede Skinnet. Som en pingvinsk Kronist lidt kraftigt udtrykker sig: „Det var en kalkunsk Hane.“

Fyrst des Boscénos fastholdt sit Forslag: med Vaaben i Haand at marchere mod Formosas Palads og Rigsdagen.

Grev Cléna var endnu mere energisk:

— Lad os til en Begyndelse, sagde han, skære Halsen over og sprætte Maven op og smadre Hjærnen paa Republikanerne og alle Regeringens „Tingester“. Saa bagefter faar vi se.

Hr. de la Prumelle hørte til de Moderate. De Moderate er altid moderate Modstandere af Vold. Han erkendte, at Grev Cléna's Politik var besjælet af en ædel Følelse, at den var højsindet, men han indvendte frygtsomt, at den dog maaske ikke var overensstemmende med Principerne, og at den medførte visse Farer. Alt i alt, han var rede til at diskutere den.

Jeg foreslaar, sagde han, at vi affatter en Appel til Folket. Lad os vise, hvem vi er. Jeg for mit Vedkommende svarer for, at jeg skal ikke stikke min Fane i Lommen.

Hr. Bigourd tog nu Ordet.

— Mine Herrer, sagde han, Pingvinerne er misfornøjede med den nuværende Tilstand, fordi de har den, og fordi det nu en Gang falder Menneskene naturligt at klage over deres Stilling. Men samtidig er Pingvinerne bange for at skifte Regeringsform; thi det Nye forskrækker. Dragehjælmen har de aldrig kendt; og selv om de sommetider siger, at de savner den, er det aldrig værd at tro dem; det vilde snart vise sig, at de havde talt uden at tænke, og fordi de var i slet Humør. Hvad deres Følelser overfor os angaar, saa lad os endelig ikke gøre os Illusioner. De elsker os ikke. De hader Aristokratiet, dels af lav Misundelse, dels af højsindet Kærlighed til Ligheden. Og disse to Følelser tilsammen er meget stærke i et Folk. Den offentlige Mening er ikke mod os, fordi den ikke ved noget om os. Men faar den først at vide, hvad vi vil, er den ikke mere med os. Sæt vi aabenbarer, at vi vil styrte det demokratiske Regimente og genindsætte Dragehjælmen. Hvem vil vi da faa med os? Slagtersvendene og de Smaahandlende i Alka. Og hvad disse Smaahandlende angaar, mon vi saa, naar det kommer til Stykket, kan regne med dem? De er misfornøjede, men i Bunden af deres Hjærter er de „Tingester“. De har mere Lyst til at faa deres skidt Varer solgt end til at gense Crucho. Gaar vi aabenbart til Værks, vil vi blot forskrække.

„Hvis Folk skal synes om os og følge os, maa de tro, at vi aldeles ikke tænker paa at styrte Republikken, men tværtimod, at vi vil restaurere den, pudse den, rense den, smykke den, pryde den, pynte den, parfumere den, kort sagt gøre den pragtfuld og fortryllende. Derfor bør det ikke være os, der gaar i Spidsen. Man ved, at vi ikke er

Venner af den nuværende Tingenes Orden. Vi maa henvende os til en Ven af Republiken og allerhelst til en Forsvarer af dette Regimente. Vi har kun altfor mange at vælge imellem. Det bedste vil være at vælge den mest populære og, om jeg saa maa sige, den mest republikanske. Vi vinder ham ved Smigrerier og Gaver og fremfor alt ved Løfter. Løfter er billigere end Gaver og udretter meget mere. Aldrig giver man saa meget, som naar man giver Haab. Det er ikke nødvendigt, at han er meget intelligent. Jeg vil endogsaa foretrække, at han er dum. Fjolserne har uforlignelige Fortrin, hvor det gælder Kæltringestreger. Følg mit Raad, mine Herrer, og styrt „den offentlige Ting“ ved en af Tingens egne Tingester. Lad os være forsigtige! Forsigtighed udelukker ikke Energi. Har De Brug for mig, vil De altid finde mig til Deres Tjeneste.

Denne Tale undlod ikke at gøre Indtryk paa Tilhørerne. Navnlig den fromme Agaric følte sig stærkt grebet. Men hver især tænkte de først og fremmest paa at skaffe sig selv Ære og Fordel. Man organiserede en hemmelig Regering, hvoraf alle de tilstedeværende udnævntes til effektive Medlemmer. Hertugen af Ampoule, som var Partiets store Finantscapacitet, fik Kassen tildelt og paatog sig at centralisere Propagandaens Indtægter.

Mødet var næsten til Ende, da en grov Røst fra Luften hørtes at syngte en gammel Vise:

Boscénos skal slagtes til Jul!
 Boscénos trakterer med Sul!
 Sikke Skinker
 og Pølser og Finker — — —

Det var en Sang, der i to hundrede Aar havde været kendt i Alkas Forstæder. Fyrst Boscénos kunde ikke lide at høre den. Han løb ned paa Gaden, og da han opdagede, at Sangeren var en Arbejder, som sad paa Kirketaget og satte Skifer paa, bad han ham høfligt om at syngte noget andet.

— Jeg syngte, hvad jeg har Lyst til, svarede Manden.

— Min Ven, for at gøre mig en Tjeneste — —

— Jeg har ikke Lyst til at gøre Dem nogen Tjeneste.

Fyrst Boscénos var i Almindelighed fredsommelig, men hidsig og ualmindelig stærk.

— Slynge! raabte han med frygtelig Røst, kom ned, eller jeg kommer op.

Og da Skiferdækkeren, som sad og red paa Tagryggen, ikke gjorde Mine til at flytte sig, løb Fyrsten hurtigt ad Taarntrappen op til Taget og kastede sig over Sangeren, som ramt af et Næveslag rullede ned i en Tagrende med knust Kæbeben. I samme Øjeblik stak en syv-otte Tømrere, som arbejdede under Hvælvingerne, og som Kammeratens Skrig kaldte til, Næserne frem af Tagvinduerne; da de saa Fyrsten paa Tagryggen, satte de efter ham, idet de benyttede en Stige, som laa paa Skiferen, indhentede ham, just som han retirerede ind i Taarnet, og lod ham rutsje ned ad samtlige Vindeltrappens hundredesyvogtredve Trin med Hovedet forrest.

KAPITEL IV

Vicomtesse Olive.

Pingvinernes Armee var den første i Verden. Det var Marsvinenes ogsaa. Og det samme var Tilfældet med de andre europæiske Stater; hvilket i og for sig er lidet mærkeligt, naar man tænker sig lidt om. Alle Arméer er nemlig de første i Verden. Den næstbedste Armé i Verden vilde være notorisk underlegen, o: være sikker paa at blive slaaet. Man kunde ligesaa godt hjempermittere den med det samme. Derfor maa alle Arméer være de første i Verden. Oberst Marchand, berømmelig Ihukommelse, havde derfor ganske Ret, da han, interviewet angaaende den russisk-japanske Krig før Overgangen over Jalu, erklærede saavel den russiske som den japanske Armée for den første i Verden. Bemærk tillige, at selv om en Armée lider de forfærdeligste Nederlag, mister den derfor ikke sin Rang som den første i Verden. Deres Sejre tilskriver Nationerne nemlig altid Generalernes Klogskab og Soldaternes Mod, medens derimod Nederlagene altid skyldes et uforklarligt Uheld. Omvendt klassificeres Flaaderne efter Skibenes Antal. Der er den første, den anden, den tredje o. s. v. Følgelig er der aldrig Uvished angaaende Søkrigenes Udfald.

Pingvinernes Armée var den første og deres Flaade den anden i Verden. Denne Flaade blev kommanderet af den navnkundige Chatillon, som bar Titel af Emir al ahr eller, forkortet, Emir al. Endnu den Dag i Dag bruger flere evropæiske Nationer dette Ord, men fordrejet desværre, om Marinens Højstbefalende. Men eftersom der kun var en Emir al i Pingvinien, knyttede der sig en, om jeg saa maa sige, særlig Prestige til denne Grad.

Emiralen hørte ikke til Adelen. Han var et Barn af Folket, og Folket elskede ham og var stolt af, at en af deres egne var naaet saa højt til Vejrs. Chatillon var smuk; han var lykkelig; han tænkte ikke paa noget. Intet forstyrrede Klarheden i hans Blik.

Den ærværdige Fader Agaric, hvem Hr. Bigourds Grunde havde gjort stærkt Indtryk paa, var omsider naaet til den Erkendelse, at Republiken kun kunde styrtes ved en af sine Forsvarere; han kastede nu sine Øjne paa Chatillon. Først gik han hen til sin Ven Cornemuse og forlangte en grumme stor Sum Penge, hvilken den ærværdige Fader Cornemuse gav ham med et Suk. For disse Penge lejede han seks Hundrede Slogtersvende til at rende i Hælene paa Chatillons Hest og raabe: „Leve Emiralen!“

Chatillon kunde fra det Øjeblik af ikke røre sig af Stedet uden at blive modtaget med Leveraab.

Vicomtesse Olive bad ham om en hemmelig Samtale. Han tog imod hende i Marineministeriets med Ankre, Torpedoer og Granater prydede Sidefløj.

Hun var i diskret Graablaa. En Hat med Roser sad som en Krans om hendes smukke lyshaarede Hoved. Gennem Sløret straaede hendes Øjne som Safirer. I hele Adelen var der ingen elegantere Dame, skønt hun nedstammede fra det jødiske Plutokrati. Hun var slank og velskabt; Stilen var Aarets, Modellen Sæsonens.

— Emir al, sagde hun med sin søde Stemme, jeg kan ikke skjule min Sindsbevægelse det er jo saa naturligt Ansigt til Ansigt med en Helt.

— De er altfor god. Vær saa venlig, Fru Vicomtesse, at sige mig, hvad jeg skylder Æren af Deres Besøg.

— Jeg har længe ønsket at se Dem, at tale med Dem . . . Derfor har jeg ogsaa med Glæde paataget mig en Mission.

— Tør jeg bede Dem tage Plads.

— Hvor alt dog er roligt her!

— Ja, her er virkelig meget roligt.

— Man kan høre Fuglene synge.

— Tag dog Plads, kære Frue.

Og han flyttede en Armstol hen til hende.

Hun satte sig med Ryggen mod Lyset.

— Emiral, jeg kommer til Dem i en meget vigtig Mission, en Mission

— Forklar Dem.

— Emiral, har De aldrig set Prins Crucho?

— Nej, aldrig.

Hun sukkede. — Det er netop Ulykken. Han vilde være saa lykkelig ved at se Dem. Han nærer stor Agtelse for Dem, han sætter Dem saa højt. Han har Deres Fotografi staaende paa sit Arbejdsbord ved Siden af hendes kongelige Højhed hans Moder. Aa, hvor det er kedeligt, at De ikke kender ham! Det er saadan en bedaarende Prins og saa taknemmelig for alt, hvad man gør for ham. Det bliver en stor Konge. For Konge bliver han, det maa De ikke tvivle om. Han kommer tilbage, og før nogen tror Og det, jeg vilde sige Dem, den Mission, der er blevet betroet mig, angaar netop

Emiralen rejste sig op:

— Ikke et Ord mere, kære Frue. Jeg har Ærbødighed for og Tillid til Republikken. Jeg forraader den ikke. Og hvorfor skulde jeg ogsaa forraade den? Jeg har fuldt op af Ære og Værdighed.

— Den Ære og Værdighed, De har, min kære Emiral, er, tillad mig at sige Dem det, langt fra saa stor, som De fortjener. Skulde De belønnes efter Fortjeneste, vilde De være Storemiral og Generalissimus over hele det levende Værn til Lands og til Vands.

— Alle Regeringer er mere eller mindre utaknemmelige.

— Ja, men „Tingesterne“ er skinsyge paa Dem. Den Slags Mennesker er altid bange for den sande Overlegenhed. De kan ikke udstaa de Militære. Alt, hvad der har med Marinen og Arméen at gøre, er dem forhadet. De er bange for Dem.

— Det er muligt.

— Det er Uslinger. De ødelægger Landet. Vil De virkelig ikke frelse Pingvinien?

— Hvordan?

— Ved at feje dem væk, alle de Slyngler, de Tingester.

— Hvad er det dog, De foreslaar mig, kære Frue?

— At gøre, hvad ligesaa vist vil blive gjort alligevel. Bliver det ikke Dem, bliver det en anden. Generalissimus, for blot at nævne ham, er rede til at smide alle Ministrene, alle de Deputerede og alle Senatorerne i Havet og kalde Prinsen tilbage.

— Aa, de Kanaljer, det Rak!

— Gør med ham, hvad han vil gøre med Dem. Prinsen vil vide at paaskønne Deres Tjenester. Han giver Dem Connetablekaarden og en storslaaet Hædersgave. Men mig har han bedt om at overrække Dem et Pant paa hans kongelige Venskab.

Med disse Ord tog hun en grøn Kokarde frem fra Bar-
men.

— Hvad i Alverden er dog det? spurgte Emiralen.

— Det er Crucho, som sender Dem sine Farver.

— Vil De være saa venlig at sende den tilbage igen?

— For at den skal blive tilbuddt Generalissimus, som nok skal lade være med at sige nej. Nej, min kære Emiral, lad mig fæste den paa Deres hæderfulde Bryst.

Læmpeligt fjærnede Chatillon den unge Dame. Men han havde i nogen Tid siddet og tænkt paa, at hun var umaadelig smuk; og dette Indtryk blev ikke ringere, da to nøgne Arme og to fine smaa Hænders rosenrøde Flader strejfede hans Kind. Næsten i samme Øjeblik overgav han sig. Vicomtessen var længe om at fæste Sløjfen paa. Da hun var færdig, nejede hun dybt for Chatillon og hilste ham som Connetable af Pingvinien.

— Det er med mig som med de andre, sagde Sømanden, jeg har altid været forfængelig, hvorfor nægte det, maaske er jeg det endnu. Men, paa Ære, mens jeg sidder her og ser paa Dem, er det eneste Ønske, jeg huser, en Hytte og et Hjærte.

Et Øjeblik lod hun sine bedaarende Øjnes Safirstraaler dvæle i hans.

— Ogsaa det kan man opnaa Hvad er det, De gør, Emiral?

— Jeg leder efter Hjærtet.

Lige fra Marineministeriet gik Vicomtessen hen til den

ærværdige Fader Agaric for at aflægge Regnskab for sit Besøg.

— De maa gaa derhen igen, kære Frue, sagde den strænge Munk til hende.

KAPITEL V

Fyrst des Boscenos.

Hver Morgen og Aften forkyndte de Aviser, der stod i Dracophilernes Sold, Chatillons Ros og overvældede Republikens Ministre med Skam og Forhaanelser.

Paa Boulevarderne blev der raabt med Chatillons Portræt. De smaa Brodersønner af Remus med Gibbsfigurerne paa Hovedet solgte Buster af Chatillon ved alle Anløbsbroerne.

Hver Aften saas Châtillon paa sin hvide Hest paa Dronningesletten, Alkas mondæne Promenade. Langs den Vej, Emiralen passerede, posterede Dracophilerne en Mængde nødlidende Pingviner, som sang: „Det er Châtillon, vi vil ha’.“ Som Følge heraf fattede Alkas Bourgeoisi en dyb Beundring for Emiralen. Grossererfruerne mumlede: „Han er smuk.“ De elegante Damer lod deres Biler sagtne Farten og tilkastede ham i Forbifarten Fingerkys under Folkets jublende Hurraraab.

En Dag, da han kom ind i en Cigarhandel, blev han genkendt af to Pingviner, som øjeblikkelig gav sig til af fuld Hals at skraale: „Leve Emiralen! Ned med Tingesterne!“ Alle de forbigaaende stansede udenfor Butiken. Châtillon tændte sin Cigar, beskuet af en tæt Skare sammenstimlede og begejstrede Pingvinere, som svingede Hattene og raabte Hurra. Lidt efter lidt voksede Mængden; tilsidst marcherede den ganske By i Hælene paa Helten og ledsagede ham under Afsyngelsen af Hymner lige til Marineministeriet.

Emiralen havde en gammel Vaabenkammerat, Viceemiral Volcanmoule, en overordentlig anset og dygtig Officer, tro som Guld og ærlig som sin Kaarde. Volcanmoule, som gjorde sig til af en vis barsk Uafhængighed, holdt Omgang baade med Cruchos Tilhængere og med Republikens

Ministre og sagde begge Partier de Sandheder, de trængte til. Hr. Bigourd paastod ondsksfuldt, at han sagde dem de Sandheder, de selv sagde om hinanden. I Virkeligheden havde han ogsaa flere Gange gjort sig skyldig i kedelige Indskretioner, som man imidlertid saa igennem Fingre med, idet man betragtede det som en med Intriger ukendt Soldats Frisprog. Hver Morgen kom han op til Châtillon, hvem han behandlede med en Kammerats djærve Lige-fremhed.

— Naada, gamle Andrik, sagde han til ham, du er nok bleven populær. Dit kønne Fjæs paraderer paa Pibehoveder og Sprutflasker, og der er snart ikke den Kæfert i Alka, som ikke ligger og ræber dit Navn i Rendestenen. Châtillon, Pingvinernes Helt! Châtillon, den pingvinske Hæder og Storheds Forsvarer! Hvem skulde have sagt det? hvem skulde have troet det?

Og han slog en skraldende Latter op. Derpaa i en anden Tone:

— Alvorlig talt, er du ikke lidt forbavset over, hvad der hænder dig?

— Aldeles ikke, svarede Châtillon.

Hvorpaa den brave Volcanmoule gik sin Vej, idet han lod Dørene smække i efter sig.

For at kunne tage mod Vicomtesse Olive havde Châtillon imidlertid lejet en lille Stueetage, Johannes Talpagade Nr. 18 over Gaarden. De saa hinanden hver Dag. Han var vanvittig forelsket i hende. I sit lange Soldater- og Sømandsliv havde han kendt Masser af Kvinder, røde, sorte, gule og hvide og nogle meget smukke; men før han lærte hende at kende, vidste han ikke, hvad en Kvinde var. Naar Vicomtesse Olive kaldte ham sin Ven, sin søde Ven, følte han sig som i Himlen, og han havde en Fornemmelse, som om Stjærnerne nappede ham i Haaret.

Hun kom ind, i Reglen lidt forsinket, satte sin Taske fra sig paa Stumtjeneren og sagde med Andagt:

— Lad mig sætte mig her, paa dit Skød.

Og hun holdt Taler for ham, som den fromme Agaric havde inspireret; og midt i dem standsede hun for at kysse og sukke. Hun bad ham fjærne den og den Officer, give den og den en Kommando, sende Flaaden derhen eller derhen.

Og i det afgørende Øjeblik udbrød hun:

— Hvor du er ung, min Ven!

Og han gjorde alt, hvad han ønskede; for han var lidet sammensat og havde god Lyst til at bære Connetablekaarden og faa en rig Hædersgave, og det mishagede ham ikke at spille Dobbeltspil, og han havde en ubestemt Forestilling om at frelse Pingvinien, og han var forelsket.

Denne yndige Kvinde fik ham til at blotte La Criques Havn, hvor Crucho skulde gaa i Land, for Tropper. Som Følge heraf var man sikker paa, at Prinsen kunde trænge ind i Pingvinien uden at møde Modstand.

For at holde Agitationen i Gang organiserede den fromme Agaric offentlige Møder. Draconiderne afholdt et eller to om Dagen i et af Alkas seksogtredve Distrikter og fortrinsvis i Arbejderkvartererne. Man vilde vinde de Smaa i Samfnudet, fordi de er de fleste. Navnlig blev der den 4de Maj afholdt et meget smukt Møde i den gamle Kornhalle i Hjærtet af en tæt befolket Forstad, som var fuld af Koner, der sad paa Dørtrinene i Portene og Børn, som legede i Rendestenene. Der var samlet to tusind Mennesker, efter Republikanernes Optælling, og seks tusinde efter Dracophilernes Regnestykke. Blandt de tilstedeværende saas Blomsten af det pingvinske Aristokrati, Fyrst og Fyrstinde des Boscenos, Grev Cléna, Hr. de la Trumelle, Hr. Bigourd og en Del rige jødiske Damer.

Den nationale Armées Generalissimus var mødt i fuld Uniform. Han fik et Hurra.

Hr. Rauchin, Sekretær ved de gule Forbund, en Mand af Folket, Arbejder, men velsindet, blev valgt til Dirigent med Grev Cléna paa den ene Side og Hr. Michaud, Slagtersvend, paa den anden.

Flere fortrinlige Taler holdtes, i hvilke det Regimente, som Pingvinien af egen fri Vilje havde valgt, blev skældt ud for Kloak og Renovationsplads. Der blev udstødt Trusler mod Præsident Formosa. — Crucho og Præsterne blev der ikke talt om.

Diskussionen var fri; en Arbejder præsenterede sig som den moderne Stats og Republikens Forsvarer.

— Mine Herrer, sagde Dirigenten, vi har lovet, at ogsaa Modstandere skal faa Ordet. For os er et Ord et Ord; vi er ikke som vore Modstandere; vi er ærlige. Jeg giver

denne Modstander Ordet. Vor Herre maa vide, hvad vi vil faa at høre. Men, mine Herrer, jeg beder Dem beherske Deres Foragt, Deres Væmmelse, Deres Harme, saalænge De paa nogen mulig Maade kan.

— Mine Herrer, sagde Modstanderen.

Øjeblikkelig blev han væltet omkuld og trampet under Fødder af den forbitrede Mængde, hvorpaa de ukendelige Rester af ham blev smidt ud af Salen.

Larmen havde endnu ikke lagt sig, da Grev Cléna tog Ordet. I Stedet for Hyssen lød der nu Hurraraab og, da der igen blev Stilhed, udtalte Taleren sig saaledes:

— Kammerater, snart skal det vise sig, om det er Blod, I har i Aarerne. Det gælder om at skære Halsen over paa, sprætte Maven op paa og smadre Hjærnen paa Tingesterne.

Denne Tale løsnede en saadan Torden af Bifald, at det gamle Skur rystede derved, og en tyk Støvsy fra de snavsedede Mure og de ormstukne Bjælker indhyllede Forsamlingen i en ram og mørk Taage.

Man vedtog en Dagsorden, der brændemærkede Regeringen og hyldede Châtillon, og Forsamlingen skiltes under Afsyngelse af Befrierhymnen: „Det er Châtillon, vi vil ha’.“

Den gamle Halle havde kun én Udgang ud til en lang, opkørt Allé med Omnibusstalde paa den ene Side og Kulmagasiner paa den anden. Det var en Nat uden Maane; der faldt en kold Støvregn. Politiet, som var mødt mandstærkt, spærrede Alléen fra Forstadssiden og tvang derved Dracophilerne til at passere i smaa Flokke. Dette skete efter udtrykkelig Ordre fra Politidirektøren, hvis Plan gik ud paa at forhindre den rasende Mængde i at storme frem paa én Gang.

Dracophilerne, som blev holdt tilbage i Alléen, trampede i Takt, mens de sang: „Det er Châtillon, vi vil ha’.“ Men efterhaanden som de blev kede af denne Marche paa Stedet, som de ikke kendte Grunden til, begyndte de at presse paa. Dette Fremstød, som forplantede sig gennem hele Alléen, kastede de forreste mod Betjentenes brede Bryst. Disse bar paa ingen Maade Had til Dracophilerne; i deres Hjærte elskede de Châtillon; men det falder naturligt at sætte haardt imod haardt og at slaa fra sig, naar man bli-

ver angrebet. De modtog derfor Dracophilerne med kraftige Spark af deres jærnbesslaede Støvler. Følgen var en pludselig Tilbagerykning. Trusler og Skrig blandede sig med Sangen.

— Mordede! Mordere! „Det er Châtillon, vi vil ha’.“
Mordere! Mordere!

Og „lad være med at puffe,“ lød det i Alléens Mørke fra de mest fornuftige. Blandt disse var Fyrst des Boscenos: Hans høje Skikkelse ragede op midt i Stimlen. Med sine brede Skuldre og kraftige Lunger rankede han sig rolig i Mørket, blid, fredsommelig, urokkelig, mens Folk rundt omkring ham fik Arme og Ben klemte af Led og Ribbenene stødt ind. Han ventede, overbærende, og uden Nid. Og efterhaanden som smaa Partier med regelmæssige Mellemrum slap ud mellem Betjentene, begyndte Albuerne rundt om Fyrsten at blive mindre paagaende; de borede sig ikke saa dybt som før ind mellem Ribbenene; man begyndte at kunne faa Vejret igen.

— Der ser I, vi ender med at komme ud, sagde den godmodige Kæmpe og smaalo. Taalmodighed og lang Tid — — —

Han trak et Cigaretui frem, tog en Cigar ud, stak den i Munden og strøg en Tændstik. I Skæret fra Flammen saa han i det samme Fyrstinde Anna, sin Kone, daanet i Grev Clénas Arme. Ved dette Syn styrtede han sig over dem og pryglede med sin Stok løs saavel paa dem som paa alle, der befandt sig i deres Nærhed. Man fik ham afvæbnet, ikke uden Besvær, men man kunde ikke faa ham skilt fra hans Modstander. Og mens den besvimeede Fyrstinde gik fra Arm til Arm over Hovedet paa den ophidsede og nysgærrige Mængde, indtil hun naaede sin Vogn, geraadede de to Mænd i et vildt Slagsmaal. Fyrst des Boscenos tabte derved sin Hat, sin Monocle, sin Cigar, sit Slips og sin Tegnebog, som var propfuld af intime Breve og politisk Korrespondance; han mistede endogsaa de mirakuløse Medaljer, han havde faaet af den gode Fader Cornemuse. Men han langede sin Modstander et saa forfærdeligt Spark i Maven, at den ulykkelige fløj over et Jærnstakit og med Hovedet forrest gik tværs gennem en Glasdør og landede midt i en Kulbunke.

Støjen og de omkringstaaendes Skrig kaldte Politiet til.

De styrtede sig over Fyrsten, som satte sig rasende til Modværge. Tre strakte han aandeløse til Jorden og syv andre slog han paa Flugt med knuste Kæber, kløvede Læber, blødende Næser, flækkede Pander, afrevne Øren, brækkede Nøgleben, indslaaede Ribben. Alligevel bukkede han under og blev blodig og vansiret og med Klæderne i Laser baaret til den nærmeste Station, hvor han tilbragte Natten sprællende og brølende.

Lige til Daggry løb Manifestanterne gennem Gaderne og sang: „Det er Chatillon vi vil ha’,“ og slog Vinduerne ud hos Republikens Ministre.

KAPITEL VI

Emiralens Fald.

Denne Nat naaede Dracophilismen sit Højdepunkt. Monarkisterne tvivlede ikke mere om den endelige Sejr. De fornemste blandt dem sendte Prins Crucho Lykønskninger pr. traadløs Telegraf. Damerne broderede Skærf og Tøfler til ham. Hr. de Plume havde fundet den grønne Hest.

Den fromme Agaric delte den almindelige Forhaabningsfuldhed, men arbejdede dog stadig paa at skaffe Pretendenten nye Tilhængere. — Vi maa i Forbindelse med de brede Lag, sagde han.

I dette Øjemed indledede han Underhandlinger med tre Arbejderforbund.

I disse Tider levede Haandværkerne ikke mere som paa Draconidernes Tid under Laugsherrredømmet. De var fri, men deres Fortjeneste var usikker. Efter længe at have holdt sig afsondret hver for sig uden indbyrdes Hjælp og Støtte, havde de omsider forenet sig i Fagforbund. Disse Forbunds Kasser var tomme, eftersom Medlemmerne i Reglen ikke betalte deres Kontingent. Der var Forbund paa tredve tusend Medlemmer, paa fem hundrede, paa to hundrede. Nogle talte kun to eller tre Medlemmer, undertiden ikke en Gang saa mange. Da Medlemsprotokollerne ikke var offentlige, var det imidlertid ikke let at skelne de store Forbund fra de smaa.

Ad bugtede Veje og mørke Stier, lykkedes det omsider den fromme Agaric at faa arrangeret en Sammenkomst med D'Hrr. Dagobert, Tronc og Balefille, Sekretære hver ved sin Fagforening, hvoraf den første havde fjorten Medlemmer, den anden fire og tyve og den tredie et. Mødet fandt Sted i Moulin de la Galettes Sal og Agaric lagde ved denne Lejlighed en overordenlig Snildhed for Dagen.

— Mine Herrer, sagde han, De og jeg kan i mange Retninger være af forskellige Anskuelser, der er dog Punkter, hvor vi kan mødes. Vi har en fælles Fjende. Regeringen bruger Arbejderne og giver dem en god Dag. Hjælp os at styrte den. Vi afholder alle Udgifter og de vil desuden kunne gøre Regning paa vor Taknemmelighed.

— Det er hørt! Op med Brikkerne! sagde Dagobert.

Den ærværdige Fader fremtog en Pose som Destillatøren fra Cornilsskoven nylig havde givet ham med Taarer i Øjnene, og satte den paa Bordet.

— Top, sagde de tre Venner. Saaledes blev denne højtidelige Pagt beseglet.

Aldrig saa snart var Munken ude af Døren, glad over at have vundet de brede Lag for sin Sag, før Dagobert, Tronc og Balefille med et Pift varskoede deres Koner, Amalie, Reine og Mathilde, som udenfor paa Gaden afventede Signalet, hvorpaa alle seks tog hverandre i Haand og gav sig til at danse rundt om Posen, alt mens de sang

Hurra, vi har Penge!
Chatillon kan vente længe.
Væk med de sorte, væk!

Og de bestilte sig en Bolle Punsch.

Om Aftenen vandrede de alle seks fra Knejspe til Knejspe, hvor de foredrog den nye Sang. Den slog an. Det hemmelige Politis Opdagere kunde snart indberette, at et daglig voksende Antal Arbejdere i Forstæderne sang

Hurra, vi har Penge!
Chatillon kan vente længe.
Væk, med de sorte, væk!

Dracophilernes Agitation havde ingen Fremgang i Provinsen. Mens den fromme Agaric gik og grublede over,

hvad Grunden kunde være, fik han en Dag Besøg af Cornemuse, som bragte ham Svaret.

— Jeg har Bevis for, sukkede Munken fra Cornillsskoven, at Dracophilernes Kassesemester, Hertugen af Ampoule, har købt Huse i Marsvinien for de Penge han har faaet til Propagandaen.

Partiet var i Pengetrang. Fyrst des Boscenos havde tabt sin Tegnebog i et Slagsmaal og befandt sig nu selv i en pinlig Forlegenhed, som i høj Grad var hans heftige Temperament imod. Vicomtesse Olive var meget dyr. Cornemuse raadede til at indskrænke denne Dames Maanedsgage.

— Hun er os meget nyttig, indvendte den fromme Agaric.

— Utvivlsom, svarede Cornemuse. Men naar hun ruinerer os, skader hun os.

En Splittelse truede med at sprænge Dracophilernes. Der herskede Uenighed paa deres Møder. Tro mod Hr. Bigourds og den fromme Agarics Politik, forlangte nogle, at man skulde blive i Rollen som Republikens Redningsmænd til Enden. Men andre, som var trætte af den lange Tvang, var fast besluttede paa aabenlyst at hylde Dragehjelmen og svor paa, at under dette Tegn vilde de sejre. De henviste til de Fordele, en klar Situation altid medførte, og til det umulige i at fortsætte Komediens længere. Almenheden var i Virkeligheden begyndt at forstaa, hvad der var Agitationens sande Formaal og at faa Øjnene op for, at Emiralens Tilhængere vilde omstyrte Republikken fra Grunden af.

Det Rygte udbredte sig, at Prinsen skulde lande i La Crique og holde sit Indtog i Alca paa en grøn Hest.

Disse Rygter begejstrede de fanatiske Munke, henrykte de fattige Adelsmænd, glædede de rige Jødedamer og gød Haab i alle Detailhandlerhjerter. Men kun yderst faa havde Lyst til at betale disse Goder med en social Katastrophe, som vilde ryste den offentlige Kredit i sin Grundvold; og endnu færre var de, som for denne Sags Skyld ønskede at risikere deres Penge, deres Ro, deres Frihed eller blot en Time af deres Fritid. Derimod holdt Arbejderne sig som altid rede til at ofre Republikken en Arbejdsdag.

— Folket er med os, sagde den fromme Agaric.

Men om Aftenen, naar Arbejderne gik fra Fabrikkerne,
hylede Mænd, Kvinder og Børn:

Ned med Chatillon,
Væk med de sorte, væk!

Hvad Regeringen angaar, saa viste den al den Svaghed, Ubeslutsomhed og Eftergivenhed, som Regeringer plejer at vise, og som de kun forlader for at gribe til Vilkaarlighed og Vold. Kortsagt, den vidste ingenting, vilde ingenting, kunde ingenting. I Præsidentpaladset sad Formosa blind, stum, døv, tyk og usynlig, indsyet i sin Forfængelighed som i en Edderdunsdyne.

Grev Olive raadete til at gøre en sidste Kraftanstrengelse for at skaffe Penge og saa forsøge et stort Kup, mens Alca endnu var i Gæring.

En Executivkomité, som havde valgt sig selv, besluttede at rydde Rigsdagen.

Kupet blev fattsat til den otteogtyvende Juli. Straalende steg Solen den Dag op over Byen. Foran Rigsdagspaladset færdedes som sædvanlig Konerne med deres Kurve, Gadesælgerne raabte med Ferskner, Pærer og Druer, og Droskehestene stod med Mulerne begravede i Muleposerne og gumlede deres Havre. Ingen ventede noget. Himmelheden var nok kommet ud, men Rygtet havde ikke vundet Tiltro. Ingen troede paa en Revolution, hvoraf lod sig slutte, at heller ingen ønskede den. Henad Totiden saas de første Rigsdagsmænd, som ingen lagde Mærke til, gaa ind ad Paladsets lille Port. Kl. tre var hist og her en Del daarlig klædte Personer stimlet sammen. Kl. halvfire strømmede sorte Masser fra de tilstødende Gader ind over Revolutionspladsen. Dette store Areal blev i Løbet af et Øjeblik overskyldt af et Ocean af bløde Hatte; Mængden, som stadig fik ny Tilstrømning af nysgærrige, trængte over Broen og stødte som en mørk Bølge mod Muren omkring Rigsdagsbygningen. Raab, Knurren, Sange steg mod den klare Himmel. „Det er Chatillon vi vil ha'! Ned med Rigsdagen! Ned med Republiken! Død over Tingesterne!“ Dracophilernes hellige Bataillon med Fyrst des Boscenos i Spidsen istemte den ærværdige Sang:

Leve Crucho!
 Mod og Forstand
 fik han for to,
 han er vor Mand!

Kun Tavshed svarede fra Muren.

Denne Tavshed og det, at man ikke saa noget til Skildvakterne, gav Mængden Mod og forskrækkede den samtidig. Pludselig raabte en vældig Røst: Fremad! Og oppe paa Muren, som var besat med Pigge og Artiskokker af Jærn saas nu Fyrst des Boscénos Kæmpeskikkelse. Bag ved ham trængte hans Ledsagere frem og Mængden fulgte efter. Nogle slog løs paa Muren for at faa Hul paa den, andre forsøgte at brække Artiskokkerne og rive Piggene ud. Det lykkedes hist og her. Nogle af Angriberne sad allerede overskrævs paa Muren. Fyrst Boscénos svingede en uhyre grøn Fane. Pludselig veg Mængden tilbage og der hørtes et langt Rædselsskrig. Garden og Republikens Karabinière trængte samtidig ud fra alle Paladsets Indgange og stillede sig op langs Muren. Efter et langt Minuts Tavshed hørtes Vaabenklirren, og nu gik Garden løs paa Mængden med Bajonetten. Et Øjeblik efter herskede der en uhyggelig Tavshed paa den tomme Plads, som var over-
 saat med Stokke og Hatte. Endnu to Gange forsøgte Dracophilerne at samle sig, to Gange blev de drevet tilbage. Oprøret var kvalt. Men oppe paa Muren omkring Fjendens Palads stod Fyst des Boscénos med Fanen i Haanden og slog ganske alene en hel Brigade paa Flugt. Han væltede alle, som kom i Nærheden af ham, men de rystede og ruskede ham, indtil han omsider faldt om paa en Jærnartiskok, hvor han blev hængende med Fanen trykket mod sit Bryst.

Dagen efter denne Dag besluttede Republikens Ministre og Rigsdagens Medlemmer at tage energiske Forholdsregler. Forgæves forsøgte Præsident Formosa ogsaa denne Gang at skyde Ansvarer fra sig. Regeringen tog det Spørgsmaal op, om ikke Chatillon burde miste Rang og Stilling og stilles for Højesteret som Oprører, Fjende af Republikken, Forræder osv.

Da dette rygtedes, formaaede Chatillons gamle Vaabenfæller, som endnu Aftenen iforvejen laa paa Maven for ham, ikke længere at lægge Skjul paa deres Glæde. Cha-

tillons Popularitet holdt sig imidlertid, og paa Boulevarderne hørte man stadig Befrierhymnens Toner: „Det er Chatillon vi vil ha'!“

Ministrene var i Forlegenhed. Det var deres Agt at stille Chatillon for Højesteret, men de vidste ikke noget. De befandt sig i den totale Uvidenhed, som er forbeholdt dem, der regerer Menneskene. De formaaede ikke at fremføre en eneste Anklage af Vægt mod Chatillon. Deres Spioners latterlige Løgne var alt det Anklagemateriale, de evnede at skaffe tilveje. Chatillons Meddelagtighed i Komplottet og hans Forhold til Prins Crucho var og forblev de tredvetusend Dracophilers Hemmelighed. Ministrene og Rigsdagsmændene havde Mistanke, ja Vished, men ingen Beviser.

Statsadvokaten sagde til Justitsministeren: „Jeg behøver grumme lidt for at anlægge Sag, men jeg har slet ingenting, det er ikke nok.“ Der var ingenting at gøre. Republikens Fjender triumferede.

Om Morgenen den 18. September gik der det Rygte i Alca, at Chatillon var flygtet. Stor Bevægelse og Overraskelse! Man tvivlede, man forstod det ikke.

Følgende var sket.

En Dag, da den tapre Viceemiral Volcanmoule tilfældig befandt sig i Indenrigsministerens, Hr. Barbotans Kabinet, sagde han paa sin sædvanlig djærve Maade:

— Hr. Barbotan, deres Kolleger forekommer mig ikke videre kløgtige, man kan se, det ikke er til Søs, de har kommanderet. Det Fjols til Chatillon skaffer dem nok en djævleblændt Buksefeber.

Ministeren tog med sin Papirkniv og kløvede Luften i hele Skrivebordets Længde, hvilket skulde betyde det samme som nej.

— Nægt det ikke, svarede Volcanmoule. I ved ikke, hvordan I skal blive af med Chatillon. I tør ikke stille ham for Højesteret, fordi I ikke er sikker paa, at I har Anklagestof nok. Det bliver Bigourd, der kommer til at forsvare ham, og Bigourd er en dreven Advokat. De har Ret Hr. Barbotan, De har Ret. Det vilde blive en farlig Proces.

— Aa, min Ven, sagde Ministeren i en let Tone, de skulde bare vide, hvor rolige vi er. Jeg faar de mest bero-

ligende Indberetninger fra mine Præfekter. Pingvinernes sunde Sans skal nok gøre det af med en oprørske Soldats Intriger. Kunde De noget Øjeblik tænke Dem, at et stort Folk, et intelligent, arbejdsomt Folk, vant til liberale Institutioner, som

Volcanmoule afbrød ham med et dybt Suk:

— Aa! Jeg skulde bare have Tid, saa skulde jeg nok klare Ærterne! Jeg skulde faa min gode Chatillon til at forsvinde — Vips Vupti! Jeg skulde sende ham lige til Marsvinen bare med et Knips af mine Fingre.

Ministeren spidsede Øre.

— Det skulde ikke vare længe, vedblev Sømanden. Jeg skulde skaffe Jer af med det Dyr i en Haandevending. Men lige i Øjeblikket har jeg andre Jærn i Ilden. Jeg fik en forbandet Lussing i Bac forleden. Jeg skal stampe en grov Masse Penge. Æren frem for alt F. g. m.

Ministeren og Viceemiralen saa et Øjeblik i Taushed paa hinanden. Saa sagde Barbotan med Myndighed:

Viceemiral Volcanmoule, skaf os af med denne oprørske Soldat. De gør Pingvinien en stor Tjeneste, og Indenrigsministeren garanterer Dem, at Deres Spillegæld skal blive betalt.

Selv samme Aften mødte Volcanmoule hos Chatillon; han stillede sig foran ham og betragtede ham længe med et smerteligt og hemmelighedsfuldt Udtryk.

— Hvad er det for et Ansigt, du sætter op? spurgte Emiralen urolig.

Da sagde Volcanmoule med mandig Sorg:

— Gamle Kammerat, alt er opdaget. Om en halv Time ved Regeringen det Hele.

Ved disse Ord sank Chatillon tilintetgjort sammen.

Volcanmoule vedblev:

— Du kan blive arresteret, hvad Øjeblik det skal være. Jeg raader dig til at tage Benene paa Nakken.

Og han tog sit Uhr op:

— Der er ikke et Øjeblik at spille.

— Jeg kan vel nok først naa hen til Vicomtesse Olive?

— Det vil være en Dumhed, sagde Volcanmoule, idet han rakte ham et Pas og et Par blaa Briller og bad ham være ved godt Mod.

— Det er jeg, sagde Chatillon.

- Farvel, gamle Ven.
- Farvel og Tak, du har reddet mit Liv.
- Det er blot min Pligt.

Et Kvarter efter havde den tapre Emiral forladt Alca.

Samme Nat gik han i la Crique om Bord paa en gammel Kutter og satte Kursen til Marsvinien. Men otte Mil fra Kysten blev han taget til Fange af en Avisodamper, som sejlede under Dronningen af „de sorte Øers“ Flag. Denne Dronning havde længe lidt af en usalig Kærlighed til Chatillon.

KAPITEL VII

Afslutning.

Nunc est bibendum. Befriet for sin Frygt og lykkelig over at være undsluppen en saa stor Fare besluttede Regeringen at fejre Aarsdagen for Pingviniens Genoprettelse og Republikens Grundlæggelse med en stor Folkefest.

Præsident Formosa, Ministrene og Rigsdagens Medlemmer af begge Kamre overværede Højtideligheden. Den Pingvinske Armées Generalissimus mødte i Galauniform; han blev modtaget med Hurraraab. Delegerede for Fagforbundene drog forbi i Procession med Fattigdommens sorte og Revolutionens røde Fane i Spidsen.

Præsident, Ministre, Rigsdagsmænd, Funktionærer, Statens højeste Embedsmænd og Arméens Chefer, alle fornyede de i eget og i det suveræne Folks Navn den gamle Ed at ville leve frie eller dø. Uden Nølen stillede de sig dette Alternativ, dog foretrak de at leve frie. Der var Kampege, Taler og Sange.

Da Statens Repræsentanter var taget bort, strømmede Borgerne i massevis gennem Gaderne i lange, rolige Bølger og raabte: „Leve Republiken. Leve Friheden! Væk med de sorte, væk!“

Aviserne havde kun en beklagelig Begivenhed at notere i Løbet af denne smukke Dag. Fyrst des Boscenos gik ganske rolig omkring paa Dronningesletten og røg en Cigar, da det officielle Vogntog kom kørende. Fyrsten

nærmede sig Ministrenes Vogn og raabte med rungende Røst: „Død over Tingesterne!“ Han blev straks grebet af Politibetjentene, men gjorde rasende Modstand. Mange af dem slog han til Jorden, men bukkede omsider under for Overmagten, og i ukendelig Tilstand, mørbanket, flaaet, opsvulmet, flænget, blev han tilsidst lige for Øjnene af sin Kone slæbt igennem de festlige Gader og overgivet til Arrestens Mørke.

Med megen Nysgerrighed paabegyndte Øvrigheden Processen mod Chatillon. I Marineministeriet fandt man nogle Breve, som aabenbarede, at den fromme Agaric havde været indblandet i Komplottet. Den offentlige Mening kastede sig straks over Munkene og Rigsdagen vedtog Slag i Slag en Række Love, som om og igen indskrænkede, formindskede, begrænsede, undertrykte og beskar Munkenes Rettigheder, deres Ukrænkelighed og Friheder, deres Privilegier og Indtægter, og belemrede dem med en Mængde uproductive og døde Aktiver.

Den ærværdige Fader Agaric bar sin Skæbne med standhaftigt Sind — baade de strænge Love, hvorved han personlig var bleven ramt, og Emiralens forfærdelige Fald, som han selv havde været den første Aarsag til. Han udkastede nye politiske Planer, der var endnu dristigere end de første.

Da de var tilstrækkelig modne gik han en Morgen ud i Conilsskoven. I et Træ sad en Solsort og fløjtede, og et lille Pindsvin spaserede paa sin mutte Maade over Vejen. Agaric tog lange Skridt og talte af og til højt med sig selv.

Da han naaede Laboratoriet, hvor den fromme Fabrikant i saa mange skønne Aar havde destilleret den hellige Orberoses gyldne Likør, fandt han Pladsen tom og Døren lukket. Han fulgte Bygningerne, og omme i Gaarden fandt han omsider den ærværdige Cornemuse, som med opkiltret Kutte var ved at klavre op ad en Stige, der var stillet op mod Muren.

— Er De her, kære Ven! sagde Agaric. Hvad bestiller De her?

— Det ser De jo, svarede Munken fra Conilsskoven med svag Røst, idet han saa paa Agaric med et smerteligt Blik. — Jeg er ved at gaa ind i mit Hus.

Hans røde Pupiller tindrede ikke mere som før med

Rubinsens straalende Glands; de var mørke og urolige. Hans Ansigt havde mistet sin lykkelige Trivelighed. Hans Isses Blankhed var ikke mere som før en Fryd for Øjet; Arbejdets Sved og store røde Pletter vansirede dens uvurderlige Fuldkommenhed.

— Jeg forstaaer ikke, sagde Agaric.

— Det er ellers let at forstaa. Og her kan De se Følgerne af Deres Komplot. De fleste af de nye Love slap jeg udenom, saa meget de end var rettet imod mig; men et Par af dem har alligevel ramt mig. Disse hævngherrige Mennesker har lukket mit Laboratorium og mine Magasiner og konfiskeret mine Flasker og mine Kolber og Retorter; og Segl har de sat for min Dør. Nu maa jeg gaa ind ad Vinduet. Fra Tid til anden ser jeg mit Snit til at faa presset lidt Plantesaft, men, ak, med nogle Apparater, som den usleste Vinperser paa Landet ikke vilde vide af at sige.

— De lider under Forfølgelsen, sagde Agaric. Den har ramt os alle.

Munken fra Conilsskoven lod Haanden glide over sin hærgede Isse:

— Jeg sagde Dem det, Broder Agaric. Jeg sagde Dem, at deres Forehavende vilde gaa ud over os.

— Vort Nederlag er kun øjeblikkeligt, svarede Agaric med Liv. Det er Resultatet af rene Tilfældigheder. Chatillon var et Fæ; han druknede i sin egen Uduelighed. Hør mig, Broder Cornemuse. Vi har ikke et Øjeblik at spille. Vi maa frigøre det pingvinske Folk, befri det fra dets Tyranner, frelse det fra sig selv, genindsætte Dragehjælmen og genoprette den gamle Stat, den gode Stat, til Religionens Ære og den katholske Tros Genophøjelse. Chatillon var et daarligt Instrument, det gik itu i vore Hænder. Lad os i hans Sted vælge et bedre Instrument. Jeg har Manden, ved hvem det ugudelige Demokrati skal tilintetgøres. Det er en civil, det er Gomoru. Pingvinerne er som tосsede efter ham. Han har allerede en Gang forraadt sit Parti for et Fad Linser. Han er Manden, vi trænger til.

Straks ved denne Tales Begyndelse havde Munken fra Conilsskoven sat Benene i Vinduskarmen og trukket Stigen op.

— Jeg ser det, sagde han nu med Næsen mellem to Vin-

dussprosser, De hører ikke op, før De har faaet os fordrevet til sidste Mand fra dette skønne, yndige og milde pingvinske Land. God Nat, Gud være med Dem.

Men Agaric blev staaende og besvor sin kære Broder blot at høre paa ham et Øjeblik:

— Saa forstaa dog Deres egen Interesse, Cornemuse. Pingvinien er med os. Hvad behøves der for at erobre det? Blot endnu en sidste Anstrengelse, blot endnu et ganske lille Pengeoffer

Men uden at høre efter trak Munken fra Conilsskoven Næsen til sig og lukkede Vinduet.

SJETTE DEL

Den nyere Tid.

Affæren de firsindstyvetusind Knipper Hø.

KAPITEL I

General Greatauk, Hertug af Skull.

Kort Tid efter Emiralens Flugt var en uformuende Jøde ved Navn Pyrot, som gjerne vilde gnide sig op af Aristokratiet og desuden ønskede at tjene sit Land, traadte ind i den pingvinske Armé. Den daværende Krigsminister, Greatauk, Hertug af Skull, kunde ikke lide ham. Han bebrejdede ham hans Flid, hans krogede Næse, hans Forfængelighed, hans Videbegærlighed, hans tykke Læber og hans exemplariske Opførsel. Hver Gang man søgte efter Ophavsmanden til en eller anden Misgerning, sagde Greatauk:

— Det maa være Pyrot.

En Morgen indfandt Generalstabschefen, General Panther sig hos Greatauk i Anledning af en alvorlig Sag. Firsindstyvetusend Knipper Hø, som var bestemt for Kavaleriet, var forsvundet; der var ikke Spor af dem at finde.

Uvilkaarlig udbrod Greatauk:

— Det maa være Pyrot, der har stjaalet dem.

En Stund blev han staaende i dybe Tanker, saa sagde han:

— Jo mere jeg tænker over det, des mere overbevist er jeg om, at Pyrot har stjaalet disse firsindstyvetusend Knipper Hø. — Det kunde netop ligne ham at stjæle dem for bagefter at sælge dem til Spotpris til vore Dødsfjender, Marsvinene.

— Ja, det er sikkert nok, svarede Panther. Tilbage staar kun at bevise det.

Samme Dag kom Fyrst des Boscenos tilfældigvis forbi en Kavalerikaserne, da hørte han pludselig Kyradsererne, som fejede Gaarden, synge:

Boscenos skal slagtes til Jul.
Boscenos trakterer med Sul.
Sikke Skinker
og Pølser og Finker — — —

Det forekom ham stridende mod al Disciplin, at Soldaterne sang denne paa en Gang hjemlige og revolutionære Sang, som i sin Tid under Revolutionen var udsprunget paa Folkets drilske Læber. Han beklagede Arméens moralske Forfald og tænkte med et bittert Smil paa, at denne Armées Overhoved, hans gamle Kammerat, Greatauk, lavt havde udleveret ham til en antipatriotisk Regerings Hævn. Og han lovede sig selv, at den Sag skulde han meget snart faa bragt i Orden.

Den Slyngel til Greatauk, sagde han til sig selv, skal ikke være Minister ret længe.

Fyrst des Boscénos var den mest uforsonlige Modstander af det moderne Demokrati, af den frie Tanke og hele det Regimente, som Pingvinerne havde givet sig selv af deres egen frie Vilje. Han nærede et kraftigt og ærligt Had til Jøderne og arbejdede aabenlyst og hemmeligt, ved Nat og Dag, paa Draconidernes Genindsættelse. Hvad der yderligere opflammede hans glødende Royalisme, var Hensynet til hans egne private Affærer, hvis elendige Forfatning forværredes for hver Dag, der gik; thi han gjorde sig ikke Haab om nogensinde at se Enden paa sine økonomiske Vanskeligheder, før Draco den stores Arving holdt sit Indtog i sin By Alca.

Da han var kommet hjem til sig selv, tog han ud af sit Pengeskab en Pakke gamle Breve, som indeholdt en meget hemmelig Privatkorrespondance, som han havde faaet af en utro Kommis, og hvoraf fremgik, at hans gamle Kammerat Greatauk havde spekuleret i Leverancer, og at han af en Fabrikant, ved Navn Maloury, havde modtaget et Parti Vin som paa ingen Maade var stort og af saa ringe Kvalitet, at dette alene var nok til at berøve den Minister, som havde modtaget det, enhver Undskyldning.

Med bitter Fryd læste Fyrsten disse Breve, hvorpaa han

omhyggelig lagde dem tilbage igen i Pengeskabet og skyndte sig hen til Krigsministeriet. Han havde en resolut Karakter. Da han formodede, at Ministeren ikke vilde tage imod ham, væltede han Dørvogterne, slog Ordonnantserne overende, trakterede Funktionærerne med Spark, de civile saavel som de militære, sprængte Dørene og trængte ind i den forbausede Greatauks Kabinet.

— Et Ord saa godt som ti, sagde han til ham. Du er en gammel Rakkerpukkel. Lad det være, hvad det er; men jeg har bedt dig flække Ørene paa General Monchien, Tingesternes fordømte Fører, og du har ikke villet. Jeg har bedt dig give General Clapier, som arbejder for Draconiderne og hvem jeg personlig staar i Gæld til, en Kommando; du har ikke villet. Jeg har bedt dig forflytte General Tandem, som har Kommando i Port-Alca, og som stjal halvtredsindstyve Louis fra mig i Baccarat og lod mig give Haandjærn paa, da jeg blev stillet for Højesteret som Emirral Chatillons Medskyldige; du har ikke villet. Jeg har bedt dig om Leverancen af Havre og Klid; du har ikke villet. Jeg har bedt dig om en hemmelig Mission til Marsvinien; du har ikke villet. Og ikke nok med, at du har givet mig Afslag paa Afslag, du har angivet mig for dine Kolleger i Regeringen som et farligt Individ, der maa passes paa, og det er din Skyld, at jeg bliver udspioneret af Politiet, din gamle Forræder! Jeg beder dig ikke mere om noget, jeg har kun et Ord at sige dig: Skrup af, vi har set længe nok paa dig. I dit Sted prakker vi denne beskidte Republik en af vore egne paa. Du ved jeg er en Mand, som holder mit Ord. Dersom du ikke inden fireogtyve Timer har indgivet din Demission, offentliggør jeg Malouryaffæren i Aviserne.

Men med den største Ro og Uskyld svarede Greatauk:

— Tag det med Ro, din Idiot! Jeg er i Færd med at sende en Jøde i Tugthuset. Jeg overgiver Pyrot til Retten som skyldig i at have stjaalet firsindstyvetusend Knipper Hø.

Fyrst Boscenos' Vrede svandt som Dug for Solen og han smilede.

— Er det sandt?

— Det vil du faa at se.

— Min Kompliment, Greatauk. Men siden det er dig, er det bedst, man tager sine Forholdsregler. Jeg offentlig-

gør paa Stedet denne gode Nyhed. I Aften staar Pyrots Arrestation i alle Alcas Aviser.

Og paa Vejen ud mumlede han :

— Denne Pyrot! Jeg tænkte nok, det vilde tage en skidt Ende med ham.

Et Øjeblik efter indfandt General Panther sig hos Greatauk.

— Hr. Minister, jeg har lige undersøgt Affæren de fir-sindstyvetusend Knipper Hø. Der er ingen Beviser mod Pyrot.

— Saa find nogle, svarede Greatauk, Retfærdigheden kræver det. Lad straks Pyrot arrestere.

KAPITEL II

Pyrot.

Med Rædsel erfarede hele Pingvinien Pyrots Forbrydelse. Men paa samme Tid følte man en vis Tilfredsstillelse ved at tænke paa, at dette Underslæb, som samtidig var Forræderi, ja, næsten Helligbrøde, var bleven begaaet af en lille Jøde. For at forstaa denne Følelse, maa man kende den offentlige Menings Holdning overfor de store og de smaa Jøder. Som vi allerede har haft Lejlighed til at bemærke i denne Historie, bestod den almindelig afskyede og næsten almægtige Kapitalistkaste af Kristne, saavel som Jøder. De derhen hørende Jøder, som Folket rettede hele sit Had imod, var de store Jøder; de ejede umaadelige Formuer og sad efter sigende inde med en Femtedel af Pingviniens hele Nationalformue; men foruden denne frygtede Kaste, fandtes der en Mængde smaa uformuende Jøder, som ikke var mere elskede end de store, men mindre frygtede. I enhver ordnet Stat er Rigdommen en hellig Ting; i Demokratierne er det det eneste hellige. Og den pingvinske Stat var demokratisk. En tre, fire Kapitaliststringe udøvede en Magt, som rakte langt videre og navnlig var langt mere effectiv og varig, end den Republikens Ministre besad. Disse var kun for Vasaller at regne og de andre herskede hemmeligt over dem, tvang dem ved

Frygt eller Bestikkelse til at favorisere dem paa Statens Bekostning og ødelagde ved Bagvaskelser i Pressen dem, der blev ved med at være hæderlige. Trods al Hemmeligholdelse, kom der altid nok for en Dag til at vække Landets Forbitrelse, men de pingvinske Borgere, de store som de smaa, som var født og opdraget i Respekt for Penge og alle ejede noget, meget eller lidt, havde en stærk Følelse af Kapitalens Solidaritet og forstod, at den lille Formue kun er sikker, naar den store er det. De havde derfor en Slags religiøs Ærbødighed for de israelitiske Millionærer som for de Kristne, og da deres Selviskhed var stærkere end deres Antipathi, vilde de hellere dø end krumme et Haar paa Hovedet af de store Jøder, som de afskyede. Overfor de smaa var de mindre frygtsomme — og saa de en af dem ligge paa Jorden, trampede de paa ham. Dette forklarer, at hele Nationen følte en grim Tilfredsstillelse ved at erfare, at Forræderen var en Jøde, men en af de smaa. Man kunde i hans Person hævne sig paa det ganske Israel uden at risikere at kompromitere den offentlige Kredit.

At Pyrot havde stjaalet de firsindstyvetusend Knipper Hø, var der saa at sige ingen, der betænkte sig paa at tro. Man tvivlede ikke, fordi den almindelige Ukendskab til hele denne Affære ikke lod Plads for Tvivl, som altid forlanger Grunde, thi Menneskene tvivler ikke uden Grund, ligesom de tror uden Grund. Man tvivlede ikke, fordi man ønskede, at Pyrot skulde være skyldig og fordi man tror det, man ønsker, og fordi endelig Evnen til at tvivle er sjældnen blandt Menneskene; kun et ganske lille Antal har Spirer dertil, som ikke udvikler sig uden Pleje. Tvivlen er det særlige og det udsøgte, den er filosofisk, umoralsk, transcendent, monstruøs, onskabsfuld, stridende mod Samfundsordenen og Rigernes Lykke, skæbnesvanger for Menneskeheden, ødelæggende for Guderne, en Rædsel for Himlen saavel som Jorden. Det brede Lag i Pingvinien, kendte ikke Tvivlen. De troede paa Pyrots Skyld og denne Tro blev hurtig en af deres vigtigste nationale Trosartikler og en af deres patriotiske Katekismus' Hoveddogmer. Pyrot blev hemmelig stillet for Retten og dømt.

General Panther begav sig straks til Krigsministeren for at afgive Melding om Processens Udfald.

— Heldigvis, sagde han, havde Dommerne en Overbevisning, for der var ingen Beviser.

Beviser, mumlede Greatauk, Beviser, hvad beviser de? Der er kun et sikkert, uomstødeligt Bevis: den Skyldiges egen Tilstaaelse. Har Pyrot tilstaaet?

— Nej, Hr. General.

Saa gør han det; det er hans Pligt. Panther, vi maa se at faa ham til det; sig til ham, at det er i hans egen Interesse. Lov ham, at, hvis han tilstaar, skal han opnaa Begunstigelser, en Nedsættelse af Straffen, Benaadning; lov ham, at hvis han tilstaar, skal hans Uskyldighed blive bekendtgjort; han skal blive dekoreret. Appeller til hans bedre Følelser. Han maa tilstaa af Patriotisme, for Fanens Skyld, efter Ordre, af Respekt for Hierarchiet, paa Krigsministerens Befaling, som Militær — men sig mig, Panther, har han ikke allerede tilstaaet? Der er tavse Tilstaaelser; Tavshed er en Tilstaaelse.

— Men Hr. General, han tier ikke; han skriger som en Ilder, at han er uskyldig.

— Panther, en Skyldigs Tilstaaelse er undertiden en Følge af den Iver, hvormed han nægter. At blive ved med at nægte er at tilstaa. Pyrot har tilstaaet. Tilbage staar blot at skaffe Vidner paa hans Tilstaaelse, det kræver Retfærdigheden.

I Vestpingvinien var der en Havn, som hed la Crique, dannet af tre smaa Vige, hvor i gamle Dage Krigsskibene løb ind, men som nu var tilsandede og tomme. Raadne Laguner strakte sig langs den lave Kyst, en forpestet Stank steg fra dem og Feberen svævede over de sovende Vande. Her, lige ved Havet, stod et højt firkantet Taarn, der lignede den gamle Campanile i Venedig, og paa dets Side, nær ved Toppen, hang der i en Kæde, der var slaaget om en Tværbjælke, et aabent Bur, i hvilket Inkquisitionen i Alka paa Draconidernes Tid indespærrede de kætterske Munke. I dette Bur, som havde staaet tomt i tre hundrede Aar, satte man Pyrot under Bevogtning af tredsindstyve Fangevogtere, som aldrig tabte ham af Syne hverken Dag eller Nat, alt mens de lurede paa, at han skulde tilstaa, for strax at indgive Rapport til Krigsministeren, som forlangte Tilstaaelser og atter Tilstaaelser. Greatauk, som gik for at være et Fæ, var nemlig i Virkeligheden en Mand af stor Klogskab og Forsigtighed.

Imidlertid sad Pyrot, skoldet af Solen, opædt af Myg, gennemblødt af Regn, Hagl og Sne, gennemrystet af Stormens Rasen, plaget af Ravnens Skrig, naar de kom og slog sig ned paa hans Bur — sad og nedskrev sin Uskyldighed paa Stykker af sin Skjorte med en Tandstikker dypet i Blod. Disse Klude forsvandt i Havet eller faldt i Fangvogternes Hænder. Et Par af dem fandt dog Vej til Offentligheden. Men Pyrots Protester rørte ingen, eftersom man havde offentliggjort hans Tilstaaelser.

KAPITEL III

Grev de Maubec de la Dentdulynx.

De smaa Jøder var ikke altid lige renlivede; som oftest nægtede de sig ikke nogen af den kristne Civilisations Laster, men fra den patriarkalske Tid havde de bevaret en stærk Familiefølelse og et trofast Sammenhold, hvor det galdt Stammens Interesser. Pyrots Slægtninge i op- og nedstigende Linje, ialt syvhundrede paa Mands- og Spinde-siden, blev først aldeles overvældet af det Slag, der ramte en af deres. De lukkede sig inde i deres Huse, strøede Aske paa Hovedet, og idet de velsignede den Haand, som tugtede dem, holdt de streng Faste i fyrretyve Dage. Derpaa tog de et Bad og besluttede ikke at hvile og ingen Anstrengelse at sky og ingen Fare, før de havde bevist Pyrots Uskyldighed, som de ikke tvivlede paa. Og hvorledes skulde de ogsaa kunne tvivle? Pyrots Uskyldighed var dem aabenbaret, som hans Forbrydelse var aabenbaret de kristne Pingviner; thi eftersom disse Ting var indhyllet i Mørke, antog de en mystisk Karakter og fik en religiøs Overbevisnings Styrke. De syvhundrede Pyroter skred til Værket med ligesaa stor Iver som Forsigtighed, og foretog i al Hemmelighed indgaaende Undersøgelser. De var alle vegne, dog saas de aldrig noget Sted. De skaffede sig Adgang til Krigsministeriets Kontorer; under allehaande Forklædninger fandt de Vej til Dommerne, Skriverne og Vidnerne i Sagen. Men her viste Gretauks Klogskab sig. Vid-

nerne vidste ingenting, Dommeren, Skriveren heller ikke. Lige til Pyrot selv naaede deres Sendebud, og med Angst i Hjertet spurgte de ham ud, mens Havet larmede og Ravnene skreg om hans Bur. Forgæves; den Dømt vidste heller ingenting. De syvhundrede Pyroter kunde ikke gen-drive Anklagens Beviser, fordi de ikke kendte dem, og de kunde ikke lære dem at kende, fordi der ingen var. Beviset for Pyrots Forbrydelse var uigendriveligt paa Grund af selve dets absolute Intethed. Med berettiget Stolthed kunde derfor Greatauk en Dag sige til General Panther: „Denne Proces er et Mesterværk, den er skabt af intet.“ De syvhundrede Pyroter mistvivlede allerede om nogensinde at kunne skaffe Lys i dette Mørke, da de lige med et, ved Hjælp af et falsk Brev, gjorde den Opdagelse, at de fir-sindstyvetusend Knipper Hø aldrig havde eksisteret. En særdeles fornem Adelsmand, Grev de Maubec, havde solgt dem til Staten og ogsaa faaet Betaling for dem, men han havde bare aldrig nogensinde afleveret dem. Skønt han hørte til en af det gamle Pingviniens rigeste Feudalslægter, Slægten des Maubec de la Dentdulynx, som en Gang havde hersket over fire Hertugdømmer, tredsindstve Grevskaber, sekshundredeogtolv Marquisater, Baronier og Lehn, ejede han ikke saa megen Jord, som der kunde ligge paa en Negl, og var derfor ganske ude af Stand til at høste saa meget som en eneste Høstak paa sine Godser. Og at nogen Landmand eller Købmand skulde levere ham blot saa meget som et Halmstraa, var utænkeligt, eftersom Gud og Hvermand, naar lige undtoges Ministrene og Regeringens Funktionærer, vidste, at det var lettere at presse Olie af en Flintesten end Penge af Maubec.

Efter at de syvhundrede havde foretaget en minutiøs Undersøgelse angaaende Grev de Maubecs økonomiske Resourcer, konstaterede de, at denne Adelsmands Hovedindtægter stammede fra et Etablissement, hvor nogle ædelmodige Damer gav hver Gæst, der kom, to Skinker for en Pølse. De anklagede ham offentlig som skyldig i det Tyveri af de fir-sindstyvetusend Knipper Hø, som en Uskyldig var dømt og sat i Bur for.

Maubec tilhørte en berømt Familie, der stod Draconiderne nær. Der er intet, Demokratiet højagter mere end den fødte Adel. Maubec havde gjort Tjeneste i den ping-

vinske Arme, og Pingvinerne, som alle var Soldater, elskede deres Arme indtil Afgudsdyrkelse. Maubec havde paa Slagmarken faaet det Kors, som er Ærens Tegn i Pingvinien, og som Pingvinerne foretrak selv for deres Koners Senge. Hele Pingvinien erklærede sig for Maubec, og Folkets Røst begyndte knurrende at forlange strenge Straffe mod de syvhundrede Pyroter, disse Bagvaskere.

Maubec var Adelsmand; han udfordrede de syvhundrede Pyroter paa Kaarde, Sabel, Pistol, Riffel, Spaserestok.

„Elendige Jødesmovse,“ skrev han til dem i et Brev, som er blevet berømt, „I har korsfæstet min Gud, og nu forlanger I min Hud; jeg underretter Jer herved om, at jeg er ikke saadan et Skvat, og at jeg agter at skære samtlige Jeres fjortenhundrede Øren af Jer. Modtag min Fod i Jeres respektive syvhundrede Ender.“

Regeringens daværende Chef var en Mand fra Landet, ved Navn Robin Mielleux, en Mand, som var mild mod de Rige og Mægtige og haard mod Smaafolk, desuden lidet modig og uden Sans for andet end sin egen Fordel. Ved en offentlig Erklæring gik han i Borgen for Maubecs Uskyldighed og Ære, og lod de syvhundrede Pyroter tiltale for Æresfornærmelser og stille for Domstolene, som idømte dem Fængselsstraf og Bøder og al den Erstatning for Tort, Svie og Kredit-Spilde, som deres uskyldige Offer forlangte.

Det saa ud til, at Pyrot skulde tilbringe Resten af sine Dage i sit Bur, paa hvis Tag Ravnene kom og satte sig. Men nu vilde alle Pingvinerne vide Besked og bevise, at denne Jøde var skyldig; de Beviser, man gav dem, var imidlertid ikke allesammen gode, og nogle af dem modsigede de andre. Generalstabens Officerer rykkede i Marken, og enkelte af dem var ikke forsigtige nok. Mens Greathauk bevarede en beundringsværdig Tavshed, udbredte General Panther sig vidt og bredt i Tale og Skrift og beviste hver Morgen i Aviserne, at den dømte var skyldig. Han havde maaske gjort bedre i intet at sige. Pyrots Skyld var jo selvindlysende, og det selvindlysende beviser man ikke. De altfor mange Beviser forvirrede blot; man troede stadig, men Troen var mindre ren. Jo flere Beviser man kom med, des flere blev der forlangt.

Denne Fare, at bevise altfor meget, havde dog næppe været stor, dersom der ikke i Pingvinien, som alle andre

Steder, havde været Aander, der, vænnet til fri Forskning, var i Stand til at undersøge et vanskeligt Spørgsmaal, og som var tilbøjelige til filosofisk Tvivl. De var ikke mange, og alle var de ikke lige tilbøjelige til at tale. Offentligheden var desuden heller ikke tilstrækkelig forberedt til at forstaa dem. Dog talte de ikke for lutter døve Øren. Naar de store Jøder, Alcas israelitiske Mangemillionære, hørte Tale om Pyrot, sagde de: „Vi kender ikke dette Menneske.“ Men de tænkte paa at frelse ham. De var selv forsigtige af Hensyn til deres Formue, men de saa gerne, at andre var mindre frygtsomme. Deres Ønske skulde gaa i Opfyldelse.

KAPITEL IV

Colomban.

En Morgen nogle Uger efter de syvhundrede Pyroters Domfældelse var der en lille, kortsynet, rynket og haaret Mand, som forlod sit Hjem med en Klisterpotte, en Stige og en Pakke Plakater. Han gik Gade op og Gade ned, og omkring paa alle Murene klistrede han Plakater, paa hvilke stod at læse med store Bogstaver: *Pyrot er uskyldig, Maubec er skyldig*. Det var ikke hans Profession at klistre Plakater op; han hed Colomban, var Forfatter af hundredeogtredsindstyve Bind pingvinsk Sociologi og regnedes for en af Alcas flittigste og mest ansete Skribenter. Længe havde han tænkt over Tingene, og da han omsider følte sig sikker paa, at Pyrot var uskyldig, bekendtgjorde han det paa den Maade, han ansaa for den mest opsigtvækkende. Han fik ogsaa Lov til uhindret at slaa nogle Plakater op i de mindre befærdede Gader; men da han naaede de mere befolkede Kvarterer, samlede han Opløb, hver Gang han stod op paa sin Stige. Maalløse af Forbavselse og Harme stimlede Folk sammen om ham og iagttog hans Færd med Miner, som blev mere og mere truende, men som han fandt sig i med den Ro, som Mod og Kortsynethed giver. Og mens Portnerkonerne og Kvarterets Handlende rev Plakaterne ned lige saa hurtig, som han klistrede dem op, travede han trolig videre med

sit Værktøj, fulgt i Hælene af Smaadrenge, som gik til Skole med Madkassen under Armen og Tornysteren paa Ryggen — han bare klistrede væk. Den stumme Forbitrelse gik efterhaanden over til Protester og knurrende Vrede. Men Colomban var ligeglad, han hverken saa eller hørte. Da han naaede Hjørnet af St. Orberosegade og begyndte at slaa en af sine Plakater op med det evindelige: *Pyrot er uskyldig, Maubec er skyldig*, greb en voldsom Vrede den ophidsede Mængde. Forræder, Tyveknægt, Skurk, Slyngel, raabte man til ham; en Kone aabnede et Vindu og hældte en Skarnbøtte over Hovedet paa ham, en Droskekusk landede ud efter ham med Pisken, saa hans Hat røg fra den ene Side af Gaden til den anden; en Slagtersvend slog Stigen omkuld under ham, saa han med Klisterpotte, Pensel, Plakater og det Hele styrtede ned i Rendestenen, og det var med Stolthed, at Pingvinerne i dette Øjeblik følte deres Fædrelands Storhed. Colomban rejste sig op igen, rolig og fattet, men frygtelig beskidt og med den ene Arm og den ene Fod haardt kvæstet.

— Usle Dyr, mumlede han og trak paa Skuldrene.

Derpaa lagde han sig paa alle fire i Rendestenen for at lede efter sine Næseklemmer, som han havde tabt i Faldet. Han opdagede i det samme, at hans Frakke var flænget lige fra Kraven til Skøderne og Bukserne revnet fra øverst til nederst. Dette forøgede den fjendtlige Stemning imod ham.

Langs den anden Side af Gaden laa den store Kolonialhandel, St. Orberose. Fra Fortovsudstillingen tog Patrioterne alt, hvad de kunde faa fat paa, og gav sig til at bombardere Colomban dermed, Appelsiner, Citroner, Syltetøjkrucker, Chokoladekager, Likørflasker, Sardindaaser, Daaser med Leverpostej, Skinker, Fjerkræ, Oliedunke og Sække med Bønner. Bedækket med Rester af Proviant, forslaaet og laset, halt, blind, tog Colomban Flugten, fulgt af Kommiser og Bagersvende, Bøller og Borgerfolk og Gadedrenge, hvis Antal voksede fra Minut til Minut, og som hylede: I Vandet med ham! Slaa Forræderen ihjæl! I Vandet med ham! Denne Bølge af Menneskehedens Pøbel rullede fra den ene Ende af Boulevarden til den anden og brød pludselig ind i St. Maëlgade. Politiet gjorde sin Pligt. Betjentene rykkede frem fra alle de tilstødende Gader og

satte i Løb ind paa Pøblen med venstre Haand paa Sabelskeden. Allerede strakte de Hænderne ud efter Colomban, da han pludselig slap fra dem, idet han nemlig gennem en aaben Rist faldt ned i en Kloak.

Her tilbragte han Natten, her sad han i Mørket ved Slamflodens Bred mellem vaade, fede Rotter. Han sad og tænkte paa sit Værk, og Hjærtet blev stort i hans Bryst og fuldt af Mod og Medlidenhed. Og da det første Dagslys lod en bleg Lysstraale sive ned i Kloaken, rejste han sig op og sagde, idet han talte til sig selv:

— Jeg ser, at Kampen bliver haard.

Og han satte sig ufortøvet hen og skrev en Brochure, hvori han klart udviklede, at Pyrot ikke havde stjaalet fir-sindstyvetusend Knipper Hø fra Krigsministeriet, eftersom de aldrig var naaet derhen, da Maubec aldrig havde afleveret dem, skøndt han havde hævet Betalingen for dem. Dette Stridsskrift lod Colomban uddele paa Gaden i Alca. Men Folk vilde ikke læse det og rev det i Stykker i Vrede. De Handlende truede med knyttede Næver ad Uddelerne, som tog Benene paa Nakken, fulgt i Hælene af kostesvingende Furier. Folk var nu blevet hede i Hovedet, og Op-hidselsen varede hele Dagen. Om Aftenen trak vilde og pjaltede Bander gennem Gaderne og hylede: Død over Colomban! Patrioterne rev hele Pakker af Stridsskriftet fra Uddelerne og brændte dem paa Torvene, og rundt om disse Glædesbaal opførte de vanvittige Danse med Piger, som skørtede op til midt paa Maven.

De ivrigste gik hen og slog Ruderne ud i det Hus, hvor Colomban havde tilbragt fyrretyve Arbejdsaar i dyb og velgørende Fred.

I Rigsdagen, som var blevet ængstelig, interPELLerede man Regeringens Chef, om hvilke Forholdsregler han agtede at tage mod Colomban for hans hadefulde Attentat mod den nationale Armées Ære og Pingviniens Sikkerhed. Robin Mielleux brændemærkede Colombans pietetsløse Frækhed og lovede under almindelig Bifald, at denne Mand skulde blive stillet for Domstolene og krævet til Regnskab for sit infame Smædeskrift.

Krigsministeren, som blev kaldt frem, viste sig paa Talerstolen i en hel ny Skikkelse. Det var ikke som i gamle Dage, da han var som en af de hellige Gæs paa det ping-

vinske Capitol. Med strittende Fjer og fremstrakt Hals og kroget Næb var han nu snarere den symbolske Ørn, der hakker i Fædrelandsfjendernes Lever.

Under Forsamlingens højtidelige Tavshed udtalte han disse faa Ord:

— Jeg sværger paa, at Pyrot er en Skurk!

Disse Greatauks Ord naaede ud over hele Pingvinien og trøstede den offentlige Samvittighed.

KAPITEL V

De ærværdige Fædre Agaric og Cornemuse.

Med Forundring og Smerte bar Colomban den almindelige Misbilligelses tunge Vægt. Han kunde ikke gaa udenfor sin Dør uden at blive stenet; han lod derfor være med at gaa ud. Stor og stædig sad han paa sit Værelse og skrev nye Brochurer til Gunst for den Uskyldige i Buret. Hans Læsere var kun faa, men mellem dem befandt sig nogle, vel en halv Snes Stykker, som blev slaaet af hans Argumentation og begyndte at tvivle om Pyrots Brøde. De talte om det til deres nærmeste, bestræbte sig for at meddele andre lidt af den Klarhed, som begyndte at gry i deres egen Bevidsthed. En af dem var en Ven af Robin Mielleux, han betroede ham sine Tvivl og blev fra den Dag ikke oftere modtaget. En anden offentliggjorde et aabent Brev til Krigsministeren og forlangte en Forklaring; en tredie udgav en frygtelig Pamphlet; han hed Kerdanic og var den mest frygtede Polemiker i Alca. Folket forblev døvt og dumt. Man sagde, at Forræderens Forsvarere var lejet af de store Jøder; man gav dem Smædenavnet Pyrotinere, og Patrioterne svor paa, at de vilde slaa dem ihjæl. I hele den store Republik var der højst en tusind til tolvhundrede Pyrotinere; men man saa dem overalt; man var bange for at møde dem paa Promenaderne, i Selskab, paa de offentlige Møder, i Salonerne, ved Familiebordet, i Ægtesengen. Den ene Halvdel af Befolkningen mistænkte den anden. Denne Ufred satte Alca i Brand.

Fader Agaric, som bestyrede en stor Skole for unge Ade-

lige, fulgte med ængstelig Opmærksomhed Begivenheder-
nes Gang. De Ulykker, der havde ramt den pingvinske
Kirke, havde ingenlunde berøvet ham Modet; han forblev
Prins Crucho tro og bevarede stadig Haabet om Draconi-
dernes Genindsættelse paa den pingvinske Trone.

Den sidste Tids Begivenheder, de allerede fuldbyrdede
saavel som de, der forberedtes, hele Stemningen i Landet,
som samtidig var deres Aarsag og Virkning, og de Urolig-
heder, de nødvendigvis maatte medføre, kunde, tænkte han,
naar en Munks dybe Klogskab ledede og styrede alt i den
rigtige Retning, rokke Republiken og bestemme Pingvi-
nerne til at genindsætte Prins Crucho, hvis fromme Sinden-
lag forjættede de Troende Trøst for alle Ulykker. Med sin
mægtige store Hat paa Hovedet begav han sig paa Vej til
Conilsskoven i Retning af den Fabrik, hvor hans ærvær-
dige Ven, Fader Cornemuse, destillerede St. Orberoses
sundhedsstyrkende Likør. Den gode Munks Forretning,
som havde faaet saa haardt et Knæk i Emiral Chatillons
Dage, var ved at rejse sig af Ruinerne. Paany hørte man
Togene rulle gennem Skoven, og atter saa man de blaa
Forældreløse pakke Flasker ned og sømme Kasser til.

Agaric traf den ærværdige Cornemuse staaende foran
Oven mellem alle sine Retorter. Den Gamles smaa, listige
Øjne havde atter genvundet deres Rubinglans; hans Isses
Blankhed var paany blevet liflig og kostelig at skue.

Agaric ønskede først den fromme Fabrikant til Lykke
med den nye Aktivitet, som fyldte Laboratorier og Værk-
steder.

— Ja, det gaar fremad med Forretningerne. Jeg takker
Gud, sagde Munken fra Conilsskoven. Ak, det var gaaet
svært tilbage, Broder Agaric. De saa det selv, hvor alt her
saa trøstesløst ud. Jeg siger ikke mere.

Agaric vendte Hovedet bort.

St. Orberoses Likør, vedblev Cornemuse, triumferer nu
igen. Men min Forretning er derfor ikke mindre usikker og
vanskelig. De Love, som ruinerede den og lagde den øde,
er paa ingen Maade ophævede, de er kun suspendede.

Og Munken fra Conilsskoven løftede sine Rubinøjne mod
Himlen.

Agaric lagde Haanden paa hans Skulder.

— Hvilket Syn, Cornemuse! Vort ulykkelige Pingvi-

nien! Overalt Ulydighed, Uafhængighed, Frihed! Vi ser de Hovmodige, de Stolte, Oprørets Mænd løfte Hovederne. Efter at have trodset de guddommelige Love, vender de sig nu mod de menneskelige; thi visselig er det sandt, at for at være en god Borger, maa man være en god Kristen. Colomban prøver paa at efterligne Satan. Og en Mængde Forbrydere følger hans sørgelige Eksempel. I deres blinde Rasen vil de bryde alle Tøjler, søndre alle Aag, frigøre sig for de helligste Baand og fly den Tvang, der ene kan frelse. De angriber Fædrelandet, for at det skal adlyde dem. Men de vil bukke under for den almindelige Uvilje og Misbilligelse, for Harmen og Vreden, for den almindelige Afsky og Modbydelighed. Der ser man den Afgrund, hvortil de har ført os med deres Atheisme og frie Tanke og frie Forskning og deres forrykte Krav paa selv at ville dømme, selv at ville have en Mening.

— Ganske vist, ganske vist, svarede Fader Cornemuse og rystede paa Hovedet; men jeg tilstaar, at min lille Forretning her med at presse Urtesaft, har forhindret mig i at følge den sidste Tids Begivenheder. Jeg ved blot, at man taler meget om en vis Pyrot. Nogen holder paa, at han er skyldig, andre paastaar, han er uskyldig, og jeg har ondt ved at forstaa hvilke Motiver, der faar saavel de første som de sidste til at beskæftige sig med en Sag., som jo ikke vedkommer dem.

Den fromme Agaric spurgte heftigt:

— De tvivler da ikke om Pyrots Brøde?

— Det kan jeg vel ikke tvivle om, meget kære Agaric, svarede Munken fra Conilsskoven; det vilde stride mod mit Lands Love, hvilke man bør have Respekt for, for saa vidt de ikke er i Strid med de guddommelige. Pyrot er skyldig, eftersom han er dømt. At sige mere herom for eller mod vilde være det samme som at stille sin egen Autoritet i Dommernes Sted, hvilket jeg vel skal vogte mig for at gøre. Det er desuden unyttigt, eftersom Pyrot jo er dømt. Er han ikke dømt, fordi han er skyldig, saa er han skyldig, fordi han er dømt; det kommer ud paa et. Jeg tror, han er skyldig, fordi det maa enhver Borger tro; og jeg vil blive ved med at tro det, saalænge den lovlige Retfærdighed befaler mig at tro det; thi det tilkommer ikke en Lægmand men en Dommer at proklamere en Dømts Uskyldighed. Den men-

neskelige Retfærdighed bør respekteres selv i de Vildfarelser, som nu en Gang hører med til dens skrøbelige og begrænsede Natur. Disse Vildfarelser er aldrig uoprettelige; thi hvis Dommerne ikke retter dem her paa Jorden, vil Gud rette dem i Himlen. Desuden har jeg stor Tillid til denne General Greatauk, som synes mig at være intelligenter, skøndt han ikke ser ud til det, end alle de, der angriber ham.

— Meget kære Cornemuse, udbrød den fromme Agaric, naar Pyrot-Affæren først har naaet det Punkt, da vi kan gribe ind og lede den med Guds Hjælp og de nødvendige Pengemidler, vil den kunne blive os til stor Gavn. Den vil blotte til Bunds denne antikristelige Republiks Laster og bestemme Pingvinerne til igen at sætte Draconiderne paa Tronen og gengive Kirken dens Prærogativer. Men dertil behøves, at Folket ser sine Leviter i første Række. Kom, lad os gaa mod Arméens Fjender, og mod dem, der fornærmer Heltene, og alle vil følge os.

— Alle, det vilde være for meget, mumlede Munken fra Conilsskoven hovedrystende. Jeg ser nok, at Pingvinerne har Lyst til at klamres. Hvis vi blander os i deres Trætte, ender det med en Forsoning paa vor Bekostning, og det bliver os, der kommer til at betale Krigsomkostningerne. Lyd derfor mit Raad, meget kære Agaric, og bland ikke Kirken ind i dette Æventyr.

— De kender min Energi, de kender min Forsigtighed. Jeg skal ingen kompromittere. Meget kære Cornemuse, jeg forlanger ikke andet af Dem end en Sum, der er tilstrækkelig til at indlede Campagnen med.

Længe nægtede Cornemuse at betale Omkostningerne ved et Forehavende, som han ansaa for uheldbringende.

Agaric blev skiftevis patetisk og frygtelig. Endelig gav Cornemuse efter for hans Bønner og Trudslers, og med slæbende Skridt og bøjet Hoved gik han til sin strenge Celle, hvor alt vidnede om evangelisk Fattigdom. Paa den hvidkalkede Væg stod under en viet Buxbomgren et Penge-skab. Sukkende aabnede han det og tog en lille Pakke Sedler ud, som han med krum Arm og tøvende Haand rakte den fromme Agaric.

— Tvivl ikke om, meget kære Cornemuse, sagde denne, idet han stak Sedlerne i Lommen paa sin Præstekjole, at

denne Pyrotaffære har Gud sendt os til Ære og Ophøjelse for den pingvinske Kirke.

— Maatte De faa Ret, sukkede Munken fra Conilsskoven.

KAPITEL VI

De syvhundrede Pyroter.

Den Antipathi, de syvhundrede Pyroter indgød Folk, voksede stadig; der gik ikke en Dag, hvor et Par Stykker af dem ikke blev overfaldet paa Gaden i Alca; en af dem fik en Endefuld paa offentlig Gade; en anden blev kastet i Floden; en tredie blev dypet i Tjære og rullet i Fjer og i Triumf ført ned ad Boulevarderne, hvor han vakte almindelig Munterhed; en Kaptein af Dragonerne skar Næsen af en fjerde. De turde snart ikke vise sig noget Sted, hverken i deres Klub eller paa Tennispladsen eller ved Væddeløbene; de forklædte sig, naar de skulde paa Børsen. Under disse Omstændigheder fandt Fyrst des Boscénos det paa-trængende nødvendigt, at deres Frækhed blev tøjlet, og at der blev sat en Stopper for deres Uforskammethed. I dette Øjemed sammenkaldte han Grev Cléna, Hr. de la Trumelle, Vicomte Olive og Hr. Bigourd og stiftede sammen med dem den store Antipyrotforening. I hundredetusendevis sluttede Borgerne sig til denne Forening, Soldaterne meldte sig ind i den kompagnivis, regimentvis, brigadewis, ja hele Armékorps, Byer, Distrikter og Provinser gav den sin Tilslutning.

Omtrent paa denne Tid besøgte Krigsministeren en Dag sin Generalstabschef. Til sin Overraskelse fandt han General Panthers store Arbejdsværelse, som nylig havde været ganske bart, totalt forvandlet. Fra Gulv til Loft skjultes Væggene af dybe Reoler, paa hvis Hylder mægtige Dokumentmapper af alle Formater og alle Farver var stablet ovenpaa hinanden — et helt vældigt Arkiv, som i Løbet af nogle faa Dage var svulmet op til en Størrelse, som ellers kun hundreedaarige Arkiver naar.

— Hvad er dog dette her? spurgte Krigsministeren for-bavset.

— Beviser mod Pyrot, svarede General Panther med patriotisk Tilfredshed. Den Gang, vi dømte ham, havde vi ingen; men vi har siden indhentet det forsømte.

Døren stod aaben. Greatauk saa en Række Dragere, som kom ind fra Trappen og læssede mægtige Papirstabler, som de bar i Seler, af paa Gulvet, og nu lagde han ogsaa Mærke til, hvor langsomt Elevatoren fungerede, mens den gav sig under Vægten af nye Dokumentmapper.

— Hvad er dog dette her? sagde han.

— Det er de nye Beviser mod Pyrot, som kommer. Vi har gjort Bestillinger i alle Kantoner hele Pingvinien over og ved alle Europas Generalstaber og Hoffer. Vi har gjort Bestillinger i alle Byer i hele Amerika og Australien og paa alle Pladser i Afrika. Jeg venter nogle Baller fra Bremen og en Ladning fra Melbourne.

Og Panther saa paa Ministeren med en Helts rolige og straalende Blik. Men Greatauk stod med sit firkantede Glas for Øjet og betragtede denne forfærdelige Masse Papir med mere Uro end Tilfredshed.

— Meget vel, sagde han, meget vel! Men jeg er bange for, at man berøver Pyrotaffairen noget af dens smukke Simpelhed. Den var saa klar, ja, som Bjærgkrystal; dens Fordel var dens Gennemsigtighed. Man kunde tage og lægge den under en Lup uden at opdage saa meget som det mindste Fnug, det mindste Rids, den mindste Plet, den var uden Lyde. Ren som Lyset udgik den fra min Haand, ja, den var Lyset selv. Jeg giver Dem en Perle, og De gør et Bjærg ud af den. For at sige det rent ud, jeg frygter for, at Deres villen gøre det bedre kun har gjort det mindre godt. Beviser! Javel er det godt at have Beviser, men det er maaske bedre ingen at have. Jeg har sagt Dem det, Panther, der er kun et uigendriveligt Bevis, den Skyldiges egen Tilstaaelse (eller den Uskyldiges, det har kun lidt at sige). Som jeg havde tilrettelagt Pyrotaffæren, var det ikke let for Kritiken at faa Ram paa den, der var ikke det Sted, hvorfra man kunde komme den til Livs. Den trodsede alle Angreb; den var usaarlig, fordi den var usynlig. Nu giver den i høj Grad Anledning til Diskussion. Panther, jeg raader Dem til at benytte Deres Dokumenter med Reservation. Jeg vil særlig lægge Dem paa Hjærte at være forsigtig med, hvad De meddeler Journalisterne. De taler godt, men De taler

for meget. Sig mig, Panther, er der falske Dokumenter imellem?

Panther smilede.

— Tillempede.

— Det var det, jeg vilde sige. Tillempede, meget vel! Det er de gode. Qua Beviser duer de falske Beviser i Reglen mere end de ægte, for det første fordi de er lavet udtrykkelig i Sagens Interesse, paa Bestilling og efter Maal, og saa fordi de, naar alt kommer til alt, er nøjagtige og retfærdige. Ogsaa derfor er de at foretrække, fordi de hensætter Tanken til en ideal Verden og drager den bort fra Virkeligheden, som desværre her paa Jorden aldrig er ganske som den burde være. Men alligevel, Panther, jeg tror næsten jeg allerhelst saa, at vi overhovedet slet ingen Beviser havde.

Det første, Antipyrotforeningen foretog sig, var at opfordre Regeringen til ufortøvet at lade de syvhundrede Pyroter og deres Medskyldige stille for Retten som skyldige i Højforræderi. Som Foreningens Ordfører fremstillede Fyrst des Boscénos sig for Ministerraadet, som var traadt sammen for at tage imod ham, og udtalte Ønsket om, at Regeringens Aarvaagenhed og Fasthed maatte være paa Højde med Situationens Krav. Han trykkede hver enkelt af Ministrene i Haanden, og da han kom forbi General Greatauk, hviskede han ham i Øret:

— Ingen Slinger, Slubbet, eller jeg offentliggør Malou-ryaffæren.

Faa Dage efter sendte Foreningen en Deputation til Slotet Chitterlings i Marsvinien, hvor Crucho aad Landflygtighedens bitre Brød, med det Hverv at forsikre Prinsen om Antipyrotligaens Kærlighed og Troskab.

Pyrotinernes Antal tog imidlertid til; de var nu naaet til titusende. De havde deres egne Pyrotkaféer paa Boulevarderne. Patrioterne havde ligeledes deres, blot flottere og større. Hver Aften fløj Ølflasker, Underkopper, Tændstikbeholdere, Karaffer, Stole og Borde fra den ene Terrasse til den anden, saa Ruder og Spejle smadredes, indtil Mørket kom og gjorde Sigtet usikkert, hvorved Talforskellen udjævnedes, og de sorte Brigader gjorde Ende paa Kampen ved uden Persons Anseelse ligelig at trampe begge Parter under deres jernbrodgede Støvlesaaler.

En af disse berømte Nætter kom Fyrst des Boscénos sammen med nogle andre Patrioter ud fra en mondæn Kafé. Hr. de la Trumelle viste ham da en lille, skægget Mand med Næseklemmer, som uden Hat og med kun et Ærme i sin Frakke møjsommeligt slæbte sig afsted langs Fortovet, som var oversaat med Skaar.

— Halløj, sagde han, der har vi Colomban.

Med al sin Styrke havde Fyrsten et blidt Gemyt; han var fuld af Mildhed; men ved at høre Navnet Colomban løb Vreden af med ham. Han sprang løs paa den lille Mand med Næseklemmerne og stak ham en i Synet, saa han segnede om.

I det samme gjorde Hr. Trumelle den Opdagelse, at han, vildledt af en uforskyldt Lighed, havde taget Fejl, og at den, han havde taget for Colomban, i Virkeligheden var Hr. Bazile, en forhenværende Sagfører, der beklædte Pladsen som Sekretær ved Antipyrotforeningen. Fyrst des Boscénos var en af disse antike Karakterer, som aldrig bøjer sig; men han var i Stand til at erkende sin Uret.

— Hr. Bazile, sagde han og lettede paa Hatten, jeg er kommet til at røre ved Deres Ansigt, men naar De faar Grunden at vide, ved jeg, at De vil undskylde mig, og forstaa det, og give mig Ret, ja, komplimentere mig, gratulere mig og ønske mig til Lykke. Jeg troede, De var Colomban.

Hr. Bazile stod og proppede Lommetørklædet op i sine blødende Næsebor.

— Nej, min Herre, svarede han tørt, jeg ønsker Dem ikke til Lykke, jeg gratulerer Dem ikke, jeg komplimenterer Dem ikke, jeg giver Dem ikke Ret, thi Deres Handling var fuldkommen overflødig, den var, om jeg saa maa sige, suverørogatorisk. Jeg er allerede tre Gange i Aften blevet taget for Colomban og blevet behandlet fuldkommen tilstrækkelig, som han fortjente det. Patrioterne har knækket hans Ribben og slaet hans Rygstykker itu paa mig, og jeg var af den Mening, min Herre, at det kunde være nok.

Neppe var han blevet færdig med denne Tale, før en Bande Pyrotinere pludselig viste sig; og nu var det dem, som vildledt af den skuffende Lighed, tog fejl og troede, at Patrioterne var i Færd med at prygle Colomban. Med Totschlägere og Tyretampe faldt de over Fyrst Boscénos og hans Ledsagere, som blev liggende som døde paa Val-

pladsen; derpaa bemægtigede de sig Sagfører Bazile og bar ham i Triumf langs Boulevarderne trods hans harmfulde Protester, mens de skreg: „Leve Colomban! Leve Pyrot!“ indtil den sorte Brigade, som var efter dem, pludselig kastede sig over dem, slog dem til Jorden og slæbte dem paa Politistationen, hvor Sagfører Bazile, under Navn af Colomban, blev trakteret med Spark af tykke Støvle-saalere med utallige Søm i.

KAPITEL VII

Bidault-Coquille og Maniflore. Socialisterne.

Mens Vrede og Had gik som en ond Blæst over Alka, sad Eugène Bidault-Coquille, den fattigste og lykkeligste af alle Astronomer, i et gammelt Vandtaarn fra Draconidernes Tid og kiggede Stjærner gennem en daarlig Kikkert samt førte Bog over Stjærneskud og fotograferede dem paa Plader, som var beskadigede. Men hans Geni rettede de Fejl, der skyldtes Instrumenterne, og hans Kærlighed til Videnskaben triumferede over Apparaternes daarlige Forfatning. Med utrættelig Iver tog han Observationer af Meteorer og alle de glødende Smaadele og flammende Støvtaager, som med Vidunderhurtighed gennemfarer Jordens Atmosfære, og al den Løn han fik for sine vaagne Forskernætter, var Publikums Ligegyldighed, Statens Utaknemmelighed og de lærde Fagfolks Uvilje. Himmelrummet lagde i den Grad Beslag paa ham, at han var fuldkommen uvidende om, hvad der gik for sig paa Jordens Overflade; han læste aldrig Aviser, og mangen Gang, naar han gik sig en Tur og tænkte paa Novemberasteroiderne, hændte det, at han pludselig fandt sig selv i et Bassin inde i en af de offtentlige Parker eller under Hjulene af en Bilomnibus.

Med sin meget høje Skikkelse og lige saa høje Tanke havde han en Respekt for sig selv og andre, som manifesterede sig dels ved en vis kølig Høflighed, dels ved en meget tynd sort Diplomatfrakke og en høj Hat, som fremhævede hans Persons overordentlige Magerhed og samtidig skænkede den noget vist sublimt. Sine daglige Maaltider indtog

han i en lille Restaurant, som forlængst var forladt af alle de Gæster, der var mindre anlagt for det aandelige end han, og hvor hans Serviet med Buxbomringen om nu hvilede i Ensomhed paa den øde Hylde. Paa denne Snask var det, han en Aften tilfældig fik Øje paa Colombans Brochure til Forsvar for Pyrot; han læste den, mens han sad og knækkede hule Nødder, og grebet af Forbauselse, Beundring, Forfærdelse og Medlidenhed glemte han pludselig Meteorfald og Stjerneregn og saa kun det ene for sig: Den Uskyldige i Buret, som Vindene gyngede, og Ravnene slog sig ned paa.

Det Syn forlod ham ikke mere. I samfulde otte Dage tænkte han ikke paa andet end paa den Uskyldige, som var blevet dømt; da saa han en Aften, da han kom ud fra sin Snask, en hel Mængde Mennesker, som strømmede ind i en Dansebule, hvor der blev holdt offentligt Møde. Han gik ind; der var fri Diskussion; man hylede, skældte hinanden ud og sloges i den lumre Sal. Saavel Pyroter som Antipyroter havde Ordet og blev skiftevis hylidet og udhysset. Med den Dristighed, der er ejendommelig for frygtsomme og ensomme Mennesker, sprang Bidault-Coquille op paa Tribunen og talte i tre Kvarter. Han talte meget hurtigt, usammenhængende, men med stor Heflighed og med en Matematikers og Mystikers hele Overbevisning; man klappede af ham. Da han forlod Tribunen, var der en stor Kvinde af ubestemmelig Alder, helt i rødt, og med en heroisk Fjerhat paa Hovedet, som kastede sig over ham, omfavnede ham glødende og højtideligt, og sagde til ham:

— De er smuk!

I sin Naivitet tænkte han, at der maatte vel være noget sandt i det.

Hun erklærede, at hun levede kun for at forsvare Pyrot og forgude Colomban. Han fandt hende sublim og troede, hun var smuk. Det var Maniflore, en gammel, fattig Kokotte, som for længe siden var glemt og gaet ud af Sagaen, og som nu pludselig var blevet den store Borgerinde.

Hun forlod ham ikke mere. De oplevede uforlignelige Timer sammen rundt paa Knejper og møblerede Værelser, paa Redaktionskontorer og ved Møder og Foredrag. Saa som han var Idealist, blev han ved med at finde hende

vidunderlig, skøndt hun havde givet ham rigelig Lejlighed til at overbevise sig om, at hun ikke noget Sted havde bevareret nogensomhelst Slags Yndighed. Fra hendes Skønheds Tid havde hun kun beholdt sin sikre Tro paa, at hun behagede, og den overlegne Selvtillid, hvormed hun gjorde Fordring paa Hyldest. Dog maa det indrømmes, at denne Pyrot-affære, som var saa rig paa Vidundere, iklædte Maniflore en Slags borgerlig Majestæt og forvandlede hende, naar hun optraadte paa Folkemøderne, til et Retfærdighedens og Sandhedens ærværdige Symbol.

Men ikke en Antipyrot, ikke en af Greatauks Tilhængere, ikke en eneste Ven af Sablen saa paa Bidault-Coquille og Maniflore med den mindste Gnist af Ironi eller Munterhed. Guderne havde i deres Vrede nægtet disse Mennesker Smilets kostelige Gave. Med største Alvor beskyldte de Kurtisanen og Astronomen for Spioneri og Højforræderi og Komplot mod Fædrelandet. Bidault-Coquille og Maniflore voksede kendeligt under disse Skældsord, Fornærmelser og Bagvaskelser.

I Maaneder havde Pingvinien været delt i to Lejre, og hvad der ved en flygtig Betragtning kan synes besynderligt, Socialisterne havde endnu ikke taget Parti. Deres forskellige Grupper rummede næsten alt, hvad der var i Landet af egentlige Arbejdere og udgjorde tilsammen en splittet, forvirret, sprængt og delt men mægtig Styrke. Pyrotaffæren bragte Førerne for de forskellige Grupper i en ejendommelig Forlegenhed; de havde ligesaa lidt Lyst til at være paa Parti med Kapitalisterne som med Militaristerne. De betragtede de store Jøder som de smaa som selvskrevne Modstandere. Imidlertid følte Størstedelen af dem, hvor vanskeligt det i Længden vilde være at holde sig udenfor de Kampe, som hele Pingvinien tog Del i.

En Del af Førerne sammenkaldte et Møde i deres Forsamlingsbygning i St. Maëlgade for at raadslaa om hvilken Holdning, der burde indtages, med Øjeblikkets Situation og fremtidige Eventualiteter for Øje.

En Arbejder ved Navn Phænix var den første, der tog Ordet:

En Forbrydelse er blevet begaaet, sagde han, den nedrigste og fejgste af alle Forbrydelser, en Justitsforbrydelse. Militære Dommere har, tvungne eller bedragne af de-

res Overordnede, dømt en Uskyldig til en vanærende og grusom Straf. Kom ikke og sig, at Offeret ikke er en af vore; at han tilhører en Kaste, som er og altid vil være os fjendtlig. Vort Parti er den sociale Retfærdigheds Parti; der er ingen Uretfærdighed til, som bør være det ligegyldigt.

Hvilken Skam for os, hvis vi lader en Radikal som Ker-danic, en almindelig Borger som Colomban og nogle moderate Republikanere være ene om at forfølge Sablens Forbrydelser. Er Ofret ikke en af vore egne, saa er hans Bødler vore Brødrers Bødler, og før Greatauk dømte en Militær, har han ladet vore strejkende Kammerater skyde.

Kammerater, ved en stor intellektuel, moralsk og legemlig Anstrengelse vil I kunne befri Pyrot; og idet I fuldbryder denne ædelmodige Gærning, svigter I ikke det revolutionære Befrielsens Værk, som I har paataget Jer; thi Pyrot er blevet de undertryktes Symbol og alle sociale Uretfærdigheder hænger sammen; ved at udrydde en, rokker I alle de andre.

Da Phænix var færdig tog en Arbejder, ved Navn Sapor, Ordet og talte som følger:

— Man raader Jer til at forlade jeres eget Værk for at udføre et Arbejde, som ikke vedkommer jer. Hvorfor skulde I blande jer i en Kamp, hvor I, til hvilken Side I end vender Jer, vil træffe dem, der er jeres naturlige, uforanderlige og nødvendige Modstandere. Er Pengemændene jer maaske mindre forhadte end Militæret. Hvem vil I rage Kastanjerne ud af Ilden for? Banksvindleren eller Revanchebajadsen? Hvilken dum og forbryderisk Ædelmodighed af jer at ile de syvhundrede Pyroter til Hjælp, som I altid vil finde paa den anden Side i den sociale Krig!

Man foreslaar jer at gøre Polititjeneste hos jeres Fjender og at genoprette den Orden, som deres egne Forbrydelser har forstyrreret. Naar Ædelmodigheden drives til den Yderlighed, fortjener den et andet Navn.

Kammerater, der er en Grænse, hvor Skændslen bliver dræbende for et Samfund; det pingvinske Bourgeoisier er ved at kvæles i sin Skændsel og man forlanger af jer, at I skal redde det, at I skal rense den Luft, det aander i. Det er at gøre Nar ad jer.

Lad det krepere, og lad os se paa dets sidste Krampe-trækninger med Væmmelse og Glæde, idet vi kun bekla-

ger, at det har fordærvet den Jord, hvor det byggede, saa grundigt, at vi ikke vil finde andet end et forgiftet Slam, naar Grundstenen til det nye Samfund skal lægges.

Da Sapor havde endt denne Tale, udtalte hans Kammerat Lapersonne disse faa Ord:

Phænix opfordrer os til at hjælpe Pyrot med den Motivering, at Pyrot er uskyldig. Det synes jeg er en daarlig Grund. Dersom Pyrot er uskyldig, vil det jo blot sige, at han har opført sig som en god Officer og samvittighedsfuldt gjort sin Pligt, hvilken hovedsagelig bestaar i at skyde paa Folket. Er det en Grund til, at Folket skulde tage hans Parti og trodse alle Farer for hans Skyld. Næ, bevis mig, at Pyrot er skyldig, og at han har stjaalet Arméens Hø, saa skal jeg være parat.

Hans Kammerat Larrivéé tog derpaa Ordet.

Jeg er ikke af samme Mening, som min Ven Phænix; jeg er heller ikke af samme Mening som min Ven Sapor; jeg tror ikke, at Partiet bør gøre en Sag til sin, blot fordi man fortæller os, at den er retfærdig. Jeg er bange for, at det er et kedelig Misbrug af Ord og en farlig Tvetydighed. Thi den sociale Retfærdighed er ikke den revolutionære Retfærdighed. De to staar i et evigt Modsætningsforhold og at tjene den ene er at bekæmpe den anden. Hvad mig angaar, saa har jeg taget mit Parti; jeg er for den revolutionære Retfærdighed mod den sociale. Og dog er jeg i en Sag som denne en Modstander af Passivitet. Jeg siger, at naar en naadig Skæbne giver os en Sag som denne, maa vi være godt tossede, hvis vi ikke drager Fordel af den.

Hvordan? Jo, her gives os Lejlighed til at rette frygtelige, maaske dødelige Slag mod Militarismen. Og jeg skulde lægge Armene over Kors? Jeg kan fortælle jer, Kammerater, at jeg er ingen Fakir; jeg vil aldrig være paa Fakirernes Parti; hvis her er Fakirer tilstede, saa skal de ikke gøre Regning paa mig. Sidde og betragte sin egen Navle er en gold Politik, som jeg aldrig vil være med til.

Et Parti som vort bør uophørlig hævde sig; det bør bevise sin Existens ved stadig at handle. Vi skal intervenere i Pyrotaffæren, men vi skal intervenere revolutionært; den brutale Magt skal der til. I tror maaske, at Voldsanvendelsen er en gammel Fremgangsmaade, en forældet Opfindelse, som nu er udrangeret sammen med Deli-

gencerne og Haandpressen og Traadtelegrafene? Men I tager fejl. I Dag som i Gaar opnaar man ingenting uden ved Magt; det er det Middel, som virker; man maa blot forstaa at benytte det. Hvad skal vi da gøre? Det skal jeg sige jer: vi skal pudse de Klasser, der regerer, paa hverandre, vi skal se at faa Arméen og Kapitalisterne i Haaret paa hinanden, og Regeringen og Embedsmændene, og Adlen og Gejstlighederne og Jøderne og om muligt skal vi se om vi kan faa dem til at ødelægge hverandre indbyrdes; vi skal holde Liv i denne Agitation, som svækker de regerende, som Feberen udmatter de syge.

Forstaar vi at udnytte Pyrotaffæren paa rette Vis vil den fremskynde det socialistiske Partis Væxt og Proletariatets Emancipation ved Hjælp af almindelig Afvæbning, Generalstrejke og Revolution ti Aar.

Efter at Partiførerne paa denne Maade havde givet hver sin Mening til Kende, trak Diskussionen i Langdrag og blev mere og mere livlig. Som det næsten altid gaar gættog Talerne de Argumenter, de allerede en Gang havde afleveret og udviklede dem nu med mindre Sammenhæng og Maadehold end første Gang. Man diskuterede længe og ingen skiftede Mening. Men de forskellige Meninger lod sig til syvende og sidst reducere til to, Sapors og Lapersonnes, som raadede til Passivitet, og Phænix og Larrivéés, som vilde intervenere. Og disse to Meninger smeltede endelig sammen i et fælles Had til de militære Chefer og deres Retspleje og i en fælles Tro paa Pyrots Uskyldighed. Den offentlige Mening tog derfor ikke meget fejl, naar den betragtede alle Socialistførerne som farlige Pyrotinere. Hvad selve de dunkle Masser angik, i hvis Navn de talte, og som de repræsenterede saa vidt som Ordet er i Stand til at repræsentere det udsigelige, hvad med andre Ord Proletarierne angik, hvis Tanker det er vanskeligt at lære at kende, eftersom de ikke kender dem selv, saa syntes Pyrotaffæren ikke at interessere dem. Den var dem for literær, den havde en klassisk Bismag og et Anstrøg af Bourgeoisisme og Pengeverden, som de ikke fandt Behag i.

KAPITEL VIII

Colombanprocessen.

Da Processen mod Colomban tog sin Begyndelse, var Pyrotinerne ikke mere end en tredvetusende Stykker; men man fandt dem overalt selv mellem Præsterne og Officererne. Hvad der mest skadede dem, var de store Jøders Sympati. Paa den anden Side medførte deres Faatallighed visse værdifulde Fordele; deres Parti talte saaledes ikke saa mange Fæhoveder som Modstandernes, hvor de var overordenlig stærkt repræsenterede. Da de kun udgjorde en ringe Minoritet, havde de let ved at enes, handlede alle i samme Aand og følte sig ikke fristet til at dele sig og derved svække Virkningen af deres Handlinger; hver enkelt af dem følte Nødvendigheden af at opføre sig godt, og jo mere fremskudt en Position han indtog, des mere Vægt lagde han derpaa. Alt tillod dem endelig at tro, at de havde Udsigt til at vinde nye Tilhængere, mens deres Modstandere, som straks havde haft Masserne med sig, kun kunde gaa tilbage.

Den første Opdagelse, Colomban gjorde, da han stod for sine Dommere, (Processen var offentlig) var den, at de ikke var nysgærrige. Aldrig saasart havde han aabnet Munden, før Retsformanden af Hensyn til Statens Vel befalede ham at tie. Af samme Grund, som er den fornemste af alle, blev Defensionens Vidner slet ikke hørt.

I fuld Uniform og med alle sine Ordner paa traadte Generalstabens Chef, General Panther, frem for Skranken og vidnede som følger:

Slynglen Colomban paastaar, at vi ingen Beviser har mod Pyrot. Han lyver; vi har. I mine Arkiver gemmer jeg syvhundredetoogtredve Kvadratmeter Beviser à femhundredre Kilo, hvilket giver trehundredesekstogtredstindstyve Kilo.

Elegant og let gav denne høje Officer dernæst en Oversigt over disse Beviser.

Vi har dem i alle Farver og alle Nuancer; vi har dem i alle Formater, Ordinær, Median, Octav, Kvart, Kolumbier, Folio etc. Det mindste er knap en Kvadratmilimeter; det største er 70 Meter i Længden og 0,90 i Bredden.

Ved denne Afsløring gik der et Rædselsgys gennem hele Auditoriet. Derpaa traadte Greatauk frem. Mere ligefrem,

som han var, og større, kan hænde, end den anden, mødte han i en gammel, graa Jakke og holdt Hænderne samlede paa Ryggen.

— Jeg overlader, sagde han rolig og uden at hæve Stemmen synderlig, jeg overlader Hr. Colomban Ansvar for en Gærning, som har bragt vort Land til Afgrundens Rand. Pyrotaffæren er hemmelig, den bør vedblive at være hemmelig. Hvis den blev bekendt, vilde de grusomste Ulykker, Krige, Plyndringer, Hærgninger, Ildebrande, Myrderier, Epidemier øjeblikkelig oversvømme Pingviniën. Jeg vilde gøre mig skyldig i Højforræderi, hvis jeg sagde et Ord mere.

Flere i Politik erfarne Mænd, blandt andre Hr. Bigourd, var af den Mening, at Krigsministerens Forklaring var klogere og af langt større Rækkevidde end hans Generalstabschefs.

Stærkt Indtryk gjorde Oberst Boisjoli.

— Ved et Aftenselskab hos Krigsministeren, sagde denne Officer, betroede en Nabomagts Militærattaché mig, at han under et Besøg, han havde aflagt i sin Monarks Stalde, havde beundret noget Hø, som var særlig blødt og velugtende og af en smuk, grøn Farve, den smukkeste, han nogensinde havde set. Hvor var det kommet fra? spurgte jeg ham. Han svarede mig ikke; men hvor det stammede fra, var jeg ikke i Tvivl om. Det var jo det Hø, Pyrot har stjaalet. Det er netop den grønne Farve og Blødhed og fine Lugt, som vort nationale Hø har. I vedkommende Nabostat er Høet graat og skørt; det rasler, naar det bliver slaaet, og lugter af Støv. Slutningen kan enhver drage.

Under almindelig Hyssen traadte derpaa Oberstlieutenant Hastaing frem for Skranken og sagde, at han ikke troede, Pyrot var skyldig. Han blev øjeblikkelig grebet af Gendarmerne og indsat i en Kasseemat, hvor han blev trakteret med Slinger, Tudser og Glasskaar, men lige ufølsom forblev han baade for Løfter og Trudslers.

Dørvogteren raabte nu:

— Grev Pierre Maubec de la Dentdulynx.

Dyb Tavshed.

Og frem for Skranken traadte en stolt og lurvet Adelsmand med en Moustache, der ragede mod Himlen, og to Rovdyrøjne, der skød Gnister.

Han gaar lige hen til Colomban, og idet han tilkaster ham et Blik fuldt af usigelig Foragt, siger han:

— Min Vidneforklaring? — Her er den: Lort!

Ved disse Ord brød hele Salen ud i begejstrede Bifaldsraab og sprang op, grebet af den Ekstase, som løfter Hjærterne og river Sjælene med sig til ualmindelige Handlinger. Uden at tilføje et Ord mere trak Grev Maubec de la Dent-dulynx sig tilbage.

Samtidig forlod alle Tilhørerne Retslokalet og fulgte efter ham. Fyrstinde des Boscénos kastede sig næsegrus for hans Fødder og omfattede hans Laar i en ekstasisk Omfavnelse; men ufølsom og mørk fortsatte han sin Gang under en Regn af Lommetørklæder og Blomster. Vicomtesse Olive, som havde klynget sig om Halsen paa ham, kunde ikke fjærnes, den rolige Helt bortførte hende som et let Gevandt, der bølgede ved hans Bryst.

Da Retten igen blev sat, lod Retsformanden Grafeologerne kalde ind.

Den berømte Grafeolog, Vermillard, forklarede:

— Jeg har foretaget en indgaaende Undersøgelse af de Papirer, som blev beslaglagt hos Pyrot, navnlig hans Regnskabsbøger og Vaskeregninger, og jeg har opdaget, at de under et højst almindeligt Udseende dækker over et Cryptogram, som ikke er til at gennemskue, men som jeg alligevel har fundet Nøglen til. Forræderens Nederdrægtighed røber sig i hver Linje. I dette Bogstavsystem skal Ordene: „Tre Bock og tyve Franc til Adele“ betyde: „Jeg har leveret tredve tusend Knipper Hø til en Nabomagt.“ Ved Hjælp af disse Dokumenter har jeg endogsaa kunnet fastslaa, hvad Slags Hø det er, denne Officer har leveret. I Virkeligheden vil Ordene: Skjorte, Vest, Underbukser, Lommetørklæder, Flipper, Aperitif, Tobak, Cigarer sige det samme som Kløver, Rapgræs, Luzern, Pimpenille, Havre, Timoteigræs. Disse stærkt lugtende Planter er det netop, det Hø bestaar af, som Grev Maubec har leveret til det pingvinske Kavaleri. Paa denne Maade har Pyrot tilstaaet sine Forbrydelser i et Sprog, som han har troet var for Tid og Evighed uudtydeligt. Det overvælder En at se en saadan Snedighed gaa Haand i Haand med en saadan Samvittighedsløshed.

Colomban kendtes skyldig uden formildende Omstændig-

heder og blev dømt til den højeste Straf. Juryens Medlemmer undertegnede paa Stedet en Ansøgning om stræng Behandling.

Paa Pladsen udenfor Domhuset stod imidlertid halvtred-sindstyvetusende Mennesker langs Floden, hvis Bredder havde været Vidne til tolv Aarhundreders stolte Historie, og ventede i en frygtelig Trængsel paa Processens Udfald. Her ventede i Uro alle Antipyrotforeningens Honoratiores, mellem hvilke man lagde Mærke til Fyrst des Boscéno's, Grev Cléna, Vicomte Olive og Hr. de la Trumelle. Den ærværdige Fader Agaric var der og med ham samtlige St. Maël-Skolens Lærere og Elever; Munken Douillard og Generalisimus, Caraguel, holdt hinanden omfavnet og dannede paa den Maade en sublim Gruppe; og henne fra Pont-vieux saa man Konerne fra Hallerne og Vaskerierne, som kom anstigende med deres Spid og Ildskuffer og Tænger og deres Banketræer og Kedler; paa Trappen foran Broncedørene havde alt, hvad der fandtes i Alka af Pyrotforsvarere, samlet sig, Universitetslærere, Publicister, Arbejdere, Konservative, Radicale og Revolutionære mellem hverandre, og paa deres skødesløse Paaklædning og barske Miner kendte man Phænix, Larrivé, Lapersonne, Dagobert og Vasambille.

Bidault-Coquille var der i sin stramme Begravelsesfrakke og med sin højtidelige Hat paa Hovedet og paa kaldte den sentimentale Mathematik til Gunst for Colom-ban og Oberst Hastaing. Paa det øverste Trin straaledede, smilende og grum den heroiske Kurtisane, Maniflore, hvis Ærgerrighed drømte om som Lena at faa et Hædersmonument eller som Epicharis at vinde historiske Laurbær. Og rundt omkring den store Bygning kredsede de syvhundrede Pyroter forklædt som Limonade-, og Avissælgere eller som Cigaropsamlere.

Da Colom-ban viste sig, løftede der sig et Brøl, saa Luf-ten og Vandet rystede, og Fuglene faldt ned fra Træerne, og Fiskene steg op paa Flodens Overflade med Bugen i Vejret. Fra alle Kanter hylede Folk:

— I Vandet med Colom-ban! I Vandet! I Vandet!

Hist og her lød Raabene:

— Retfærdighed og Sandhed!

Der hørtes endogsaa en enkelt Røst, som raabte:

— Ned med Arméen.

Det blev Signalet til et forfærdeligt Haandgemæng. De Kæmpende faldt i tusendvis, og deres Legemer dannede efterhaanden hylende og sprællende Dynger, ovenpaa hvilke andre kæmpende greb hinanden i Siruben. Og Kvinderne! Glødende, med udslaget Haar, blege og med gejlde Tænder og fanatiske Negle styrtede de løs paa Manden i en Tilstand af Ekstase, som her ved høj lys Dag gav deres Ansigt et vellystigt Udtryk, som man ellers kun faar at se paa Hovedpuden under Gardinernes Mørke. Allerede er de ved at gribe Colomban for at bide ham, kvæle ham, grutte og partere ham og slaas om Stumperne, da Maniflore, stor og kysk i sin røde Tunika, ophøjet rolig og frygtelig, pludselig retter sig i Vejret foran disse Furier, som forfærdede viger tilbage. Det saa ud, som Colomban var frelst; det var lykkedes hans Venner at bane ham Vej tværs over Pladsen og faa ham ind i en Droske, der holdt paa Hjørnet af Pont-vieux. Hesten satte allerede i Trav, da Fyrst des Boscénos, Grev Cléna og Hr. de la Trumelle løb til og smed Kusken ned fra Bukken; idet de derpaa lod Hesten rykke og Vognen køre baglængs, til den stødte mod Brogelænderet, lod de Køretøjet gaa bagover ud i Floden under Mængdens vanvittige Bifaldsraab. En Kaskade af Vandstraaler sprang i Vejret med et dybt og koldt Plask — og kun en let Hvirvel blev tilbage paa Flodens blinkende Vandflade.

Næsten i samme Øjeblik greb de to Arbejdere, Dago-bert og Vassambille; hjulpet af de syvhundrede forklædte Pyroter, Fyrst des Boscénos og smed ham paa Hovedet ned i en Baad fuld af Vasketøj, hvor han ynkelig gik til Bunds.

Den stille Nat sænkede sig over Pladsen og gød Fred og Tavshed over de sørgelige Levninger, som laa strøet omkring alle Vegne. Men tre Kilometer ned ad Strømmen sad Colomban sammenkrøbet og drivvaad under en Bro ved Siden af en gammel lam Hest, mens han anstillede Betragtninger over Massernes Uvidenhed og Uretfærdighed.

Affæren, sagde han til sig selv, er endnu drøjere, end jeg havde troet. Jeg forudser nye Vanskeligheder.

Og han rejste sig op og gik hen til det ulykkelige Dyr:

— Hvad havde du gjort dem, stakkels Ven, sagde han. Det er min Skyld, at de har været saa grusomme mod dig.

Og han tog det ulykkelige Dyrs Hoved mellem sine Hænder og trykkede et Kys paa den hvide Blis i dets Pande. Derpaa tog han det ved Bidslet, og den ene haltende trak den anden gennem den sovende By til hans Hjem, hvor Søvnens fik dem til at glemme Menneskene.

KAPITEL IX

Fader Douillard.

I deres uendelige Mildhed besluttede Pingviniens Biskopper, Kanniker, Sognepræster, Kapellaner, Abbeder og Priorer, paa Opfordring af de Troendes fælles Fader, at afholde en højtidelig Gudstjeneste i Kathedralen i Alca, for at formaa den guddommelige Barmhjærtighed til miskundelig at gøre en Ende paa den Tvedragt, der sønderrev et af Kristenhedens ædlest Lande, og forunde det angrende Pingvinien Tilgivelse for dets Forbrydelser mod Gud og hans Tjenere.

Højtideligheden fandt Sted d. 15. Juni. Paa Kirkeraadets Bænk sad Generalissimus Caraguel, med hele sin Generalstab. Det var en talrig og straalende Forsamling, paa en og samme Tid Masse og Elite, som Hr. Bigourd udtrykte sig. Paa første Række saas Hr. de la Berthoiseille, H. kgl. Højhed Prins Cruchos Kammerherre. Ligeved Talerstolen, hvorfra den ærværdige Fader Douillard af Franciskanerordenen skulde tale, saas alle Antipyrotforeningens Honoratiores, Vicomte Olive, Hr. de la Trumelle, Grev Cléna, Hertugen af Ampoule, Fyrst des Boscénos. I Koret havde Fader Agaric taget Plads med St. Maëlskolens samtlige Lærere og Elever. Korset og højre Sideskib var forbeholdt Officerer og Soldater i Uniform; det var en særlig ærefuld Plads, til denne Side var det nemlig, at Herren bøjede sit Hoved, da han udaandede paa Korset. Aristokratiets Damer, blandt hvilke saas Grevinde Cléna, Vicomtesse Olive, Fyrstinde des Boscénos o. a. havde Plads paa Galleriet. I det mægtige Midtskib og paa Pladsen foran Kirkeporten stod tyve tusend Munke af alle Ordner og tredvetusend Lægfolk.

Efter Bods- og Forsoningsceremonien besteg den ærværdige Fader Douillard Prækestolen. Egenlig skulde den ærværdige Fader Agaric have talt. Men da han, trods al Fortjeneste, ansaas for ikke at fyldestgøre Øjeblikkets Krav med Hensyn til Nidkærhed og Rettroenhed, havde man foretrukket den veltalende Capuciner, som i det sidste halve Aar havde præket paa Kaserneerne mod Guds og Avtoritetens Fjender.

Den ærværdige Fader Douillard, som havde valgt til Tekst Ordene: *Deposuit potentes de sede*, hævdede, at al menneskelig Magt stammer fra Gud og at den bereder sin egen Undergang, naar den afviger fra den Vej, Forsynet har anvist den, og det Maal, Gud har sat den.

Idet han anvendte disse hellige Grundsætninger paa Regeringen i Pingvinien, gav han en rystende Skildring af alle de Ulykker, som dette Lands Herrer hverken havde formaaet at forudse eller forhindre. — Ophavet til al denne Elendighed og Skam, sagde han, Brødre, I kender det kun altfor vel. Det er et Uhyre, hvis Navn ved Guds Førelse forudsiger det tilkommende; thi det kommer af det græske Ord, pyros, hvilket betyder Ilden, og den guddommelige Visdom, som undertiden er Philolog, har paa denne Vis etymologisk forudsagt os, at en Jøde skulde sætte det Land i Brand, der gav ham Husly.

Og han skildrede Fædrelandet slæbt til Golgatha af Kirkens Forfølgere og raabende: „O, Smerte! o, Ære! De, som korsfæstede min Gud, korsfæster nu mig.“

En lang Gysen gik ved disse Ord gennem hele Forsamlingen.

Men Harmen steg endnu mere, da den mægtige Taler mindede om den formastelige Colomban, som sort af Forbrydelser blev dypet i Floden, og al dens Vand var ikke nok til at vaske ham ren. Han samlede derpaa alle Pingviniens Ydmygelser og Farer i en Anklage mod Republikens Præsident og Førsteministeren.

Denne Minister, sagde han, har gjort sig skyldig i en vanærende Fejghed ved ikke at nedslaa de syvhundrede Pyroter med deres Hjælpere og Forsvarere, som Saul nedsløg Filistrene i Gibeon, og har derved gjort sig uværdig til den Magt, Gud har givet ham, og enhver god Borger bør derfor for Fremtiden haane hans foragtelige Regering.

Med Velbehag vil Gud se paa den, der foragter ham. *Deposuit potentes de sede*. Gud vil afsætte de forsagte Førere og i deres Sted indsætte stærke Mænd, som stoler paa ham. Jeg siger Dem det, mine Herrer; jeg siger Dem det, mine Herrer Officerer, Underofficerer og Soldater, som hører paa mig; jeg siger Dem det, Generalissimus over de pingvinske Arméer, Timen er kommet. Selv om De ikke adlyder Guds Befaling, selv om De ikke i hans Navn afsætter de uværdige Magthavere og indsætter en troende og stærk Regering i Pingvinien, vil Gud alligevel ikke undlade at styrte, hvad han har fordømt, alligevel ikke undlade at frelse sit Folk. Svigter De, vil han frelse det ved en simpel Haandværker eller en simpel Korporal. Snart er Fristen udløbet. Skynd Dem!

Revet med af denne glødende Anraabelse rejste samtlige tredsindstyvetusende Tilhørere sig paa en Gang og brød ud i høje Raab: „Til Vaaben! Til Vaaben! Død over Pyroterne! Leve Crucho!“ Og mens den mer end menneskelige Arm deroppe paa Sandhedsstolen raketes i Vejret for at velsigne dem, istemte alle, Munke, Kvinder, Soldater, Adelsmænd, Borgere, Hymnen: Vi vil frelse Pingvinien!“ Og ud stormede de af Kirken og idet de lagde Vejen om ad Floden, styrede de lige løs paa Rigsdagen.

Den kloge Cornemuse blev alene tilbage i det tomme Skib. Med Armene hævet mod Himlen mumlede han med brudt Røst:

Agnosco fortunam ecclesie pingvinicanæ! Kun altfor vel ser jeg, hvor dette fører hen.

Mængdens Angreb paa Rigsdagen blev slaaet tilbage. Oprørerne flygtede i vild Forvirring for et Angreb af de sorte Brigader og Alcas Garde. Og da nu Arbejderne strømmede ind fra Forstæderne med Phænix, Dagobert, Lapersonne og Varambille i Spidsen, og styrtede løs paa dem, var deres Nederlag fuldkomment. Hr. de la Trumelle og Hertugen af Ampoule blev slæbt paa Stationen. Fyrst des Boscénos blev efter en tapper Kamp liggende paa den blodige Stenbro med flækket Pande.

I Begejstring over Sejren blev Arbejderne, hvortil en Mængde Bøller sluttede sig, ved med at storme gennem Gaderne hele Natten; de bar Maniflore i Triumf og slog Caféruderne og Lytteglassene itu, mens de raabte:

„Ned med Crucho! Leve den Sociale!“ Bagefter kom Anti-pyroterne, som væltede Aviskioskerne og Plakatsøjlerne.

Alt dette var Skuespil, som den rolige Fornuft paa ingen Maade kunde billige, og som var vel skikket til at bedrøve Øvrighedspersoner, hvem god Ro og Orden paa offentlig Vej og Gade laa paa Hjærte. Men hvad der for Mænd med Hjærtet paa rette Sted var tristere at se, var de Hyklere, som af Frygt for at faa Prygl, holdt sig i ligelig Afstand fra begge Lejre og som forlangte, at man skulde beundre deres ædle Følelser og deres Sjæls Fornemhed, skønt de i Virkeligheden ikke var andet end Egoister og Kujoner. De gned sig i Øjnene med Hvidløg, lavede rund Mund à la Torsk, snød Næsen à la Kontrabas, og idet de hentede Stemmen dybt nede fra Maven klynkede de: „O, Pingviner, hold dog med disse Broderkrige; hold dog op med at sønderrive eders Moders Liv!“ Som om Menneskene kunde leve i Samfund uden at trættes og kævles! Og som om Uenighed blandt Borgerne ikke var en Betingelse for et nationalt Liv og Civilisationens Fremskridt! Elendige Hyklere var de, som foreslog Kompromis'er mellem den Uretfærdige og den Retfærdige og derved krænkede den Retfærdige i hans Ret og den Uretfærdige i hans Mod. En af dem den rige og mægtige Machimal, som var saa fejg, at han blev smuk deraf, ragede op over Byen som en sand Smærtens Kolos; hans Taarer dannede to Fiskedamme ved hans Fødder og hans Suk kæntrede Fiskerbaadene, som sejlede i dem.

I disse bevægede Nætter sad Bidault-Coquille oppe i det gamle Vandtaarn og betragtede den rene Himmel, mens Stjærneskuddene optoges paa de fotografiske Plader — og han hovmodede sig i sit Hjærte. Han kæmpede for Retfærdigheden. Han elskede og blev genelsket med en sublim Kærlighed. Fornærmelser og Bagvaskelser løftede ham til Skyerne. Hans Karikatur saas sammen med Colombans, Kerdanics og Oberst Hastaings i alle Aviskioskerne; Anti-pyroterne skrev, at han havde faaet halvtredsindstyvetusende Francs af de store Jøder; de militaristiske Blades Reportere interviewede de officielle Lærde angaaende hans videnskabelige Kvalifikationer og de frakendte ham al Kendskab til Astronomi, bestred hans solideste Observationer, benægtede hans sikreste Opdagelser, afviste hans ge-

nialeste og frugtbareste Hypoteser. Han hoverede under Hadets og Misundelsens smigrende Slag.

Og han betragtede det sorte umaadelige Dyb, som laa for Fødderne af ham med alle sine Masser af Lysprikker, og uden at tænke paa noget af alt det, saadan en Nat i en stor By rummer af tung Søvn, af grusom Søvnløshed, af forfængelige Drømme, af Glæder, som altid er fordærvede og af uendelig mangfoldig Elendighed, — uden at tænke paa alt dette, sagde han til sig selv:

— I denne vældige By er det, at Slaget staar mellem den Retfærdige og den Uretfærdige.

Og idet han i den mangfoldige og vulgære Virkeligheds Sted satte en enkel og storslaaet Poesi, forestillede han sig Pyrotaffæren som en Kamp mellem de gode og de onde Engle; og han ventede Lysets Sønners evige Triumf og lykønskede sig selv til at være et Dagens Barn, der slog Nattens Børn til Jorden.

KAPITEL X

Højesteretsassessor Chaussepied.

Overfor Capucinermunken Douillards Bander og Prins Cruchos Tilhængere begyndte de uforsigtige og stupide Republikanere, som Frygten hidtil havde gjort blinde, endelig at faa Øjnene op og at forstaa Pyrotaffærens sande Mening. Rigsdagsmændene, som nu i to Aar havde siddet og blegnet, saa tidt de hørte Patrioternes Hyl, blev paa ingen Maade mere modige, deres Fejghed tog bare en anden Retning, idet de nu gav Ministeriet Robin Mielleux Skylden for de Uordner, som de selv ved deres Eftergiveness havde begunstiget og skønt de mange Gange selv, rystende, havde lykønsket dem, der var Ophav til dem. De bebrejdede ham nu, at han ved en Svaghed, som var deres egen, og en Eftergiveness, som de selv havde tvunget ham til, havde bragt Republiken i Fare; nogle af dem begyndte at spørge sig selv, om de ikke stod sig bedre ved at tro paa Pyrots Uskyldighed end paa hans Brøde, og fra det Øjeblik af led de grusomme Kvaler ved Tanken om, at denne Ulykkelige maaske ikke var rettelig dømt og

maaske led Straffen for en andens Forbrydelse i det luftige Bur. „Det holder mig vaagen om Natten,“ sagde Minister Guillaumette, som haabede selv at blive Førsteminister, i Fortrolighed til nogle Medlemmer af Majoriteten.

Disse ædle Lovgivere styrtede Ministeriet og i Stedet for Robin Mielleux udnævnte Republikens Præsident en gammel hvidskægget Republikaner, ved Navn La Trinité, til Førsteminister. Ligesom Størstedelen af Pingvinerne forstod heller ikke han et Muk af Pyrotaffæren; han fandt blot, at her var altfor mange Munke med.

Før General Greatauk forlod Ministeriet, gav han General Panther sine sidste Instrukser.

— Jeg gaar, og De bliver, sagde han og trykkede hans Haand. Pyrotaffæren er min Datter; jeg anbefaler hende til Dem; hun er smuk. Glem ikke, at hendes Skønhed søger Skyggen, hun ynder Mysteriet og ønsker at forblive tilsløret. Skaan hendes Blufærdighed. Altfor mange indskrete Blikke har allerede profaneret hendes Yndigheder. Panther, De har ønsket Beviser, og De har faaet dem. De har nu mange, altfor mange. Jeg forudser ubehagelige Indblandinger og al Slags farlig Nysgærrighed. I Deres Sted tog jeg alle disse Dokumenter og lod dem gaa i Papirmøllen. Tro mig, det bedste Bevis af alle er, ingen at have. Det er det eneste, man ikke diskuterer.

Ak! General Panther forstod ikke, hvor kloge disse Raad var. Greatauk havde kun set altfor rigtigt og Fremtiden skulde give ham Ret. Straks ved sin Tiltrædelse forlangte La Trinité Pyrotaffærens Akter. Péniche, hans Krigsminister, nægtede ham den i det nationale Forsvars Interesse, og betroede ham, at denne ene Sags Akter under General Panthers Varetægt var svulmet op til et af de mægtigste Arkiver i Verden. La Trinité gav sig da til at granske Processen, saa godt han kunde, og fik, uden dog at naa til Bunds i den, en Mistanke om, at der havde fundet Uregelmæssigheder Sted. I Kraft af sin Stilling gav han strax Ordre til Processens Revision. Øjeblikkelig beskyldte hans Krigsminister, Péniche, ham for at fornærme Arméen og forraade Fædrelandet og smed ham sin Portefeuille i Hovedet. I hans Sted kom en anden, som gjorde det samme, og efter ham en tredje, som fulgte sine Forgængeres Eksempel, og alle de følgende, halvfjerd-

sindstyre ialt, bar sig ligedan ad, saa den ærværdige La Trinité tilsidst sank stønnende sammen under alle disse Krigerporteføljer. Den enoghalvfjerdsindstyvende Krigsminister, van Julep, blev siddende; ingenlunde fordi han var uenig med saa mange og saa ædle Kolleger, men de andre havde overdraget ham det ædelmodige Hverv at forraade sin Conseilspræsident og bedække ham med Foragt og Skam samt sørge for, at Revisionen faldt ud til Ære for Greatauk, til Antipyroternes Tilfredshed og til Fordel for Munkene og Prins Cruchos Genindsættelse.

General van Julep var i Besiddelse af høje militære Dyrer, men han havde ikke den Intelligentsens Finhed, der krævedes for at kunne benytte Greatauks subtile Fremgangsmaade og udsøgte Methode. Han tænkte som General Panther, at haandgribelige Beviser mod Pyrot var nødvendige og at man aldrig kunde faa for mange og aldrig nok. Denne sin Formening meddelte han sin Generalstabschef, som kun var altfor tilbøjelig til at dele den.

— Panther, sagde han, vi nærmer os det Øjeblik, da vi faar Brug for alle de Beviser, vi kan skaffe, og flere til.

— Meget vel, Hr. General, svarede Panther; jeg skal komplettere mine Mapper.

Sex Maaneder efter fyldte Beviserne mod Pyrot to Eta-ger i Krigsministeriet. Under Vægten af alt dette Papir sank Gulvet sammen og den nedstyrtende Lavine af Beviser knuste to Departementchefer, fjorten Kontorchefer og tredsindstyre Assisterter, som i Stueetagen var beskæftiget med at forbedre Jægerkorets Gamascher. Det blev nødvendigt at afstive den store Bygning. Med Forbavelse saa de forbigaaende, at mægtige Bjælker og vældige Stivere blev anbragt paa skraa op mod den før saa stolte, nu sammensunkne og vaklende Façade, hvor de stod og spærrede Gaden og stansede Færdslen og navnlig var til Gène for Bilomnibusserne, som tørnede mod dem og splintredes med samt deres Passagerer.

De Dommere, som havde dømt Pyrot, var ikke Dommere i egentlig Forstand men Militære. De Dommere, som havde dømt Colomban, var derimod Dommere, men smaa Dommere i sorte Kitler ligesom de, der fejer i Kirkerne, stakkels Djævle til Dommere, noget forsultent Udskud af Dommere. Over dem stod de store Dommere,

som bar Hermelinstalaren over deres røde Kjoler. De stod højt i Ry for Indsigt og Lærdom og udgjorde tilsammen en Domstol, hvis frygtindgydende Navn angav dens Magt. Den blev kaldt Kassationsretten for dermed at udtrykke, at den var Hammeren, der hang over alle de andre Jurisdiktioners Domme og Kendelser.

En af disse røde Højesteretsdommere ved Navn Chaussepied, boede ude i en af Alcas Forstæder, hvor han førte et tilbagetrukkent og roligt Liv. Hans Sjæl var ren, hans Hjærte retskaffent, hans Aand retfærdig. Naar han var færdig med sine Akter, spillede han paa Violin og dyrkede Hyacinther. Om Søndagen spiste han til Middag hos sine Naboersker, Frøknerne Helbivore. Hans Alderdom var smilende og kraftig og hans Venner roste ham for hans blide Karakter.

Men i de sidste Maaneder havde han alligevel vist sig irritabel og bekymret, og naar han aabnede sin Avis, fortrak hans lysrøde og runde Ansigt sig i mærkelige Rynker og formørkedes af en dyb Vredesrødme. Det var Pyrots Skyld. Højesteretsassessor Chaussepied forstod ikke, at en Officer kunde begaa saa sort en Handling som at udlevere firsindstyvetusend Knipper Hø til en fjendtlig Nabo-stat; og han begreb endnu mindre, at Skurken havde fundet officiøse Forsvarere i Pingvinien. Den Tanke, at der i hans Fædreland eksisterede en Pyrot, en Oberst Hasting, en Colomban, en Kerdanic, en Phænix, spolerede ham hans Hyacinther, hans Violin, Himlen og Jorden, hele Naturen og hans Middage hos Frøknerne Helbivore.

Da nu Justitsministeren indankede Pyrotprocessen for Højesteret, var det Højesteretsassessor Chaussepied, hvem det tilfaldt at granske den og opdage dens Mangler, i Fald saadanne fandtes. Han var saa ubestikkelig og retskaffen, som det er muligt at være, mange Aars Vane havde desuden opdraget ham til at udføre sin Embedspligt uden Had eller Partiskhed; ikkedestomindre var han paa Forhaand forberedt paa mellem de Dokumenter, som skulde overleveres ham, at finde Beviser for en Forbrydelse, som var hævet over al Tvivl og en Ryggesløshed, som var til at tage og føle paa. Efter langvarige Vanskeligheder og gentagne Afslag fra General van Julep, lykkedes det endelig Højesteretsassessor Chaussepied at faa Akterne udleveret. De

var forsynet med Løbenumer og Paategning og udgjorde i alt fjorten Millioner, sexhundredesexogtyvetusend, tre Hundrede og tolv Stykker. Dommeren gav sig til at gaa dem igennem og blev først overrasket, saa forbavset, derpaa bestyrtet, forundret og, hvis jeg tør bruge det Udtryk, vidundret. I Mapperne fandt han Prospekter fra Modehandlere, Aviser, Modejournaler, Papirposer, gamle Handelskorrespondancer, Stilebøger, Indpakningslærred, Sandpapir til at gnide Gulve med, Spillekort, Tegninger, sex tusind Numre af „Drømmebogen“, men ikke et eneste Dokument, hvori der var Tale om Pyrot.

KAPITEL XI

Afslutning.

Processen blev kasseret og Pyrot taget ud af sit Bur. Antipyroterne opgav imidlertid ikke Ævret. De militære Dommere dømte Pyrot for anden Gang. Ved denne anden Proces overgik Greatauk sig selv. Han opnaaede en ny Domfældelse; han opnaaede den ved at erklære, at de Beviser, der var meddelte Højesteret, ikke duede, og at man selvfølgelig vel havde vogtet sig for at udlevere de gode, eftersom de burde vedblive at være hemmelige. Efter Kenderes Mening havde han aldrig udfoldet saa megen Klogskab. Da han forlod Forhøret og rolig, med Hænderne paa Ryggen, banede sig Vej gennem de nysgærrige Tilhørere, sprang en Kvinde i rød Kjole og med et sort Slør for Ansigtet pludselig løs paa ham, og idet hun svingede en Køkkenkniv, raabte hun:

— Dø, Skurk!

Det var Maniflore. Førend nogen havde forstaaet, hvad det var, der gik for sig, greb Generalen hende om Haandleddet og klemte til med en saadan Styrke, skønt det saa ud, som han tog ganske blidt, at Kniven faldt ud af den smertende Haand.

Han tog den op og rakte Maniflore den.

— Frue, sagde han med et Buk, De var saa uheldig at tabe et Stykke Husgeraad.

Han kunde ikke forhindre, at Heltinden blev bragt paa

Stationen; men han sørgede for, at hun strax blev løsladt og anvendte senere al sin Indflydelse for at stanse den kriminelle Tiltale.

Pyrots anden Domfældelse var Greatauks sidste Sejr.

Højesteretsassessor Chaussepied, som tidligere havde holdt saa meget af Soldaterne og haft saa stor Respekt for deres Retspleje, var nu optændt af et sandt Raseri mod de militære Dommere og knuste deres Domme, som en Abe knækker Nødder. Han rehabiliterede Pyrot for anden Gang. Hvis det havde været nødvendigt, vilde han have rehabiliteret ham fem hundrede Gange.

Rasende over deres egen Fejghed og over at være taget ved Næsen og ført bag Lyset, vendte Republikanerne sig nu mod Munkene og Præsterne. Rigsdagen vedtog Love mod dem, som fordrev dem og plyndrede dem, og hvorved Staten skiltes fra Kirken. Hvad Fader Cornemuse havde forudset skete. Denne gode Munk blev jaget bort fra Conilsskoven. Politiet konfiskerede hans Kolber og Retorter, og Fogdens Folk delte St. Orberoses Likørflasker mellem sig. Den fromme Fabrikant mistede derved den aarlige Indtægt af tre Millioner, femhundredetusend Francs, som disse smaa Produkter indbragte ham. Fader Agaric valgte at gaa i Landflygtighed, idet han overlod sin Skole i verdslige Hænder, som lod den forfalde. Skilt fra sin Amme, Staten, visnede den pingvinske Kirke som en afskaaret Blomst.

Da den Uskyldiges Forsvarere vel havde sejret, kastede de sig over hinanden og dængede hinanden til med Fornærmelser og Bagvaskelser. Den iltre Kerdanic kastede sig over Phænix, parat til at æde ham. De store Jøder og de syvhundrede Pyroter vendte sig med Foragt bort fra de socialistiske Arbejdere, hvis Hjælp de nylig ydmygt havde tigget om.

— Vi kender jer ikke mere, sagde de; maa vi være i Fred for jeres sociale Retfærdighed. Den sociale Retfærdighed er at forsvare de Rige.

Larrivéé, som var blevet Folketingsmand og den nye Majoritets Fører, blev af Kamret og den offentlige Mening baaret frem til Konseilspræsidiat. Han optraadte som en energisk Forsvarer for de militære Domstole, som havde dømt Pyrot.

Da hans gamle socialistiske Kammerater forlangte lidt mere Retfærdighed og Frihed for Statens Funktionærer saavel som for Haandens Arbejdere, bekæmpede han i en stor Tale deres Forslag.

— Friheden, sagde han, er ikke det samme som Tøjlesløshed. Mellem Orden og Uorden har jeg let ved at træffe mit Valg: Revolutionen vil sige Afmagt; Fremskridtet har ingen Fjender, det bør frygte mere end Vold. Mine Herrer, de af Dem, der ligesom jeg ønsker Reformers, bør først og fremmest bestræbe Dem for at raade Bod paa denne Agitation, der svækker alle Regeringer, som Feberens udmatter de syge. Det er paa Tide at berolige honnente Folk.

Denne Tale vakte stort Bifald.

Regeringen forblev ganske som før undergivet de store Kapitalstringes Kontrol, Hæren som før udelukkende viet til Forsvar for Kapitalen, Flaaden bestemt til at skaffe de store Industridrivende Bestillinger; og da de Rige nægtede at betale deres retfærdige Del af Skatterne, betalte de Fatige som hidtil for dem.

Imidlertid sad Bidault-Coquille i det gamle Vandtaarn under Nattens store Stjerneforsamling, og saa trist til Mode ned paa den sovende By. Maniflore havde forladt ham; fortæret af Længsel efter nye Opofrelser og Martyrier var hun rejst sin Vej med en ung Bulgarer for at bringe Retfærdigheden og Hævnen til Sofia. Han sørgede ikke over hende; efter Affærens Afslutning havde han fundet hende mindre smuk baade af Ydre og Indre, end han fra først af havde forestillet sig hende. Paa samme Vis havde hans Mening om mangt og meget andet ændret sig. Og, hvad der syntes ham det grusomste, han fandt sig selv langt mindre smuk, end han havde troet.

Og han tænkte:

Du syntes, du var sublim, skønt du ikke havde andet end din Oprigtighed og din gode Vilje. Hvad hovmodede du dig af, Bidault-Coquille? Af at have været blandt de første, der vidste, at Pyrot var uskyldig og Greatauk en Skurk? Men det vidste de tre Fjerdedele af dem, der forsvarede Greatauk mod de syvhundrede Pyroters Angreb, bedre end du. Det er ikke det, det kommer an paa. Hvad gik du da og gjorde dig vigtig af? Af at du vovede at sige, hvad du tænkte? Det er borgerligt Mod, og det er ligesom

det militære Mod en blot og bar Følge af Uforsigtighed. Du har været uforsigtig. Det er godt, men det er ikke noget, du behøver at rose dig af saa uforholdsmæssigt. Din Uforsigtighed var kun lille; det var kun smaa Farer, du udsatte dig for. Du risikerede ikke at miste Hovedet. Pingvinerne har mistet den grusomme og blodige Stolthed, som i gamle Dage gav deres Revolutioner deres tragiske Storhed; det er en af de fatale Følger af Troens og Karakterernes Forfald. Paa et enkelt Punkt har du lagt lidt mere Klarsyn for Dagen end Mængden; skal man derfor betragte dig som en overlegen Aand? Jeg er snarere bange for, Bidault-Coquille, at du har vist en stor Mangel paa Forstaaelse af, hvad der er Betingelserne for Folkenes intellektuelle og moralske Udvikling. Du forestillede dig de sociale Uretfærdigheder trukket som Perler paa en Snor, og mente, det var nok at rive en ud, saa brast hele Rosenkransen. Og det er en meget naiv Opfattelse. Du indbildte dig med et Slag at kunne genoprejse Retfærdigheden i dit eget Land og i hele Verden. Du var en modig Mand, en retskaffen Spiritualist uden synderlig Erfaring. Men grib i din Barm og du vil erkende, at du alligevel har haft din Ondskab, og at du i al din Naivitet ingenlunde var fri for snedig Beregning. Du haabede at gøre en god Forretning i Moral. Du sagde til dig selv: „Jeg er nu modig og retfærdig en Gang for alle; jeg kan nu lægge mig til Hvile paa den almene Agtelse og Historikernes Ros.“ Og nu, da du har mistet dine Illusioner, nu da du ved, hvor drøjt et Arbejde det er at gøre gjort Uret god igen, og at der bestandig maa begyndes forfra, nu tager du altsaa og vender tilbage til dine Asteroider. Det gør du vel i; men gør det i al Beskedenhed, Bidault-Coquille!

SYVENDE DEL

Den nyere Tid.

KAPITEL I

Fru Clarences Salon.

Fru Clarence var Enke efter en højtstaaende Embedsmand; hun elskede at gøre smaa Selskaber. Hver Torsdag saa hun nogle Venner hos sig, Folk, der levede i beskedne Kaar og som satte Pris paa at konversere. De Damer, der kom hos hende var af højest forskellig Alder og Stand, men manglede alle Penge og havde alle lidt meget. Blandt andre kom der en Hertuginde, der lignede en Spaakone, og en Spaakone, der lignede en Hertuginde. Fru Clarence var endnu smuk nok til at kunne bevare sine gamle Tilbedere, men ikke mere smuk nok til at vinde nye; hun var følgelig Genstand for en fredelig Højagtelse. Hun havde en Datter, som var meget smuk og uden Medgift og som Gæsterne derfor var bange for; fattige unge Damer skyr Pingvinerne nemlig som Ilden. Eveline Clarence mærkede godt deres Tilbageholdenhed, gennemskuede Grunden og bød The om med en Mine fuld af Foragt. Hun viste sig forøvrigt kun lidt og snakkede kun med Damerne eller meget unge Herrer. Hendes kortvarige og diskrete Tilstedeværelse generede ikke Konversationen; enten tænkte man nemlig, at hun var en ung Pige, der dog ingenting forstod, eller man sagde, at hun jo var fyldt femogtyve og altsaa kunde hun taale at høre paa alt.

Det var en af Fru Clarences Torsdage; der blev talt om Kærlighed. Damerne talte derom med Stolthed, Takt og Mystik, Herrerne indiskret og overlegent. Hver enkelt interesserede sig for Konversationen, saa tidt det var ham selv, der talte. Der blev ødslet med Aand og Vid;

der faldt glimrende Bemærkninger og slagfærdige Repliker. Men naar Dr. Haddock begyndte at tale, tog han Pippet fra alle de andre.

— Det er med vore Forestillinger om Kærlighed, sagde han, som med saa meget andet; de bunder i Fortidsskikke, som vi ikke en Gang husker mere. For Moralens vedkommende er Forholdet dette, at de Regler, som har mistet al Existensberettigelse, de Forpligtelser, som er mest unyttige, den Tvang, som er den skadeligste og grusomste, netop paa Grund af deres dybe Ælde, og den Mystik, som omgiver deres Oprindelse, er de, der omstrides mindst og mindst lader sig omstride, de, der accepteres uden Kritik og æres og respekteres mest, og som man mindst kan overskride uden at paadrage sig den alvorligste Dadel. Hele Kønsmoralen er i Virkeligheden grundet paa det Princip, at Kvinden tilhører Manden, naar han først en Gang har vundet hende, at hun er hans Ejendom som hans Hest og hans Vaaben. Da nu dette ikke mere stemmer overens med de virkelige Forhold, er Følgen saadanne Absurditeter som Ægteskabet eller den Kontrakt, ved hvilken Kvinden sælger sig til en Mand med Klausuler, der indskrænker Ejendomsretten som Følge af Besidderens gradvise Afkræftelse.

Den unge Piges Forpligtelse til at bringe sin Mand sin Jomfrudom stammer fra de Tider, da de unge Piger blev gift, saasnt de var udvoksede; det er latterligt, at en Pige, som gifter sig i en Alder af femogtyve eller tredve skal være underkastet den samme Forpligtelse. De vil sige, at det altid er en Cadeau, som hendes Mand, i Fald hun faar en, vil føle sig smigret over; men vi ser dog hvert Øjeblik, at Mænd attraar de gifte Koner og er meget tilfredse med at tage dem, som de finder dem.

Denne de unge Pigers Forpligtelse stammer endnu den Dag i Dag fra den gamle Tro, at Gud, den mægtigste af alle Krigsherrer, forbeholdt sig selv al Jomfruelighed, og at man derfor ikke kan faa andet, end hvad han har levnet. Denne Tro, som der endnu findes Spor af i enkelte af den religiøse Sprogbrugs Metaforer, er nutildags uddød hos de fleste civiliserede Folkeslag; ikkedestomindre behersker den endnu vore Døtres Opdragelse ikke blot blandt de troende men ogsaa blandt vore Fritænkere, der

som oftest ikke tænker frit af den gode Grund, at de over Hovedet ikke tænker.

Man siger, at en ung Pige er uskyldig, naar hun ingenting ved. Man kultiverer hendes Uvidenhed. Men al Omhu til Trods ved selv de uskyldigste dog altid noget, eftersom man ikke kan skjule deres egen Natur for dem og dens Funktioner eller deres egne Følelser. Men de ved daarlig Besked, de ved forkert Besked — Det er alt, hvad man opnaar ved en Opdragelse, som

Min Herre, afbrød Alcas Generalskattedirektør, Joseph Boutourlé, ham med en mørk Mine, tro mig, der er uskyldige Piger til, fuldkommen uskyldige, og det er en stor Ulykke. Jeg har kendt tre. Den ene sprang rædselsslagen ud af Sengen, da hendes Mand nærmede sig og raabte ud ad Vinduet: „Hjælp! Herren er blevet gal!“ Den anden blev Morgenen efter sit Bryllup fundet i Natkjole ovenpaa Spejlskabet, hvor hun sad og ikke vilde komme ned. Den tredje blev ikke mindre overrasket men led uden at beklage sig. Men nogle Uger efter sit Bryllup mumlede hun ind i Ørene paa sin Moder: „Der sker utrolige Ting mellem min Mand og mig, Ting, man ikke kan gøre sig nogen Forestilling om, Ting, jeg ikke vilde vove at nævne, ikke en Gang for dig?“ For sin Sjæls Frelses Skyld betroede hun sig til sin Skriftefader og af ham erfarede hun, maaske ikke uden at blive lidt skuffet, at disse Ting ikke hørte til de usædvanlige.

Jeg har lagt Mærke til, bemærkede Dr. Haddock, at før Sportens og Bilernes Tid, var der ikke noget Europæerne i Almindelighed og Pingvinerne i Særdeleshed beskæftigede sig saa meget med som Kærligheden. Det var at lægge megen Vægt paa noget, som i Virkeligheden kun betyder meget lidt.

Jasaa, min Herre, raabte Fru Crémur nær ved at kvæles, at en Kvinde giver sig helt, det finder De betyder meget lidt.

Nej, Frue, det kan have sin Betydning, svarede Dr. Haddock, blot kommer det vel noget an paa, hvad det er hun byder, en yndig Frugthave eller et Bed med Tidsler og Løvetand. Og nu dette „give sig“ misbruger vi ikke det Udtryk lidt? I Kærlighed kan man snarere sige om en Kvinde, at hun laaner sig, end at hun giver sig. Se nu den smukke Fru Pensée

— Det er min Moder, sagde en høj ung Mand med lyst Haar.

Jeg har den største Respekt for hende, min Herre, svarede Dr. Haddock, De behøver ikke at være bange for, at jeg skal sige et eneste fornærmeligt Ord om hende. Men tillad mig blot at sige Dem, at i Reglen er Sønnernes Dom om deres Mødre uholdbar. De tænker ikke nok paa, at en Moder kun er Moder, fordi hun elskede og endnu kan elske. Saaledes er det imidlertid og det vilde være sørgeligt, hvis det var anderledes. Derimod har jeg lagt Mærke til, at Døtrene i Reglen ikke tager fejl, hvor det gælder deres Mødres Evne til at elske og den Brug de gør deraf. De er Rivalinder; de har Blik for den Slags Ting.

Den utaalelige Doctor talte endnu længe, idet han lod Usømmeligheder følge paa Takløsheder og Uforskammetheder paa Uhføligheder, anholdt Inkonsekvenser og udtalte sig med Foragt om det, der bør respekteres og med Respekt om det, der bør foragtes; men ingen hørte paa ham.

Imidlertid sad Eveline Clarence paa sit Værelse, som i sin Tarvelighed var uden Ynde, og trist, fordi ingen brød sig om det, og koldt som alle midlertidige Opholdssteder — sad og bladede i Klubaarbøger og Velgørenhedsprospecter, for ad den Vej at erhverve sig lidt Kendskab til Verden. Med sit Kendskab til sin Moders intelligente men fattige Omgangskres, vidste hun, at hun hverken formaaede at give hende Relief eller føre hende frem; hun havde derfor besluttet sig til paa egen Haand at sørge for sin Forsørgelse og finde det Milieu, der passede hende bedst; forøvrigt gjorde hun sig ingen Illusioner, men forfulgte sit Maal haardnakket, rolig og uden Drømme, idet hun i Ægteskabet kun saa den nødvendige Billet til Forestillingen og Bevægelsesfrihed, og for Resten var fudstændlig klar over, hvilke Tilfældigheder, Vanskeligheder og Chancer, der kunde møde hende paa Vejen. Evner til at behage havde hun og var desuden i Besiddelse af en Koldblodighed, som gav hende fuldt Herredømme over dem. Hendes Svaghed var, at alt, hvad der smagte af Aristokrati, blændede hende.

Da hun var blevet ene med sin Moder, sagde hun:

— Mor, i Morgen gaar vi hen og hører Fader Douillard.

KAPITEL II

St. Orberosesagen.

Hver Fredag Aften Kl. 9 samlede den ærværdige Fader Douillard Eliten af Alcas fornemme Verden til Aftenandagt i den aristokratiske St. Maëlkirke. Fyrst og Fyrstinde des Boscénos, Vicomte og Vicomtesse Olive, Fru Bigourd, Hr. og Fru de la Trumelle var hver Gang sikre Tilhørere; man saa her Blomsten af Alcas Aristokrati og de jødiske Baronesser udfoldede sig her i al deres Pragt. Alcas jødiske Baronesser var nemlig kristne.

Bestemmelsen med denne Aftenandagt var først den almindelige at give Folk af den fornemme Verden Lejlighed til i en stille Time at tænke paa deres Sjæles Frelse; og dernæst at paakalde den hellige Orberose, som elsker Pingvinerne, og nedbede hendes Velsignelse over alle disse fornemme Familier. Den ærværdige Fader Douillard havde nemlig sat sig et Formaal, som han forfulgte med sand apostolisk Nidkærlighed: at genindsætte St. Orberose i hendes Rettigheder som Pingviniens Patronesse og at bygge hende en Kirke paa en af de Høje, som behersker Byen. Et vidunderligt Held havde kronet hans Anstrængelser, og det var lykkedes ham til dette nationale Formaalets Realisation at samle over hundredetusend Medlemmer og over tyve Millioner Francs.

Her i St. Maël Kirkens Kor staar den hellige Orberoses nye Reliquieskrin, straalende af Guld, funkende af Ædelstene og omgivet af Voksllys og Blomster.

Følgende staar at læse i „St. Orberoses Mirakler“ af Abbed Plantain.

„Det gamle Skrin blev omsmeltet under Rædselsperioden og Helgenindens dyrebare Rester kastet paa et Baal, der var tændt paa Grèvepladsen; men om Natten gik en fattig Kone af stor Fromhed, ved Navn Rouquin, ud og opsamlede med Livsfare den Saliges forkullede Ben og Aske; hun gemte dem i en Syltetøjkrukke og bragte dem siden, da Kirkerne paany blev aabnet, til den ærværdige Sognepræst ved St. Maël. Konen, Rouquin, endte sit fromme Liv som Vokslsyssælgerske og Stoleudlejske i Helgenindens Kapel.“

Vist er det, at St. Orberosedyrkelsen, som for trehundrede Aar siden var bukket under for Kannik Princeteaus Kritik og de gejstlige Doctores' Taushed, paa Fader Douillard's Tid, midt under Troens Forfald, hævdede sig til en Glans og Pragt og Lidenskab som aldrig før. Theologerne bortskar nu ikke saa meget som et Jota af Legendens. Alt, hvad Abbed Simplicissimus beretter, tog de for beviste Kendsgærninger og hævdede særlig, paa denne Munks Ord, at Djævlen havde paataget sig en Munks Skikkelse og bortført Helgeninden til en Hule, hvor han havde kæmpet med hende indtil hun tilsidst triumferede over ham. Sted og Tid voldte dem ingen Bekymring; de gav sig ikke af med nogen Slags Fortolkning og vogtede sig vel for at indrømme Videnskaben, hvad Kannik Princeteau i sin Tid indrømmede den; de vidste altfor godt, hvor det førte hen.

Kirken straalede af Lys og Blomster. En Tenor fra Operaen sang St. Orberoses berømte Hymne:

Jomfru skær fra Himmerig,
kom før Natten svinder;
lys for os miskundelig
som naar Maanen skinner.

Frøken Clarence tog Plads ved Siden af sin Moder, lige foran Vicomte Clèna, og laa længe paa Knæ paa sin Bedeskammel; thi Bønnens Stilling falder kyske Jomfruer naturligt og lader deres Former komme til deres Ret.

Den ærværdige Fader Douillard besteg Prækestolen.

Det var en mægtig Taler; han forstod at røre, overraske, bevæge. Kvinderne beklagede sig blot over, at naar han ivrede mod Lasten, brugte han raa Udtryk, som bragte dem til at rødme. Men de elskede ham ikke mindre for det.

Hans Præken handlede om St. Orberoses syvende Fristelse, da hun blev fristet af den Drage, hun skulde bekæmpe. Men hun bukkede ikke under og overvandt Uhyret.

Det faldt ikke Taleren vanskeligt at vise, at med den hellige Orberoses Bistand og stærke formedelst de Dyder, hun skænker os, vil ogsaa vi, naar vor Tid kommer, være i Stand til at slaa de Drager til Jorden, som styrter sig over

os, parate til at sluge os, Tvivlens Drage, Vantroens Drage, den Drage, der vil faa os til at glemme vore religiøse Pligter. Heraf drog han den Slutning, at St. Orberosedyrkelsen var et socialt Genfødselsværk og han sluttede med en glødende Appel „til de Troende, der længes efter at gøre sig til den guddommelige Barmhjærtigheds Redskaber, som brænder efter at blive Orberosesagens Støtter og Ammer og efter at yde hende alle de Midler, hun har Brug for, paa det at hendes Flugt maa stige højt og bære velsignede Frugter.“

Ved Højtidelighedens Slutning ventede den ærværdige Fader Douillard i Sakristiet for at være til Disposition for de Troende, der ønskede at faa Oplysninger om Sagen eller at yde Bidrag.

Frøken Clarence havde noget at tale med Fader Douillard om; Vicomte Cléna ligeledes. Der var Trængsel i Sakristiet; man stod i Kø. Ved et lykkeligt Tilfælde kom Vicomte Cléna og Frøken Clarence til at staa, maaske lidt vel nær, op ad hinanden. Eveline havde lagt Mærke til den elegante unge Mand, der næsten var lige saa kendt i Sportsverdenen som sin Fader. Cléna havde ogsaa lagt Mærke til hende, og da han fandt hende smuk, hilste han paa hende, bad hende undskylde, og lod som han troede, han allerede var præsenteret for de to Damer men ikke mere erindrede hvor. De lod, som de troede det samme.

Den følgende Uge aflagde han Visit hos Fru Clarence, som han mistænkte for at være lidt af en Koblerske, hvad der paa ingen Maade mishagede ham, og da han saa Eveline igen, sagde han til sig selv, at han ikke havde taget fejl, og at hun var overordentlig smuk.

Vicomte Cléna havde den smukkeste Bil i hele Evropa. Hver eneste Dag i tre Maaneder kørte han de to Damer over Høje og Sletter, gennem Skove og Dale, besaa Landskaber og besøgte Slotte med dem. Han sagde Eveline alt, hvad man kan sige og gjorde sit Bedste. Hun skjulte ikke for ham, at hun elskede ham, at hun altid vilde elske ham og ingen anden elske end ham. Bævende og alvorlig sad hun ved hans Side i sin Kærligheds Vold men uovervindelig forskanset i sin Dyd, der var sig Faren bevidst. Efter tre Maaneders Forløb, efter at have ladt hende stige op og ned om og om igen, kendte han hende som sin Maskines

Fart, men heller ikke anderledes. Han opfandt Overraskelser, Æventyr, pludselige Holdt midt inde i Skovene og foran Nattecaféerne — og kom ikke videre. Han sagde til sig selv, at dette her var idiotisk, og rasende tog han hende op i Bilen igen og satte Farten op til 120, rede til at vælte hende i en Grøft eller knuse baade hende og sig selv mod et Træ.

En Dag, da han kom for at hente hende til en Udflugt, fandt han hende mere indtagende, end han havde troet hun kunde være og endnu mere irriterende. Han var over hende som Orkanen over Sivene ved Søens Bred. Med en henrivende Smidighed bøjede hun af, og tyve Gange var hun lige ved, oprevet og brudt, at svæve bort med Stormen; men tyve Gange rettede hun sig paany smidig og svaj; og efter alle disse Angreb var det, som næppe et Pust havde rørt ved den fine Stængel; hun stod og smilede som rede til at byde sig til den dristige Haand. Da griber hendes usalige Angriber Flugten for ikke at dræbe hende, og fortvivlet, rasende, næsten gal, tager han fejl af Døren, trænger ind i Soveværelset, hvor Fru Clarence staar og tager sin Hat paa foran Spejlskabet, griber hende, kaster hende om paa Sengen og bemægtiger sig hende, før hun rigtig ved, hvad der sker hende.

Samme Dag fik Eveline, som anstillede sine Undersøgelser, at vide, at Vicomte Cléna ikke havde andet end Gæld, at han levede af en gammel Dulles Pung og lancerede nye Mærker for en Bilfabrikant.

KAPITEL III

Hippolyte Cérés.

I Fru Clarences Salon blev der talt om Kærlighed, og der blev sagt henrivende Ting derom.

- Kærlighed er Selvopofrelse, sukkede Fru Cremeur.
- De har Ret, svarede Hr. Boutourlé.

Men strax var Dr. Haddock der med sin trættende Uforkammethed:

- Det synes mig, sagde han, at Pingvinerne, lige siden de, takket være St. Maël, begyndte at føde levende Unger,

har gjort et syndigt Vrøvl af det. Og saa er det dog ikke noget at være vigtig af. I den Retning deler de Skæbne med enhver Ko og So, ja med Orange- og Citrontræer, eftersom disse Træers Frø spirer i Kærnehuset.

— Pingvinernes Vigtighed gaar ikke saa langt tilbage, bemærkede Hr. Boutourlé; den stammer fra den Dag, da den hellige Apostel gav dem Klæder paa. Og denne Vigtighed kulminerede egentlig først sammen med Toiletternes Luxus og kun i en lille Krog af Samfundet. De behøver nemlig kun at gaa et Par Mil fra Alca ud paa Landet, saa skal De faa at se, at Kvinderne ikke er Skabekrucker og ikke gør sig vigtige.

Den Dag lod Hypolyte Cérés sig forestille.

Hypolyte Cérés var Folketingsmand og en af de yngste af Tingets Medlemmer. Man sagde, han var Søn af en Værtshusholder; selv var han Advokat, talte godt, var stor og stærk, saa anselig ud og havde Ord for at være klog.

— Hr. Cérés, sagde Husets Frue, den Bydel, De er Repræsentant for, er den smukkeste i Alca.

— Og den bliver smukkere for hver Dag, Frue.

— Desværre kan man ikke gaa frit om i den, sagde Hr. Boutourlé.

— Hvorfor? spurgte Hr. Cérés.

— For Bilerne selvfølgelig.

— Sig ikke noget ondt om dem, svarede Rigsdagsmanden, det er vor store nationale Industri.

— Jeg ved det. Men vore Dages Pingviner faar mig til at tænke paa de gamle Ægyptere. Ægypterne, siger Taine, som citerer Clemens af Alexandria, hvis Text han for Resten har forandret, Ægypterne tilbad Krokodillerne, som aad dem; Pingvinerne tilbeder Bilerne, som knuser dem. Der er ingen Tvivl om, at Fremtiden tilhører Metal-dyret. Vi vender ligesaalidt tilbage til Drosken, som vi er vendt tilbage til Deligencen. Og Hestens lange Martyrium er snart forbi. Bilen, som Fabrikanternes vanvittige Begærlighed slap løs paa de forbløffede Mennesker, og som Dagdrivere og Snobber har gjort til en dum og uheldbringende Sport, vil snart opfylde sin Bestemmelse, idet den helt og holdent stiller sig til Folkets Tjeneste og opfører sig som et føjeligt og arbejdsomt Dyr; men for at den skal holde op med at gøre Skade og blive nyttig, maa man

have Veje til den, der passer med dens Vaner, Landeveje, som den ikke kan oprive med sine glubende Luftringe, og hvor den ikke mere forgifter Menneskers Lunger med hvirvlende Støvskyer. Færdsel paa disse nye Veje bør forbydes alle mindre hurtigt kørende Køretøjer og alle gemene Dyr; der bør anlægges Garager og Via-dukter; kort sagt skabes Orden og Harmoni i Fremtidens Vejvæsen. Dette er en god Borgers Ønske.

Fru Clarence førte Samtalen hen paa den Bydel, Hr. Cérés repræsenterede og de der foretagne Forskønelser, og Hr. Cérés bevidnede sin Begejstring for Nedrivninger, Gennembrydninger, Nybygninger og Genopbygninger og alle lignende indbringende Foretagender.

— Der bygges for Tiden beundringsværdigt, sagde han: majestætiske Avenuer rejser sig overalt. Kan man se noget smukkere end vore Broportaler og vore Kuppelhoteller.

— De glemmer det store Palads med den vældige Melonkuppel, brummede Hr. Daniset, som var gammel Kunstamatør, med indædt Raseri. Det er forbavsende, hvilken Grad af Hæslighed der lader sig naa i en moderne By. Alca er ved at blive amerikaniseret; overalt nedbryder man, hvad der endnu fandtes af frit opfundet, improviseret, vel afvejet og afmaalt, alt menneskeligt og traditionspræget; overalt nedbrydes saadanne henrivende Ting, som f. Ex. en gammel Mur, over hvilken der hænger grønne Grene, er; overalt undertrykker man den Smule Luft og Lys, den Smule Natur og den Smule Minder, vi endnu har tilbage, lidt af vore Forfædre, lidt af os selv, og man opfører disse skrækindjagende, vældige, infame Huse, der paa Wienermaner er pyntet med latterlige Kupler, eller efter den nye Facon gesims- og profilløse med uhyggelige Karnapper og latterlige Taarne, og alle disse Uhyrer kryber skamløst op over Nabohusene.

Og disse afskyelige løglignende Gevækster, som de pyn-ter Façaderne med og som de kalder den nye Kunsts Motiver! Jeg har set den nye Kunst i andre Lande, den er ikke saa grim; den ejer baade Humor og Fantasi. Det er her-hjemme, vi har det triste Privilegium at kunne beskue det nyeste Nyt og det rigeste Udvalg i Retning af Hæslighed; et misundelsesværdigt Privilegium!

— Tror De ikke, spurgte Hr. Cérés strengt, tror De

ikke, at den Slags Kritik er vel egnet til at bortskræmme Turisterne, som strømmer til vor Hovedstad fra alle Verdens Kanter og lader deres Penge blive her?

— Vær rolig, svarede Hr. Daniset. Turisterne kommer ikke for at beundre vore Kasser; de kommer for vore Kokotters, vore Skrædderes og vore Dansebulers Skyld.

— Vi har en slem Vane, sukkede Hr. Cérés, vi bagtaler os selv.

Som den fuldendte Værtinde hun var, fandt Fru Clarence det paa Tide at vende tilbage til Kærligheden; hun spurgte derfor Hr. Jumel, hvad han mente om den nye Bog, hvori Hr. Léon Blum klager over, at — — —

— At en meningsløs Skik, fortsatte Dr. Haddock, forbyder unge Damer af god Familie at gøre, hvad de med Glæde gjorde, hvis de maatte, paa samme Tid som de betalte Piger gør det samme altfor meget og paa en usmagelig Maade. Ja, det er beklageligt; men Hr. Léon Blum bør dog ikke tage sig det altfor nær; for selv om det ogsaa forholder sig, som han siger i vort lille borgerlige Milieu, saa kan jeg forsikre ham, at alle andre Steder vil han faa noget helt andet og mere trøsterigt at se. I Folket, i den vældige Bybefolkning og ude paa Landet nægter Pigerne sig ingenlunde Kærlighedens Glæder.

— Jamen, det er jo umoralsk, min Herre, sagde Fru Crémeur.

Og hun priste de unge Pigers Uskyld i Udtryk, som var lutter Blufærdighed og Ynde. Det var henrivende.

Men det var pinligt at høre Dr. Haddocks Udtalelser om det samme Emne.

— De unge Piger af god Familie, sagde han, bliver bevogtede og overvaagede; desuden vil Mændene ikke, dels af Retskaffenhed, dels af Frygt for det store Ansvar, og dels fordi der ingen Ære er ved at forføre en ung Pige. Dertil kommer, at ingen ved, hvad der sker, eftersom man nu en Gang ikke ser det, der holdes skjult. De unge Piger vilde være mere føjelige end de gifte Koner, hvis de var ligesaa efterstræbte, og det af to Grunde: de har flere Illusioner og de har ikke faaet deres Nysgærrighed tilfredsstillet. De gifte Koner er i Reglen blevet saa slet introducerede af deres Mænd, at de ikke har Mod til strax at begynde igen med en anden. Den, som her taler til Dem, er ad-

skillige Gange stødt paa denne Hindring i sine Forførelsesforsøg.

Just som Dr. Haddock sluttede disse ubehagelige Bemærkninger, traadte Frøken Eveline ind i Stuen og gav sig til at byde The om med den ligegyldige Mine, som gav hendes Skønhed en vis orientalsk Charme.

— Jeg, sagde Hippolyte Cérés, mens han betragtede hende, jeg erklærer mig for de unge Damers Ridder.

— Det er et Fæ, tænkte den unge Pige.

Hippolyte Cérés, som aldrig havde sat Foden udenfor sin politiske Kreds af Vælgere og Rigsdagsmænd, fandt Fru Clarences Hjem meget distingveret, Husets Frue aristokratisk og hendes Datter ualmindelig smuk; han sluttede sig nær til dem og gjorde Kur til dem begge. Fru Clarence, som var i den Alder, hvor Opmærksomheder rører, fandt ham behagelig. Eveline viste ham ingensomhelst Velvilje men behandlede ham med en overlegen Ringeagt, hvori han saa et aristokratisk Væsen og distingverede Manerer, og han beundrede hende kun saa meget des mere.

Denne indflydelsesrige Mand gjorde sig Umage for at vise dem Tjenester, hvilket af og til ogsaa lykkedes ham. Han skaffede dem Billetter til Rigsdagen og til Logerne i Operaen. Flere Gange gav han Frøken Clarence Lejlighed til at vise sig til sin Fordel, navnlig ved en Havefest, som, skønt det var en Minister, som gav den, blev betragtet som en mondæn Begivenhed og skaffede Republiken dens første Succes i den fornemme Verden.

Ved denne Fest vakte Eveline megen Opmærksomhed, navnlig var der en ung Diplomat, ved Navn Roger Lambilly, som havde lagt Mærke til hende, og da han bildte sig ind, hun tilhørte en letlevende Verden, satte han hende Stævne i sin Ungkarlelejlighed. Hun fandt ham smuk og troede, han var rig; hun kom og var nær faldet som Offer for sin Dristighed. Lidt nervøs, næsten forvirret, undgik han kun Nederlaget ved en kækt udført offensiv Manøvre. Det var hendes Ungpigelivs største Dumhed.

Eveline blev indført i Ministrenes og Præsidentens Omgangskreds, hvor hun ved sin Forkærlighed for Aristokratiet og sin Religiositet vandt Sympathi blandt den antiklerikale og demokratiske Republiks høje Embedsmænd. Hr. Hippolyte Cérés saa, at hun reusserede og gjorde ham

Ære og hans Kærlighed voksede; det gjorde ham lidenskabelig forelsket i hende.

Trods alt begyndte han at interessere hende; vil dette tage til, spurgte hun nysgærrig sig selv? Hun fandt, at han manglede Elegance og Takt, og at han havde daarlige Manerer, men hun saa ogsaa, at han var handledygtig, praktisk, aldrig raadvild og ikke særlig kedelig. Endnu gjorde hun Nar ad ham, men hun beskæftigede sig med ham.

En Dag vilde hun sætte hans Kærlighed paa Prøve.

Det var midt under en Valgperiode, mens han paany bejlede, som man siger, til sine Vælgeres Stemmer. Han havde en Modkandidat, som i Begyndelsen var lidet farlig, en daarlig Taler, men en rig Mand, som efter sigende vandt nye Stemmer, for hver Dag der gik. Hippolyte Cérés, hvis Tanke var lige langt fra dvask Tryghed og taabelig Nervøsitet, fordoblede sin Paapasselighed. Hans Hovedmiddel i Agitationen var hans offentlige Møder, hvor han ved sine Lungers Kraft overvældede sine Modkandidat. Hver Lørdag Aften og hver Søndag Eftermiddag præcis Kl. 3 afholdt hans Valgkomité store Møder med fri Diskussion. En Søndag, da han gjorde Visit hos Fru Clarence, hændte det, at han traf Eveline ene hjemme. Han sad og snakkede med hende en tyve, femogtyve Minutter, tog saa sit Uhr op, og saa, at Klokkeren var tre Kvarter paa tre. Den unge Pige gjorde sig indladende, yndig, foruroligende, forjættende. Cérés, som var nervøs, rejste sig op.

Bare et Øjeblik endnu! sagde hun med en Stemme saa indtrængende og sød, at han igen lod sig dumpe ned paa Stolen.

Hun gav den Interesserede, den Aabenhjærtige, den Nysgærrige, den Svage. Han blev rød og bleg og rejste sig igen op.

Da saa hun paa ham med et Par Øjne, hvis graa Farve blev dyb og dugget og tav, idet han tog dybt efter Vejret. Besejret, fortabt, tilintetgjort, kastede han sig for hendes Fødder; saa derpaa igen paa Uhret, sprang op og bandede skrækkeligt.

— For Satan! Fem Minutter i fire! Der er lige Tid til at naa det.

Og med det samme var han nede ad Trapperne.

Fra den Stund af nærrede hun en vis Agtelse for ham.

KAPITEL IV

En Politikers Bryllup.

Hun elskede ham ikke ret meget, men hun satte Pris paa, at han elskede hende. Forøvrigt var hun meget reserveret overfor ham, og ikke blot, fordi hun kun brød sig lidt om ham; i Kærlighed er der nemlig Ting Kvinder gør med Ligegyldighed, af Distraction, af Instinkt, fordi det hører sig til og fordi de tænker traditionelt; endelig for at prøve deres Magt og have den Tilfredsstillelse at se Virkningerne. Den virkelige Grund til hendes Tilbageholdenhed var den, at hun vidste han var grumme „dum“, i Stand til at udnytte hendes Fortrolighed og bag efter komme med grove Bebrejdelser, naar hun ikke blev ved.

Da det var hans Profession at være antiklerikal og Fri-tænker, fandt hun det rigtigt at anlægge et særdeles religiøst Væsen, naar han var til Stede, f. Eks. vise sig med Bønnebøger i rødt Maroquin og af meget stort Format som f. Eks. „De to Paaskeuger“ af Dronning Maria Leczinska og Kronprinsesse Maria-Josepha; ligeledes sørgede hun flittig for, at hendes Subscriptionslister til Fordel for den hellige Orberoses nationale Kultus altid kom til at ligge lige for Næsen af ham. Alt dette gjorde hun slet ikke for at ærgre og drille ham eller af Krakileri, ikke en Gang af Snobberi, skønt hun havde en Rem af Huden; det var hendes Maade at hævde sig paa, hun gav paa den Vis sin Karakter dens Særpræg, gjorde sig større, indhyllede sig i Religjøsitet for at opflamme sin Rigsdagsmand, som Brynhild omgav sig med Flammer for at drage Sigurd til sig. Og hendes Dristighed lønnede sig. Han fandt hende smukkere. Klerikalismen var i hans Øjne noget elegant.

Cérés blev genvalgt med stor Majoritet. Det nye Folke-thing var mere venstre, mere yderliggaaende end det forrige og lod til at være mere ivrig efter Reformer. Han var strax paa det rene med, at al denne Iver kun dækkede over Frygt for Forandringer og et oprigtigt Ønske om ikke at udrette noget; han foresatte sig derfor at følge en Politik, der svarede til disse Ønsker. Strax ved Rigsdag-

gens Aabning holdt han en stor, klogt affattet og vel tiltællagt Tale, hvis Tanke var, at enhver Reform bør have lang Tid til at modnes. Han talte sig varm, koghed endogsaa, det var nemlig hans Princip, at en Taler bør anbefale Maadehold med den yderste Voldsomhed. Hele Salen klappede; Fru og Frøken Clarence sad i Præsidentlogen; mod sin Vilje skælvede Eveline, da hun hørte de højtidelige Klapsalver. Ved Siden af hende sad den smukke Fru Pensée og gøs ved denne Mandsrøsts dirrende Klang.

Hippolyte Cérés steg ned fra Talerstolen og uden at give sig Tid til at skifte Skjorte, gik han, mens Medlemmerne endnu klappede og just som der blev stillet Forslag om at slaa hans Tale op, lige hen til Logen for at hilse paa de to Damer. Eveline fandt, at Succes'en klædte ham. Og mens han, bøjet over de to Damer, stod og gned sin Hals med sit Lommetørklæde og inkasserede deres Komplimenter med en beskeden Mine, stjal den unge Pige sig til at betragte den smukke Fru Pensée, som aldeles beruset, med gispende Barm, halvlukkede Øjne og Hovedet bagover, daanefærdig indaandede Heltens Sved. Da Eveline saa det, smilede hun ømt til Hr. Cérés.

Hippolytes Tale vakte stor Opsigt, og i politiske Kredse fandt man ham meget dygtig. „Vi har virkelig en Gang hørt en retskaffen Tale,“ skrev den store moderate Avis. „Det er et helt Program!“ sagde man i Rigsdagen. Alle var enige om, at her var et mægtigt Talent.

Hippolyte Cérés samlede Radikale, Socialister, Antiklerikale om sig og de valgte ham til Fører for deres Gruppe. Han blev almindelig udpeget som selvskreven til en Portefølje i det næste Ministerium.

Efter lang Tøven besluttede Eveline Clarence sig omsider til at ægte Hr. Hippolyte Cérés. Efter hendes Smag var den store Mand lidt ordinær; endnu var der heller intet, der tydede paa, at han en Dag vilde naa det Punkt, hvor den politiske Profession indbringer store Penge; men hun gik i sit syvogtyvende Aar og kendte nok til Livet til at vide, at det ikke kan nytte at være kræsen eller vise sig altfor fordringsfuld.

Hippolyte Cérés var berømt; Hippolyte Cérés var lykkelig. Han var ikke til at kende igen; hans Elegance i Klæ-

der og Manerer tog til i en uhyggelig Grad; hans Forbrug af hvide Handsker var extravagant. Havde han før været for lidt Verdensmand, var han det nu for meget og Eveline begyndte at spørge sig selv, om det sidste ikke var værre end det første. Fru Clarence betragtede de Forlovede med milde Blikke; hun var nu tryk for sin Datters Fremtid og glad over hver Lørdag at have Blomster til sine Stuer.

Vielsesspørgsmaalet voldte imidlertid Vanskeligheder. Eveline var religiøs og ønskede Kirkens Velsignelse. Hippolyte Cérés, som var tolerant men Fritænker, vilde kun høre Tale om borgerlig Vielse. Dette gav Anledning til Uenighed, ja, til oprivende Scener. Den sidste fandt Sted paa den unge Piges Værelse, da Invitationerne skulde udstedes. Eveline erklærede, at hvis hun ikke kom i Kirke, vilde hun overhovedet ikke betragte sig som gift. Hun talte om at bryde, om at rejse til Udlandet med sin Moder eller gaa i Kloster. Derpaa gjorde hun sig øm, svag, bøn-faldende. Hun gav sig til at jamre og alle Ting i hendes Jomfrubur jamrede med hende, Vievandskarret og Buxbomgrenen over den hvide Seng, Andagtsbøgerne paa den lille Etagere og henne paa Marmorkaminen den lille blaa og hvide Statuette af den hellige Orberose, der lagde Dragen i Lænker. Hippolyte Cérés var rørt, mør, smeltet.

Skøn i sin Smerte, med taaretindrende Øjne og Hænderne foldede om sin Rosenkrans af Lapis lazulæ, kastede hun sig pludselig for Hippolytes Fødder og omfavnede hans Knæ, daanefærdig og med Haaret i Uorden.

Han var lige ved at give efter; han stammede:

Et religiøst Bryllup, et Bryllup i Kirken, maaske kan jeg faa det til at gaa i mine Vælgere; men min Valgkomité sluger ikke den Slags Kameler saa let men godt, naar jeg forklarer dem det de lader allesammen deres Døtre gaa til Præsten — — men min Portefølje, for Fanden! Jeg er bange for, lille Ven, at det ender med, vi drukner den i Vievand.

Ved disse Ord rejste hun sig op, alvorsfuld, ædel, resigneret, overvunden.

— Min Ven, jeg beder dig ikke mere.

— Altsaa ikke noget Kirkebryllup! Det er langt bedre, meget bedre!

— Ja! men lad mig raade. Jeg vil forsøge, om jeg kan ordne alt, saa baade du og jeg kan blive tilfredse.

Hun gik hen til den ærværdige Fader Douillard og forklarede ham Situationen. Han viste sig endnu føjeligere og medgørligere, end hun havde haabet.

— Deres Mand er en intelligent Mand, en Ordenens og Fornuftens Mand; han kommer nok til os. De vil frelse ham; Gud har ikke for intet forundt ham den Lykke at faa en kristen Hustru. Kirken forlanger ikke altid, at dens Ceremonier skal finde Sted med Pragt og Pomp. I denne dens Forfølgelsestid passer Krypterne og Katakombernes Lønkroge bedst for dens Fester. Frøken, naar den borgerlige Formalitet er fuldbyrdet, kom saa herhen i mit private Kapel med Deres Mand, kom i Spaseredragt; jeg vier Dem og lover den mest ubetingede Diskretion. Den nødvendige Dispensation med Hensyn til Lysning og Skriftemaal skal jeg sørge for at erholde hos Ærkebiskoppen.

Skønt Hippolyte fandt Kombinationen lidt farlig, samtykkede han dog og følte sig i Grunden ret smigret.

— Jeg møder i Jakke, sagde han.

Han mødte i Diplomat med hvide Handsker og Laksko og faldt paa Knæ, hvor han skulde.

— Naar de Folk blot er høflige! —

KAPITEL V

Ministeriet Visire.

Cérès og Frue indrettede sig beskedent men anstændigt i en ganske net Lejlighed i et nybygget Hus. Cérès tilbad sin Kone uforbeholdent og roligt; Finantsudvalget lagde forøvrigt Beslag paa hans Tid, og mindst tre Gange om Ugen arbejdede han til langt ud paa Natten paa sin Rapport over Postbudgettet, hvilken han agtede at gøre et monumentalt Værk ud af. Eveline fandt ham „dum“ og han mishagede hende ikke. Der var et ømt Punkt: de havde ikke mange Penge; de havde endogsaa meget faa. Man beriger sig ikke saa let ved at tjene Republikken,

som det almindeligvis tros. Da der ingen Konger er til at uddele Gunst og Gave, tager enhver, hvad han kan, hans Snyderier begrænses af alle de andres Snyderier og reduceres derved til beskedne Proportioner. Dette er Grunden til den spartanske Levefod, der udmærker Demokratiets Førere. De har kun Mulighed for at berige sig i de store Forretningsperioder og udsætter sig da for deres mindre begunstigede Kollegers Misundelse. Hippolyte Cérés komme i en nær Fremtid; han var en af dem, der bereder deres Komme; imens bar han med Værdighed sin Fattigdom, og Eveline delte den uden at lide saa meget derunder, som man skulde tro. Hun stod i stadig Forbindelse med den ærværdige Fader Douillard og søgte til Stadighed St. Orberoses Kapel, hvor hun traf et alvorligt Selskab af Folk, som var i Stand til at gøre hende Tjenester. Hun forstod at vælge sine Venner og skænkede kun dem, der fortjente det, sin Fortrolighed. Siden sine Bilture med Vicomte Cléna var hun blevet mere erfaren, og først og fremmest, hun havde faaet en gift Kones Værd.

I Begyndelsen gjorde al den Gaaen i Kirke Rigsdagsmanden lidt urolig, særlig da Smaabladene begyndte at raillere derover; men han slog sig snart til Ro, efterhaanden som han saa, at alle Demokratiets Førere med Glæde nærmede sig Aristokratiet og Kirken.

Det var i en af de Perioder (som stadig vender tilbage), hvor man gør den Opdagelse, at man er gaaet for vidt. Hippolyte Cérés indrømmede det i beherskede Udtryk. Hans Politik var ikke en Forfølgelsespolitik men en Tolerancepolitik. Han havde trukket dens Grundlinjer i sin pragtfulde Tale om, hvorledes Reformen forberedes. Ministeriet blev anset for altfor yderliggaaende. Det omgikkes med Planer, der erkendtes for farlige for Kapitalen og fik derfor de store Aktieselskaber mod sig og følgelig ogsaa alle Aviserne uden Hensyn til Farve. Da Regeringen saa Faren nærme sig, løb den øjeblikkelig fra Planer, Program, Meninger, alt, men for sent. En ny Regering stod rede; efter en underfundig Forespørgsel fra Paul Visire, som straks forvandlede sig til en Interpellation, og en smuk Tale af Hippolyte Cérés, faldt den.

Det nye Kabinetets Dannelse tilfaldt ovennævnte Paul

Visire, som trods sin Ungdom havde været Minister to Gange. Det var en overordentlig indtagende Mand, Stamgæst i Ballettens Foyer og bag Kulisserne, literært danned, Verdensmand, aandfuld, i høj Grad intelligent og foretagsom. Paul Visire dannede et nyt Ministerium, som skulde markere en ny Maadeholdets Æra og berolige den offentlige Mening, og Hippolyte Cérés blev opfordret til at indtræde.

Til Minister for de offentlige Arbejder tog man en Socialist, Fortuné Lapersonne. Det var en af det politiske Livs helligste, ubrydeligste, ufravigeligste og, om jeg saa maa sige, frygteligste og grusomste Regler at anbringe et Medlem af det socialistiske Parti i ethvert Ministerium, der havde til Opgave at bekæmpe Socialisterne; disse Fjender af Formue og Ejendomsret led følgelig den Tort og Skam, at det stadig var en af deres egne, som ramte dem, ligesom de ikke kunde forsamles indbyrdes, uden at deres Blik ledte efter den, der skulde tugte dem i Morgen. Der maa imidlertid en dyb Ukendskab til det menneskelige Hjærte til for at tro, at det var vanskeligt at finde en Socialist til dette Hverv. Borger Fortuné Lapersonne traadte ind i Ministeriet af eget Initiativ, ingen behøvede at øve Tvang mod ham; og selv blandt hans gamle Venner var der Folk, som billigede det, saa stor en Prestige nød Magten blandt Pingvinerne.

Ministeriet Visire erklærede sig for antiklerikalt men med Respekt for den religiøse Overbevisning. Paul Visire og hans Kolleger vilde Reformere, og det var blot for ikke at kompromittere Reformerne, at de ingen foreslog; de var nemlig rigtige Politikere, der vidste, at Reformerne kompromitteredes i samme Øjeblik, de bleve foreslaaede. Denne Regering blev vel modtaget; hæderlige Folk følte sig beroliget, og Rentefoden gik i Vejret.

Ene mellem alle Ministeriets Damer straaledes Fru Cérés. De andre Ministerfruer var ikke født til at bedaare. Fru Cérés var Ministeriets Pryd og Ære; Hun var ung, smuk, udadlig. Ved sine elegante Toiletter og sit Smils Renhed bedaarede hun baade den fornemme Verden og Folket. En Mængde af de store Jøder kom til hendes Selskaber. Hendes Gardenpartys var Republikens eleganteste; Aviserne beskrev hendes Toiletter, og de store Skrædderfirmaer

forlangte ingen Penge for dem. Hun gik til Messe, protegerede den hellige Orberoses Kapel mod den folkelige Uvilje og vakte Haab om et nyt Concordat i aristokratiske Hjærter.

Med sit gyldne Haar, sine hørgraa Øjne, sin bløde, spinkle og runde Figur var hun i Sandhed smuk. Hendes Rygte var det bedste, og hun vilde have bevaret det uplettet, lige til hun blev grebet paa fersk Gærning, i den Grad var hun behændig, rolig og Herre over sig selv.

KAPITEL VI

Favoritindens Sofa.

Konsejlspræsidenten inviterede Hr. og Fru Cérés til at tilbringe en fjorten Dages Tid af Ferien ude i Bjærgene paa et lille Slot, som han havde lejet for Sommeren, og hvor han boede alene. Fru Paul Visires fortvivlede Helbred tillod hende desværre ikke at ledsage sin Mand, hun boede hos sine Forældre et Sted ude paa Landet i en af de sydlige Provinser.

Slottet havde i sin Tid tilhørt en af de sidste pingvinske Kongers Elskerinder; i Havesalen stod endnu de gamle Møbler og mellem dem Favoritindens Sofa. Det var en dejlig Egn; Slottet laa paa en Høj, og under den løb den smukke, blaa Flod, Aiselle. Hippolyte Cérés holdt af at fiske; under denne ensformige Beskæftigelse fandt han sine bedste parlamentariske Kombinationer og fik sine lykkeligste oratoriske Indskydelser. Der var Masser af Foreller i Aiselle; han sad og fiskede fra Morgen til Aften i en Baad, som Konsejlspræsidenten havde sørget for at stille til hans Disposition.

Og imens spaserede Eveline og Paul Visire undertiden i Haven eller sad og passiarede i Havesalen. Uden at være ufølsom for den Fortryllelse, han udøvede paa Kvinder, havde Eveline hidtil indskrænket sig til et tilfældigt og overfladisk Koketteri uden dybere Mening eller bestemt Hensigt. Han var Kender og saa, at hun var smuk. Rigsdagen og Operaen lagde ellers Beslag paa ham; men her

i dette lille Slot fik Evelines hørgraa Øjne og runde Figur nyt Værd i hans Øjne. En Dag, mens Hippolyte Cérés sad og fiskede i Aiselle, fik han hende til at tage Plads ved Siden af sig i Favoritindens Sofa. Lange gyldne Straaler gled ind mellem Gardinerne, som holdt Varmen og det glødende Dagslys ude, og ramte Eveline som Pile fra en Eros, der holdt sig skjult. Under det hvide Musselin aftegnede hendes paa engang afrundede og flygtige Former deres Ynde og Ungdom. Hendes Hud var mat og kølig og lugtede af nyslaaet Hø. Paul Visire gjorde, hvad Situationen krævede; hun lod det ske, for nu traf det sig saadan, og det var desuden ikke god Tone at sige nej. Desuden tænkte hun, at det betød jo ingenting eller da i alt Fald meget lidt; men deri tog hun fejl.

„Paa Byens Torv, staar der i den berømte tyske Ballade, hang smilende og rolig paa en Mur, hvor Solen skinnede og Glycinen klatrede en smuk Postkasse, blaa som Kornblomster er.

„Hver Dag kom Byens smaa Købmænd, og de rige Bønder, Borgerne og Rodemesteren og Gendarmerne og lagde deres Breve i den, Forretningsbreve, Regninger, Stævninger, Skattebilletter, Politirapporter og Rekrutindkaldelser — lige smilende og rolig hang den.

Glade eller bedrøvede kom de vandrende, Daglejere og Gaardskarle, Tjenestepiger og Ammer, Bogholdere og Kontorister, Koner med deres smaa paa Armen; og de lagde deres Breve i den, Meddelelser om Fødsler, om Brylluper, om Dødsfald, Breve fra Fæstemænd og Fæstemøer, fra Ægtemænd og Hustruer, fra Mødre til deres Sønner og fra Sønner til deres Mødre — lige smilende og rolig hang den.

„Og i Tusmørket stjal Piger og Karle sig derhen og lagde deres Kærlighedsbreve i den, nogle vædede af Taarer, saa Blækket flød ud, andre med en lille Cirkel, som skulde vise, hvor Kysset var blevet trykket, og alle meget lange; lige smilende og rolig hang den.

„Og tidlig om Morgen kom de rige Handlende i egen Person, af Forsigtighedshensyn, og lagde deres Pengebreve i den, Breve med fem røde Segl og struttende af Penge-sedler eller Anvisninger paa Rigets store Banker. Lige smilende og rolig hang den.

„Men en Dag kom Caspar, som den aldrig havde set og ikke kendte det mindste til og stak en Billet ned i den, hvorom forøvrigt kun vides, at den var foldet sammen i Form af en lille trekantet Hat. I samme Øjeblik faldt den smukke Postkasse ned og besvimed. Og siden den Dag har den ikke blivende Sted; den strejfer om i Gaderne og i Marker og Skov, ombæltet med Efeu og kranset med Roser; den er altid paa Farten; Landbetjenten har overskasket den i Kornet, hvor den laa i Caspars Arme og kysede ham paa Munden.“

Paul Visire var straks sig selv igen; Eveline blev liggende paa Sofaen i sød Forbavselse.

Den ærværdige Fader Douillard, som var stiv i den theologiske Ethik, og som midt under Kirkens Dekadence holdt Principperne i Hævd, lærte med Rette, i Overensstemmelse med Kirkens Lære, at begaar en Kvinde en stor Synd ved at give sig for Penge, saa begaar hun en langt større Synd, naar hun giver sig for ingenting; i første Tilfælde handler hun nemlig af Nød; og kan det end ikke undskyldes, saa kan det dog tilgives, og hun kan endda være værdig til den guddommelige Naade, saasom Gud, naar alt kommer til alt, har forbudt Selvmord og ikke vil, at hans Skabninger, som er hans Templer, skal tilintetgøre sig selv; naar hun sælger sig for at leve, bliver hun desuden ved med at være ydmyg og har ingen Glæde deraf, hvad der gør Synden mindre. Men en Kvinde, der giver sig gratis, synder med Vellyst og hoverer i Synden. Hun føjer Hovmod og Vellyst til sin Brøde og gør den derved til en Dødssynd.

Fru Cérés Tilfælde var et Vidnesbyrd om, hvor dybe disse moralske Sandheder er. Hun opdagede, at hun havde Sanser, hvad hun hidtil ikke havde anet; en anden end hendes Mand, mere behøvedes der ikke; Opdagelsen var gjort, hendes Sjæl en anden, hendes Liv omkalfatret fra Grunden af.

Den antike Philosophis γνώδι σεαυτόν hører ikke til de moralske Bud, som man har Glæde af at opfylde; det er nemlig en tvivlsom Tilfredsstillelse at lære sin egen Sjæl at kende. Anderledes forholder det sig, naar Kødets Vellystkilder aabenbares os. Hun viede øjeblikkelig sin Elsker en Taknemlighed, der svarede til Velgæringen og ind-

bildte sig, at den, der havde aabenbaret hende de himmelske Afgrunde, ogsaa maatte være den eneste, som havde Nøglen til dem. Var det en Vildfarelse, og skulde det være umuligt at finde andre, som ogsaa havde den gyldne Nøgle? Det er et vanskeligt Spørgsmaal at afgøre. Da Forholdet blev bekendt (hvad der, som vi snart skal se, ikke varede længe), behandlede Dr. Haddock det for Eksperimentets Skyld i et fagvidenskabeligt Tidsskrift og kom til det Resultat, at Fru C. . .s Chanser for at faa fuld Ækvivalent for Hr. V., forholdt sig som 3,05 til 975,008; hvilket vil sige det samme, som at hun ikke vilde faa det. Hun maatte sandsynligvis have en instinktmæssig Følelse deraf, i alt Fald knyttede hun sig lidenskabeligt til ham.

Jeg har fortalt disse Begivenheder med alle de Biomstændigheder, der synes mig at have Krav paa spekulative og filosofiske Aanders Opmærksomhed. Favoritindens Sofa er Historiens Majestæt værdig; store Skæbner tog her deres Begyndelse; hvad siger jeg, en Akt fuldbyrdes her, som skulde vække Genlyd i Nabolandene, de venligsindede saavel som de fjendtlige, ja over hele Verden. Trods deres uoverskuelige Følger ser man tidt, at Begivenheder af denne Art overses af overfladiske Aander og lige-gyldige Sjæle, som i Letsindighed paatager sig det Hverv at skrive Historien. Derfor hænder det ogsaa, at Tildragelsernes hemmelige Kilder forbliver os ukendte; Riger gaar til Grunde, Besiddere skifter, og vi forbaves og forstaar det ikke, fordi vi ikke har opdaget det hemmelige Punkt, rørt ved det skjulte Sted, hvorfra Bevægelsen først udgaar, indtil alt rokkes og styrter. Forfatteren af dette store Værk kender bedre end nogen sine Fejl og sine Mangler, men han kan give sig selv det Skudsmaal, at han altid har iagttaget det Maadehold, den Alvor, den Streng-hed, som sømmer sig i en Udvikling, der angaar Stats-sager, og at han aldrig er afvejet fra den Højtidelighed, som en Beretning om de menneskelige Handlinger kan gøre Krav paa.

KAPITEL VII

De første Følger.

Da Eveline betroede Paul Visire, at hun aldrig havde følt noget lignende, troede han hende ikke. Han var vant til Kvinder og vidste, at de gjerne siger den Slags Ting til Mændene for at gøre dem forelskede. Det gik ham da, som det undertiden gaar, at hans Erfarenhed fik ham til at miskende Sandheden. Trods sin Vantro, som ikke forhindrede, at han følte sig smigret, fattede han hurtigt Kærlighed til hende og noget mere endda. I Begyndelsen syntes denne Tilstand at gavne hans Aandsevner. I sin Valgkreds Hovedstad holdt han en yndefuld, straalende, lykkelig Tale, der gik for at være et Mesterværk.

Rigsdagen aabnedes uden Skyer paa Himlen. Det var knap og nap, at hist og her lidt spredt Nag og frygtsom Ærgærrighed vovede at løfte Hovedet. Et Smil fra Kongspræsidenten var nok til at faa Skyggerne til at forsvinde. Han og hun saas to Gange daglig og skrev til hinanden i Mellemtiden. Han var vant til intime Forhold, var behændig og forstod at forstille sig. Men Eveline var vanvittig uforsigtig; hun paraderede ved hans Side i Salonerne, i Theatret, i Rigsdagen og hos Gesandterne; hun bar sin Kærlighed til Skue paa sit Ansigt, med hele sin Person, i sit Bliks fugtige Glans og sine Læbers døende Smil, med sin bølgende Barm og sine Lænders Dvælen, med hele sin opstemte, hidsede, lidenskabelige Skønhed. Snart kendte hele Landet deres Forhold; selv de fremmede Hoffer var underrettede; Republikens Præsident og Evelines Mand var de eneste, der endnu ikke vidste noget. Præsidenten fik det at vide, mens han var paa Landet, igennem en Politirapport, som, hvorledes vides ikke, havde forvildet sig ned i hans Koffert.

Skønt Hippolyte Cérés hverken var meget fintmærkende eller meget skarptskuende, lagde han dog godt Mærke til, at noget havde forandret sig i hans Hjem. Eveline, som indtil for nylig havde interesseret sig for hans Sager og vist ham om end ikke Ømhed saa dog et godt Venskab, lod ham fra nu af ikke se andet end Ligegyldighed og Afsky. Hun havde altid haft det med at gaa ud og blive borte,

navnlig hendes Visitter i Anledning af Orberosesagen plejede at trække ud. Men nu gik hun hjemme fra om Morgen, blev ude hele Dagen og kom først hjem om Aftenen ved Nitiden for at sætte sig til Bords med et Søvngængeransigt. Hendes Mand fandt alt det latterligt; han havde maaske aldrig faaet noget at vide; hans dybe Ukendskab til Kvinder og hans tykke Selvtillid og Tro paa egen Fortræffelighed og paa sit Held vilde maaske for stedsse have skjult Sandheden for ham, dersom de to elskende ikke saa at sige havde tvunget ham til at opdage den.

Naar Paul Visire kom op til Eveline og traf hende alene, omfavnede de hinanden og sagde begge samtidig: Ikke her! Ikke her! Og strax anlagde de en overordentlig Tilbageholdenhed overfor hinanden. Det var en ufravigelig Regel. Saa var det en Dag, at Paul Visire begav sig hen til sin Kollega Cérés, hvem han havde sat Stævne; Eveline tog imod ham; Ministeren var blevet forsinket i et Udvalg.

Ikke her! sagde de to elskende og smilte.

De sagde det Mund mod Mund under Omfavnelser og Omslyngninger og Knæfald. De stod endnu og sagde det til hinanden, da Hippolyte Cérés traadte ind i Stuen.

Paul Visire fandt strax sin Aandsnærværelse; han skyndte sig at sige til Fru Cérés, at han opgav at tage det Kulstøv ud af Øjet paa hende. Han narrede ikke Manden derved, men han reddede sin Sortie.

Hippolyte Cérés sank sammen. Evelines Opførsel forekom ham ubegribelig; han bad hende forklare sig.

— Hvorfor? hvorfor? gentog han uophørlig, hvorfor?

Hun nægtede alt, ikke for at overbevise ham, han havde jo set dem, men for Nemheds Skyld og af Velopdragenhed og for at undgaa pinagtige Forklaringer.

Hippolyte Cérés led alle Skinsygens Kvaler. Han skjulte det ikke for sig selv; jeg er en stærk Mand, sagde han til sig selv; jeg har et Pantser; men Saaret sidder under det, det er i Hjærtet.

Og han vendte sig om mod sin Kone, som sad der, skøn af Vellyst, smuk af sin Synd; han betragtede hende længe med et smerteligt Blik og sagde:

— Du skulde ikke have gjort det med ham.

Og han havde Ret. Eveline burde ikke have elsket i Ministeriet.

Han led saadan, at han tog sin Revolver og skreg „jeg dræber ham!“ Men saa kom han til at tænke paa, at en Minister for Post- og Telegrafvæsnet jo dog ikke kan skyde sin Konsejlspræsident, hvorpaa han lagde Revolveren ned i Natbordsskuffen igen.

Ugerne gik uden at dulme hans Lidelser. Hver Morgen spændte han sit Styrkebælte om Saaret og søgte den Fred, han ikke kunde finde, i Arbejde og Ære. Der gik ingen Søndag, hvor han ikke indviede Byster, Statuer, Fontæner, artesiske Brønde, Hospitaler, Poliklinikker, Jærnbaner, Kanaler, Torve og Slatterier og holdt bævende Taler. I sin brændende Virksomhedstrang slugte han Dokumenter i bunkevis; i Løbet af otte Dage forandrede han Frimærkernes Farve fjorten Gange. Han gik i en evig Ophidselse af Smerte og Vrede, som næsten gjorde ham gal. Der var hele Dage, hvor Forstanden svigtede ham. Havde han været ansat i en privat Forretning, var det straks blevet opdaget; men i den offentlige Administration er det langt vanskeligere at opdage Galskab og Vanvid. Netop paa den Tid var Statens Funktionærer og Bestillingsmænd i Færd med at danne Forbund og Foreninger under almindelig Uro og Gæring, som ængstede baade Rigsdagen og den offentlige Mening; navnlig var Postbudene ivrige efter at slutte sig sammen.

Hippolyte Cérés bekendtgjorde ved et offentligt Cirkulære, at deres Adfærd var fuldkommen lovlig. Næste Dag udsendte han et nyt Cirkulære, hvori han forbød enhver Sammenslutning af Statsfunktionærer som lovstridig. Han afskedigede hundredefirsindstyve Postbude, ansatte dem igen, tildelte dem en Irettesættelse og gav dem Extradusører. I Ministerraadet var han altid paa Nippet til at explodere; det var knap og nap, at Statsoverhovedets Nærværelse holdt ham inden for Sømmelighedens Grænser, og da han ikke turde springe i Struben paa sin Rival, overdængede han, for at faa Luft, Arméens ansete Chef, General Débonnaire med Skældsord, han var nemlig stokdøv og desuden optaget af at digte Vers til sin Veninde Baronesse Bildermann. Alt, hvad Konsejlspræsidenten foreslog, opponerede han imod. Kort sagt, han var gal. Kun en Evne blev urørt af hans Forstands Fallit: Han bevarede

sin parlamentariske Sans, sin Føling med Majoriteten, sit grundige Kendskab til de forskellige Grupper, sin Sikkerhed med Hensyn til Afstemningen.

KAPITEL VIII

Andre Følger.

Samlingen forløb i Ro, og Ministeriet opdagede ingen ildespaaende Tegn paa Majoritetens Bænke. Af forskellige Artikler i de store Blade fremgik det imidlertid, at de store jødiske og kristne Pengemænds Krav steg fra Dag til Dag; Bankernes Patriotisme krævede en Kulturexpedition til Negritien, og Staaltrusten, som brændte af Iver efter at beskytte Landets Kyster og forsvare Kolonierne, forlangte fanatisk Pantserskibe og atter Pantserskibe. Krigsrygterne tog til; de vendte tilbage hvert eneste Aar med Passatvindes Regelmæssighed; fornuftige Mennesker lyttede ikke til dem, og Regeringen kunde godt lade dem dø hen af sig selv, hvis de da ikke voxede stærkt og fik en videre Udbredelse, for saa blev Landet opskræmt. Pengemændene ønskede kun Kolonialkrige; Folket ønskede slet ikke Krig; det holdt af at se Regeringen optræde stolt, ja endogsaa udæskende; men ved den mindste Mistanke om en europæisk Konflikt forplantede dets Nervøsitet sig øjeblikkelig til Rigsdagen. Paul Visire var aldeles ikke urolig, den evropæiske Situation gav efter hans Skøn ingen Anledning til Frygt. Det eneste, som irriterede ham, var Udenrigsministerens maniakalske Tavshed. Denne lille Gnom mødte hver Dag i Ministerraadet med en Portefølje, der var ligesaa stor som han selv, propfuld af Dokumenter; han sagde aldrig noget, nægtede at svare paa alle Spørgsmaal, selv naar det var Republikens højtansete Præsident, der spurgte; tilsidst faldt han overvældet af Træthed i Søvn og sad og sov i sin Armstol, saa man ikke saa andet af ham end hans lille sorte Hanekam, der stak op over det grønne Tæppe.

Imidlertid var Hippolyte Cérés ved at tage sig op. Sammen med sin Kollega Lapersonne gik han hyppigt ud og

soldede med unge Damer fra Theatret. Om Natten saa man dem forsvinde i de mondæne Nattecaféer, hvor de med deres høje Skikkelser og flunkende nye Silkehatte ragede op mellem smaa Damer i Aftenkaaber og med Tørklæder om Hovedet; i Løbet af kort Tid hørte de til Boulevardernes kendte og mest sympathiske Ansigter. De morede sig, men de led. Fortuné Lapersonne bar ogsaa paa en Vunde under Pantseret. Hans Kone, en ung Modehandlerinde, som han havde taget fra en Marquis, var løbet fra ham med en Chauffeur. Han elskede hende stadig og var trøstesløs over at have mistet hende; og ofte hændte det, at de to Ministre, bedst som de sad bænket i et Separatkabinet mellem unge Damer, der lo og sugede deres Krebs, udvekslede et smerteligt Blik og aftørrede en Taare.

Skønt ramt i Hjærtet lod Hippolyte Cérés sig ikke knække. Han svor en Ed paa, at han vilde hævne sig.

Fru Paul Visire, som paa Grund af sit fortvivlede Helbred boede hos sine Forældre Pokker i Vold ude i en eller anden Ravnekrog, fik en Dag et anonymt Brev, der oplyste, at Hr. Paul Visire, som havde giftet sig uden at eje en rød Øre, soldede hendes, Fru Paul Visires, Medgift op sammen med en gift Dame, Fru E C (søg!) at han forærede denne Dame Biler til tredvetusend Francs og Perlecolliers til firsindstyvetusend, kortsagt, ilede Fal-lit, Vanære og Undergang i Møde.

Fru Paul Visire læste, fik et Krampeanfald og rakte sin Fader Brevet.

— Jeg skal tage og vaske Ørene paa din Hr. Gemal, sagde Hr. Blampignon. Det er en Vindhas, som man maa passe paa, ellers ender du paa Ladegaarden. For mig kan han være Konsejlspræsident ti Gange, han gør ikke mig bange.

Lige fra Jærnbanestationen gik Hr. Blampignon op i Ministeriet og blev strax indladt. Rasende traadte han ind i Konsejlspræsidentens Kabinet.

— Jeg kommer for at snakke med Dem, min Herre, sagde han og viftede ham om Næsen med det anonyme Brev.

Paul Visire var lutter Smil.

— De er hjertelig velkommen, kære Svigerfader; jeg skulde lige til at skrive til Dem — — for at meddele Dem Deres Udnævnelse til Ridder af Æreslegionen. Jeg har ladet Diplomet udfærdige i Dag.

Dybt rørt takkede Hr. Blampignon sin Svigersøn og smed det anonyme Brev i Kakkellovnen.

Ved sin Hjemkomst fandt han sin Datter ophidset og døende.

Jo, jeg traf da din Mand. Prægtigt Menneske! men ser du, jeg tror ikke, du forstaar at tage ham rigtigt.

Omtrent paa den Tid læste Hippolyte Cérés en Dag i et Skandaleblad (det er altid gennem Bladene, at Ministrene faar noget at vide om Statssager) at Konsejlspræsidenten hver Dag spiste til Middag hos Frøken Lysiane fra Folies Dramatiques, og at han efter sigende var stærkt betaget af denne smukke Dame. Med skummel Fryd iagttog Cérés fra den Dag af sin Kone. Hun kom regelmæssigt hver Aften forsent hjem, spiste til Middag eller klædte sig om, alt med den samme lykkelige Træthed og Sjælefred, som røbede, hvilke Glæder hun lige kom fra.

Hun ved ikke noget, tænkte han, og begyndte at sende hende anonyme Breve. Hun læste dem ved Bordet i hans Paasyn og blev ved med at være lige smilende mat.

Disse altfor ubestemte Antydninger gjorde ikke Indtryk paa hende; godt; her skulde altsaa mere præcise Fakta til; hun skulde faa Lejlighed til selv at konstatere Troløsheden og Forræderiet.

Ministeriet raadede over hemmelige Agenter, yderst paa-lidelige Folk, som netop for Tiden var stærkt optaget af at passe paa nogle Spioner, som en fjendtligsindet Nabomagt underholdt i selve Republiken, bl. a. ogsaa i Post og Telegrafvæsnet. Hr. Cérés gav dem Ordre til at opsætte deres Efterforskninger indtil videre og i Stedet for skaffe ham at vide, naar og paa hvilken Maade Konsejlspræsidenten traf sammen med Frøken Lysiane. Agenterne besørgede deres Mission punktligt og underrettede Ministeren om, at de flere Gange havde overrasket Hs. Exc. Konsejlspræsidenten sammen med en Dame, men at det ikke var Frøken Lysiane. Hippolyte Cérés spurgte dem ikke om mere. Det var klogt af ham. Paul Visires og Lysianes Kærlighedsforhold var nemlig kun et Alibi, som Paul Visire selv havde fundet paa for at glæde Eveline, som havde faaet nok af Triumfer og nu sukkede efter Mørke og Hemmelighedsfuldhed.

Forøvrigt var det ikke blot Post- og Telegrafvæsnets De-

tektiver, som passede paa dem. Baade Politidirektøren og Konsejlspræsidentens eget Ministerium havde Folk ude, som kappedes om at passe paa dem. Desuden var der baade royalistiske, imperialistiske og klerikale Agenter, endvidere Agenter for en halv Snes Pengeafpresningsforretninger, endvidere en Del Amatørdetektiver, en Mængde Reportere og en hel Hærskare af Fotografer, som overalt hvor de søgte Ly med deres husvilde Kærlighed i store og smaa Hoteller, i Byen og paa Landet, private Lejligheder, Slotte, Muséer, Paladser, Aftrædelsesværelser, pludselig dukkede op og iagttog dem paa Gaden, fra Nabohusene, fra Træerne, fra Mure, paa Trapper og Trappeafsatser, fra Tagene i de tilstødende Lejligheder og skjult i Kammerne. Med Forfærdelse saa Ministeren og hans Veninde Vridbor bore sig gennem Døre og Vindusskodder og Svingbor lave Huller i Murene. I Mangel af bedre var det lykkedes at tage en Plade af Fru Cérés i Chemise i Færd med at knappe sine Støvler.

Alt dette begyndte at gøre Paul Visire utaalmodig og irriteret; nu og da hændte det, at han mistede sit gode Humør og sit elskværdige Væsen. Nu var det ham, der mødte rasede i Ministerraadet, ham, der overfusede General Debonnaire, der var tapper nok, men tillod, at Mangel paa Disciplin bredte sig i Arméen, ham, der bombarderede Marineministeren, den ærværdige gamle Vivier des Murènes, hvis Skibe uden synlig Foranledning løb paa Grund, det ene efter det andet, med blodige Sarcasmer.

Med et spotsk Smil og kuglerunde Øjne sad Fortuné La-personne imidlertid og hørte til, mens han mumlede mellem Tænderne:

— Det er ham ikke nok at stjæle Hippolyte Cérés Kone, nu stjæler han ogsaa hans Unoder.

Disse Skændescener, som kom ud dels paa Grund af Ministrenes Mangel paa Diskretion, dels fordi de to gamle militære Herrer beklagede sig og sagde de vilde smide deres Portefølje i Hovedet paa den Fyr, hvad de dog ikke gjorde, var langt fra at skade Ministeriets altid heldige Chef; tværtimod; de gjorde et udmærket Indtryk baade paa Rigsdagen og den offentlige Mening, som i alt dette saa et Bevis for, hvor levende han interesserede sig for Ar-

méen og Marinen. Konsejlspræsidenten var Genstand for almindelig Ros og Billigelse.

Naar han modtog Lykønskninger fra de forskellige Grupper og ansete Personligheder svarede han fast og ligefrem:

— Det hører nu en Gang med til mine Principer.

Og han lod en syv, otte Socialister sætte i Fængsel.

Ved Rigsdagens Slutning rejste Paul Visire meget træt til et Badested. Hippolyte Cérés vilde ikke forlade sit Ministerium, hvor Telefondamernes Fagforening netop gav Anledning til bevægede Optrin. Han for frem med uhørt Strengthed, han var blevet misogyn. Om Søndagen tog han ud paa Landet med sin Kollega Lapersonne for at fiske, med høj Silkehat paa, den forlod ham aldrig siden han var blevet Minister. Der sad de saa og glemte Fiskene, mens de klagede over Kvindernes Ubestandighed og delte Smerte med hinanden.

Hippolyte elskede stadig Eveline og led stadig. Haabet begyndte saa smaat at liste sig ind i hans Hjærte. Nu havde han Eveline alene, hendes Elsker var rejst; maaske han kunde vinde hende tilbage. Han udfoldede al sin Kløgt, kom hende i Møde oprigtig, venlig, kærlig, taktfuld endogsaa; hans Hjærte lærte ham at være fintfølende. Han fandt paa Ting at sige, som var henrivende og rørende og for at blødgøre hende fortalte han hende alt, hvad han havde lidt.

Se, sagde han og lagde Bukselinningen dobbelt over Mavnen, se, saa mager er jeg blevet.

Han lovede hende alt, hvad han tænkte kunde glæde en Kvinde, Udflugter, Hatte, Smykker.

Undertiden troede han, hun fik Medlidenhed med ham. Hun viste ham ikke mere det gamle uforskammet lykkelige Ansigt; nu da Paul var borte gav Savnet hende et Udtryk af Blidhed; men ved det første Forsøg paa at tage hende tilbage stod hun der grum og mørk — og sagde Nej, omgjordet med sin Synd som med et gyldent Bælte.

Han gav ikke tabt; han gjorde sig ydmyg, tryglede, klynkede.

En Dag gik han hen til Lapersonne og sagde til ham med Taarer i Øjnene:

— Tag du og tal med hende!

Lapersonne undskyldte sig, han troede ikke hans Ind-

blanding vilde være heldig; men han gav sin Ven et Raad.

— Lad som du foragter hende og elsker en anden, saa kommer hun.

Hippolyte forsøgte ogsaa det; han lod indrykke i Aviserne, at han altid var at træffe hos Frøken Guinaud fra Ope-raen. Han kom sent hjem eller kom slet ikke hjem; naar Eveline var tilstede, simulerede han en indre Fryd, som det var ham umuligt at beherske; ved Middagsbordet trak han et duftende Brev op af Lommen, lod som han læste det med Henrykkelse, mens hans Læber som i Drømme ligesom kyssede en usynlig Mund. Intet hjalp. Eveline lagde ikke en Gang Mærke til disse Dikkedarer.

Ufølsom for alt omkring sig, vaagnede hun kun af sin Halvslummer for at bede sin Mand om Penge; og hvis hun ikke fik dem, tilkastede hun ham et Blik fuldt af Afsky og bebrejdede ham, at han bedækkede hende med Skam for al Verden. Siden hun var begyndt at elske, brugte hun mange Penge til sin Paaklædning; Penge maatte hun have og hun havde kun sin Mand til at skaffe dem; tro var hun.

Til sidst tabte han Taalmodigheden, blev rasende og true-de hende med sin Revolver. En Dag sagde han i hendes Paahør til Fru Clarence:

— Maa jeg komplimentere Dem, Frue, De har opdraget Deres Datter til en Tøjte.

Tag mig med, Mor, skreg Eveline. Jeg vil skilles.

Han elskede hende mere brændende end nogensinde.

I sit skinsyge Raseri mistænkte han hende ikke uden Grund for at modtage og afsende Breve. Han svor paa, at de skulde opsnappes; oprettede det sorte Kabinet, bragte Forvirring i Privatkorrespondancer, stansede Børsordrer, forhindrede Stævnemøder, fremkaldte Falliter, foraarsagede Selvmord. Den uafhængige Presse modtog Klager fra Publikum og støttede dem med al sin Indignation. For at retfærdiggøre disse vilkaarlige Foranstaltninger talte de ministerielle Aviser i forblommede Udtryk om Komplot og offentlig monarkisk Sammensværgelse. Mindre velunderrettede Blade gav mere præcise Oplysninger, fortalte, at der var beslagnagt halvtredssindstyvetusind Rifler og at Prins Cruchos Landgang var nærforestaaende. Ophidselsen i Landet voksede; de republikanske Blade forlangte Rigsdagens øjeblikkelige Indkaldelse, Paul Visire vendte

tilbage til Paris, sammenkaldte sine Kolleger, afholdt et vigtigt Statsraad og lod sine Bureauer meddele, at der ganske rigtigt var smeddet et Komplot mod den nationale Repræsentation, at Konsejlspræsidenten holdt alle Traadene i sin Haand og at en retslig Undersøgelse var begyndt.

Han gav øjeblikkelig Ordre til at arrestere trede Socialister, og mens hele Landet hyldede ham som en Frelser, narrede han sine seks hundrede Spioners Aarvaagenhed og førte i al Hemmelighed Eveline til et lille Hotel nærved Nordbanestationen, hvor de blev til Natten kom. Da de var væk, saa den Hotelpige, som redte Sengen, syv smaa Kors ridset med en Haarnaal paa Væggen ligeved Hovedpuden.

Det var alt, hvad Hippolyte Cérés fik for sin Ulejlighed.

KAPITEL IX

De næste Følger.

Misundelse er en demokratisk Dyd, som sikrer mod Tyranner. Rigsdagsmændene begyndte at misunde Konsejlspræsidenten hans gyldne Nøgle. Netop det Aar begyndte hans Forhold til den smukke Fru Cérés at blive kendt over hele Verden. I Provinsen, hvor Nyheder og Moder først naar hen efter en af Jorden helt fuldbyrdet Solomsejling, erfarede man nu endelig de illegitime Kærlighedsforhold i Ministeriet. I Provinsen er Sæderne strengere; Kvinderne der er dydigere end i Hovedstaden. Det tilskrives forskellige Grunde: Opdragelsen, Exemples Magt, Livsførelsens Enkelthed. Dr. Haddock paastaar, at Grunden til deres Dyd udelukkende stikker i deres Fodtøj, som har lave Hæle. „En Kvinde, siger han i en lærd Artiekl i *Anthropologisk Tidsskrift*, frembringer kun en klar erotisk Fornemmelse paa en civiliseret Mand, naar hendes Fod danner en Vinkel paa 25 Gr. med Jorden.“ Denne Paastand er blevet bestridt. Man har indvendt, at selv i Hovedstaden er lave Hæle kommet i Brug under Indflydelse af engelske og amerikanske Moder, uden at dette dog har haft de Virkninger, den lærde Dr. omtaler. Forøvrigt kunde det være, at den Forskel, man vil paastaa der findes mellem Hovedsta-

den og Provinsens Sæder, er illusorisk, og at den, hvis den findes, simpelthen skyldes den Omstændighed, at de store Byer byder de elskende Fordele og Begunstigelser som de smaa ikke kender. Hvordan nu end dette forholder sig, Provinsen begyndte at knurre mod Konsejlpræsidenten og at raabe op om Skandale. Endnu var der ingen Fare, men den kunde komme.

Faren var intet Sted og alle Vegne. Majoriteten vaklede ikke, men Førerne begyndte at blive fordringsfulde og gnavne. Hippolyte Cérés vilde maaske aldrig have ofret sine Interesser for sin Hævn. Men da han mente nu at kunne modarbejde Paul Visire i Smug uden at kompromittere sine egne Chancer, beflittede han sig paa med Kløgt og Maadehold at skabe Regeringens Chef Vanskeligheder og Farer. Uden at være sin Modstanders Lige i Talent, Kundskaber og Avtoritet, der var langt igen, var han langt mere dreven end han i politiske Intriger og Trappemanøvrer. Parlamentarikere med fin Næse tilskrev hans Passivitet, at Majoriteten i den sidste Tid svigtede. I Udvalgene sagde han med hyklet Uforsigtighed ja til Kreditanmodninger, som han vidste, at Konsejlpræsidenten ikke vilde skrive under paa. En Dag gav hans velberegnete Ubehændighed Anledning til et heftigt Sammenstød mellem Konsejlpræsidenten og Ordføreren for Indenrigsministeriets Budget. Cérés blev forskrækket. At styrte Ministeriet for tidligt kunde være farligt. Hans opfindsomme Had fandt da paa nye Udveje. Paul Visire havde en fattig og letlevende Kusine, som bar hans Navn. Meget belejligt kom Cérés til at huske paa denne Dame, som hed Céline Visire. Han sørgede for at lænere hende i den Verden, hvor man morer sig, bragte hende i Forbindelse med Mænd og abnorme Kvinder og skaffede hende Engagement i Variétéerne. Paa hans Tilskyndelse optraadte hun nogen Tid efter i Eldorados i homoseksuelle Pantomimer under almindelig Hyssen. Paa en Scene i Champs-Élysées opførte hun for et larmende Publikum obscøne Danse til en vanvittig Musik, som man kunde høre helt hen i den Have, hvor Republikens Præsident gav en Fest til Ære for et Par Konger. Navnet Visire, som var knyttet til disse Skandaler, prangede paa alle Mure i Byen, fyldte Aviserne, fløj gennem Caféeer og Dansebuler paa Blade med frivole Vignetter, straaledede paa Boulevarderne med Ildbogstaver.

Ingen tænkte paa at gøre Konsejlpræsidenten ansvarlig for hans Slægtnings uværdige Opførsel; men man fik en daarlig Mening om hans Familie og det forringede Statsmandens Prestige.

Kort Tid efter fik han en ret alvorlig Forskrækkelse. Foranlediget af et ligeegyldigt Spørgsmaal, hændte det en Dag i Rigsdagen, at Kultusministeren, som led af Lever-syge og begyndte at blive træt af Gejstlighedens evige For-dringer og Intriger, truede med at lukke St. Orberoses Kapel samt udtalte sig paa en respektløs Maade om den nationale Jomfru. Højre rejste sig i fuld Indignation; venstre støttede kun modvilligt den ubehændige Minister. Majorite-tens Førere ønskede ikke at træde op mod en Kultus, der nød saa stor Popularitet og som indbragte Landet tredve Millioner aarlig. Højres mest moderate Mand, Hr. Bi-gourd, gjorde Spørgsmaalet til en Interpellation og bragte Ministeriet i Fare. Heldigvis forstod Ministeren for de of-fentlige Arbejder, Fortuné Lapersonne, som altid samvit-tighedsfuldt opfyldte Magtens Forpligtelser, under Konsejl-præsidentens Fraværelse at bøde paa sin kultusministerielle Kollegas Færden. Han besteg Talerstolen og bevidnede Re-geringens Ærbødighed for Landets himmelske Patronesse og hendes Helligdom, hvor saa mange Lidelser fandt Hel-bredelse, som Videnskaben erklærer sig ude af Stand til at lindre.

Da Paul Visire endelig viste sig i Thinget, han kom lige fra Evelines Arme, var Ministeriet frelst. Men Konsejl-præsidenten saa sig nødt til at gøre de ledende Klasser vig-tige Indrømmelser; han forelagde Thinget et Forslag om Nybyggelse af sex Pantserkrydsere og genvandt paa den Maade Staalets Sympathi; paany afgav han en beroligende Erklæring om, at Skatteprocenten ikke skulde blive for-højet og lod atten Socialister arrestere.

Snart skulde han staa Ansigt til Ansigt med langt frygte-ligere Vanskeligheder. I en Tale, som Kansleren i et Nabo-rige holdt om sin Monarks Forhold til Udlandet, indsmug-lede han en ondskabsfuld Hentydning til de amourøse Li-denskaber, der inspirerede et andet stort Lands Politik. Denne Vittighed, som det kejserlige Parlament honorerede med et Smil, kunde ikke andet end irritere en mistænksom Republik. Den saared den nationale Ømfindtlighed, som

vendte sig mod den forelskede Minister. Thinget benyttede et letgennemskueligt Paaskud til at lægge sin Utilfredshed for Dagen. En latterlige Begivenhed: en Underpræfekt havde danset i Røde Mølle, var nok til at Ministeriet blev tvunget til at engagere sin Ansvarlighed og paa et hængende Haar var det faldet. Det var den almindelige Mening, at Paul Visire aldrig havde været saa svag, saa mør, saa tom som ved denne bedrøvelige Lejlighed.

Han forstod, at han ikke kunde holde sig uden ved et stort politisk Kup, han besluttede derfor den af Børsverdenen og de store Industridrivende forlangte Expedition til Negritien, som vilde sikre de store Aktieselskaber Concessionsret over umaadelige Skove, Bankerne et Laan paa otte Milliarder, Hærens og Marinens Officerer Avancement og Ordner. Et Paaskud tilbød sig af sig selv: en Fornærmelse, som maatte hævnnes, en Fordring, som skulde inddrives. Sex Slagskibe, fjorten Krydsere og atten Transportdampere sejlede op ad Hippopotamusfloden; forgæves søgte sexhundrede Kanoer at forhindre Troppernes Landgang. Admiral Vivier des Murènes Kanoner havde en knusende Virkning paa de Sorte, som svarede med Pileskud; trods deres fanatiske Mod blev de fuldstændig slaaet. Folkets Begejstring slog ud i Luer, Bladene fyrede under Kedlen. Kun nogle Socialister protesterede mod et Foretagende, som de fandt barbarisk, uærligt og farligt; de blev øjeblikkeligt arresterede.

Støttet af de Rige og endnu yndet af de Smaa, syntes Ministeriet paa dette Tidspunkt urokkeligt; kun Hippolyte Cérés, hvem Hadet gjorde klarsynet, saa Faren; med skummel Fryd betragtede han sin Rival og mumlede mellem Tænderne „Han er færdig, den Tyveknægt!“

Mens hele Landet berusede sig i Sejersstolthed og Forretninger, nedlagde Naboriget Protest mod Negritiens Okkupation, og disse Protester gentog sig med kortere og kortere Mellemrum og blev mere og mere heftige. Den foretagsomme Republiks Aviser søgte at dække over Faren. Men Hippolyte Cérés saa den nærmere sig og arbejdede i Mørket fast bestemt paa nu at vove alt for at ødelægge sin Fjende, selv om Ministeriet skulde gaa med i Købet. I Regeringsblade lod han Mænd som var afhængige af ham, skrive Artikler, som under Skin af at være Udtryk for

Paul Visires egne Meninger, paaduttede Regeringens Chef krigeriske Hensigter.

Disse Artikler vakte et frygteligt Ekko i Udlandet, paa samme Tid som de opskræmmede den offentlige Mening i et Folk, som nok elskede Soldater men ikke elskede Krig. Regeringen blev interPELLERET om den udenrigske Politik. Paul Visire afgav en beroligende Erklæring og lovede at følge en Fredspolitik, som var i Overensstemmelse med en stor Nations Værdighed. Udenrigsministeren, Crombille, oplæste en Erklæring, der var ganske uforstaaelig eftersom den var affattet i det diplomatiske Sprog. Ministeriet opnaaede en stor Majoritet.

Men Krigsrygterne hørte ikke op, og for at undgaa en ny og farlig Interpellation uddelte Konsejlpræsidenten firsindstyvetusend Hektarer Skov i Negrilien mellem Rigsdagsmændene og lod fjorten Socialister arrestere. Med mørke Miner gik Hippolyte Cérés omkring paa Gangene og betroede Rigsdagens Medlemmer, at han gjorde, hvad han kunde, for at faa Ministeriet til at følge en fredelig Politik og at han endnu haabede, det skulde lykkes ham.

Fra Dag til Dag tiltog de uhyggelige Rygter, som efterhaanden paavirkede Offentligheden og vakte Utryghed og Uro. Paul Visire begyndte selv at blive bange. Hvad der navnlig foruroligede ham, var Udenrigsministerens Tavshed og Fraværelse. Crombille mødte nu slet ikke mere i Statsraadet. Fra Kl. 5 om Morgenen arbejdede han uafbrudt atten Timer ved sit Skrivebord. Hvorpaa han udmattet sank om i sin Papirkurv, hvor Buddene samlede ham op sammen med Papirsstumperne, som de derefter solgte til Naborigets Militærattachéer.

General Débonnaire troede, at Krigen stod for Døren og traf sine Forholdsregler. Han frygtede den ikke; tværtimod, han ønskede den af alle Kræfter og betroede sine ædle Forhaabninger til sin Elskerinde, Baronesse Bildermann, som lod dem gaa videre til Naboriget, hvor man, paa et Vink fra hende, skred til en hurtig Mobilisation.

Uden at ville det fremskyndede Finantsministeren Begivenhedernes Gang. Han spekulerede netop à la baisse. For at fremkalde Panik satte han det Rygte i Circulation paa Børsen, at Krigen var uundgaaelig. Naborigets Kejser misforstod denne Manøvre og da han ventede et Indfald

paa sit Territorium, mobiliserede han i Huj og Hast sine Tropper. I sin Forfærdelse styrtede Rigsdagen Ministeriet Visire med enorm Majoritet (814 mod 7; og 28 stemmer ikke). Det var for sent. Samme Dag som Ministeriet faldt, kaldte Naboriget sin Gesandt tilbage og kastede en Hær paa otte Millioner Mand ind i Fru Cérés Fædreland. Kri-gen blev til en Verdenskrig og hele Menneskeheden druk-nede i et Hav af Blod.

OTTENDE DEL

Fremtiden.

Historien uden Ende.

§ 1.

Man kunde ikke faa Husene høje nok; man lod dem vokse i det uendelige; man byggede Huse paa tredve til fyrretyve Etager, hvor man indrettede Bureauer, Lagere, Bankforretninger, Kontorer for Aktieselskaber det ene ovenpaa det andet og under Jorden blev Kældere og Tunneller stadig dybere.

I Kæmpebyen arbejdede femten Millioner Mennesker, Fyrtaarne oplyste den med Lyskastere, som fungerede baa-
de Nat og Dag. Aldrig naaede Himlens rene Lys gennem de tykke Røgskyer, der omgav Byen; kun Solens røde straaeløse Skive saas af og til paa det sorte Himmelhvælv, der var stribet af Jærnbroer, fra hvilke en evig Regn af Sod og Kulstøv faldt. Det var den største Industriby i Verden og den rigeste. Dens Organisation syntes fuldkommen, intet existerede mere af de gamle aristokratiske og demokratiske Samfundsformer; alt var her underordnet Tru-
sternes Interesser. I dette Milieu blev den Type til, som Antropologerne kalder Milliardærtypen. Det var Mænd, der paa en Gang var energiske og skrøbelige, i Besiddelse af en mægtig Kombinationsevne og i Stand til at yde et langvarigt Arbejde paa deres Kontorer, men som samtidig led af en sygelig Sensibilitet, som gik i Arv, og som tog til med Aarene.

Som alle sande Aristokrater, som det republikanske Roms Patricier, som det gamle Englands Lorder, levede disse mægtige Mænd i streng Tarvelighed. Det var Rigdommens Asketer. Ved Trusternes Generalforsamlin-

ger var det glatragede Ansigter med hule Kinder, ind-sunkne Øjne, furede Pander man saa. Spaniens gamle Munke var ikke mere indskrumpede og gule i Huden, deres Læber ikke mere tørre og deres Blik mere brændende end disse Milliardære, som med uslukkelig Iver viede deres Liv til Bank- og Industrilivets haarde og strenge Arbejde. Der var dem iblandt dem, der nægtede sig al Glæde, al Adspredelse og Hvile; de tilbragte deres elendige Liv i et Værelse uden Lys og Luft, hvor der ikke fandtes andre Bekvemmeligheder end de elektriske Apparater; her levede de af Æg og Mælk og sov paa en Feltseng. Uden anden Beskæftigelse end den at trykke paa en Nikkelknap sad disse Mystikere og hobede Rigdomme sammen, hvoraf de ikke en Gang saa de ydre Tegn; møjsommeligt erhvervede de sig den golde Mulighed for at faa Ønsker opfyldte, som de ikke kendte noget til.

Rigdomsdyrkelsen fik sine Martyrer. En af disse Milliardærer, den berømte Samuel Box, foretrak at dø fremfor at afstaa den mindste Brøkdel af sin Formue. En af hans Arbejder var under Arbejdet blevet Offer for et Ulykkestilfælde. Da al Skadeserstatning blev ham nægtet, gik han til Domstolene. Men under Proceduren beredte man ham saa mange uoverstigelige Vanskeligheder, at han opgav Ævret. I den yderste Nød og Fortvivlelsen nær, lykkedes det ham ved List og Dristighed at skaffe sig Adgang til sin Arbejdsgiver. Med Revolveren i Næven truede han med at skyde ham en Kugle for Panden, hvis han ikke hjalp ham. Samuel Box gav intet og lod sig skyde for Principets Skyld.

Exemplet smitter, naar det gives fra oven. De, der kun ejede mindre Formuer (og det var selvfølgelig de fleste), antog Milliardærernes Idéer og Skikke for at blive slaet i Hartkorn med dem. Alle Egenskaber, som ikke bidrager til at forøge eller bevare Rigdom, gik for at være vanærende; man tilgav hverken Slaphed eller Dovenskab, hverken Smag for uselvisk Forskning eller Kærlighed til Kunst og Literatur; mindst af alt Ødselhed; Medlidenhed var fordømt som en farlig Svaghed. Mens al Slags Nydelsessyge var Genstand for almindelig Dadel, var man tilbøjelig til at undskylde Voldshandlinger, der skyldtes en brutalt tilfredsstillet Appetit. Voldshandlinger var Udtryk for en Slags social Energi og blev derfor anset for mindre skade-

lig for Sædeligheden. Statens Grundpiller var to store, almene Dyder: Ærbødighed for den Rige og Foragt for den Fattige. De svage Sjæle, hvem den menneskelige Lidelse endnu voldte Uro, havde ingen anden Udvej end at forputte sig i et Hykleri, som man ikke kunde dadle, saasom det bidrog sit til at opretholde den fastslaaede Orden og Institutionernes Soliditet.

Alle de Rige var saaledes Samfundets svorne Mænd, eller lod som de var det; alle gav Exemplet, eller fulgte det. Der var dem, der følte deres haarde Skæbne som en grusom Byrde; men de bar den dels af Stolthed dels af Pligtfølelse. Nogle fandt paa hemmelige Kneb for et Øjeblik at slippe fri. Der var f. Ex. Præsidenten for Jærntrusten, Edward Martin, han klædte sig undertiden ud som Stodder og gik omkring og tiggede sit Brød og lod sig skælde ud af Folk. En Dag, da han stod paa en Bro og rakte Haanden frem, kom han i Klammeri med en rigtig Tigger; Misundelsens Raseri greb ham, og han kvalte ham.

Da de forbrugte al deres Intelligens til Forretninger, brød de sig ikke om aandelige Nydelser. Theatrene, som i gamle Dage havde blomstret i deres By, opførte nu kun Pantomimer og komiske Danse. Stykker, hvori Kvinder optraadte, var gaaet af Brug. Folk havde mistet Smagen for smukke Former og straalende Toiletter; man foretrak Klownernes Saltomortaler og Negermusik.

De Rige udgjorde kun et lille Mindretal, men deres Medarbejdere, som bestod af hele Folket, var fuldstændig afhængige af dem og fuldstændig i Lommen paa dem. De bestod af to Klasser, Handels- og Bankfunktionærene og Fabriksarbejderne. De første ydede et enormt Arbejde og blev højt gageret. Enkelte af dem lykkedes det selv at komme i Vej. Statsformuens stadige Vækst og Privatkapitalens Mobilitet tillod de intelligenteste og de dristigste ethvert Haab. Ganske vist, i den store Mængde af Funktionærer, blandt Kontorister og Ingenieurer, fandtes der misfornøjede og irriterede; men selv sine Modstandere havde dette mægtige Samfund paatrykt sin stærke Disciplin. Selv Anarkisterne førte et arbejdsomt og regelmæssigt Liv.

Hvad Arbejderne angaar, som var beskæftigede paa Fabrikerne i Byens Omegn, deres fysiske og moralske For-

fald var dybt; de var levende Exempler paa Antropologernes Proletartype. Deres Arbejde udviklede ganske vist, alt efter dets Beskaffenhed, visse bestemte Muskler saa stærkt, at det kunde synes at tyde paa Styrke; men i Virkeligheden frembød de alle Tegn paa en sygelig Svækkelsestilstand. Ikke blot ved deres lavstammede Skikkelser, deres smaa Hoveder og snævre Brystkasser, men ved mange andre legemlige Anomalier, navnlig Hovedets eller Lemmernes Mangel paa Symetri, udskilte de sig fra de velstillede Klasser. Og de var bestemte til en gradvis og sikker Degeneration, da Staten nemlig stadig udtog de kraftigste af dem til Soldater, hvis Sundhed Piger og Beværettere, som holdt til omkring Kaserne, hurtigt gjorde Ende paa. Ogsaa Proletarernes aandelige Evner forringedes mere og mere. Denne Nedgang i Intelligens skyldtes ikke blot det særlige Liv de førte; den var ligesaa meget et Resultat af den methodiske Udvælgelse, som Arbejdsgiverne havde sat i System. De var nemlig bange for, at Arbejdere, som var i Stand til at tænke, ogsaa skulde vise sig i Stand til at stille berettigede Krav; de gik derfor ud paa at indskrænke disses Antal saa meget som muligt og beskæftigede fortrinsvis uvidende og ubegavede Arbejdere, som var ude af Stand til at forsvare deres Rettigheder og akkurat intelligente nok til at besørge deres Arbejde, som de mere og mere fuldkomne Maskiner gjorde overordentligt let.

Proletarerne var da ogsaa ude af Stand til at forsøge paa at forbedre deres Kaar. Det var knap nok, at de ved Hjælp af Strejker formaaede at bevare de en Gang vedtagne Lønningstakster. Og selv dette Middel begyndte at slaa fejl. Den Uregelmæssighed i Produktionen, som er uadskillelig fra et Kapitalistregimente, medførte saamegen Arbejdsløshed, at der var mange Fag, hvor de Arbejdsløse øjeblikkelig traadte i de Strejkendes Sted, saasandt der blev erklæret Strejke. Disse elendige Værdifrembringere tilbragte med andre Ord deres Dage i en dyb Sløvhedstilstand, som intet formaaede hverken at oplive eller at opbidse. De var simpelthen nødvendige og vel egnede Redskaber i det bestaaende Samfunds Tjeneste. Kort sagt, denne Samfundstilstand syntes den bedst tilpassede, som nogensinde havde existeret, blandt Mennesker idetmindste;

thi Biernes og Myrernes kan her ikke bruges til Sammenligning paa Grund af deres Uforanderlighed. Det var vanskeligt at tænke sig, at noget skulde kunne styrte et Regimente, der var grundet paa det stærkeste i Menneskenaturen, Hovmod og Begærlighed. Vel underrettede Iagttagere opdagede ikkedestomindre adskillige Tegn, som kunde give Anledning til Bekymring. De sikreste, om end ikke de mest iøjnefaldende, var af økonomisk Natur, navnlig var der den stadig tiltagende Overproduktion, som medførte de lange og grusomme Arbejdsløshedsperioder, som Arbejdsgiverne ganske vist forstod at udnytte til deres Fordel, idet de brugte de arbejdsløse som Skruebrækkere. En mere følelig Fare af en anden Art, var Befolkningens Sundhedstilstand. „De Fattiges Sundhedstilstand er som den skal være, sagde Hygiejnikerne, men de Riges lader meget tilbage at ønske.“ Aarsagerne var ikke vanskelige at finde. Byen manglede den Ilt, den menneskelige Organisme forbruger; man indaandede en kunstig Luft; og Levnedsmidlerne var i Hænderne paa Truster, som producerede Vin, Kød, Mælk, Frugt, Grøntsager, altsammen Kunstprodukter, der var Resultater af de dristigste kemiske Forbindelser. Alt dette frembragte alvorlige Forstyrrelser i Maver og Hjørner. Milliardærerne var skallede i Attenaarsalderen, nogle af dem røbede periodevis farlige Symptomer paa Aandssvækkelse; syge og urolige, som de var, gav de mægtige Summer ud til uvidende Kvaksalvere og det hændte, at Byen pludselig blev Vidne til, at en eller anden sjofel Massør pludselig slog sig op som Læge eller Profet og for en Tid opnaede en vældig medicinsk eller theologisk Succes. Antallet af Sindssyge voksede uophørlig; Selvmord hørte til Dagens Orden blandt de Rige og ofte var de ledsaget af gruelige og sælsomme Biomstændigheder, der vidnede om en hidtil ukendt Perversitet.

Endnu var der et uhyggeligt Symptom, som i høj Grød tiltrak sig den almindelige Opmærksomhed. Periodisk og regelmæssigt indtraf der Katastrofer, som man efterhaanden var begyndt at regne med og som indtog en mere og mere fremskudt Plads i Statistiken. Hver eneste Dag sprang der Maskiner, Huse røg i Luften, Tog, der var stuvende fulde af Gods, styrtede ned over en Boulevard, jævned hele Bygninger med Jorden, knuste mange hun-

drede Mennesker og rev Stenbroen op for paa den anden Side af Gaden endnu at mase et Par Etager Værksteder eller Pakhuse, hvor et talrigt Mandskab arbejdede.

§ 2.

I den sydvestlige Udkant af Byen laa en Høj, som endnu havde bevaret sit gamle Navn, Fort Saint-Michel; her var der en aaben Plads, hvor gamle Træer endnu strakte deres trætte Arme hen over grønne Plæner. Paa den nordlige Skrænt havde Landskabsingeniører lavet et Vandfald, et Par Grotter, en Bæk, en Sø og nogle smaa Øer. Herfra saa man hele Byen med dens Gader, dens Boulevarder, dens Torve, og alle dens Taarne og Kupler, dens Luftbaner og dens Menneskemasser, som Afstanden lagde Taushedens Fortryllelse over. Denne Plads var det sundeste Sted i Bevidstheden; ingen Røgskyer skjulte Himlen her og man bragte Børnene derhen for at lege. Om Sommeren, naar Funktionærene fra de omliggende Kontorer og Værksteder havde spist Frokost, kom de herhen for at sidde og hvile sig lidt, hvad der ikke forstyrrede Stedets fredelige Ro.

Saadan gik det til, at en kvindelig Telegrafist, Caroline Meslier en Dag havde sat sig paa en Bænk, som stod paa Skrænten af den nordlige Terrasse. For at forfriske sine Øjne ved Synet af lidt grønt, vendte han Ryggen mod Byen. Hun var mørk med brunlige Øjne, kraftig og rolig, saa ud til at være en fem, otteogtyve Aar. Et Øjeblik efter kom en ung Assistent ved Elektricitetsværket, Georg Clair, og satte sig ved Siden af hende. Han var blond, spinkel og smidig bygget, med kvindelig fine Ansigtstræk; han var ikke ret meget ældre end hun, men saa yngre ud. De mødtes næsten daglig paa dette Sted og efterhaanden var der opstaaet Sympathi mellem dem og de fandt Behag i at sidde og snakke sammen. Deres Samtale havde dog ikke noget med Følelse at gøre og var alt andet end intim. Caroline havde maaske gjerne givet sig lidt mere hen, skønt det var hændt hende før, at hun havde fortrudt sin Tillidsfuldhed; men Georg Clair viste sig altid til det yderste reserveret i sine Udtryk og i hele sin Maade at

være paa; han sørgede stadig for at give Samtalen en ren intellektuel og almindelig Karakter, idet han forøvrigt udtalte sig om alle Emner med bidende Frimodighed.

Han talte gjerne med hende om Samfundets Organisation og Arbejdets Vilkaar.

Rigdom, sagde han, er et af Midlerne til at leve lykkeligt; de har gjort den til den Grænse, hvor al Tilværelse hører op.

Denne Tingenes Tilstand fandt de begge var forrykt.

Stadig vendte de tilbage til visse videnskabelige Emner, som de begge var vel inde i.

Den Dag talte de om Kemiens Udvikling.

Fra den Dag af, sagde Clair, da man saa Radium forvandle sig til Helium, holdt man op med at tro paa Grundstoffernes Uforanderlighed. Saadan bortfaldt alle de gamle Love om Grundstoffer og Materiens Bestaaen.

— Kemiske Love er der dog, sagde hun; thi som Kvinde trængte hun til at tro.

Han svarede ligegyldigt

— Nu da man kan skaffe sig tilstrækkeligt meget Radium, raader Videnskaben over utallige analytiske Midler; i det man kalder Grundstoffer, ser han nu uendelig rigt sammensatte Stoffer og man opdager Kræfter i Stoffet, som synes at vokse paa Grund af selve deres ringe Mængde.

Alt mens han talte kastede han Brødkrummer til Fuglene; rundt om dem legede Børnene.

Han tog et andet Emne op.

— Her paa denne Høj, sagde han, levede i Kvartærperioden, Vildhesten. Sidste Aar, da man lagde Vandledninger, fandt man et tæt Lag Knokler af Hermionen.

Hun vilde gerne vide, om Mennesket allerede havde vist sig i hine fjærne Dage.

Han fortalte hende, at Mennesket jagede Hermionen, førend han begyndte at tæmme den.

— Mennesket, sagde han, var først Jæger, saa blev han Hyrde, Agerdyrker, Industridrivende — — — Og disse forskellige Stadier fulgte efter hverandre gennem Tidens Mulm og Mørke, som vor Tanke ikke fatter.

Han saa paa sit Uhr.

Caroline spurgte, om det allerede var Tid at gaa paa Kontoret.

Han svarede nej, Klokken var knap halvet.

Ved Siden af den Bænk, de sad paa, laa en lille Pige og lavede Buddinger af Gruset; en Dreng paa en syv-otte Aar kom springende forbi dem. Mens hans Moder sad og syede paa en Bænk i Nærheden, legede han løbsk Hest, og med Børns forunderlige Indbildningskraft forestillede han sig, at han samtidig var Hesten og de, der skulde fange den og de, der forfærdede flygtede fra den. Med vilde Gebærder skreg han: „Stop den. Hov, Hallo! Det er en frygtelig Hest, den har taget Bidslet mellem Tænderne!“

Caroline spurgte:

— Tror De, at Menneskene var lykkelige i gamle Dage?

Han svarede:

De led mindre den Gang de var yngre. De gjorde som den lille Dreng der, de legede; de legede Kunst, Dyd, Last, Heltemod, Tro, Vellyst; de havde Illusioner, som adspredte dem. De gjorde Støj; de morede sig. Men nu

Han holdt inde og saa igen paa Uhret.

Den hoppende Dreng snublede over den lille Piges Spand og faldt saa lang han var i Gruset. Et Øjeblik laa han ubevægelig, saa løftede han sig paa Haandfladerne, hans Pande slog Rynker, hans Mund blev bred og pludselig brast han i Graad. Hans Moder løb til, men Caroline havde løftet ham op og tørte nu hans Øjne og hans Mund med sit Lommetørklæde. Barnet blev ved med at hulke; Clair tog ham op paa sin Arm.

Saa! Græd nu ikke mere, lille Ven! Nu skal jeg fortælle dig en Historie.

„Der var en Gang en Fisker, som kastede sit Net i Havet, saa trak han en lille lukket Daase af Kobber op. Han tog sin Kniv og aabnede den, og saa kom der en Røgsky ud af den, en Røgsky, der steg lige til Himlen, og denne Røgsky blev tykkere og tykkere og blev til en Kæmpe, der nyste saa vældigt, saa vældigt, at hele Verden blev til luter Støv“

Clair holdt inde, lo tørt og kort og gav Barnet tilbage til dets Moder. Derpaa tog han igen sit Uhr op og lagde sig paa Knæ paa Bænken med Albuerne støttet paa Rygen af den; i den Stilling saa han ind mod Byen.

Caroline vendte Blikket i samme Retning.

— Hvor Vejret er smukt, sagde hun. Se, hvor Solskinnet forvandler Røgskyerne ude i Horisonten til Guld. Det pinligste ved Civilisationen er at maatte undvære Dagens Lys.

Han svarede ikke; hans Blik forblev rettet mod et bestemt Punkt af Byen.

Efter nogle Sekunders Tavshed saa de, at der vel en tre Kilometer borte paa den anden Side af Floden i Byens rigeste Kvarter rejste sig en Slags Taage af et tragisk Udseende. Et Øjeblik efter hørte de et Knald og saa en vældig Røgsky, der lignede et Træ, stige mod Himlen. Og lidt efter lidt fyldtes Luften af en umærkelig Summen af mange Tusind Menneskers Raab. Paa Pladsen lige i Nærheden begyndte Folk at raabe: Hvad er det, der springer?

Forfærdelsen var stor; thi vel var Katastrofer blevet almindelige, men saa voldsom en Explosion var ikke set før, og alle var forberedt paa at faa noget frygteligt at høre.

Man forsøgte at bestemme Ulykkesstedet; man nævnede Kvarterer, Gader, forskellige Bygninger, Klubber, Theatre, Magasiner. Efterhaanden blev de topografiske Oplysninger mere præcise og begyndte at fæstne sig.

— Det var Staalrusten, der sprang i Luften.

Clair stak Uhret i Lommen.

Caroline betragtede ham med spændt Opmærksomhed, og hendes Øjne blev store af Forbavselse.

Endelig mumlede hun i hans Øre:

— De vidste det? De ventede det? Det er Dem, der ...

Han svarede meget rolig:

— Denne By maa gaa til Grunde.

Og blidt og drømmende svarede hun:

— Jeg tror det ogsaa.

Og begge vendte de roligt tilbage til deres Arbejde.

§ 3.

Fra den Dag af fulgte nu i Løbet af en Uge det ene anarkistiske Attentat efter det andet. Ofrenes Antal var stort, og de hørte næsten alle til de fattigste Klasser. Disse Forbrydelser blev mødt med almindelig Fordømmelse. Det var navnlig blandt Tyendet, Hotelejerne, de smaa Funktionærer og blandt den Rest af Smaahandlende, som Trusterne havde levnet, at Indignationen rejste sig. Især hørte man Kvinderne ude i Arbejderkvartererne kræve usædvanlige Straffe mod Dynamitmændene. (Man kaldte dem endnu med dette gamle Navn, som kun passede lidt; for disse ukendte Kemikere var Dynamiten nemlig et uskyldigt Stof, som var godt nok til at ødelægge Myretuer med, og de betragtede det som en ren Barneleg at lade Nitroglycerinen explodere ved Hjælp af Kviksølvfænghætter). Forretningslivet gik pludselig i Staa, og det var de mindre rige, det først gik ud over. De talte om selv at holde Justits over Anarkisterne. Arbejderne forholdt sig nærmest fjendtligt eller ligegyldigt overfor Attentaterne. Da de imidlertid som Følge af Forretningslivets Standsning saa sig true af en nær forestaaende Arbejdsløshed eller Lock-out, som galdt alle Fag, traadte Fagforbundenes Bestyrelse sammen og foreslog Generalstrejken som det mægtigste Vaaben mod Arbejdsgiverne og den virksomste Maade at hjælpe de Revolutionære paa; men alle Fagforeningerne med Undtagelse af Forgyldernes, nægtede at nedlægge Arbejdet.

Politiet foretog talrige Arrestationer. Tropper, som var kaldt sammen fra hele Konføderationen, bevogtede Trusternes Bygninger, Milliardærernes Paladser, de offentlige Bygninger, Bankerne og de store Magasiner. Der gik en fjorten Dags Tid uden nogen Explosion. Heraf drog man den Slutning, at Dynamitmændene, som efter al Sandsynlighed kun udgjorde en lille Flok, alle var dræbte eller grebne, havde skjult sig eller var flygtet. Man begyndte igen at fatte Mod; de fattige først. En to, tre Tusind Soldater, som laa indkvarteret i Arbejderkvartererne, satte Forretningslivet i Gang; der blev raabt „Leve Arméen!“

De Rige, som var blevet opskræmmet senere end de andre, var længere om at falde til Ro. Men Børsens Haussepekulanter udsprede optimistiske Rygter og stansede Baissen ved en mægtig Anstrængelse. Der kom igen Liv i Forretningerne. De store Aviser understøttede Bevægelsen; med patriotisk Veltalenhed skildrede de Kapitalen, som urørlig lo ad nogle fejge Forbryderes Angreb, og Rigdommen, som alle tomme Trudslers til Trods, fortsatte sin rolige Opadstigning; de var fuldt oprigtige og fandt, at det svarede Regning. Man glemte, man benægtede Attentaterne. Ved Søndagens Væddeløb var alle Tribunerne fyldt med Damer, der var belæsset med Perler og Diamanter. Med Glæde saa man, at Kapitalisterne ikke havde taget Skade. Sadlepladsens Milliardære blev modtaget med Hurraraab.

Næste Dag sprang Sydbanegaarden, Petroleumstrusten og den vidunderlig skønne Kirke, som Thomas Morcellet havde bygget, i Luften; tredve Huse brændte; der gik Ild i Dokkerne. Brandmændene viste en beundringsværdig Opofrelse og Uforfærdethed. Med automatisk Præcision manøvrerede de med deres lange Jærnstiger og krøb op indtil tredivte Etage for at rive de ulykkelige ud af Flammerne. Soldaterne holdt Orden med Appel og fik i den Anledning en dobbelt Ration Kaffe. Men disse nye Ulykker vakte Panik. Flere Millioner Mennesker, som vilde rejse strax og have deres Penge med sig, stimlede sammen i de store Pengeinstituter, som efter tre Dages Udbetaling lukkede for Kassen under almindelig Knurren. En Mængde Flygtende belejrede Banegaardene, belæsset med Bagage, og stormede Togene. Mange, hvis første Tanke var at søge Tilflugt i Kældrene, styrtede sig for at faa Provision, over Butiker med Urtekramvarer og Madvarer, som Soldaterne maatte beskytte med opplantet Bajonet. Der blev foretaget nye Arrestationer; Arrestordre i tusindvis blev udstedt mod mistænkte.

I de følgende tre Uger forefaldt ingen Ulykke. Rygtet gik, at man havde fundet Bomber i Operasalen, i Raadhuskælderen og ved en af Børssøjlerne, men det viste sig snart, at det var Konservesdaaser, som var anbragte der af Spøgefugle eller Gale. En af de Anklagede erklærede i Forhøret, at han var Hovedophavsmand til Explosionerne,

som, sagde han, havde kostet alle hans Medskyldige Livet. Disse Tilstaaelser, som Aviserne offentliggjorde, bidrog til at berolige den offentlige Mening. Først da Undersøgelsen næsten var endt, opdagede Forhørsdommeren, at han havde at gøre med en Simulant, som var absolut fremmed for ethvert Attentat.

De af Retten udmeldte Sagkyndige fandt ikke den mindste Stump, der kunde sætte dem i Stand til at rekonstruere det Apparat, der var anvendt ved Ødelæggelsesværket. Deres Gisninger gik ud paa, at det nye explosive Stof var en Gasudstraaling, som Radium udvikler; og man formodede, at Detonationen skyldtes elektriske Bølger, som forplantede sig gennem Rummet ved Hjælp af en Dynamo af ukendt Type; men selv de dygtigste Kemikere var ude af Stand til at sige noget præcist og sikkert. Endelig fandt to Politibetjente en Dag, da de kom forbi Hotel Meyer, et lille hvidt Metalæg med en Kapsel i den ene Ende; det laa paa Fortovet nær ved en Kloakrist. De tog det op med den yderste Forsigtighed og bragte det, efter Ordre fra deres Chef, til det kommunale Laboratorium. Næppe var de Sagkyndige traadt sammen for at undersøge det, før Ægget exploderede og væltede Amphitheatret. Alle de Sagkyndige omkom og med dem Artillerigeneral Collin og den berømte Professor Tigre.

Denne nye Ulykke tog dog ikke Modet fra Kapitalisterne. De store Pengeinstituter aabnede igen og meddelte, at deres Udbetaling vilde ske halvt i Guld og halvt i Statsobligationer. Fonds- og Varebørsen besluttede ikke at suspendere deres Møder, skønt al Omsætning faktisk var stanset.

Undersøgelsen mod de fra først af Tiltalte var imidlertid sluttet. De Beviser, der var skaffet til Veje, vilde maa ske under andre Omstændigheder have vist sig utilstrækkelige; men Øvrighedens Iver og den almindelige Indignation erstattede, hvad der manglede. Aftenen før Processen skulde begynde, sprang Domhuset i Luften; ottehundrede Personer omkom, deriblandt et stort Antal Dommere og Advokater. Den rasende Pøbel trængte ind i Fængslerne og lynchede Fangerne. Da Tropperne mødte for at genoprette Ordenen, blev de modtaget med Stenkast og Revolverskud; flere Officerer blev kastet af Hesten og tram-

pet under Fødder. Soldaterne gav Ild; Ofrenes Antal var stort. Omsider lykkedes det dog at genoprette Ro og Orden. Næste Dag sprang Banken i Luften.

Og nu skete de utroligste Ting. Fabriksarbejderne, som havde nægtet at strejke, styrtede løs paa Byen og satte Ild paa Husene. Hele Regimentet med deres Officerer i Spidsen sluttede sig til Brandstifterne, trak gennem Byens Gader sammen med dem, mens de sang revolutionære Hymner og sendte Bud til Dokkerne efter Petroleumstønder til at nære Ilden med. Explosionerne standsede ikke. En Morgen saa man pludselig et uhyre Træ, et Spøgelse af en Palme paa over tre Kilometer, stige i Vejret fra det Sted, hvor Telegrafvæsnets kæmpemæssige Palads laa; det var væk med det samme.

Mens den ene Halvdel af Byen stod i Flamme, gik Livet sin regelmæssige Gang i den anden. Om Morgenen kunde man som sædvanlig høre Blikspandene klirre paa Mælkevognene. I en tom Allé sad en gammel Vognmand lænet op mod en Mur og tyggede langsomt paa sit Brød med lidt Kødmat til. Trustpræsidenterne blev næsten alle paa deres Post. Nogle af dem gjorde deres Pligt med heroisk Fordringsløshed. Raphael Box, en Søn af Martyr-milliardæren, sprang i Luften, mens han præsiderede ved Sukkertrustens Generalforsamling. Han fik en pragtfuld Begravelse; sex Gange maatte Følget klavre over Ruindynger eller benytte Planker for at komme over de ødelagte Chausséer.

De Riges Hjælpetropper, Kommiser, Kontorister, Mæglere, Agenter, viste en urokkelig Troskab mod dem. De Bankbude, som overlevede Katastrofen, gik, da Terminen kom, omkring i Gaderne, som laa i et Kaos, og præsenterede deres Vexler i ryggende Huse, og flere af dem styrtede sig i Flammerne under deres Bestræbelser for at indkassere deres Tilgodehavende.

Det nyttede imidlertid ikke at gøre sig Illusioner; den usynlige Fjende var Herre over Byen. Explosionerne fulgte nu Slag i Slag, det var knap nok, man mærkede dem, det var som en Tavshed af usigelig Uhygge hvilede over Byen. Da alt Belysningsmateriel var ødelagt, laa Byen nedsænket i en Nat af Mulm og Mørke, hvor der foregik Forbrydelser af uhørt Vederstyggelighed. Kun Arbejder-

kvartererne, som var blevet mindre hjemsøgte, klarede sig endnu. Frivillige Korps patruljerede i Gaderne; de skød Tyvene, og næsten paa hvert Gadehjørne stødte man derfor paa et Menneskelegeme, der laa i en Blodpøl, med optrukne Knæ og Hænderne bundet paa Ryggen, og med et Lommetørklæde over Ansigtet og en Plakat paa Maven.

Efterhaanden blev det umuligt at rydde Ruinerne og faa de Døde begravet. Den Stank, Ligene udbredte, blev uudholdelig. Epidemier brød ud og bortrev utallige og gjorde de overlevende svage og sløve. Og hvad der endnu blev tilbage, gjorde Hungersnøden Ende paa.

Det var enogfyrretyve Dage efter det første Attentat, sex Armékorps med Felt- og Belejringsmateriel rykkede ind i Byen. Det var en Nat ude i Byens allerfattigste Kvarter, som var det eneste, der endnu stod, men et Bælte af Flamme og Røg omgav det til alle Sider. Paa Taget af et højt Hus stod Caroline og Clair med hinanden i Haanden og saa til. Glædessaange steg op fra Gaden, hvor Pøblen, som var gaaet helt fra Forstanden, dansede.

— I Morgen, sagde Manden, er det forbi, og saaledes er det bedst.

Den unge Kvinde stod med Haaret i Uorden, og Skæret fra Branden lyste paa hendes Ansigt. Med religiøs Glæde betragtede hun den Ildring, som trak sig sammen om dem.

Ja, saaledes er det bedst, svarede hun.

Og pludselig kastede hun sig i Tilintetgørelsens Arme og gav ham et lidenskabeligt Kys.

§ 4.

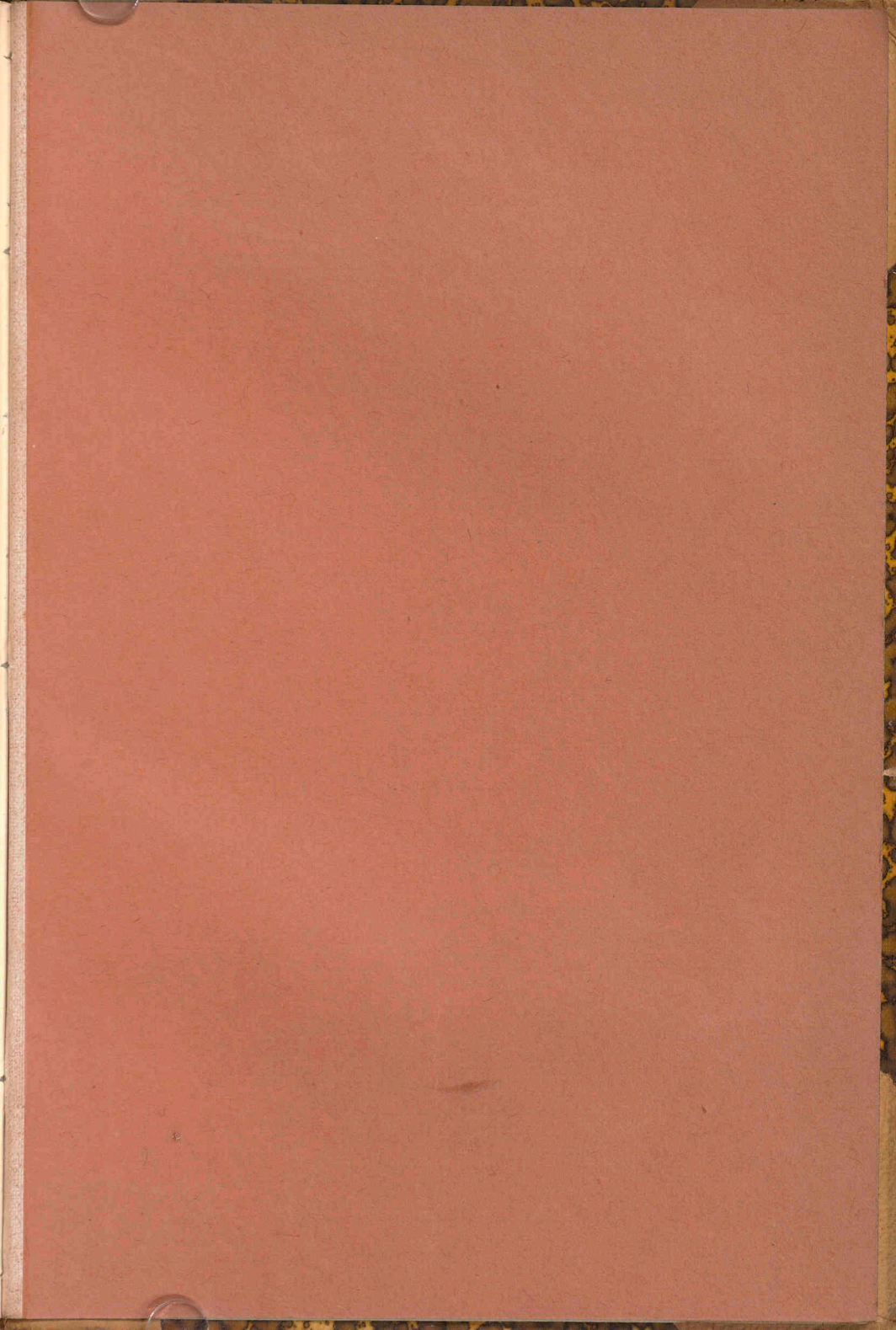
Ogsaa i Konføderationens andre Byer kom det til Uroligheder og Oprør, saa blev Ordenen genoprettet. Reformen indførtes; Livet undergik store Forandringer. Men Landet forvandt aldrig helt Tabet af sin Hovedstad og naaede aldrig mere sin gamle Trivsel. Handel og Industri sygnede hen. Civilisationen forlod dette Land, som den saa længe havde foretrukket fremfor alle andre. Det blev goldt og usundt; det Territorium, som havde ernæret saa mange Millioner Mennesker, var nu kun en Ørken. Paa Fort Saint Michels Høje græssede Vildhesten det fede Græs.

Dagene randt som Fontænernes Vand, og Aarhundrederne dryppede som Draaberne fra Drypstenenes Spidser. Jægere forfulgte Bjørnene paa de Høje, der skjulte den glemte By; Hyrder drev deres Hjorde derhen; Arbejdere lod Ploven gaa derover; Gartnere dyrkede Laktuk i Indhegninger og podede Pæretræer. De var ikke rige; al Kunst var dem fremmed; Vinstokkens antike Løv og nogle Rosenbuske skjulte deres Hyttes Mur; et Gedeskind dækkede deres solbrændte Lemmer; deres Kvinder gik klædt i Uld, som de selv spandt. Gedehyrderne formede smaa Figurer af Mennesker og Dyr i Ler eller sad og sang om den unge Pige, som følger sin Elsker i Skoven og om Gederne, der græsser, mens Fyrrene suser og Vandet mumler. Husbonden gik og ærgrede sig over Torbisterne, som aad hans Figur; han udspekulerede Fælder til at fange Ræven med den laadne Hale i, og han skænkede Vin for sine Naboer og sagde:

Drik! Græshopperne har ikke ødelagt min Høst i Aar; da de kom var Figurne visnede.

Og Tiderne gik, og de rige Landsbyer og de korntunge Marker blev plyndret og hærget af Barbarer. Landet skiftede flere Gange Ejere. Erobrerne byggede Slotte paa Højene; Næringsvejene blev mangfoldige; Møller, Smedjer, Garverier, Væverier anlagdes; Veje aabnedes gennem Skove og Sumpe; Skibe sejlede paa Floden. Landsbyerne blev til Købstæder og efterhaanden smeltede de sammen og dannede en stor By, som forsvarede sig ved dybe Grave og høje Mure. Senere, da Byen blev Hovedstad i en stor Stat, blev der for snævert indenfor Voldene, som nu ingen Nytte var til, man lavede dem derfor om til grønne Promenader.

Byen blev rigere og rigere og voksede umaadeligt. Man kunde ikke faa Husene høje nok; man lod dem vokse i det uendelige; man byggede Huse paa tredve til fyrretyve Eta-ger, hvor man indrettede Bureauer, Lagere, Bankforretninger, Kontorer for Aktieselskaber, det ene ovenpaa det andet; og under Jorden blev Kældere og Tunneller stadig dybere. I Kæmpebyen arbejdede femten Millioner Mennesker.

GYLDENDALS AMTSKORT

CYCLE- OG TURISTKORT PAA LÆRRED
INDBUNDNE I LOMMEFORMAT

I-II Frederiksborg og Københavns Amt (Dobbeltbl.) Kr. 1.50	X og XII Hjørring Amt (Dbl.) og Aalborg Amt (Dbl.) paa ét Blad Kr. 3.00
III Hølbæk Amt (Dbl.) . . . - 1.50	XI Thisted Amt - 1.00
IV Sorø Amt - 1.00	XIII Viborg Amt (Dbl.) . . - 1.50
V Præstø Amt - 1.00	XIV Randers Amt (Dbl.) . . - 1.50
VI Bornholm - 1.00	XV-XVI Aarhus Amt (Dbl.) - 1.50
VII-VIII Fyn (Dbl.) - 1.50	XVII Vejle Amt - 1.00
IX Lolland-Falster - 1.00	XVIII Ringkøbing Amt (Dbl.) - 1.50
	XIX Ribe Amt (Dbl.) - 1.50

Kortene, der er trykte i flere Farver, angiver Bæner, Veje, Stier, Kirker, Kroer, Aaer og Vandløb, Skove og Højdepunkter.

Det er de tydeligste og bedste Cyclist- og Turistkort, som findes.

PAA PAPIR

25 ØRE

PR. BLAD

(Hvert Amt i 1 à 2 Blade).

Alle Kortene omfattende hele Danmark 6 Kr. 50 Øre indbunden.

GYLDENDALSKE
BOGHANDEL
NORDISK
FORLAG

Magasin du Nord
Dampværeri,
Gardin- og Møbelstof-Fabrik.

Hver Onsdag selges Rester af alle Vareforter samt afskkaarne mindre Maal af Partivarer under almindelig Pris.

Alt er mærket med Maal og Pris.

Ved disse billige Onsdags-Salg er altid Lejlighed til fordelagtige Indkøb saavel af fabriksvarer med Vævefejl som af Furuante Manufakturvarer.

